KAAN SEKBAN
TEBRİKLER
KOVULDUNUZ!
Hayallerine varması değil,
hayallerine düşmesi gerekiyordu.
okuyan us

TEBRİKLER KOVULDUNUZ

Kaan Sekban

OkuyanUs - 2017

Kaan Sekban

1983'te İstanbul'da doğdu. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi ve Uluslarası İlişkiler okudu. Konsolos olamadı. Bahçeşehir Üniversitesi'nde Marka Yönetimi üzerine yüksek lisans yaptı. Bankaya girdi. 10 yıl bankada çalıştı. Yine de bankacı olamadı. Oyuncu olmak için istifa etti, Amerika'ya gitti, oyunculuk okudu. Oscar alamadı, Türkiye'ye geldi. Henüz Altın Portakal'ı yok. Altın Kelebek'i de. Evinde talk show, orada burada stand-up, şirketlerde konuşma yapıyor. Torunlarına yetecek kadar umudu ve kıtalar ötesi hayalleri var..

İlk söz... Ya da başlamadan önce... Ya da her neyse!

Otuz iki yaşımdaydım on yıllık bankacılık kariyerimi bırakıp hayalimin peşinden koşmaya karar verdiğimde. Allah'ın Amerika'sında, seksen dokuz kilo gürbüz bedenim ve 'upper intermediate' ile 'advanced' arasına sıkışmış devlet lisesi İngilizcemle müzikal ve kamera önü oyunculuk eğitimleri aldıktan sonra, beni dört gözle beklediğine inandığım gösteri dünyasımn kollarına kendimi bıraktığımda herkesin kollarım geri çekeceğini ve yere çakılacağımı nereden bilebilirdim ki?

Yaşarken her gün öldüğüm o plazanın içinden kurtulunca her şeyin dört dörtlük olacağını zannetmek. Kim 500 Milyar İster'de ilk soruda elenmekten farksızdı. Ne iş yaparsam yapayım, kendimi bulamadığım, kendim olamadığım sürece her gittiğim yerde kendi plazamı yarattığımı fark etmem biraz zaman aldı.

Dost bildiğim nice insanın da dost mu, düşman mı belli olmayan hal ve tavırları, sözde gaza getirişleri ve çakma tesellileri aslında hayatımın dost ve düşmandan çok 'dostman' adını verdiğim yeni bir türle çevrili olduğunu gösterdi bana. Dostmanlar hayatımda sabrımı sınama ve yumruğumu sıkma konusunda beni eğiten yüce insanlar oldular hep.

Tabii ki hayatta her seçimin olduğu gibi, benimkilerin de bedeli oldu. Hayalinin peşinden Forrest Gump gibi koşmak isteyen ama kendisini bekleyen o bedellerin farkında olmayan herkesin bu bedellere hazırlıklı olması adına yazdıklarımı okuması faydalı olacak ve umarım bu bedellerin sizi, kafanıza Teksas büyüklüğünde göktaşı düşmüş gibi sarsan etkilerini azaltmanızı sağlayacaktır.

Hayallere koşarken ödenen bedelleri arka fonuna alan bu eşsiz (!) eser, aynı zamanda iş hayatını gözlerinde aşırı büyüten ve bir an önce o topuklu ayakkabıları, takım elbiseleri giymek için şafak sayar gibi gün sayan; gerçekte kendilerini bekleyen maceralardan bihaber; işletme, kariyer ve ekonomi kulüplerinin gediklisi olmuş üniversite gençliği için de bir başucu kitabı niteliğinde :)

Diğer yandan her şeyin reyting, gişe, takipçi sayısı ve 'like' performansı ile ölçüldüğü bugünün gösteri dünyasında oyunculuk

denilen mesleğin nasıl başka bir şeye dönüştüğü, oyuncu olmak gibi bir çılgınlığı kafasına koymuş herkesin oyunculuk atölyelerine dünyamn parasını verip resimlerinin altına #actor hashtag'i koymadan önce güzide ülkemizin olmayan 'sektör'ünün hiçbir okulda, workshop'ta ya da üniversitede anlatılmayan kural ve parametreleri de yine elinizde tuttuğunuz kitabın sağladığı dev kamu hizmetleri arasında yer alıyor.

Hangi yaşta olursak olalım, hepimizin envai çeşit arayışta olduğu 2017 senesinde, kendi yolculuğumu tüm çıplaklığıyla insanlarla paylaşarak, kimisine hayalinin peşinden koşmak kimisine ise asla koşmamak konusunda ilham olabilirsem ne mutlu bana :)

Özellikle plaza yılları kısmını okurken Instagram'daki #YakamBeyazBeynimAyaz videolarını izlemek, okumanıza ayrı bir lezzet katacak; bazı bölümlerin sonunda özellikle belirttiğim ve o bölümde yaşadıklarımla ilgili sevgili dostmanlarımdan gelen güzide tepkiler hepinize tanıdık gelecektir:)

Kitapta genellikle takma isimlerin kullandığımı, mühim olanın kişilerin gerçekten kim oldukları değil, sistemin nasıl bir düzen üzerine kurulduğu olduğunu ayrıca hatırlatmak ister, keyifli okumalar dilerim...

Eşit ağırlığın dayanılmaz ağırlığı

Eşit ağırlığın dayanılmaz ağırlığı, ÖSS esareti ve üniversiteli olamama sorunsalı...

Instagram'a konulacak bir kahvaltı tabağım bile bulamayacağınız Bebek semtinin en balta girmemiş zamamnda, daha da acısı Instagram'm, sosyal medyanın, hatta cep telefonlarının olmadığı, internete Edison zamanındaki ampul muamelesi yapıldığı, sanal sosyalleşmenin Zurna adlı o korkunç 'sohbet kanalı' ile sımrlı olduğu yıllarda, Arnavutköy'de boğaza nazır Robert Koleji'nin bitişiğinde ve oradan hiç geçmeyecek metroya on metre mesafede, en az benim kadar absürtlük abidesi arkadaşlarım sayesinde rengarenk hayallerle ve kahkahalarla dolu geçti lise hayatım.

Kolejden daha kolej halleriyle küçük, gösterişli, yerini yadırgayan bir devlet okulu olan Korkmaz Yiğit Lisesi, kişisel geleceğinde olmadığı biri gibi davranmaya adeta programlanmış zavallı benim için biçilmiş kaftandı. Absürtlüğün bir yaşam biçimi olduğu okulumuzda, felsefe öğretmenimizin saçmalıklarıma dayanamayıp beni sınıftan attığı ve arkadaşlarımın yıllık için meşhur fotoğrafçı Yakut'ta çektirdiğim fotoğrafımı yakalarına takarak dersi protesto ettiği o muazzam günü hala dün gibi hatırlıyorum.

Okulun en sevdiğim özelliği. Amerikan kültürünün simgesi koridordaki turkuaz renkli dolaplardı. Zira o yıllarda manyak gibi izlediğim Dawson's Creek dizisinde kendimi ezik Dawson'ın yerine koyabildiysem, bu o hiç kullanmadığım ama önünde rugby takımının kaptanı gibi dakikalarca oyalandığım dolaplar sayesindedir.

Bazı günler okuldan çıkıp 'sıyırganlıkta' en az benim kadar zirve yapmış Melike ile bizim eve gelir, babamın kafam kadar el kamerasıyla dünyanın gelmiş geçmiş en saçma videolarını çekerdik. O günlerde akıllı telefon diye bir şey olsaydı, şimdi Justin Bieber kadar ünlüydük dünyada.

Sonlara yaklaştıkça devasa anlamlar yüklediğimiz üniversite sınavlarına hazırlık esaretiyle dershane prangalarını boynumuza takmış, her birimiz ayrı birer yarış atına dönmüştük. İlkokulun sonlarında yaşadığım Anadolu Liseleri Sınavı travmasını henüz aşabilmişken, o zamanki adı ÖSS olan üniversite sınavında aileme

ikinci bir hayal kırıklığı yaşatmamak ve babamdan yıllarca duyduğum "Kaan çok zeki ama çalışmadığı için kazanamadı" cümlesini ömrümün geri kalanında bir daha duymamak adına var gücümle kendimi zorluyordum.

O zamanlar lisede 'eşit ağırlık' diye bir kavram vardı. Lisede eşit ağırlık seçmek zaten daha o yıllarda ne şiş yansın ne kebap zihniyetinin esiri olmayı kabul etmek demekti. Fenciler mühendis kafasında, analitik, zeki insanlardı. Ben üçgenin iç açıları toplamının yüz seksen derece olduğunu yüz seksen ayda kavrarken, matematik onlar için çerezdi. Sosyalciler idealist ve sanatçı ruhluydu genelde. Peki ya eşit ağırlıkçılar? İşte onlar geleceğin plaza insanlarıydı.

Ne istediğini bilememekti eşit ağırlıkçı olmak. Garantici bir işe girip, sonsuza kadar masa başında çalışmaktı. Mesleksizlikti. Asla en yüksek puanlı okullara girememekti. İktisat-işletme-uluslararası ilişkiler üçgeninin iç açıları toplamıydı eşit ağırlıkçı olmak!

O yıllarda dershaneler kendi aralarındaki rekabeti öğrencilere yansıtır, her birini yarış atı gibi koştururdu. Çok başarılı öğrenciler özel sınıflara alınır, kendisinden derece beklenenlere özel odalar tahsis edilirdi. Benim dershanede mensubu olduğum sınıfın adı şahaneydi: 'Alternatif Sınıf' :) Yani alternatif deyince herkesin yılan dövmeleriyle ve hızmalı kaşlarla ortalarda dolaştığı bir yer değil tabii! Ne çok iddialı ne çok aptal. Orta karar. Hani belki içimizden bir bataklık gülü çıkabilir... Hepimiz bir kaldırım çiçeğiydik o kimlik bunalımı yaşayan sınıfta.

Sınavı atlatıp, televizyonda soruları çözen amcayı izleyerek cinnet geçirdikten birkaç hafta sonra, güneşli bir pazar sabahı ailecek hayatımıza henüz girmiş internetin başına oturduk. Sınav kimlik numarasını girip, sayfanın güncellenmesini beklediğimiz o sabahı asla unutamam. Ve işte o ekran karşımızdaydı...

Adayın Adı - Soyadı : İhsan Kaan Sekban
Yerleştirildiği Okul : Yıldız Teknik Üniversitesi
Yerleştirildiği Fakülte : İktisadi ve İdari Bilimler
Yerleştirildiği Bölüm : Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Yılların getirdiği birikmiş stresin etkisiyle milyar çıkmış Mesudiyeli Mesut gibi delirip, saatlerce hüngür hüngür ağladım. Annemle babam sevinç naraları atıyor; eş, dost, akraba kim varsa hepsine haber veriliyordu. Kazandığım bölüm hem ilk tercihimdi, hem aşırı havalıydı hem de evime yürüme mesafesindeydi! Tamam, artık hayatım

kurtulmuştu. Koluma değil altın, zümrütten, yakuttan, elmastan, pırlantadan bileziği takmıştım. Bir nevi Bülent Ersoy'dum ben!

Yıldız'daki kampüse bayılmıştım. Binayı gezerken beni benden alan şeyse tuvaletteki pencerelerden birine koca harflerle yazılmış 'Yasemin'in Penceresi' yazısıydı:) Buna bir de güzel sanatlar binasından gelen piyano sesleri eklenince kendimden geçmiş, adeta Titanik'e son saniyede beleş bilet bulmuş Leonardo DiCaprio'ya dönüşüvermiştim. Ne kadar boş bir sevinç olduğunu ben de buzdağına çarpınca anlayacaktım.

Titanik demişken, bir parantez açmalıyım. 1997, meşhur Titanik filminin vizyona girdiği seneydi. Lisedeydim. Gösterime girdiği hafta pazar günü, sabah sekizde, Ortaköy Feriye Sineması'nda kuyruğa girmiş ve okul gezilerini kıskandıracak bir kalabalıkla filmi izlemiştik. Film bittiğinde herkes ağlarken, ben geri zekalı Rose karakterine tahtayı Leonardo DiCaprio ile paylaşmadığı için saydırıyordum!

Üç kez daha geri zekalı gibi sinemada izledim filmi. O kadar sahiplenmiştim ki, kaç Oscar alacağının bile derdine düşmüştüm. Sınıfta ön sıramda oturan ve yönetmen olmak için deliren Tuğçe'yle birlikte James Cameron'a mektup bile yazdık, o derece! Evimize internet yeni girmişti ve ben o zamanın parasıyla iki bin beş yüz lira verip aldığımız, toplam hafızası iki gigabyte olan bilgisayarımdan dünyaya açılma gayretindeydim.

O yıllarda Oscar Törenleri'ni Cine 5 veriyordu ve bizde yoktu. Bayram harçlıklarımla Cine 5 almaya gittim. Yanımda ablam da vardı çünkü on sekiz yaşından küçüklere satmıyorlardı. Dekoderi alınca, sanki Los Angeles'a gidecek gibi heyecanlanmıştım. Oscar gecesine kadar pek çok abuk sabuk davranış sergiledim. Okulun tahtasına Titanik çizmeler, sınav kağıtlarımın kenarına küçük sevimli Oscar heykelcikleri monte etmeler, birbirinden trajik İngilizce isyanlar, karalamalar ve daha niceleri...

O sene sergilediğim davranış bozuklukları sınıf arkadaşlarımda öyle yer etmiş ki, dört yıl sonra yıllık yorumlarında herkes bu uçuk hayalime atıf yapıyor, beni gazlamaya çalışıyordu :) Bir gün Oscar alırsam, o yıllık bir servet edecek! (Titanik'te de beni en çok Kate Winslet'in fırsatçı zengin kocası etkilemişti zaten.)

Kendimi Oscar alırken resmettiğim ve isyanımı İngilizce dile getirdiğim çizimler, ihtiyaç duyduğum tedavinin de habercisiydi adeta. "Why is it so difficult to be an actor in Hollywood?" Yani

"Neden Hollywood'da oyuncu olmak bu kadar zor?" diye haykırıyordum. Lise bitip, hepimiz ayrı yolculuklara yelken açarken, tüm arkadaşlarım da bana dolmaları veriyor, Oscar heykelciğinin kaderim olduğunu söylüyorlardı! Ne tatlılardı...

Oysa daha ne görmüştüm ki? Asıl zorluklar, canımdan bezdirecek asıl teraneler daha zerre kadar bile kendini göstermemişti. Ekmek elden, su göldendi. Bense sadece aylak aylak hayal kurup, bu konuda on dört yaşımda olmanın da verdiği işlevsizlikle hiçbir çaba göstermiyordum bile.

Ortaokul yıllannda oynadığım çocuk tiyatrosundan bile ders notlarım düşer de üniversiteye gidemem, sonra plaza adamı olamam diye kendi isteğimle ayrılmıştım. Oysa on iki yaşımdayken Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nden BKM'ye kadar pek çok sahnede Atatürk'ün çocukluğunu oynama fırsatı yakalamıştım. Devam etseydim, belki zaten çok daha erken çıktığım oyunculuk yolculuğunda genç yaşımda çok iyi yerlere gelebilirdim. Neyse, hayatta hiçbir zaman 'keşke'lerle, 'eğer'lerle vakit kaybetmeyi seven biri olmadım. O yüzden burada da bu konuyu uzatmayacağım:)

Bir davranış bozukluğu olarak üniversite yıllarında iş adamı rolü yapmak

Hazırlık sınıfında dersler burundan kan getirecek kadar sıkıcıydı ve ben sürekli okulu ekmeye başlamıştım. Resmi olarak üniversiteli olduğunuzun belirtisi olan öğrenci kulüplerinin yarısına üye oldum. Ancak tiyatro kulübü, sinema kulübü gibi kulüplerden ziyade beni daha çok ekonomi kulübü ve işletme kulübü çekmişti. Takım elbiseli gençler havalı stantlardan göz kırpıyordu. İşletme kulübü o ay Cem Yılmaz'ı getiriyordu ve seyredebilmek için kulübe üye olmak şarttı. Tabii ki üye oldum, oysa bölümüm bile değildi.

Derslerden kaçıp kaçıp işletme kulübü toplantılarına gidiyor, son sınıftakilerin büyük şirketlerde yaptıkları stajların hikayelerini Tanrı parçacığını bulmuşlar gibi ağzım açık dinliyordum. Henüz başlamadığım uluslararası ilişkiler bölümünden şimdiden soğumuş, işletmeye nasıl geçiş yaparım diye düşünmeye başlamıştım. Siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler bölümü artık benim için -tıpkı lisede eşit ağırlık seçmek gibi- orta yolculuğun simgesiydi. Mesleksiz olmayı baştan kabul etmek, laf olsun diye okumaktı.

Üye olduğum tek kulüp işletme kulübü değildi, ayrıca dans kulübüne de katılma zavallılığını göstermiştim ve haftada iki gün Latin dans dersleri almaya başlamıştım. Yani bohem ve 'royal' takılmak adına ne varsa bendeydi o öğrenci pasosuyla otobüse bindiğim yıllarda. Bunlar dışında, okulun evime bakkal kadar yakın olmasından mı, sınıftaki aşırı doz kültür mozaiğinden midir bilinmez ama bir türlü üniversiteli moduna sokamadım kendimi.

Sınıfın büyük bölümü kızlardan oluşuyordu. Bir bölümü ders aralarında kantinde konken oynarken (ya da başka bir iskambil oyunu), bakımsızlığı doğallık zanneden başka bir bölümü bana o sınıfı zindan haline getiriyordu. Erkekler ise sayıları çok daha az olmasına rağmen, Sezar salatası malzemelerinden daha fazla çeşit barındırıyordu kendi içlerinde. Tespihlisinden anarşistine, filozofundan playboy'una, Karamazov Kardeşler'i kıskandıracak bir çeşitlilikten söz ediyorum...

Fakat sevgili üniversite arkadaşlarımla maalesef okula başlarken hayal

ettiğim samimiyeti hiçbir zaman kuramadım. Okuldaki festivaller. Şebnem Ferah konserleri, kantinde oynanan konken, anarşik ütopya sohbetleri... Bunların hiçbiri bana göre değildi. O kadar yabancılaşmıştım ki, insanlar yemekhane ücretinin elli kuruştan yetmiş beş kuruşa çıkarılmasını Üçüncü Dünya Savaşı'na giriyormuşuzcasına protesto ederken, ben kalabalıkları yarıp üst kattaki teras kafede en pahalısından çizburgerimi yiyordum. Kolaların su gibi aktığı sefa dolu molalarda şişen egomla Kapadokya'daki balonları bile şişirebilirdiniz.

Bazı derslerden erken kaçıp, arkadaşım Fatoş'la raketlerimizi kapıp, Ulus'taki Aykut Barka Parkı'na tenis oynamaya gidişimiz 'snob'luktaki son noktaydı. Havalar güzelse Galatasaray Adası'nın havuzunda yüzüyor, geceleri çeşit çeşit partilerde birbirimize methiyeler düzüyor, gerçek dünyadan hızla uzaklaşıyorduk. Yedi yüz elli lira limitli kampüs kredi kartımızla yapamayacağımız şey yoktu!

Kimlik bunalımında zirveyi gördüğüm bu Akbil'li yıllarda imdadıma müthiş bir sivil toplum kuruluşu koştu: Leo! Lions, Rotary gibi toplulukları duymuşsunuzdur. Topluma faydalı bir şeyler yapabilmek adına düzenlenen elegan toplantılar ve soylu aktivitelerle kendini yaşatanların uğrak yeri olan kulüplerdi bunlar. Leo ise Lions kulüplerinin gençler için olan versiyonuydu. Üniversitenin ilk yıllarında sıkı bir Lions üyesi olan annemin gazıyla girdiğim Leo" da yaşadığım deneyimler, belki ölene kadar tekrar göremeyeceğim cinstendi.

Üniversite çağındaki genç insanların hafta sonu takım elbiseler ve iş kıyafetleriyle kendilerini pahalı otel salonlarına kapatıp U masa düzeninde toplantılar yaptığı, birbirlerini "Sayın başkanım, sevgili sekreterim, değerli toplantı yönetmenim" diye yaşattığı, süper şizofrenik lafların edildiği, etrafın ritüelden geçilmediği bu oluşum, kendini bir halt zannetmek isteyen, daha da fenası ziyadesiyle kendini bir halt zanneden bendeniz için paha biçilmez bir fırsattı!

Önce aday adayı oluyorsunuz, çok aktif ve başarılı bulunursanız adaylığınız açıklanıyor, onda da başarılı olursanız ancak o şekilde üyelik girişiniz yapılıyor falan. Yani bir Leo kulübüne üye olmak mı yoksa Avrupa Birliği'ne girmek mi zor derseniz, kesinlikle birincisini söylerim.

Ben üye olduğumun ertesi sene kulüp başkanı olarak epey hızlı bir sıçrama yaptım. Başkan olduğum sene belki de hayatımın en 'güzel', egomu en fazla tatmin ettiğim senesiydi. Çalışanlarına iyi davranan

sevimli bir CEO edasında, üyelerimle beraber şahane ve hiç yapılmamış bir sürü aktiviteye imza attık. Tenis turnuvaları, çocuk şenlikleri, ulusal toplantılarda aldığımız ödüller... Hepsi bir rüya gibiydi. İnsanların kendi yarattığı ego bahçesinde nasıl tatmine ulaştıkları konusunda tez konusu olabilecek şeylerdi yaşadıklarım.

Fakat yanlış anlaşılmasın, Leo deneyimi bana muazzam şeyler öğretti. İleride karşılaşacağım iş dünyasımn kopyası gibiydi her şey. Mesela lider konumunda olabilmek için aslında hiç de güçlü özelliklere sahip olunmasına gerek olmadığım; insanların yönetici olarak kendilerine daha kolay idare edebilecekleri, 'hım hım' tipleri seçtiklerini Leo yıllarında çok net görmüştüm ben :)

Dost mu, düşman mı, ne olduğu belli olmayan dostmanlarla da ilk kez burada tanıştım. Yüzünüze gülen, yanınızda görünen ve siz düştüğünüzde acil servis gibi sözde sizi teselli etmek için sedyeyle bekleyen dostmanlar! Yediğim kazıklara, arkamdan çevrilen dolaplara ve oıüarı çeviren dostmanlarıma minnettarım. Sayelerinde sonraki yıllarda iş yaşammda gördüğüm hiçbir şeyden etkilenmeden yoluma devam edebildim:)

Şişen egomu tokatlayıp, terbiyeli köfte gibi yere seren olay ise başkanlığımdan iki sene sonra yaşandı. Kulüplerüstü yönetim çevresi başkan yardımcılığına aday olduğum sene, beni destekleyeceğini söyleyen pek çok delegenin seçim sırasında aksi oy kullanmasıyla ağır bir yenilgi almış, Leo defterini keskin bir şekilde kapatmıştım. Bu, gerçek bir dostman zaferiydi. Yine de hayatıma kattığı tüm güzel insanlar için bu çanlı çekiçli gösterişli platforma hep minnettar kalacağım.

Leo yıllarım sırasındaki arkadaşlarımın büyük bölümü benden yaşça büyüktü ve çoğu iş güç sahibiydi. Onlarla takılmaktan öğrenciliği unutmuştum. Ben de bir an önce bok varmış gibi çalışma hayatına adım atmalı, para kazanmaya başlamalıydım. Yaşıtım olan herkes anaokulu öğrencisi gibi gelmeye başlamıştı. Bir akşam, o zamanki chat aracı olan MSN'de gezinirken Leo'dan bir arkadaşımın iletisinde çağrı merkezinde çalıştığını ifade eden bir slogan gördüm ve balıklama atladım: "Memnun musun oradan, nasıl şartları, ben de girsem mi?"

Bana o tımarhaneyi öylesine övdü ki, bundan sonraki on yılım boyunca hep onu saygıyla ve sevgiyle (!) andım. O kadar gaza gelmiştim ki, hemen kendimi o bankanın iş ilanları sitesine attım. Sınava başvurdum ve hayaller kurmaya başladım yine; elimde kahve, üstümde ben öyle olmasam da slim fit bir takım elbise, dolgun maaş,

geniş oda, seksi sekreter... Başvurumu bu aşırı sürreal hayaller eşliğinde yaparak beklemeye koyuldum.

Haftalar geçmişti, tam umutlarım tükeniyordu ki beklediğim telefon geldi çattı...

Bir performans ödülü olarak gofret!

Çağrı merkezinde müşteri temsilcisi olabilmek için girdiğim mülakatlarla NASA'da genç astronotlar programma seçilebilirdim. İlk olarak yaptıkları yazılı sınav, telefon görüşmelerindeki ağdalı sorular, sonrasında yapılan grup mülakatları beni benden alıyor, bir yandan da mülakatları geçtikçe puanları toplayan Hügo gibi neşeleniyor, kendime olan güvenimi uzay seviyesine taşıyordum. Bir an önce üniversitedeki o ergen enerjiden kurtulup, takım elbisenin içine girmek benim için hayattaki en önemli amaç haline gelmişti. Özgüvenim lüzumsuz bir biçimde yükselmiş, ego kulem roof katından ibaret kaskatı bir yapıya dönüşmüştü.

Okulum tam gün olmasına rağmen mülakatlarda tam günlük seçeneği tercih edeceğimi söylemiş, ikisini de rahatça idare edebileceğimi belirtmiştim. O günlerde temiz bir sopaya ihtiyacım vardı, çok net! Mülakatlar bittikten sonra beklenen 'güzel haber' gelivermişti! Artık kooooskoca bir çağrı merkezi -kısaca ÇM- elemanıydım! Daha doğrusu, koooskoca bir çağrı merkezinde böcek kadar değeri olmayan bir zavallı olma yolunda insanlık için küçük ama benim için çok daha küçük o adımı atmıştım artık.

Üniversitede kurduğum ve rahmetli babaannemin 'dolma'ları verdiği hariciyeci olma hayalleri, yerini iş adamı olmaya bırakmıştı. Ne iş yaptığımın o aşamada hiçbir önemi yoktu. Bana tuvalet de temizletseler, Türkiye'nin en iyi bankalarından birine daha okurken kapağı atmıştım. Kolumdaki bileziklerin sayısı hızla artıyor, Bülent Ersoy'luktan Hint gelinliğine terfi ediyordum adeta.

28 Kasım 2005: Beni beyaz yakalı esarete sürükleyen o sözleşmenin imzalanacağı günün sabahı, annem ve babamla harikulade bir kahvaltı ettikten sonra liseli bir ergen heyecanıyla en güzel takım elbisemi giydim. Beni sözleşmenin imzalanacağı genel müdürlük binasına bırakan babam mutluluktan havalara uçuyordu. "Artık sen yırttın oğlum, bu iş tamamdır. Yaşıtlarına fark attın. Bundan sonra sırtın yere gelmeyecek, gör bak!" Oysa sevgili babacığımın yaptığı bu dokunaklı konuşmanın aksine, sırtımı bilmem ama popom uzun süre yerden, hatta oturduğum sandalyeden kalkmayacak, bense yıllarca ne kadar doğru bir hamle yaptığım masalına kendimi inandırıp, uyuyan güzeli kıskandıracak kadar uzunca ve derin bir uykuya dalacaktım.

Genel müdürlük binası o kadar havalıydı ki, kendimi o yıllarda televizyonda yayımlanan Donald Trump'ın Çırak yarışmasında gibi hissetmeme yetmişti. Sözleşmemizi imzaladık ama tabii ki ben o heyecanla tek bir maddesini bile okumadım. Hatta okumaya yeltenen 'hadsiz' bir arkadaşımı insan kaynakları (İK) sorumlusu kadın 'nazikçe' uyarmış; "Arkadaşlar, yalnız böyle bir vakit genişliği yok iş hayatında, hemen oryantasyona geçmemiz lazım" diyerek ayarı ilk günden vermişti.

Okulumu henüz bitirmediğim için sözleşmeli olarak işe başlayacaktım ve ilk maaşım beş yüz yetmiş dört liraydı. Kadrolu çalışanların faydalandığı çift maaş ve ikramiye haklarımdan da yararlanamayacaktım. Öylesine zafer sarhoşuydum ki, neredeyse "Her sabah çay servisini de sen yapacaksın" deseler kabul edecektim.

Sözleşmelerin imzalanmasını takiben, hemen aşın havalı oryantasyon programımız başladı. Tabii ki ilk olarak New York'taki Guggenheim Müzesi'nden hallice, modernlikte son noktadaki genel müdürlük binasını gezdirdiler bize. Hazine, pazarlama gibi birkaç havalı departmana götürdüler. Bu küçük gezi sırasında yerlerinden bizi süzen abi ve ablalarımız adeta "Haddinizi ve yerinizi bilin, asla oturmayacağınız koltuklara, hayalini bile kuramayacağınız pozisyonlara ilk ve son kez bakın, burası genel müdürlük, burası Etiler, burada herkes latte'li!" diye bağıran bakışlar atıyor, benimse içimde tuhaf bir yabancılaşma ve yalnızlaşma hissi beliriyordu.

Sonra bizi alt kattaki, yine aşırı havalı konferans salonuna götürdüler. Matrix filmini dublajlayarak yaptırdıkları bir iç iletişim filmini izlettiler. O filmi yapan, daha doğrusu o hale sokan kimse tebrik etmek istiyorum. Bana kendimi beş dakikada Para Avcısı (The Wolf of Wall Street)'ndaki Leonardo DiCaprio gibi hissettirmeyi başarmıştı! (Tabii yamulup hayatı kaymadan önceki halini...)

Son olarak, bizi bankanın müzeye dönüştürülen bir başka binasına götürüp eski cihazları, defterleri gösterdiler. Alt tarah telefon bakacaktik, sabahtan akşama kadar bu kadar tantanaya ne gerek vardı? Zaten sözleşmeli olduğum için kendimi bir türlü o büyük yapının bir parçası gibi hissedememiştim ve bir an önce kadrolu olmak için o saçma bölümden mezun olmalıydım.

Oryantasyon bitti; bir haftalık über sıkıcı temel bankacılık eğitimini de tamamlayarak, cehennem ateşini iliklerinize kadar hissedebileceğiniz çağrı merkezinin kapısından içeri adımımı attım.

Üç gün eğitim aldıktan sonra telefonlara bakmaya başlattılar. O dönem kredi kartlarında şifre uygulamasına yeni geçilmişti ve yeni başlayanlar önce sadece şifre verme telefonlarına bakıyordu. On binlerce karta şifre vermişimdir, belki de şu an elinizde tuttuğunuz kartın şifresini bile ben vermiş olabilirim ki bu beni olduğu gibi sizi de heyecanlandırmamıştır eminim.

Dünyanın en garip yeriydi çağrı merkezi. Eskiden üniversite öğrencilerinin girdiği, gelir amaçlı yarı zamanlı bir işken, bir anda apayrı bir kariyer dünyasına dönüşüvermişti. Bana telefon eğitimi veren adamlardan biri "Bak, Hıncal Uluç program başına ne kadar alıyor?" diyerek milletin kazandığı paraya nasıl bakacağımı anlatıyor ve ekliyordu: "Yaptığın iş sıkıcı, evet ama bunu eğlenceli hale getirmek senin elinde." Güleyim mi, ağlayayım mı şaşırmıştım. Yani benden otuz yedi kat daha fazla para kazanan insanların hesaplarına bakarak işimi nasıl daha eğlenceli hale getirebilirdim ki?

On-on iki kişilik müşteri temsilcisi grupları ve grupların başında da 'yetkili' adı verilen, çoban vazifesi gören kişiler vardı. Çoban dememin sebebi o insanların çoban ruhlu olmasından değil, altlarındaki kişilere yapılan koyun muamelesinden kaynaklanıyor, yanlış anlaşılmasın.

Garip hiyerarşik kurallar vardı çağrı merkezinde. Müşteri temsilcisi asistanlar asla yetkililerin bağlı olduğu yönetmenlerle aynı masada yemek yemezdi örneğin. Bir süre sonra etrafta, konuşurken telefonu sürekli sessize alıp üç saniye küfrederek deşarj olan insanlar görmeye başlamıştım ve bu tımarhane hali beni korkutur hale gelmişti. Telefonlarımızın psikopat gibi dinlendiğini bildiğimden, konuşurken ayrıca geriliyordum.

Bir keresinde telefondaki müşteriye "Annenizin son kullanma tarihi nedir?" diye sormuştum ki dinlemeye takılsa o gün iş akdim feshedilirdi herhalde! Allah'tan adamcağız anlayışlı ve bir o kadar da esprili biriydi ki, "Onu bilemem, babama sormak lazım" diye cevap verip gülmüştü. Yine başka bir görüşmede ise kendini aşırı iyi tanıyan müşteri, "Sizi hiç benim kadar salağı aradı mı şimdiye kadar?" diye sormuş ve benden "Hayır efendim" yanıtını almıştı gayriihtiyari:) Görüşme kalitem gerçekten düşüktü. Çoğu zaman telefonu Çatalca'daki dayım arıyormuş gibi "Aloo" diye açıyordum.

Çağrı merkezi binası o kadar griydi ki, arada hava almak için dışarı çıktığımızda insan kendini yarı açık cezaevinde gibi hissediyordu. Tuvalete bile kafanız göre gitmek imkansızdı. Mümkün olsa herkesin

altına bir ördek bağlayıp. Şeytan (Exorcist) filmindeki gibi salonun ortasına işeteceklerdi.

Motivasyon şekilleri de ziyadesiyle enteresandı güzide çağrı merkezimizde. Bizden beklenen sadece telefona bakıp işlem yapmak değil, asla işe yaramayacak sigorta ürünlerini de bir dakikadan kısa sürede müşteriye satmaktı. Bir akşamüstü, yönetmenlerimizden biri aniden elinde bir koliyle gelerek, köpeğin önüne kemik atar gibi her birimizin önüne gofret ve şeftali suyu atmaya başladı. Markasmı ilk kez o gün gördüğüm ve cırcır olmayı kesinleştiren bu ikilinin bize kaşıkçı elmasıymışçasına bir tavırla sunulmasının nedeni çok geçmeden anlaşıldı. O gün tüm çağrı merkezi olarak her zamankinden daha çok sigorta satmıştık, daha çok telefon bakmıştık ve bunun karşılığı bir gofret, bir de şeftali suyuydu. İnsan başka ne isterdi ki bu hayatta!

Bir keresinde de yıllık geleneksel yaz eğlencesi yapılacağı duyuruldu ve katılmak zorunlu tutuldu. Eğlenceye katılmak istemeyenler gece nöbete kalıp telefon bakacaktı. Çalışan motivasyonuna verilen muazzam öneme bakar mısınız? :)

Yemek saatleri her gün değişiyordu. Saat kaçta yemeğe çıkacağınız her sabah yönetmenlerden gelen mail ile belirtiliyordu. Bazen 11.30, bazen de 12.30. Bu yemek saati asla bir saat olmazdı, genelde otuz dakika, en iyi ihtimalle kırk beş dakika! Çağrı merkezinde geçirdiğim yedi ay içerisinde dört grup değiştirdim ve en son park ettiğim yer İngilizce internet destek bölümüydü. "Yabancılar medenidir, biraz kafamı dinlerim" dedim ama ne münasebet efendim! Çirkefi bizden bin kat daha çirkef, zaten medenisi de telefon açmıyor, insan gibi kendi işini kendi hallediyor. Başka Dilde Aşk filmi gibi başka dilde çirkeflik, başka dilde cazgırlık, başka dilde cinnet gibi yeni deneyimler katıyordum hayatıma ve tabii bunların hepsinin birer altın bilezik olduğunu artık söylememe gerek yok herhalde :)

Bir süre sonra, telefonlara bakan insanlar kafayı sıyırmamak için ya da kafayı sıyırdıkları için sudan mazeretlerle, zırt pırt, asla rapor yazmayan revir doka giderek kaytarmaya çalışır olmuştu. Artık bir saat-iki saat, askerdeki terlik izni misali ne koparabilirsem kar diye bakıyordu herkes. Hastalık icat etmede Pastör'ü kıskandıracak türden bir çift vardı ekipte. Bir gün bunlardan biri yetkiliye gidip, "Gözlerim bozuldu ekrana bakmaktan. Gözlük aldım rahat edeyim diye ama gözlük takınca da burnum ağrıyor. Kesin dinlenmem lazım" deyince kendimi tutamayıp kahkaha atmış ve nefretleri üzerime toplamıştım.

Bu arada üniversitedeki son senemdi ve Güneşli ile Yıldız arasında babacığımın üniversite hediyesi olarak aldığı 1993 model arabayla mekik dokuyup duruyordum. Derslerim tam anlamıyla tepetaklak olmuştu. Birinci sınıfta en yüksek ortalamaya sahipken, son senemde tabiri caizse sürünüyordum. Tezimi telefon bakarken yazdım desem, abartmış olmam. Bütün bu çabalarımın ne için olduğunuysa bilmiyordum bile.

Çağrı merkezinde yükselmek için de enteresan bağlar gerekiyordu. Müthiş bir ilişkiler yumağı vardı ve bazı istisnaların dışında gerçekten kimin eli kimin cebinde belli değildi. Yetkililik sınavım ve mülakatını geçen pek çok kadın çalışanın bir süre sonra diğer yetkili ve yönetmenlerin sevgilisi oldukları ortaya çıkmaya başlamıştı. Hatta benim ekibinde çalıştığım kadın yetkili ekipten bir asistanla birlikteydi ve alenen sürekli onu revire dinlenmeye gönderiyordu.

Bütün bu tuhaflıklar içinde çağrı merkezinde bir geleceğimin olmadığı çok aşikardı. Zaten kredi kartı problemlerine dair telefonlar gelince elim ayağıma dolanıyor, sorunu çözemeyince müşteriyi sürekli şikayet hattına yönlendiriyor, bir halta yaramayan sigortaları sattığım için vicdan azabı çekiyor, etraftan köpeğim Lucky kadar bile değer görmüyordum. Benim bu tımarhanede ne işim vardı?

Depresyona doğru hızla ilerlerken elim kolum bağlanmıştı zira ilk gün bize imzalattıkları ve o anki gazla hiç okumadığım o sözleşme iki yıllıktı. Öncesinde istifa edersem, kendimi satsam bile karşılayamayacağım bir bedel ödemek zorunda kalacaktım. Bunlar yetmezmiş gibi, dört senelik akademik hayatımda ilk kez bir dersten çakmış, mezun olamama tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştım! O sırada çağrı merkezinden kurtuluşum için küçücük bir umut ışığı beliriverdi birdenbire: Her toy bankacımn hayali Management Trainee (MT) ya da bir başka deyişle ileride yönetici olacak uzman yardımcıları sınavı!

Hemen çobanımla, şey pardon yetkilimle konuştum ve bu sınava girmek istediğimi söyledim. Sağ olsun müthiş motive etti beni: "Camm genelde çağrı merkezinden pek MT çıkmaz ama sen yine de dene şansını!" ("Senin gibi kazmadan yetkili çıktıysa, buradan CEO bile çıkar patates kafalı!" diyemesem de derin bir nefes alıp sınava başvurdum.)

Dostman tepkisi:
"Kaancığım, şimdi tam bankacılık değil aslında senin yaptığın öyle değil mi? Bir nevi santral görevlisi gibisin?"

Elveda ÇM, merhaba MT!

MT sınavından güzel haber çok geçmeden geldi. Kazanmıştım. Tüm mülakatları da geçmiştim. Ancak görevim henüz belli değildi. Havalara uçuyordum. Management Trainee sınavını kazananlar genelde genel müdürlük pozisyonlarına alınırlardı ve çağrı merkezinden genel müdürlüğe geçmek, Halep'ten göç edip direkt Roma'ya ışınlanmak gibi bir şeydi.

Fakat sandığım kadar pembe değildi haberler. Arayan insan kaynakları sorumlusu, mülakatlardaki dışa dönük ve pozitif duruşumla şube yetkilisi olarak görevlendirildiğimi belirtiyordu. Açıkçası başımdan aşağı kaynar sular dökülmüştü. Telefonda bile ürün satarken rahatsız olan ben, tüm misyonu satmak üzerine kurulu şubeye gönderiliyordum. Kulağa hiç havalı gelmiyordu, hem de hiç! O sıralarda herkes şubelerin üstündeki satış baskısım anlatıyordu üstelik. Diğer yandan, MT sınavını kazanmış olsam da üniversite mezunu olma şartı vardı ve ben bu şartı ne yazık ki hala sağlayamıyordum. Her konuda olduğu gibi, burada da her şey ucu ucuna yetişecek, tüm bunlar ömrümden ömürler götürecekti yine.

Yaz gelmişti, mezuniyet zamanı tüm ihtişamıyla karşımda duruyordu. Bana kahrsa ben çoktan mezun olmuştum ama işte bir diploma almak şarttı. Kaldığım dersin hocası da yaz okulu açmayı reddeden, acımasız ve antipatik bir adamdı. Tezimden falan geçmiştim ama o tek ders, diplomam için dev bir engeldi. Dünyanın en dramatik kep törenlerinden biri yaşanmaktaydı. Ailem, arkadaşlarım, herkes gelmişti. Adımız tek tek okunuyor, herkes mezun olmamn haklı gururunu yaşıyordu ancak zavallı ben kafamdaki kepten ziyade kendi bedenimi uzaya fırlatmak istiyordum o an. Ailem de durumun farkındaydı ama onlar bir şekilde halledeceğime inanıyorlardı. Yine de herkeste dile getirilmeyen bir tedirginlik hakimdi. Daha sonra çok sevdiğim başka bir hocamın o dersten yaz okulu açacağını öğrendim ve havalara uçtum adeta. Tekrar kendisini saygıyla amyor ve bir kez daha "Allah razı olsun" diyorum.

O sıralar çağrı merkezindeki son günlerimdi ve haftada bir gün olan yaz okuluna katılabilmek için iş yerinde bütün hafta öğle yemeğine çıkmıyor, çalıştığım öğle yemeği saatlerini birleştirip izin alarak okula gidiyordum. Hayatımın en stresli yazı, her yaz olduğu gibi son kırk yılın en sıcak yazıydı ve her anlamda beni şıpır şıpır terletmekteydi.

Bu arada çağrı merkezindeki günlerimin sonuna gelmiştim artık. Öylesine mutluydum ki, otuz yıl mahpus yatmış da hayata yeniden başlamış gibiydim o geçmek bilmeyen yedi ay sayesinde. Ayrılırken yazdığım veda mailini görseniz, "Bu çocuğu buradan almayın, bu çocuk hayatın anlamım burada bulmuş" derdiniz :)

Yazın ortası gelmişti, MT eğitimleri start almak üzereydi. Kalan tek dersimi, hatim etmek suretiyle de olsa vermeyi başarmıştım. Önce ailece Rumeli Kavağı'ndaki mekanımız Yedigün Restaurant'a gittik hafta içî falan demeden. Annem yaz okulu sınıfını açan hocayı telefonla arayarak teşekkür etti, duygusal anlar yaşandı balıkçıda herkesin şahit olduğu :)

Birkaç gün sonra ise en yakın arkadaşlarım sürpriz bir yemek organize ettiler. Kocaman bir pasta geldi masaya. Dünyanın en güzel anı sevdikleriniz tarafından şımartıldığınız andır. Pastanın üstünde şöyle yazıyordu: "Elveda ÇM, Merhaba MT!" Neredeyse Orhan Veli'nin dizeleri kadar dokunaklı bu yazıyı görünce kendimi tutamayıp Oscar almış Leonardo DiCaprio gibi tribe girmiştim. Sanki koskoca bankanın CEO'su olmuştum, etrafımdaki herkes ziyadesiyle sıradan ve ufak gözüküyordu gözüme. Tabii bunda bulunduğumuz mekanın bir teras olmasının ve herkese gerçek anlamda tepeden bakıyor olmamızın da etkisi büyüktü şüphesiz!

O gece ne kadar mutluydum... Manevi orgazmın doruklarında (maalesef gerçekten sadece maneviydi) saatlerce sırıta sırıta gezindim henüz eski ruhunu kaybetmemiş Beyoğlu sokaklarında. Sanki yıllardır beklediği rolü sonunda kapan bir oyuncu edasıyla cebimdeki bütün parayı harcadım o gece. Gerçek bir özgüven zehirlenmesi yaşıyordum ve içimdeki bu zehri kusmaya da hiç niyetim yoktu!

Kısa bir süre sonra aşırı havalı MT eğitimleri başladı. Tam üç ay sürdü. O üç ay boyunca sürekli bize ne kadar değerli olduğumuz ve tabii buraya seçilmemizin de bizim için ne kadar değerli bir şey olarak görülmesi gerektiği pompalanıp durdu. Binlerce kişi içinden seçilmiş, Türkiye'nin en değerli on şirketinden birinde geleceğin yöneticileri olarak çalışmaya hak kazanmıştık.

Finansal matematikten imaj ve stile kadar bir sürü eğitimden geçtik. Meslek hayatımın en güzel üç ayıydı. İş stresi yok, hedef yok, baskı yok. Okula gider gibi eğitimlere gidip, maaşı cebe indirmek var. Türkiye'nin başka şehirlerinden gelenler bir otelde konaklıyorlardı ve her gece dışarı çıkıp gezmek istiyorlardı. Maaşımızı üç ay boyunca gece kulüplerinde, gezmelerde, tozmalarda yedik hep. Bankacılık

eğitimlerinde miyiz, Miss Turkey kampında mıyız belli değildi.

Şubede çalışacak kadrolara aslında verilmemesi gereken eğitimlerdi verilenler; zira üç ay boyunca o kadar pohpohlanıyor, o kadar olduğunuzdan daha farklı yerlere konuluyordunuz ki, şubedeki o masaya oturunca yaşayacağınız şok katmerleniyordu adeta.

Hepimiz lise yıllarına geri dönmüştük. Hocalarla dalga geçmeler, sınavlarda kopya çekmeler, bazı dersleri ekip Bebek'te kahve içmeler... Tabii ben İstanbul'da yaşadığım için akşamları tıpış tıpış eve gidiyordum. Otelde kalanların asıl eğlenceleri gece başlıyordu :)

Eğer bankacı olmaya karar verdiyseniz, hayatınızın en flörtöz dönemine hazır olun! Havada, karada, kasada, gişede, müşteri ziyaretinde, telefonda, kısacası her yerde flörtün neredeyse bir iş yapış biçimine dönüştüğü meslektir bankacılık. En toy MT yıllarınızdan andropozun eşiğindeki emeklilik zamanınıza kadar değişmez. Bankadaki kariyerinizle flört performansınız da çoğu zaman doğru orantılıdır:)

Dolayısıyla bizim MT grubunda da küçük cilveleşmeler yerini ilişkilere bırakıyor, otel nimetinden yararlanan erkekler bir önceki gece yaşadıkları orta karar macera hikayelerine abartma tozu katmak suretiyle sabahımızı şenlendiriyordu. Bense her zamanki gibi gruptaki en komik insanları bulup, bu zamanı daha çok kahkahayla geçirmenin derdine düşmüştüm.

'Güzel şeyler çabuk biter' tezi bir kez daha kanıtlanmıştı; rüya gibi üç ay göz açıp kapamadan geçmiş, aşırı seksi ve bir o kadar da antipatik insan kaynakları sorumlusu bir kadın gelip bize üst perdeden tavsiyeler vermeye başlamıştı. O sırada arkada oturan ben ve arkadaşım Buse kadının bu müdür muavini tavırları karşısında kıkır kıkır gülmeye başlamıştık ki, kadın gerçek bir müdür muavinine dönüşüp sınıfta herkesin içinde "Gülmeye devam edecekseniz, dışarı çıkın!" diye bağırıverdi bize! Arkadaşım ürkek bir kızcağızdı ve hemen "Yoo ben dinleyeceğim, özür dilerim" diyerek son yıllarda gördüğüm en hızlı transformasyonla dut yemiş bülbüle dönmüştü. Benimse gülmekten vazgeçmeye ve o tuzluk kadar sıkıcı İK fetvasını dinlemeye hiç niyetim yoktu. Gururlu ve dimdik bir halde sınıftan çıktım ve eve doğru yola koyuldum, hala gülmeye devam ediyordum.

Ben de birkaç sene sonra bu kadar antipatik mi olacaktım? Bende de bu kadar seksi duracaksa, belki de göze almalıydım bu sevimsiz tavra bürünmeyi. Kafam allak bullak olmuş, yavaştan kadma sinirlenmeye

başlamıştım. Ulan o kimdi ki beni sınıftan güldüm diye atacak?

Tam otobüse binip evime gidecektim ki, asi damarım beni geri dönmeye zorladı. Oraya gidip kadının çıkmasım bekleyecek, çıkınca da "Sen kim oluyorsun da beni herkesin içinde dersten atıyorsun?" minvalinde laflar edecektim. Kapının önünde beklediğimi gören arkadaşlarım şefkat ve acıma dolu gözlerle yanıma gelip "Kaan bu kadın çok kuvvetli, aman bir delilik edip kariyerini mahvetme" diyerek iyi niyetli telkinlerde bulundular. Etkilenmiş olacağım ki boyu neredeyse bir atınki kadar olan, maskülen tavırlı, seksi ve antipatik İK'cı kadınla konuşmamda küçük bir revize yaparak lafa girdim.

"Derste niyetim size saygısızlık etmek değildi, ettiysem kusura bakmayın ancak bence siz de bir İK'cı olarak yolun başındaki birini herkesin içinde rencide etmemeliydiniz..."

Kısa bir sessizlik oldu, ardından sessizlik bozuldu.

"Haklısın, adın neydi?"

"Kaan."

"Haklısın Kaan, benim de çok agresif bir günümdü, hata ettim, sen de kusura bakma."

Böylece kariyerimin ilk ciddi iletişim sınavını başarıyla atlatmıştım. Birkaç gün sonra aym kadın gelip hepimizin atandığı şubeleri açıkladı. Şubelerini beğenmeyenler ağlamaya, memnun olanlarsa gevşek gevşek sırıtmaya başladı. Oysa hangi şube olduğunun hiçbir önemi yoktu. Bu tam da askerlik gibiydi. Nereye düştüğün değil, kimlerin içine düştüğün önemliydi. Komutanın kim, asıl mesele oydu :)

Benim atandığım şube evime son derece yakın ve butik denilebilecek bir bölge içindeydi. Mutluydum. Güzel şubeydi sonuçta. Ama işte şubeydi. Hani derler ya, "Ne kadar lüks olsa da Allah kimseyi hastaneye düşürmesin" benim ki de o hesaptı. Başından beri yavru kedi gibi tırstığım şubeciliğe başlamama günler kalmıştı artık. Tecavüz kaçınılmazdı ve ben zevk almaya bakmak zorundaydım...

Dostman tepkisi:
"Çağrı merkezinde boşu boşuna çalışmışım diyorsundur şimdi sen eminim, o kadar zorlanmadan da direkt bu sınava girsen olurmuş, değil mi Kaancığım?"

Dostman tepkisi:
"Şimdi tam MT olmuyorsun sen aslında değil mi Kaancığım? Eh, ne de olsa şubeye düştün sonuçta! Ama olsun, yine de çağrı merkezinden iyidir, bravo sana!"

Ömrümden giden iki sene: Şubeciliğin dayanılmaz ağırlığı

Eski bir bankacı olan annemin esas bankacılığın şubecilik olduğunu ve sabırlı olursam çok büyük kariyer sıçramaları yaşayabileceğimi anlattığı o sabah şubedeki ilk günüm için yola koyuldum. Daha önce MT eğitimi sırasında staj yaptığım şubeydi ancak şansıma ben işe başlamadan hemen önce kaynaşmış olduğum personelin neredeyse tamamı başka yere tayin olmuştu. Yeni bir müdire ve bağlı olacağım yeni bir portföy yönetmeni vardı artık.

İlk gün şansıma ikisi de eğitimdeydi. Üstelik operasyon bölümündeki kız da izin almıştı. Bana masamı gösterip, bir koli dolusu kırtasiye malzemesini önüme dökerek, "Hadi bakalım!" dedikleri o anı asla unutamam. Bıraksalar hüngür hüngür ağlayacaktım. Birkaç dakika sonra babam elinde çiçekle geliverdi. "Babacığım bırakma beni burada, al eve götür!" dememek için zor tuttum kendimi. Evet, olayları abartmak ve dramatize edip paniklemek konusunda üstüme yoktur, bu doğru. Ama sanki sonraki günler karşılaşacağım şeyleri hissetmiş gibiydim.

Çok geçmeden günün ilk müşterisi geldi, "Hayırlı olsun" deyip çek yapraklarını verdi. Sonra da elini uzattı. Ben de herhalde elimi sıkacak diye elimi uzattım. Meğerse çekleri aldığıma dair bir kağıt vermem gerekiyormuş. O kağıdı da yan masadaki arkadaş elime tutuşturmuş bile ama heyecandan o kadar farkında değildim ki olan bitenin, adamın zaten elimde olan kağıdı almak için elini uzattığını anlamamıştım bile! Önce adam, sonra da bütün şube kahkahalarla güldü tabii haliyle. Ne kadar da motive edici ve harikulade bir ilk gün deneyimi, değil mi? :)

Faturasını otomatik ödemeye bağlamak isteyen bir başka müşteriye "Nereye bağlamak istiyorsunuz, anlamadım?" dememden tutun da, kredi isteyen bir müşteriyi "Müdürümüz yarın gelecek, isterseniz ona sorun" diye göndermeme kadar ilk günüm Medrano Sirki kadar renkli ve görkemli geçti. Neredeyse eski tımarhanem çağrı merkezini bile özler olmuştum. En azından orada telefonda kimseyi görmüyordun. Cinnet geçirsem bile telefonu sessize alıp gönlümce delirebiliyordum.

Ertesi gün yeni müdire hanım geldi. Genç, bakımlı ve maalesef aşırı iddialıydı. Maalesef demem tabii biz yönetilenler açısından bir

serzeniş ifadesi. Zira bankada müdürünüzün hırsıyla sizin yaşama sevinciniz arasında gerçek bir ters orantı vardır. O yükselmek istedikçe, siz adeta ölmek istersiniz. O kendini parlatma derdine düştükçe siz iş ilanlarının arasında kaybolursunuz. O başarısız oldukça siz dünyanın en lüzumsuz kişisi haline gelirsiniz. Yine de bende uyandırdığı o ürkütücü ilk intihaya rağmen önyargılarımdan sıyrılmaya ve empati yaparak onu anlamaya çalıştım (bunun çok da gerekli olmadığım anlamam için on yıl geçmesi gerekecekti).

Bizimle yaptığı ilk toplantıda açık açık hedeflerini anlattı. Beklentisinin yüksek olduğunu, istersek birlikte şahane işlere imza atabileceğimizi falan söyledi. Bir türlü anlattıklarıyla ilgili yükselemiyordum. Aslında yirmi üç yaşında bir adamın isteyebileceği her şeye sahiptim. Gayet iyi maaşlı bir iş, eve yakın çalışma ortamı, büyük ihtimalle garanti altına alınmış bir gelecek... Ama yetmiyordu işte...

Nefesim daralıyor, boğulacak gibi oluyordum toplantılarda. Adeta Titanik'te zengin kocayı beğenmeyen Kate Winslet gibiydim ama kendimi nereden aşağı atacağımı ve beni kimin kurtaracağını bilmiyordum.

Görevim gereği hem şubenin mutfağı diyebileceğim, aslında işlemlerin tamamının gerçekleştiği operasyon birimine destek olacak hem de fatura, emeklilik, sigorta gibi ürünlerin satışını yapacaktım. Operasyon da, satış da ziyadesiyle sevimsizdi ve kaçacak yerim yoktu.

Birlikte çalıştığım portföy yöneticisi Burcu, dünyadaki en cefakar, en fedakar, en tatlı insanlardan biriydi. Benim sıkıldığım zamanlarda, görevi olmamasına rağmen operasyona destek oluyordu. Ben bazı müşterilerle gevezelik edip onların gazım alırken, o benim yapmam gereken işleri yapıyordu. Tabii ki müdürümüz bu durumdan rahatsız olup bizi yanına çağırdı ve Burcu'ya, "Kaan'a kötülük ediyorsun aslında, onun gelişimini engelliyorsun" gibisinden bir şeyler söyledi.

Her gün en az sekiz adet ürün satışı yapmam gerekiyordu ve her sabah bir önceki günün satışları raporlanıyordu. Şubelerdeki müşteri temsilcileri yarış atı gibi koşturuluyor ve atılan e-maillerdeki yalandan motivasyon cümleleri gittikçe daha fazla mide bulandırıyordu.

Yalnız şöyle bir durum vardı, gerçekte herhangi bir satış yapılmasa dahi sisteme satış yapılmış gibi veri girebiliyordunuz ama ay sonunda girilen bu satışların kaç tanesinin gerçeğe dönüştüğüne dair ayrı rapor geliyordu. Ben de her gün azar işitmemek için sürekli yalandan satış

giriyordum. Bir tane satış yapmışsam, beş tane satmış görünüyordum. Stratejim, her gün 'başarısız' damgası yemektense ay sonunda bir kere azar işitme üzerine kuruluydu :)

Zaten bizim şubemiz yeniydi ve henüz müşteri anlamında in cin top oynuyordu. Yakınımızda da bir sürü başka şube vardı, diğer şubelerle aynı hedefin verilmesi kadar salakça bir şey olamazdı. Sistem alenen sizi yalan beyana ya da müşteriye habersiz satışa teşvik ediyordu. Evet efendim, yanlış duymadınız, habersiz satış yapmak da mümkündü. Müşteri numarasına bağlı olarak kredi kartı, sigorta gibi ürünleri tanımlama yetkimiz vardı ve çok zorda kalınca bunu yapıyor, sonra rica minnet müşteriyi ikna etmeye çalışıyorduk.

Müşteri kitlemizin önemli bölümünü oluşturan doktorlara bunu kabul ettirmek asla mümkün değildi. Ne habersiz, ne haberli, ne hatır için herhangi bir şey satabilirdiniz onlara. En ufak bir sorunda dünyanın en çirkef insanına dönüşürdü bizim müşterimiz olan doktorlar. Nerede kaldı Hipokrat yeminleri? Ahahaha o başka bir şeydi samrım :) Neyse zaten daha sonra talimatsız satışı imkansız hale getirerek bu konuya bir önlem alsalar da, hem boru gibi hedefleri verip hem de "Ama lütfen müşteriye ihtiyacı olmayan şeyi satmayın" demeleri takdire şayandı. Sanki müşterinin hiçbir işe yaramayan sigorta ürünlerine çok ihtiyacı varmış gibi! Zaten öyle ürünler vardı ki, anlattıkça müşteri aslında o ürüne hiç de ihtiyacı olmadığını anlıyor, alacağı varsa da almaktan vazgeçiyordu.

Burası genel müdürlük, burada herkes ODTÜ'lü!

Şubeye başladıktan bir süre sonra, MT sürecinin son aşaması olan değerlendirme görüşmesi için genel müdürlüğe çağırdılar. Genel müdürlüğe bir saatliğine bile gidecek olmak bir ayrıcalıktı benim için. Gidip bütün duvarlara elimi sürüp, pozitif enerjimi bırakmak için ne harika bir fırsattı!

Ben ve güldüğü için sınıftan atılmanın eşiğine gelen arkadaşım Buse buluşup gittik. Görüşmeden önce biraz vaktimiz vardı ve bizimle ilgilenen İK sorumlusu Yasemin Hanım'ın yanına gidip, genel müdürlüğe geçmeyi çok istediğimizi belirttik. Hani kulağına su kaçırmış olalım da bir pozisyon olduğunda aklında olalım hesabı. Nasıl da akıllıydık! Bizi şöyle bir süzdü ve sanki bileğimizin hakkıyla gelmemişiz de koridorun sonundaki keneften çıkmışız gibi bir üslupla devam etti:"Arkadaşlar, bakın anlıyorum ama genel müdürlük biraz daha farklı bir konsept. Yani mesela ben Boğaziçiliyim. Şuradaki kübiği görüyor musunuz? Orada oturanlar komple ODTÜ'lü. Mesela birazdan görüşmeye gireceğiniz Lale Hanım Amerika'da okumuş. Anlatabiliyor muyum?"

Ulan sanki biz de "ortaokuldan terk"iz anasını satayım! Allahtan yabancıların 'sense of humour' dedikleri şeyden bizde ziyadesiyle vardı ve o gerizekalı İK kadınıyla dalga geçerek günümüzü yine de şenlendirebilmiştik.

İK ekiplerindeki insanların küçük dağları ben yarattım triplerine oldum olası hasta olmuşumdur. Senin beni işe aldığın gibi birileri de seni işe alıyor işte, havan kime arkadaşım? Lale Hanım Amerika'da okumuş! Vallahi üşenmedim, gelince baktım hangi üniversiteden mezun diye. Kansas eyaletinde, adı sanı duyulmamış bir okul ama ülke Amerika olunca havalı oluyor işte!

Bu karşılaştığımız aşırı dozda izzet-i nefis kırıcı hadise beni daha da kamçılamış, adeta bir kamçılı öglena olmuştum. Görüşmeden çıkınca da Tosun Paşa'daki tutulamayan küçük enişte misali, söylene söylene izbe şubemin yolunu tuttum.

Şube bir cehennemdir

"Kaan, hadi bakalım git biraz kartvizit topla!”

"Kaancığım elektriklerimiz kesildi, acaba sen...?”

"Kapıda yazıyor beyefendi!”

Şubedeki günlerim geçmek bilmiyordu; akşamları bir sokak ötemde oturan Burcu ile eve giderken ağzım kulaklarımda şakalar yapıyordum ama sabahları işe gelirken ayaklarım geri geri gidiyordu. Yolda Burcu sürekli o gün yapılacak işlerin üstünden geçiyordu; bense kendimi genel müdürlüğe nasıl atacağımı bulmaya çalışıyor, B planı olarak da başka ne iş yapabilirim diye düşünüyordum.

Hayatta oynamak istediğim tek bir rol vardı: Plaza insanı olmak... İyi bir şube müdürü olmak gibi bir hayalim hiç olmadı. Fakat işte sorun da buradaydı ya! Ben o rolü oynamak istiyordum. Yoksa ekonomi batmış çıkmış, borsa falan zerre kadar umurumda değildi.

Bir sabah şube müdürümüz yanıma geldi ve 'yeni başlayan haftanın içine nasıl ederim' konulu bir yarışmaya hazırlanıyormuşçasına önümdeki poğaçayı bile bitirmeden lafa girdi: "Kaan günaydın! (günaydının anlamını bildiğinden şüpheliydim, bilse bunu yapar mıydı bana!) Bu hafta her gün kartvizit çalışması yapacaksın. Sabahları şube çok sakin oluyor. Sabahtan öğleye kadar civar firma ve dükkanları dolaşıp kartlarını isteyeceksin. Sonra gelip akşamlan bu firmalarla çalışıp çalışmadığımızı sistemden kontrol edeceksin..." Yani bunun öz Türkçesi şuydu: Hiçbir halta yaramıyorsun, bari git de üç beş yeni müşteri bul! Beyaz yakalı hayatta yazıldığı gibi okunan, okunduğu gibi söylenen ama asla söylendiği gibi hissedilmeyen sözler vardır. Bu da onlardan bir tanesiydi.

Çaresizce attım kendimi sokaklara. Dükkanlara tek tek girip, bankacı gibi değil de müşteri edasında kartvizitleri toplamaya başladım. Oysa bankacı olarak kendimi tanıtıp, müşterileri şubeye çekmeye çalışmalıydım ama cevaplayamayacağım bir sürü soruyla karşılaşmak günümü sadece daha da korkunç bir hale sokacaktı. Bana verilen görev kart toplamaktı, layıkıyla yerine getirip huzur içinde evime gitmek istiyordum.

Bir süre sonra über garip bir hal almıştı olay. Çay ocağına bile girip,

"Bir kartınızı alabilir miyim?" dediğimde çaycıbaşının suratındaki ifade görülmeye değerdi. Ve maalesef gördüm:)

Hatrı sayılır adette kart topladıktan sonra şubeye doğru yola koyuldum. Tam "Bugünü de kurtardık" derken telefonumun çalması üzerine elimi cebime götürdüm ve telefonu çıkarırken topladığım kartların hepsi Allah'ın cezası bir su birikintisinin içini boyladı! Hayatıma son vermek için saha ve zemin bundan daha müsait olamazdı. Yoldan geçen bir kamyonun önüne kendimi atıp, bütün dertlerimi sonlandırsaydım ya!

Maalesef bunun doğru bir hareket olmadığının farkındaydım ve yere eğilip tek tek muşmulaya dönen kartları telefon no kısımlarının vefat etmediğini umarak toplamaya başladım; Özdemir Nakliyat, Güleç Fırın, Sensor Medikal... Bütün günün ızdırabı tek tek sudan çıkıyordu.

Şubeye geldiğimde, müdiremiz Canan Hanım heyecanla neler yaptığımı sordu. Madem bu kadar heveslisin, çık o zaman sen topla! Hayır, beni ne yoruyorsun? O gün neredeyse tüm civar firmaları gezip, iki yüze yakın kart toplamıştım ama kendisine kırk yedi dedim. Sonraki günlerde de ilk gün topladığım kartları sanki bu kırk yedi adede eklemişim gibi aylak aylak dolandım sokaklarda. Pişman değilim, gene olsa gene yaparım!

Pişman olmadığım bir diğer konu da müşteri ilişkilerim oldu hep. Bir bankacı olarak benim operasyon bilgim hiçbir zaman mükemmel olmadı ama müşterilerle aram hep çok iyiydi. En dehşet hatalarımda bile beni mazur görmüş, bağırlarına basmasalar bile hep el üstünde tutmuşlardır. Bunda sanırım bir bankacının asla yapmaması gereken şeyi yapıp, insanlara paralarına göre değil, gerçekten iyi niyet ve yapıcı tavırlarına göre davranmamın etkisi büyük oldu.

İlk günlerimdi ve en basit şeylerin bile nasıl yapılacağının farkında değildim. Otomatik ödemeye bağlamam için masama bırakılan fatura örneklerini kenara iliştirmiş, bir ara sorup yaparım diye geçiştirmiştim. Hem hepsini birden girersem satışlarım da çok görünür diye düşündüm. Ama tabii benim satışlarımdan daha önemli olan şey, müşterilerin elektriksiz kalmaması ve işlerine devam edebilmesiydi:)

Dünyanın en verimsiz yoğunluklarından birinde daha telefonum acı acı çaldı, arayan modacı müşterimiz Selvi Hanım'dı; "Kaan, şekerim, bizim iki gündür elektriklerimiz yok, sordum borcunuz var dediler, ihtimal vermiyorum ama otomatik faturamızda bir sorun olabilir mi?" Ah tatlım, sorun sizin otomatik faturanızda falan değil, sorun benim

kafamda, sorun benim kalbimde, sorun benim alakam olmayan bir işte çalışmamda! Tabii ki bunları söylemedim, sorunun benden kaynaklandığını ve gerçekten üzgün olduğumu ifade ettikten sonra telefonu kapadım. Çok sevdiğim bir kadın olduğu için de bir kutu çikolata yaptırdım (tabii ki kendi cebimden). Ertesi hafta beş yüz bin dolar para göndermişti canım benim. Tabii ki bana değil, şubemizdeki mevduat hesabına :)

Kaçırdığım tek şey otomatik ödemeler olmuyordu tabii... Bir gün masamda otururken en yakın arkadaşlarımdan Banu'nun anne ve babası sürpriz yaptılar bana. Civardaki doktorlardan birine gelmişler. Hemen oturtup aşırı havalı şekilde çaycı abladan çay ve kahve getirmesini rica ettim. Tam muhabbet ederken orta yaşlı, iyi giyimli bir çift yanaştı masama; "Pardon, iki milyon lirayı aylık bağlamak istesek kaç faiz alırız acaba?" diye sordular.

Normalde tecrübeli bir bankacının bu soruyu duyduğunda müşteriyi pamuklara sarması, öpüp koklaması, hemen genel müdürlükteki hazine birimini arayarak en yüksek faizi almak için canmı dişine takması ve parayı almayı başarırsa da bankayı kurtarmış gibi havalara girmesi gerekirdi. Ancak ben zavallı, isteksiz çömez biraz duraksadıktan sonra karşımdaki kibar beyefendiye şu yanıtı verdim: "Beyefendi girişteki tabelada faiz oranlarımız yazılı, oradan destek alabilirsiniz."

Bu yaptığımı herhalde şube müdürüm öğrense beni direkt kovardı. Ama ben gerçekten yukarıda saydığım şeyleri yapmam gerektiğini bilmiyordum ve sanıyordum ki tabelada ne yazıyorsa o :(

Ayrıca o an benim için önemli olan sevgili Nur Teyzemle ve Naci Amcamla olan muhabbetimdi. Gerçi sağ olsun, Naci Amca çift oradan uzaklaşınca acı gerçeği suratıma haykırmıştı: "Kaan sen bir az önce çok önemli bir müşteriyi kaçırdın!"

Müşteriyi ben mi kaçırmıştım bilemiyorum ama keçileri gerçekten kaçırmak üzereydim. Her gece evde annemle babama ne kadar mutsuz olduğumu anlatıyor, üstüne üstlük onları da dertlerimle üzüyordum. "Evladım, bu kadar mutsuzsan başka bir iş bakalım hepimiz" diyordu anneciğim en naif haliyle. Başka bir iş değildi benim istediğim, başka, bambaşka bir hayattı mümkünse!

Şube müdirem ise benim aksime sanki bankacı olmak için yaratılmış kadar hırslıydı ama iyi kadındı, yalan yok. Tenis ortak noktamızdı ve bazı sabahlar Etiler'deki meşhur spor kulübünün kortlarına tenis

oynamaya giderdik.

Muhtemelen benim seviyemdeki biri için şube müdürüyle işe gelmeden tenis oynamak eşine az rastlanır bir durumdu ve geçici de olsa kendimi iyi hissetmemi sağlıyordu.

Bir sabah korta geçerken bir de ne görelim, yan kortta üst yönetimden meşhur, havalı, cool, deri bileklikli, slim fit genel müdür yardımcımız Suat Bey! Canan Hanım biraz sohbet etti ve en az Suat Bey kadar cool bir tavırla kortumuza geçtik. Allahım, dün sokak sokak fırıncı, nalbur, çay ocağı demeden kartvizit toplayan ben şimdi sabahın yedisinde bankanın tepesindeki adamlarla aynı kortta tenis oynuyordum! Bu gelgiti zavallı egom nasıl kaldıracaktı?

Beklenen oldu ve kaldıramadı. Maçtan sonra soyunma odasında sapık gibi adamı izledim. Ne kadar da fitti yaşına rağmen. O an karar vermiştim. İnsanı genç tutan maydanoz, glutensiz beslenme falan değil; güç, para ve kariyerdi. Ve benim en kısa zamanda bunlara sahip olmam şarttı.

Şubeye gelir gelmez sistemden Suat Bey'in geçmişine baktım. O da çağrı merkezi kökenliydi! Ne de çok ortak özelliğimiz vardı! Yani tabii o benim gibi telefonlara bakmamış, koca çağrı merkezini yönetmişti ama olsundu, benim için de umut var demekti! Ve fakat ne var ki oralara giden yol müşterilere bireysel emeklilik satıp, faturalarmı otomatiğe bağlamaktan geçiyordu ve benim o yollarda oyalanmaya hiç niyetim yoktu.

Bir şube çalışanıysanız, elinizin ayağınızın birbirine dolaşıp kendinizi en çok bir böcek gibi hissettiğiniz hadise, üst yönetim insanlarının şubenize yapacağı ziyarettir. Laf olsun torba dolsun diye on dakikalığına şubenize uğrayıp, gerçekten önemsiyormuş gibi yaparak sordukları alelade sorularla sizi telaşlandırmaktan başka bir işe yaramazlar. Bu ziyaretler için şubeler günler öncesinden hazırlanır. Eğer gelecek kişi titiz ve uyuz biriyse, bölge müdürlüğünden ya da genel müdürlükten ne gibi sorular sorabileceği ile ilgili bilgi alınmaya çalışılır.

Üst yönetim mensubu olabilmeniz için gereken kriterler şunlardır: Göcek'te demirli bir tekneye sahip olmak, Zekeriyaköy ya da Kemer Country'de bir evde oturmak, slim fit takım elbiselere girebilmek ve erkekler için deri bileklik takmaktır. Bu kriterleri sağlayan herkes bizim bankanın genel müdür yardımcısı olabilir.

Bizim şubemize de pek çok üst yönetim insanı geldi. Bağlı olduğumuz iş kolundan sorumlu genel müdür yardımcısı Yusuf Bey'di ve geleceğini öğrendiğimiz günden itibaren bütün rakamları hatmetmeye başlamıştık. Bir kişi on dakika şubeye gelecek diye on gün yemeden içmeden kesilmek aklımın asla alamayacağı türden bir olaydı. Yusuf Bey geldi, inanılmaz derecede zarif ve anlayışlı bir adamdı. O kadar zarifti ki, bir halta benzemeyen rakamlarımızı görünce bile "Çabanız için teşekkürler, daha iyisi olacak, biliyorum" diyerek atına, şey pardon makam aracına binerek uzaklaştı.

Her genel müdür yardımcısının onun kadar zarif olmadığını biliyorduk. Yusuf Bey biraz da Atatürk'e benziyordu fiziksel olarak, o yüzden kendisini çok başka bir yere koymuştum çoktan. O gittikten sonra kendisine verdiğimiz sözler üzerine bir toplantı yaptık. Bu toplantı benim için son noktaydı. Ya Yusuf Bey'in olduğu tarafa yakın olacaktım ya da kendime başka bir iş bulacaktım.

Gerçek bir kültür mozaiği: Müşteriler

Egom her gün defalarca asansör boşluğuna düşüyor, her defasında onu kurtarmak yine bana kalıyordu. Bankacı olduğunuz zaman iki şeyin farkına varırsınız; sokakta selam bile vermeyeceğiniz pek çok insanın aslında ne kadar zengin olduğunun ve sokakta aşırı havalı dolaşan pek çok insanın da neredeyse yoksulluk sınırında gezindiğinin. Bunlardan biri acı verir, ötekisi ise çoğu zaman tuhaf bir zevk.

Parası pulu olmayan insan isterse gelsin mangalda kül bırakmasın, kimsenin umurunda olmaz. Göreceği muamele bellidir. Diğer yandan da en muhatap olmak istemeyeceğiniz adamla saatlerce muhabbet etmek zorunda kalabilir, saygıda kusur etmeden parasına hürmeten koltuk altından burnunuza gelen buram buram ter kokusuna da katlanarak esaretlerin en büyüğünü yaşayabilirsiniz.

Şubecilik hayatım sadece iki sene sürdü ama bu kısa sürede ziyadesiyle fazla insan türüyle haşır neşir olma 'fırsatı' yakaladım. Bazıları bana "Acaba şubeciliği sevmeye mi başladım?" dedirtirken, pek çoğuysa "Hay talihimin içine edeyim" isyanını ettirmiştir.

Her banka müşterilerini gelirine ve kullandıkları ürün çeşitliliğine göre 'segment'lere ayırır; yatırımcılar, krediciler, yüksek yatırımcılar, starlar, süperstarlar, megastarlar gibi havalı isimler verilir. Oysa çalışan gözünden çok daha farklı kriterlere göre yapılır bu gruplandırma :)

1-Ruh hastaları

Her gelir grubundan olabilir bunlar. En büyük özellikleri cennetin kapısının anahtarım bile verecek olsanız asla mutlu olmamalarıdır. Sürekli bankanızın ne kadar uyanık olduğundan dem vururlar. En büyük ve en ezik argümanları şudur: "Sizin banka uyanık, benim parama yüzde on faiz veriyor, sonra bana krediyi yüzde on iki ile satıyor! Tam tefecisiniz, tam!"

Ya ne yapacaktı koskoca banka? O zaman git paranı yastığının altına, sütyeninin içine, ayakkabının burnuna saklamaya devam et ve paraya ihtiyacın olduğunda mahalle kasabından borç iste!

Yine bu müşteri grubuna yılbaşında ve diğer önemli günlerde verdiğiniz ajanda falan gibi hediyeler hiçbir şey ifade etmez. Ajandayı sinek avlayan bir kurbağa atikliğinde sizden kapar, sonra da "Şimdi bu ajandanın parasını katmer katmer çıkarırsınız benden" diyerek sizi hayattan bir kez daha soğutup, şubeyi terk ederler.

Telefon ettikleri zaman asla "Günaydın, merhaba" deyip hal hatır sormazlar. Size bankacıları gibi değil, Amistad gemisiyle getirttikleri köleleriymişsiniz gibi davranmaya bayılırlar. Erkeği ayrı antipatik, kadım ayrı sevimsizdir.

İnsani hiçbir duyguları gelişmemiştir. Maddi durumları ne olursa olsun, dinleri imanları paradır, ziyadesiyle pintidirler. Hastalığınız, terfiniz, kayıplarınız umurlarında bile olmaz. Yaptıkları tek espri, ekonomik kriz dönemlerinde gelip "Sizin banka batıyormuş, e gönderiyorlarmış sizin genel müdürü?" minvalinde sergiledikleri kutup soğukluğundaki şakalardır. Benim bu türden olan bir müşterim en son gişe kuyruğunda çok beklediği için suratıma kartı fırlatmıştı. Ben de pişkin pişkin "O zaman bu durumda kartınızı iptal ediyorum?" diyerek, kendisine gerçek bir cinnet geçirtmiştim:)

2-Havalı fakirler

Hem kendi hesapları hem de şirket hesapları asla artı bakiyeyi görmese de, Koç ailesinin tek varisiymiş gibi davranan müşteri türüdür. Zırt pırt telefon açarak ya da yanınıza gelip yavşak yavşak "Şimdi ne var benim şirket hesabında?" diye sorarlar. "Bir halt yok, dün de yoktu, yarın da olmayacak. Artık defol git başımdan Allah'ın cezası!" diyemediğiniz için her seferinde sabrınız gerçek bir seviye tespit sınavından geçer.

Sorun müşterinin hesabında para olmaması veya durumunun kötü olması değil, siz ekrandan yedi kat borcunu göremiyormuşsunuz gibi takındığı 'royal' havalardır. Eğer ofisleri yakındaysa, günde beş vakit yanınıza uğrar, bütün çay kahve gibi nimetlerden yararlanarak adeta güncel maddi durumlarının neden böyle olduğunu size kanıtlarlar.

Pişkinlikleri davranış bilimleri alanında tez konusu olacak cinstendir. Borçlarına asla sadık olmadıkları gibi, bankadan aldıkları kredilerin çoğuna hibe muamelesi yaparlar:) Bunların içinde bir zamanlar çok varlıklı olup, sonradan düşmüş olanları vardır ki sürekli eski zamanlarını anlatarak sizi yeni krediler vermeniz konusunda ikna etmeye çalışırlar. Gerçek bir ömür törpüsüdür kendileri.

3-Kusursuzlar

Şubede devam ettirdiğiniz kariyerinizin varlık sebepleridir. Ne isterseniz, ne derseniz "Peki" derler. Muazzam uyumları, tadında hoş sohbetleri, size duydukları güveni dile getiriş şekilleri, arada hedefiniz tutsun diye razı olup bir dolu sigorta ve emeklilik ürününü almaları, özel günlerinizde size yaptıkları nazik jestlerle o sabır testi niteliğindeki dört duvarı cennet bahçesine çeviren insanlardır. Pamuklara sarılıp sarmalanmalıdırlar.

İşleri ne kadar büyük olursa olsun, şube müdürüyle değil sizinle muhatap olmak isterler. Havayla cıvayla işleri olmaz. Nettirler. İmkan olsa her gün beş vakit müşteri ziyaretine gitmek isteyeceğiniz kişilerdir. Fazla samimi olursanız, yöneticinizin kıskançlık krizlerine girebileceği bu müşterilerle ilişkilerinize çok dikkat etmelisiniz.

4-Kraldan çok kralcılar: Asistanlar

KOBİ bankacılığı ya da ticari bankacılık tarafında çalışıyorsanız, kendini patronunun ikinci karısı zanneden, burnu patronundan daha çok havada olan. Fazilet filminde sanld evin sahibesiymiş gibi markette alışveriş yapan Hülya Avşar sendromundaki asistan terörüne hazır olmalısınız! Bunların bazılarının etki alam sınırlıdır ancak çoğu bütün firmayı idare edebilecek kudret ve hırsa sahiptir. Sizinle ilgili düşünceleri bozulursa, firmayı kaybetme tehlikesi bile yaşayabilirsiniz. O nedenle maalesef yine aşırı iyi geçinmeniz gerekir kendileriyle. Sadece çalıştığı firmanın değil, asistan ablanızın kişisel bankacılık işleriyle de bizzat ilgilenmeniz icap eder.

Pek çok irili ufaklı işlemle ilgili sizi arayıp, "Yalmz Falanca Bey buna çok kızar. Falanca Bey bundan hiç hoşlanmayacak" diyerek. Falanca Bey'in ruhu bile duymadan seksen tane iş çevirirler. Size türlü türlü yokuşlar yapan bu insan türüne özel günlerde hediye yağdırmanız, trajik de olsa kariyeriniz için elzem bir aksiyondur.

5-Uslanmaz flörtözler

'Ayarsızlar' da denilebilecek bu müşteri grubu, ciddi hormon tedavisine ihtiyaç duyan insanlardan oluşur. Çoğunlukla andropoz çağındaki erkeklerden müteşekkilse de son zamanlarda yine orta yaşlı kadınların da bu kulvarda boy gösterdiği görülmektedir. Onlar için flört bir ata sporudur. Hele ki yüksek gelirli bir müşteriyse, üç bin liralık maaşınızla sizi kolayca etkileyebileceğini düşünmektedir.

Parmağınızdaki alyans onun için bir engelden çok fantezi aracıdır. Çoğu kez sizi, "Bu kredi işini etraflıca bir öğle yemeğinde konuşalım" diyerek oltaya getirmeye çalışır, sonra bunu akşam yemeğine çevirerek niyetini açıkça belli etmiş olur. Eğer ki kendi gibi flörtöz bir bankacıya denk düşmüşse halvet, cenabet ve daha da fenası batık kredi kaçınılmazdır! Bankacılık tarihi sevgilisine abuk sabuk krediler veren şube müdürleriyle doludur :)

Eğer mesafenizi korumayı başarırsanız, bir süre sonra çirkinleşip başka bankayla çalışma tehditleri savurarak sizi korkutmaya çalışırlar. Flörtözler bankacılığın her seviyedeki iki ucu boklu değnekleridir. Onlarla nasıl başa çıktığınız ya da çıkamadığınız, iletişim becerilerinizin derinliğini veya sığlığını gözler önüne serer.

Tabii ki milyonlarca müşteriyi sadece bu beş kategoriye sokmak haksızlık olur. Bazıları yukarıda saydığım beş özelliği teker teker haftanın beş günü sırasıyla gösterirken, bazıları içinse tüm aklınıza gelen kategoriler yetersiz kalır. Asla değişmeyen gerçek ise, eğer bir bankacıysamz müşterinin her zaman haklı olduğudur. Siz yürürken çelme de taksa, canı sıkılıp suratınıza balgamını da atsa o gerçek bir velinimet ve ayaklı komisyon geliridir banka için. Size düşense, geyşadan hallice bir tavırla onun bütün isteklerini yerine getirmekten başka bir şey olamaz.

Yukarıda Allah var, benim bütün müşterilerle aram hep iyi oldu. En sevmediklerimin, yanımdan gitmesi için dua ettiklerimin bile işlerini bir şekilde çabucak halledip çözüm üretmeye çalıştım. İyi ilişkiler kurdum ama ölçüyü hiç kaçırmadım. Eminim bunda hormonlu bir domates kadar kilolu ve şarkıcı Cher kadar rüküş olmamın da katkısı büyüktü.

Bir hayattan bezdirme yöntemi olarak teftiş...

Bir hayattan bezdirme yöntemi olarak teftiş...bir fetiş olarak ödül töreni, bir şube dramı olarak yılbaşı kutlamaları…

Hiçbir zaman insanların hatalarını ve eksiklerini suratlarına vurmayı seven biri olmamışımdır. Çok hayati değilse ve çok yakınım değillerse insanların kusurlarını empatiyle görmezden gelmeye çalışırım. Ama işte gelin görün ki herkes benim kadar mükemmel değil:) Hele ki bazı insanlar bu hata bulma eylemini meslek haline getirmiş, bundan güzel güzel para kazanmaktalar!

Banka müfettişleri, aldıkları eğitimden başlayarak kariyerleri boyunca her geçen gün egolarına ego katmış insanlardır. Gizem doludurlar. Herkesin her şeyini bildikleri sanılır. Herkesin hesaplarına girme yetkisi olan ve ne zaman kapınızı çalacağı asla belli olmayan, sessiz, ketum, ifadesiz suratlı şahsiyetlerdir.

Bir sabah işe geldiğinizde, şubenin köşesine kurulmuş vaziyette aniden karşınıza çıkan ve aylarca şubenizde ne var ne yoksa didik didik eden bu dünya tatlısı (!) insanlar sordukları soruya anında cevap verilmesini, görmek istedikleri belgelerin anında temin edilmesini beklerler. Çünkü teftiştir onlar! Asla tersleyemezsiniz, biraz ukalalık yapmaya kalkın, vallahi memura mukavemetten tak diye kendinizi cezaevinde olmasa bile disiplin kurulunda bulursunuz.

Ömürleri yollarda geçer ve gittikleri her yerde mükellef bir şekilde ağırlanırlar. Görece yüksek maaşları ve şehir dışı harcırahları ile doğal bir antipati abidesidir her biri.

Bir keresinde şubemize iki erkekten oluşan bir teftiş takımı gelmişti. Siyah Giyen Adamlar (Men in Black) havalarında masalara kurulup, iki dakikada bir e-mailler atarak Nuh Nebi'den kalma belgeleri istiyorlardı. Bir süre sonra attıkları bazı maillere dönmeyince, daha çömez olanı yanıma geldi ve sadece yedi milimetreden duyulabilecek bir ses tonuyla "Mailimi görmediniz sanırım?" dedi. Dışarıda öğle ezanının okunduğu ve tam karşımda buram buram ter kokan, kıllı, kebapçı bir müşterinin oturduğu bir zaman dilimine göre fazla seksi ve lüzumsuz bir ses tonuydu. Dik dik baktıktan sonra, "Evet görmemişimdir, bugün ay sonu olduğu için çok yoğun, müşterimin

işlemini bitireyim, bakarım tabii" diye karşılık verdim.

Teftişe karşılık vermek ha! Bana oracıkta haddimi bildirdi küçük teftişcik: "Ben şimdi bakmanızı ve şimdi yanıt vermenizi istiyorum Kaan Bey!" Muhtemelen çok fazla polisiye dizi izlemişti, üstelik işe başlayalı birkaç ay olduğu her halinden belliydi. Hem hevesini kırmak istemediğimden hem de bir miktar tırstığımdan hemen mailini okudum ve gerekeni yaptım. Müşterinin ter kokusuna zaten alışmıştım, zira yedinci dakikadan sonra şubenin doğal kokusu haline gelmişti.

Hiçbir zaman insanların hatalarını ve eksiklerini suratlarına vurmayı seven biri olmadığımı söylemiştim. Ben o dönemde hep pozitif motivasyona, takdir edilmeye, ödüllendirilmeye inanıyordum. Sene sonunda genel müdürlükte tüm şubelerin katıldığı vizyon toplantıları olur, başarılı çalışanlar ödüllendirilirdi. Böyle bir toplantıya ilk kez giden ben, ödül töreni anı geldiğinde aşırı heyecanlanmış, ödül alanları gördükçe ağlayacak gibi olmuştum. Herkesin içinde sahneye çıkmak, bütün üst yönetimin gözü önünde takdir belirtisi olarak o ödülü almak müthiş bir duygu olmalıydı.

Bankaya kattıkları değer falan umurumda değildi. Tek aklımda olan şey o sahneye çıkmak ve o ödülü almaktı. Yanımda oturan şube müdürüme döndüm ve büyük bir kararlılıkla "Seneye beni o sahnede göreceksiniz, size söz veriyorum" dedim. O da içten bir "İnşallah Kaancığım" ile karşılık verdi bana. Söylerken kendim bile inanmadığım o lüzumsuz sözü vererek ne yapmaya çalıştığımı asla çözemedim. Orada verilen ödüllerin dünyanın en kolpa şeyi olduğunu, asla bir şey ifade etmediğini anlamak için uzun yılların geçmesi gerekecekti.

Bütün bunları yazarken kimsenin başarısını gölgelemek ya da küçümsemek değil niyetim ama bu çalışan ödüllendirme işinde bankalar maalesef hala taş devrinde yaşıyor. Hala ahşveriş çekleriyle, plastik masa üstü ödülleriyle kıçlarından her saniye ter akan insanların gaza gelip daha çok satış yapmasını beklemek ciddi bir geri kafalılık. Bu konuda yeme içme sektörü, medikal pazarlamacılar daha şanslı. Gönder kardeşim Phuket'e, Avrupa'ya... Gezsin tozsun adam, yeni deneyimler kazansın, seni güzel ansm. Dikilitaş gibi plastik plaketin neresine bakıp motive olmasını bekliyorsun?

Personelin her nedense motive olacağına inanılan bir başka organizasyon da yılbaşı kutlamalarıydı. Açık söyleyeceğim; şubede çalışıyorsanız dünyanın en lüzumsuz ve en yapay etkinliğidir yılbaşı

kutlamaları. Aslında bütün şirketler için öyledir de, eğer çok havalı bir iş ortamınız ve ziyadesiyle yüksek geliriniz varsa o zaman o kutlama da orijinal bir hal alabilir. Fakat şubede, yüce genel müdürlüğün verdiği bit kadar bütçeyle alman cipslerden ve çemçük bir pasta eşliğinde garip şapkaların kafaya takılması suretiyle oturup fındık fıstık yemekten ve yine bir noktadan sonra iş konuşmaktan ibarettir bu kutlamalar.

Yine en az bu kutlamalar kadar gereksiz olan bir şey varsa, o da yapılan zorlama yılbaşı çekilişleridir. Yahu belki ben anama babama bile hediye almıyorum, bütün gün muşmula suratını çektiğim gişedeki sevimsiz kıza ya da "Bu akşam biraz çalışacağım, kalman gerekiyor senin de" dediğimde suratını sallandıran güvenlikçiye neden hediye alayım ki? Hayır, sonra ne münasebet, neden birbirimizi çok seviyormuşuz gibi yapıyoruz ki?

Neyse... Çekiliş yapıldı ve altın kural deklare edildi: "Limit on beş lira!" Biraz düşük gelmişti o anda, tamam yani buna karşıydım ama gidip de nayloncudan kova alacak halim yoktu. Epey bir bakındım limite sadık kalayım diye ve sonunda uyduruk ötesi bir şal aldım bana çıkan bahtsız bedeviye.

Markası belli olmayan cipslerle donanmış, kolaların su gibi aktığı o muazzam kutlama gecesinde hediyeleri verme zamanı geldi. Herkes tek tek hediyesini veriyor, açılan hediyeler hiç de on beş liranın altında gibi görünmüyordu. İyice paniklemiştim. Benim hediyeme sıra geldiğinde utana sıkıla ilgili kişiye verdim. Paketi bile o kadar uyduruktu ki, az sonra olacakların habercisiydi adeta. Kadıncağız korka korka paketi açtı, şalı görünce neye uğradığını şaşırdı. Aslında ben de çok şaşırmıştım. Nasıl bu kadar zevksiz, berbat bir şeyi hediye diye bir insana alabilmiştim!

"Iııı şey, ben çok... Teşekkür ederim" gibisinden bir şeyler geveledi kadın ama ben dayanamadım: "Yahu pardon da üst limit on beş lira değil miydi? Siz nereden aldınız bütün bu güzel hediyeleri Allah aşkına?" deyince bir kahkaha tufanı koptu ortada. Ben hala ne olduğunu algılayamadan salak salak etrafa bakıyordum. Kendimi, Hayat Sevince Güzel filmindeki sosyete partisinde köçek oynayan Ayşecik gibi hissettim o an. Sonra şube müdürümüz Canan Hanım beni itin poposuna sokan açıklamayı yaptı: "Kaancığım, on beş lira alt limitti. Sen üst limit anlamışsın sanırım!" (Gülüşmeler, kahkahalar, rezil olmalar, ölmek istemeler...)

Hayatımda daha saçma bir şey duymamıştım. Bir hediye çekilişi için

alt limit belirlendiği nerede görülmüş? Yani diyorlar ki 'limit gökyüzü', uç uçabildiğin kadar! Bu olaydan sonra arük kesin olarak şubede bir geleceğimin olmadığını ve asla olmaması gerektiğini bir kez daha acı şekilde kavramıştım.

Genel müdürlüğe doğru bir umut ışığı ve ‘mutlu’ son!

Şubedeki esaret yıllarımda hayatımdaki tek heyecan iç iletişim ekranındaki banka içi kariyer fırsatlarına bakmaktı. Ne zaman bir genel müdürlük pozisyonunun ilanı çıksa, oraya ne kadar uygun olduğum masalına kendimi inandırıp, binaya girerken elimde tutacağım latte'lerin hayalini kurmaya başlardım. Belki kemik gözlük bile alırdım! Benim için her şey gireceğim rolden ibaretti ve bu rolü istiyordum!

Bir sabah baktım ki ne göreyim; cillop gibi bir ilan. Gerçi benim yaptığım işle alakası yok, internet bankacılığı, ATM'ler falan gibi alternatif dağıtım kanalları ile ilgilenen departman. Ama benim kriterlerimi karşılıyordu işte, genel müdürlükteydi, son derece havalıydı ve söylemiş miydim bilmiyorum, genel müdürlükteydi:)

Müdürümle konuştum, başta "Yahu ne alaka? Sen orada çok zorlanırsın, baskı görürsün" dese de sonra sanırım kendisi de burada gördüğüm baskıdan daha kötü olamayacağına ikna olarak kabul etmişti başvurumu. Şubeden genel müdürlüğe başvurduğunuz zaman yöneticinizin onayı şarttır. Yani o iş için dünyadaki tek uygun insan olsanız bile -ki ben değildim- onun onayı olmaksızın kendi başınıza öyle başka birimlere falan başvuramazdınız. Hem siz kimsiniz ki? Siz kimsiniz dedim alo!

Yaptığım işle hiç alakası olmayan ve ne yaptıkları hakkında bile düzgün bilgi sahibi olmadığım o pozisyona başvurdum. Çok geçmeden de görüşmeye çağırdılar. Güzelce giyinip gittim. Birim müdürü ve yöneticisi beni karşılarına alıp sorular sormaya başladılar:

"Dijital bir kampanya tasarlamanı istesek, bir gün içinde yapabilir misin?"

"Hemen yapamam ama çabuk öğrenirim!" (Çabuk öğrenirim ne demek, Allah cezanı vermesin! Susam Sokağı'ndaki Tahsin Usta'nm yanına çıraklığa mı geldin salak Kaan!)

"Peki, neden bu birimde çalışmak istiyorsun?"

"Şey, benim en büyük hayalim bu birimde çalışmaktı hep, dünya

dijitale gidiyor ve burada çok gelecek görüyorum!" (Fütüristlik konusunda hem miyop hem de hipermetrop olduğum gün gibi ortadaydı ve nefes almadan zırvalamaya devam ediyordum.)'

Ufak bir sessizliğin ardından devam ettim:

"Bakın, beni alırsanız gerçekten fark yaratırım, bunu anlatması zor, gözlerinizle görmeniz lazım!"

"Benimle çalışmak anlatılmaz, yaşanır" minvalindeki bu zırvamdan sonra seviyem deniz seviyesinin bile altına inmişti ancak adamcağızlar tutkumdan etkilenmiş olacaklar ki hafif bir şaşkınlıkla gülümsediler ve beni arayacaklarını söyleyip yolladılar.

Tam binayı terk edecektim ki, çalışmakta olduğum iş kolunun pazarlama birimine uğrayıp şubemin bağlı olduğu insanlara bir görünüp iki şirinlik yapayım dedim. Öyle ya, bu pozisyon olmazsa yine şube esaretim devam edecekti. Kullandıracağımız krediler için fiyat aldığımız Özge Hanım'a selam verdim, genel müdürlükte ne yaptığımı sordu, söyledim. "Ne yapacaksın o birime geçip, delirdin mi?" diye çıkıştı. Ben de "E ne yapayım, kendi birimimiz almıyor, biz de elin birimlerine başvuruyoruz" dedim.

Bu lafımı oradan geçen birim müdürü duymuş sanırım. Bir de arkadaşım vardı oraya yeni geçen. Ertesi gün o aradı beni, "Kaan sen buraya mı geçmek istiyorsun? Bir pozisyon var, buradaki yönetici seninle görüşmek istiyor da" diye sordu. Sevinçten havalara uçacak gibiydim! Ben ne için gitmiştim ama ne olmuştu! Hemen müdürüme izah ettim, o da sevindi ve iki gün arayla genel müdürlükteki ikinci görüşmeme gittim.

Öğle yemeği saatinde benimle yemekhanede yemek yemeye iki kişi geldi. Biri birimin yöneticisi Melda Hamm, diğeri de içine yönetici kaçmış ama teknik olarak benimle aynı seviyede olan Erdem diye genç bir adamdı. Yalan yok, ikisine de hiç ısınmamıştım o gün. Burunları Kaf Dağı'nın da üstünde iki tip, Popstar Alaturka jürisi gibi beni karşılarına almış tuhaf tuhaf sorular sormaya başlamışlardı. Yemek bitti, teşekkür edip şubeme döndüm.

Ertesi gün insan kaynaklarından bankacılık hayatımın en güzel telefonu geldi: "Kaan Bey merhaba, iki görüşmeniz de olumlu sonuçlandı, sizin tercihiniz hangi departman yönünde olacak?" Herhalde şakaydı bu! Genel müdürlükte ben neredeyse tabaklara fasulye doldurmaya bile razıyken, benden iki birim arasında seçim

yapmam isteniyordu! Tabii ki pazarlama biriminde çalışmak istiyordum. Benim seviyemdeki biri için daha havalı bir geçiş olamazdı.

Bu arada ikinci görüşmeden haberdar olan diğer birimin yöneticisi bölge yönetmenimi arayıp, "E Kaan hayatım boyunca hep burada çalışmak istemiştim dedi bize, şimdi bu kadar istediği yerden başka bir yerde mi çalıştıracaksınız onu?" diye sormuş. Bölge yönetmenim kadıncağız da tabii "Yahu o sizi yemiş, haydi canım Yeni Cami'ye" diyemediği için durumu idare etmiş ve iş kolumda çalışmamın daha faydalı olacağını söyleyerek kendisini ikna etmiş.

Koşarak müdürüme haber verdim, havalara uçuyordum! Bir anda hisselerim yükselmişti:) Satışlarım az olduğu için yüzüme bakmayan bölge müdürlüğündeki kadınların bile tavrı değişti. O kadar havalıydım ki, zavallı yetkili halimle bütün bölge yönetmenlerini yemeğe götürdüm, şube müdireme veda hediyesi şık bir ceket aldım falan. Aslında tüm bu jestleri bana onların yapması gerekiyordu ama umurumda bile değildi. Artık kurtuluyordum ve hepsinin tepesindeki bir yere, genel müdürlüğe gidiyordum!

Müşteriler haberi duydukça tahminimden çok daha fazla üzülüyor, bu da benim küçük ve etkisiz gelgitler yaşamama neden oluyordu. Ne çok sevmişler meğerse beni! Sanırım zırt pırt satış yapmaya çalışıp kafalarının etini yemek yerine, gerçekten ihtiyaçları olan hizmeti verip biraz muhabbet ettiğim içindi tüm bunlar :) Ama ne kadar üzülseler de hayatımda küçük dramlara yer yoktu, kararlıydım. Birkaç gün sonra 'maşallah'ımı takıp, o en fazla bir saat geçirdiğim havalı binaya "Sonsuza dek evet!" demek üzere yola koyulacaktım :)

Mütevazı ama tatlı bir veda toplaşmasının ardından "Söz, en çok bizim şubenin işlerine öncelik vereceğim, sık sık yemek yeriz" yalanları eşliğinde yirmi aylık şube macerama son vermiştim.

Dostman tepkisi:
"Ayy, çok güzel, çok sevindim senin adına,,. Tabii şimdi genel müdürlükte herkes çok üst düzeydir, biraz işin zor olacak, sonuçta şubede kraldın ama orada herkes senin gibi... Ama olsun, yine de çok sevindim canım!

Yedi yıllık pranga başlıyor: Genel müdürlük

Başlığa bakınca acılarla dolu yıllar geçirmişim gibi algılanabilir. Öncelikle şunu baştan belirteyim, o seksi genel müdürlük binasında geçirdiğim zamanların hepsine minnettarım. Beyaz yakalı yıllarımın en eğlenceli, en kahkaha dolu ve hayatıma yüzlerce güzel insan katan dönemiydi. Ama bu güzelliklerin hepsi bizle alakalıydı, beyaz yaka zihniyetinin bununla hiçbir ilgisi olmadığı gibi, tam tersine bu güzellikleri bozmak için elinden geleni yapması gibi bir durum söz konusuydu.

Genel müdürlüğe soğuk ve çok karlı bir pazartesi sabahı adımımı attım. Bir yandan mutlu, bir yandan da stres doluydum. Sanki oradaki herkesin iki beyni, üç memesi, dört kulağı vardı! Onlar başkaydı, insanüstüydü sanki! Buz gibi bir hava olmasına rağmen her yerimden terler boşalıyordu. Kendi kendimi küçülttükçe küçültecek bu ruh hali de ilk yıllarımda hep ezik, defansif davranışlar sergilememe neden olacaktı.

Kardan dolayı çoğu çalışan gelememişti. Benim oraya alımımla ilgilenen ve yemekhanede görüşen Melda Hanım, Erdem'le beraber yurt dışındaydı. Ben Melda Hanım'ın altında, Erdem'in ekibinde çalışacaktım. Ama Erdem de benimle aynı seviyedeydi, yani o da benim gibi yetkiliydi fakat Melda Hamm gibi yönetici masası ve Melda Hanım'dan daha yönetici tripleri vardı. Anlamamıştım.

Beni yine aynı ekipte -maalesef- beraber çalışacağım Çiğdem karşıladı. Benden iki yaş küçüktü ve genel müdürlüğe beş ay önce başlamıştı. Kendini ziyadesiyle bir halt zannediyordu ve ben gelir gelmez "Hadi bakalım, şimdi biraz bana yardım et istersen, depoya inip şu dergileri yukarı çıkaracağız" gibisinden bir şeyler söyledi. Dünkü çocuk, 'Küçük Melda' triplerinde iş yaptırmaya çalışıyordu bana. Sonra Melda Hanım Londra'dan aradı ve boş boş oturmayayım diye alelade işler verdi bana. "Şunu oku, şuradan şunları incele" falan diye.

Bu garip karşılama hiç hoşuma gitmemişti. Tamam, balon uçurmalarını beklemiyordum ama yine de gerilmiştim. Benim geldiğim bölüm planlama tarafıydı. Daha çok sunumlarla, raporlarla, reklam kısmıyla ilgilenen bir ekipti. Bir de satış koordinasyon tarafı vardı ki asıl eğlence oradaydı. Sürekli şube ve bölgelerle iletişim

halindelerdi ve sürekli şube geziyorlardı. Çok daha özerklerdi. Ama oraya genelde altı yedi yıl şube ya da teftiş tecrübesi olanları alıyorlardı ve oradaki herkes yönetmendi. Bense tıfıl bir yetkiliydim. Orası benim için hayaldi. En azından şimdilik...

Günler geçtikçe resmen plaza inşam olmuştum. Olmuştum olmasına da etraf oldukça yabancıydı hala bana. Başka bir hava vardı burada şubede olmayan. İlk bakışta insanların masaları dikkatimi çekti. Çocuğunun fotoğrafını karşısına asanlar, türlü türlü bitki yetiştirenler, tuhaf koleksiyonlar yapanlar... Yani plaza mıydı, Metris Cezaevi mi anlamak güçtü. Akşam olunca evine gideceksin, nedir bu dramatizasyon arkadaşım? Yumurtlama takvimini asan bile vardı, sanki günü gelince öğle arasında gidip... Tövbe tövbe...

Melda Hamm'm masasında ise ne ararsan vardı. O kadın beni bir hayli korkutuyordu. Gerçek bir işkolik havası vardı kendisinde. Ama sadece havası:) Cıvası bizden çıkacaktı, çok net! En tuhafı da karşısında yine yönetici gibi oturan yetkili Erdem'in masasıydı. Zaten iki level üstüne ait bir masaya kurulduğu yetmiyormuş gibi, bir de kendi özel ofisiymiş gibi abartılı objeler almıştı. Dişçi lambası gibi bir lamba, deriden tuhaf ofis kırtasiyeleri falan...

Bir beyaz yakalının masasına bakarak hangi tür işleri kıvırıp, neleri batırabileceğini çok net anlayabilirsiniz. Mesela masası aşırı dağınık birine son dakika işlerinizi verirseniz, bu sizin kariyerinize mal olabilir. Zira büyük ihtimalle sabahları makyaj yapmaya bile zaman bulamayan yağlı saçlı bu çalışanınız, iş çıkışlarında lüzumsuz derecede sosyalleşen ve zırt pırt elindekileri yetiştirmek için hafta sonları ofisin gediklisi olan bir insancağızdır. Bununla beraber, masası ultra düzenli birinden de istediğiniz verimi almanız zordur. Çünkü onun da hayatta tek bir amacı vardır; işini hemen halledip 18.00'da servisine yetişmek. Ha eğer işiniz yalapşap halledilsin istiyorsanız, masası hiç bozulmamış bu çalışanlar sizin için biçilmiş kaftan olacaktır.

Kimse sıkıa, vergi dairesinden bozma bir masa düzeninde çalışmak istemez tabii ama rengarenk dünyanızı ofis masanıza taşımanız da size bir şey kazandırmaz. Aklınızın kaç karış havada olduğunu ifşa etmek dışında tabii... Ben de acemilikten, gelir gelmez içimdeki bu renkli dünyanın en azından bir kısmını masama yansıtmıştım. Hemen Melda Hanım'dan uyarı atışı geldi: "Yalnız burada masaları bu kadar donatmıyoruz."

Birinci çoğul kişi zamiri olan 'biz' ne zaman kullanılsa negatif bir anlam yatar en altında. "Ne yapalım, sorduk mu burada ne

kullandığınızı?" diyemediğim için tıpış tıpış masama çekidüzen verip, getirdiklerimin yansım eve geri götürmüştüm.

Genel olarak plaza havasını seviyordum ama birlikte çalıştığım insanlara bir türlü ısınamamıştım. Sağ olsun, Meldacığım da ısınmamam için elinden geleni yapmaya devam etti hep. Ben yükselip terfimi aldıktan sonra ve yollarımızı bir miktar ayırınca, yani birbirimizi daha az görünce her şey yoluna girdi:) Ama o zamana kadar sabnm ciddi seviye tespit smavlarma maruz kaldı. Bugün sosyal medyada en çok izlenen ve beğenilen, paylaşılan 'yönetici' videomun tamamen esin kaynağıdır kendisi. Gelen yorumlara baktığımda plazaların Meldalarla dolu olduğunu görebiliyorum.

Melda'nın tahammül edemediği şeylerin başında insanların eğlenmesi, hoşça vakit geçirmesi geliyordu. Çok büyük eğlenceler olmasına da gerek yoktu bunların. İlk günlerimden birinde, şubeden arkadaşım Handan aradı ve nasıl gittiğini sordu. Ben de kısık sesle anlattım bir doz. Sonra da gülüştük bir miktar. Asla rahatsızlık verecek ya da laubalice bir durum söz konusu değildi. Ama masalarımız o kadar yakındı ki Meldacığımla, bu hoşluğu hemen sonlandırmak için oturduğu yerden pat diye sesleniverdi: "Kaan, o telefonu kapatıp hemen yanıma gelebilir misin?" Arkadaşım da bu rezilliği duyup, "Ah yavrum, Allah kolaylık versin sana, haydi kapadım ben" deyince nasıl da utanıp yerin dibine girmiştim!

Süper önemsiz bir konuyla ilgili çağırdığını bakışlarındaki öfkeden anlamıştım. Onu zıvanadan çıkaran şey gülerek konuşmamızdı. Hemen uyduruk bir iş vererek bunun acısını çıkardı sağ olsun. O günden sonra asla o yerinde Terminatör gibi oturuyorken hususi konuşmalar yapmadım telefonda. O varken gülmek artık sansürlenmesi gereken bir eylemdi.

Melda Hanım yalnızca telefonda gülmeye karşı değildi. Ne zaman telefonda arkadaşlarımızla plan yaptığımızı duysa yanımıza gelir, "İsterseniz bu akşam için plan yapmayın, biraz çalışacağız" diye günümüzün içine sıçardı (ilk kez küfür ettim sanırım, bağışlayın ancak o günleri yeniden yaşıyorum şu an). Ama yani ne iş yapılacak, nasıl bir iş görülecek, asla söylemezdi.

Gerçi mesela Çiğdem akşam mesaiye kalmaya dünden razıydı. Sıfırın altında bir sosyal hayatı vardı ve bir ayakkabı kadar sıkıcıydı. Sadece işe bakışıyla değil, bakımsız saçları, iletişimdeki defolarıyla da küçük bir Melda'ydı o.

Saat altı olup, herkes evine gidip, el ayak çekilince biz beklerdik ki yanımıza gelip anlatsın niye kaldığımızı. Ne münasebet efendim, poposu bize dönük, kafası ekrana gömük takılmaya devam ederdi. Akşamları da kafamıza göre çıkmak zinhar yasaktı. Standart mesai bitince de utana sıkıla "Ben çıkıyorum Melda Hanım" der ve en az yüzde elli oranında çıkamazdık.

Hafta sonu yaklaştıkça, kafasına eserse askerde çarşı izinlerini son anda iptal eden ruh hastası komutanlar gibi bizi yanına çağırır, "Arkadaşlar, elimizdeki işleri şöyle sakin kafayla bir toparlamamız lazım" derdi. "O zaman sabah erken mi gelelim Melda Hanım?" diye sorduğumda, "Hayır, cumartesi ya da pazar gelmemiz gerek, sabah erken gelmekle halledilecek bir şey değil, günü siz seçin" diye cevap verirdi. Bir defasında cumartesiyi tercih etmiştim ben. "Yalnız ben cumartesi gelemem" demesinden gün seçimini bile öylesine bize bıraktığını, aslında tüm bunların planlanmış bir operasyon olduğunu anlamıştım.

Yöneticiniz hafta sonu sizi çalışmak için ofise çağırıyorsa, bunun Türkçesi şudur: "Benim bir sosyal hayatım yok. Benim bir sosyal hayatım olmadığına göre, senin de bir sosyal hayatın olmasına gerek yok!"

Bazı pazarlar dışarıda kahvaltı edip, bilgisayarlardaki ortak dosyada yapmamız gereken dosya temizliğini konuşurduk saatlerce. Evrendeki ciddi bir kara deliğe benzeyen, ucu bucağı olmayan, kim bilir bugüne dek neleri içine çekerek yutmuş bir T sürücüsü' vardı bilgisayar ağımızda. Bu ortak sürücüye çeşitli departmanlardan insanlar ulaşabiliyordu.

P'yi temizlemek yöneticimizin canı sıkıldığında, daha doğrusu canımızı sıkmak istediğinde kullandığı bir koz haline gelmişti. P öylesine karmaşık ve geri dönülmez bir hal almıştı ki, orayı hale yola koymaya çalışmak dipsiz bir kuyuya düşüp yüzeye çıkmaya çalışmaktan farksızdı. Herkes de bunun bilincindeydi ama kimse bunu dile getirmiyordu.

Beyaz yakalı plaza hayatında yönetici olmanın kuralları vardır. Bunlar sandığınız gibi lider ruhlu olmak, bilgi sahibi olmak, insan ilişkilerinde başarı, vizyon falan değildir. Birinci kural, gerektiğinde ama daha ziyade hiç gerekmediğinde altınızdaki insanlar için havadan sudan iş üretmek, asla katma değeri olmayan meselelerle onları yemeden, içmeden, gezmeden tozmadan, hatta tuvalete gitmekten alıkoyabilmektir.

Melda bu kuralın hakkını sonuna kadar veriyordu Allah için. Hiçbir şey bulamasa depoya inip departmanın çıkardığı dergileri saydırır, şubelere yetecek kadar gelip gelmediğini kontrol ettirirdi. Canım benim, kulakları çınlasın, "Allah boş duranı sevmez" lafını çok iyi kazımıştı beyinlere.

Yöneticiliğin ikinci altın kuralı ise çalışanınızı muhakkak tatilinin mümkünse başında telefonla arayarak huzursuz etmektir. Bunu yapmayı becerebiliyorsanız, işte o zaman gerçek bir yönetici olmuşsunuz demektir.

Genel müdürlükte çalışmaya başlayalı birkaç ay olmuştu ve ilk kez birkaç gün izin alıp Çınarcık'taki yazlığımıza kaçmıştım. Sebebi de tatil falan değildi ha. Aşırı mükemmeliyetçi olduğum için çok bir halta yarayacakmış gibi bir yandan marka yönetimi üzerine yüksek lisans yapıyordum ve bitirme tezimi yazmak için sakin birkaç güne ihtiyacım vardı.

Daha iznimin ikinci günü yazhk evi temizlerken telefonum çaldı. 'Melda Hanım' ismini telefonumun ekranında gördüğüm anda tüylerim ürpermişti zaten. Gergin bir ses tonuyla girdi direkt: "Kaancığım günaydın, ya normalde ben tatilde asla aramam ama sen günlük rapor işini Okan'a devretmemişsin? Okan devretmediğini söylüyor. Bak Kaancığım, benim için burada işi kimin yaptığı değil, işlerin yürümesi önemli. Lütfen Okan'la konuşup bunu halleder misiiiiin?"

'Halleder misin' kısmındaki ses tonu sona doğru gittikçe büyüyen ve rahatsız eden bir ayardaydı. Yüce gönüllü bir insan olduğu için de "Neyse sen bunları kafana takma, şimdi güzelce tatilinin tadını çıkar" diye ekledi. "Fakat biliyorsunuz, ben aslında tatil için değil de..." dememe kalmadan telefonun yüzüme kapandığını belirten 'dıt dıt dıt'ları duydum.

Tatil (??) bitti, işime döndüm. Bir süre sonra akşamları çıkarken "Çıkabilir miyim?" diye sormayı bırakmıştım. Zira bütün gün boyunca akşam ne cevap alacağımın stresini yaşıyordum ve bu hiç hoş değildi. Mesela çok güzel bir gün geçirmişim, çıkıp kendimi sahile atmaya ve muhteşem bir perşembe akşamıyla cumayı karşılamaya hazırlanıyorum, saat beşte stresim başlıyordu. Ne diyecek, git dese bile ertesi gün acısı nasıl çıkacak, kal derse cinnet geçirmemek için kendime nasıl hakim olacağım gibi gelgitlere saplanıp kalıyordum. O yüzden de saat altı oldu mu patır patır çıkıyordum artık. Bir gece bedelini çok ağır ödedim...

Türkçe bir faaliyet raporu metninin nedenini asla anlayamadığım bir biçimde İngilizceye çevrilmesi gerekiyordu. Sunulacak kişilerin hepsinin Türk olmasına rağmen metin İngilizce olacaktı ve bu kutsal görev ben dahil dört yetkili arasında paylaştırılmıştı. Ben diğer yetkili kardeşlerim gibi günde sekiz kere sigaraya inip goy goy yapmadığım için kendi bölümümü mesai saatleri içinde bitirip evime gitmiştim. Bendeki cesur yürek Mel Gibson'da bile yoktu. Haddimi nasıl da aşmıştım işimi zamanında halledip eve giderek!

Tam anneciğimin yaptığı şahane sahan köfteleri yemeye koyulmuş, televizyonda Serap Ezgü'nün sunduğu ana haber bültenini izliyordum ki telefonum acı acı çalmaya başladı. Melda değildi arayan ama bu gelen telefon birazdan olacak depremin öncü şoku niteliğindeydi. Arayan Melda'nın yaveri Erdem'di: "Kaancığım, biz Metin Bey'in yanındayken gitmişsin, Melda çok sinirlendi. Biliyorsun, haber vermeden çıkmıyoruz!"

İşte yine o birinci çoğul kişi kullanımı ve yine kansere beş kala ben! Yapmam gereken çeviriyi bitirdiğim için çıktığımı ve bunda sinirlenecek bir şey olmadığım söyledim. Ama kim bilir bu nasıl bir vurguyla aktarılacaktı Melda'ya... Birkaç dakika sonra Melda hasretime dayanamayıp aradı: "Kaan, sen eve gitmişsin ama bu çevirinin geri kalanım ben tek başıma yapamam. Yani 'kendi bölümümü bitirdim, çıktım' diyorsun ama arkadaşların zorlanıyor!"

Ahizeden elimi uzatıp gırtlağını sıkmak istesem de "Tamam Melda Hanım haklısınız, geleyim ben en iyisi, hem sizinle konuşmak istediklerim var" diyerek gizemli atarlarla konuşmayı sonlandırdım.

Telefondan sonra sinirimi zavallı antika sandalyemizden çıkarıp bacağını kırınca, anneciğim çok korktu ve üzüldü. Bağıra bağıra istifa etmeye gittiğimi söyleyerek evden çıktım. Eski bir bankacı olan zavallı anneciğim, taksideyken beni arayıp telkin etmeye çalışıyordu: "Evladım, ben Anadolu Bank'tayken Hulusi Bey gecenin kaçında rapor istemişti..." Ne naif, ne tatlı ve ne beyhude bir çabaydı anneminki. Deli gibi bağırıyordum takside bile. Ama tabii ki istifa edeceğim falan yoktu...

Ofise gittim. Adeta ölüm sessizliği vardı. Gittim, masama oturdum. Dokümanı açtım ve çevirmeye devam ettim. Melda yanıma geldi ve usulca fısıldadı: "Biliyorum, şu an benden nefret ediyorsun ama ben sana çok güvendiğim için senin elin bu işin üstünde hep olsun istiyorum." Muhtemelen diğer çocuklara da aynı şeyleri söylemişti.

Zira bu en çok söylenen yönetici yalanıdır. Üstünüze ne zaman iş yıkmak istese kanatsız melekten farkı olmayan yöneticiniz, bu işin altından en iyi sizin kalkabileceğiniz zırvasıyla sizi avlamaya çalışır.

İçimden "He yav, he he" deyip çalışmaya devam ettim. O da "Haftaya gideceğin Amerika tatilini düşün ve canını sıkma" diye ekledi. Haftaya plazalı olmanın şartlarından bir tanesini yerine getirmek için plazalının kutsal toprakları Amerika'ya gidecektim. Ama kendisi bu tatilde bile varlığını hissettirecek, binlerce kilometre ötede bile beni şefkatinden mahrum bırakmayacaktı.

Çeviriye devam ederken, yanıma birimdeki bir diğer yönetici Fikret geldi. Fikret hayatımda görüp görebileceğim en enteresan adamdı. Gerçek anlamda hiçbir şey yapmayıp toplantılarda en çok konuşan, sanki en çok tatile o çıkmıyormuş gibi birim müdürümüz Metin Bey'i laf salatalarıyla kafa kola alan bir dahiydi aslında. 'Az iş, çok laf' felsefesinin önde gelen temsilcilerinden olan bu arkadaş yanıma gelip "Aman bitirdim diye gitme yine, zaten bu iş bitmeden eve gitmeniz yasak!" dedi. Bak ya lafa bak, anladık işte bitirip gideceğiz eve, sahur vakti de olsa böyle. Yasak da nereden çıkti şimdi? Çıldırmamak işten bile değildi.

Fikret, Melda'dan da beterdi. Onunla asla çalışamazdım mesela. Gerçi en azından komik bir adamdı. Espriden falan anlardı. Aman ne bileyim, yine de çok şükür ki bunu test etmem gerekmedi:)

O lanet çeviri gecesi geçti, günler birbirini kovaladı ve Amerika'ya gidişim yaklaştı. Söylediğim gibi, plaza insanı olmanın şartlarından biri mutlaka Amerika seyahati yapmaktır. Woodberry'den ucuz diye görmemiş gibi bir bavul dolusu kıyafet almak, son çıkan elektronik cihazlarla donanmak, sosyal medyaya 'New York kaçamağı' diye fotoğraflar koymak ve daha daha niceleri...

Ben de çiçeği burnunda bir plazalı olarak haftalarca araştırma yapmış, daha önce giden diğer plaza insanlarının önerilerini yanıma almış bir şekilde tatilden önceki son iş günümün keyfini çıkarıyordum. Ta ki o ana kadar; "Kaancığım bir gelir misiiiiin?"

O ses tonunu hiç beğenmemiştim. Lüzumsuz bir talebin habercisi gibiydi adeta. Önünde bir sürü alışveriş sitesi açıktı. Bir süre sohbet edip, bana birkaç yer önerdikten sonra asıl derdini açıklamaya geldi sıra; Siparişler!

Tek tek Amerika'dan gelirken kendisine getirmemi istediği şeylerin

siparişini vermeye başladı. İstediği şeyler Türkiye'de olmayan ve sadece orada bulunan şeyler olsa yine içim yanmayacak... Her yıl konferans vırt zırt gibi sebeplerle dünyayı dolaşıyor olmasını bile görmezden gelerek, yine ihtiyacının acil olduğunu düşünerek, destek olmak istedim ama öyle tuhaf şeyler sipariş ediyordu ki aklım şaşmıştı. GNC'den bilmemne vitamini, ayak için ponza taşı vazifesi gören topuk rendesi. Sabo terlik ve daha niceleri... Yahu bunların hepsi cennet vatanımın AVM'lerinde ziyadesiyle var. Beni neden yoruyorsun be kadın! Yine de hepsini titizlikle not alıp, akşam olunca da her şeye rağmen büyük bir motivasyonla evimin yolunu tuttum.

On gün süren seyahatim boyunca siparişlerinin bir kısmım aldım, bir kısmını ise yok saydım. Sabo terlikleri sosyete pazarından bile alabilirdi neticede. Bunun için performansımı da düşürürse düşürsündü. Seyahate beraber gittiğim arkadaşlarım bana aayan gözlerle bakıyor, söylediği hiçbir siparişi almamam konusunda beni ikna etmeye çalışıyorlardı. Yurt dışına giden her plaza insanı gibi dönüşte Atatürk Havalimanı'ndaki duty free'den uyduruk bir paket çikolata ile geçiştirmeliydim bu mevzuyu, ah benim kör merhametim!

Ona aldığım siparişler listeyi tamamlamama rağmen yüz on sekiz dolar tutmuştu ve ne yazık ki bendeki merhametin binde biri Melda'da yoktu. Ofise dönüp siparişlerini teslim ettiğimde "Borcum ne kadar?" diye sormuş, ben de dünyanın en gereksiz kibarlığını yaparak "Ne önemi var!" demiştim. Tek tesellim o zamanın dolar kurunun bir buçuk lira seviyesinde olmasıydı.

Gerçek bir süzmeydim. Sağ olsun o da kendisinin dörtte biri maaş alan bu tıfılın göstermelik nezaketinin üstüne çöküvermişti. Bu trajedi bana iyi bir ders oldu ve sonraki tüm yurt dışı seyahatlerimden kimseye magnet bile almadan, bayat bir kutu duty free çikolatasıyla döndüm.

Hafta sonu havuza gitmek ha?

Birime iki stajyer alınmıştı. Yavrularım hiç unutmuyorum, ışıl ışıl gözlerle, pırıl pırıl okullardan gelmişlerdi. Tabii ki ofis hayatının ayak işlerini yapmak onların göreviydi ancak yalan yok, kendilerinden de bir şeyler katarak yapılan işlere direkt destek olmalarına da izin veriliyordu çünkü zeki ve pratik gençlerdi.

Çiğdem ise küçük bir Melda olmanın gereği olarak onlara patronlarıymış gibi davranıyordu zira altındaki tek kişi o stajyerlerdi. Bir hafta sonu yine dünyanın en lüzumsuz sunumlarından biri için toplanmıştık ve stajyer kardeşlerimiz de bu muazzam ayrıcalığa ortak olmak üzere davet edilmişlerdi ofise. Ben de şehir dışından gelen bir arkadaşımı Galatasaray Adası'na yüzmeye götürmeye söz vermiştim telefonda ve tabii ki hafta içi gerçekleşen bu telefon konuşmasından tüm detaylarıyla haberdar olmuştu sevgili Melda.

Hafta sonu ofisteki işi kılı kırk yararak anlatıyor, bizi mümkün olduğunca orada tutmak istiyordu. Saat akşamüstü dört sularıydı. Yapmamız gereken her şeyi neredeyse bitirmiştik. Hakemin bitiş düdüğünü bekliyorduk ki kendisi bir anda: "Ben bir doktora gidip geleceğim, siz devam edin' deyip çekti gitti.

Başımızda da Erdem vardı. Erdem vakası gerçekten enteresandı bu arada. Benimle, Çiğdem'le hala aym seviyedeydi ama neredeyse birim müdürümüz Metin Bey gibi triplerdeydi. İste size beyaz yakalı kariyerde bir kural daha; her zaman olduğunuzdan daha yukarıda bir konumda gibi davranın, burnunuz yeteri kadar yukarıda olursa bir süre sonra herkes size o 'mış gibi' yaptığımz pozisyonu yakıştıracak ve beklediğiniz terfi kendiliğinden geliverecek!

Neyse, stajyerler de yapması gerekenleri yapmıştı. Güneş batmadan havuzda beni bekleyen arkadaşımın yanına koşup, onunla iki kulaç atmadan günü bitirmek istemiyordum. Erdem'e işimizin bittiğini söyleyerek, stajyerleri de göndererek ofisi terk ettim. Taksiyle hemen Kuruçeşme'ye indim, güneş batmak üzereydi. Her şeye rağmen hayat güzeldi. Motorla adaya geçtim.

Arkadaşım beni görünce havalara uçtu çünkü hem benden umudu kesmiş hem de bankacı değil fabrika isçisi falan olduğumu düşünmeye başlamıştım. Hiç de seksi olmayan bir hareketle pantolonumu çıkardım ve sabahtan beri içimde olan, bana pişiklerin en güzelini

veren şort mayomla havuza Banu Alkan edasıyla atlayıverdim. Havuz sakinlemişti. Arkadaşımla kahkahalar eşliğinde boğazın ortasında yüzüyor, sahip olduğumuz hayatı kutluyorduk! (Bir boka sahip değildik de işte o anda kendimizi adamn yanından geçen motorlarda boğaz turu yapan yolcuların yerine koymak işimize gelmiyordu. Daha doğrusu, o yolculardan bir farkımız olmadığını ve içmeye ayranımız yokken kakamızı yapmaya tahtarevanla gidişimizi kabullenmeye hazır değildik henüz!)

Benim için kısa ve anlamlı havuz keyfinden sonra adadaki İtalyan restoranında karidesli risotto'larımızı yiyip, ben maaşımın dörtte birini iki saat içinde harcayarak yeni bir dünya rekoruna hazırlanırken telefonum İsrafil'in kıyamet düdüğü gibi acı acı çalmaya başladı. Arayanın kim olduğunu söylememe gerek yok. Ofise yeni gelmiş kendisi...

Telefon kulağımda, bir yandan ne diyecek diye gerim gerim geriliyor, bir yandan da bu saate kadar hiçbir şey yapmadan onu beklemediğim için medeni cesaretimden ötürü içten içe kendimi kutluyordum. Dökülmeye başladı: "Stajyerleri göndermişsin ama daha bir sürü iş vardı Kaan!" Ben de kararlı bir şekilde yanıtladım: "Erdem'e söyledim vallahi, işimizin bittiğini onayladı o da ve çıktık!" Bu pek tabii onu daha da sinirlendirdi: "Erdem bizim işimizin ne zaman biteceğini bilemez, bu Erdem'in bildiği bir konu değil zaten!" Tanrım kadın tam bir Godzilla'ya dönüşüyordu ahizenin diğer ucunda. "Ulan madem Erdem bize çobanlık bile edemeyecek, ne diye o yönetici masalarını, koltukları verdiniz benle aynı seviyedeki adama" diye soramadım tabii:)

Arkadaşım acıyan gözlerle bana bakıyordu. Telefonu kapattıktan sonra da "Ay Kaan ne bu, çekilmez bu kadın, bas istifanı, sana iş mi yok Allah aşkına!" diyerek bana hiç vermemesi gereken dolmaları veriyor, akşam akşam altmış iki liralık risottomu bitiremeden ofise doğru yol alırken, arkamdan su gibi gidip geleyim diye on iki liralık suyu dökmemek için zor sabrediyordu. Belki de Tanrı bu hoyrat harcamalarımı cezalandırıyordu, kafamda kafam kadar soru işaretleriyle ofisin yolunu tuttum. Gittiğimde ne Erdem vardı ne başkası. Sadece ve sadece köşede bütün İstanbul'u ayakları altına alan manzaraya sahip masasında bütün heybetsizliğiyle Melda vardı. Suratıma bakıp alay eder gibi, "Bütün işleri bitirdik zaten biz, sen boşuna geldin" diyerek sabır eşiğimi uzay seviyesine çekiyordu.

Bu gibi örnekler artıp zaman ilerledikçe Melda'ya bir şekilde alışıyor, huyuna suyuna gitmeye çalışıyordum. Hatta bazı zamanlarda empati

bile yapmaya gayret gösteriyor, kimsenin sevmediği biri olmanın da zor olduğunu düşünüp anlayış göstermeye çabalıyordum. Oysa kimse durup dururken kimseyi sevmezlik etmiyordu, işte bunu atlamıştım!

Ama ofiste tam anlamıyla ilgincin ilginci biri vardı, söz etmiştim; Fikret! Fikret en başta yönetmendi, "Daha üst düzey yönetici yapacağım seni" diye almış Metin Bey ama uzun süre yapmamış. Yönetmendi ama yönetici edasında takılıyordu o da. Yetkili haliyle yönetmen masasında oturan Erdem, yönetmen haliyle yönetici gibi takılan Fikret, yönetici haliyle Tanrı gibi davranan Melda! Ofis tam bir Medrano Sirki'ydi.

Fikret dışarıdan bakılınca aşırı geveze, bir o kadar da eğlenceli, komik bir adamdı. Ama hipermetrop ilişkiler için tam bir tehlikeli bölgeydi. Yani onu daha iyi tanımak için yakınına giderseniz, hatta çalışmak için onun ekibinin içine girerseniz ayvanın katmerlisini yerdiniz. O yüzden ne zaman Melda'ya sevgimi (!) kusacak gibi olsam, hemen Fikret'in ekibindeki arkadaşlarımın haline bakıp kendi halime şükrederdim.

Ofise ilk geldiğim günlerde hasbelkader bir daire almıştım kendime yedi yüz seksen beş ay sürecek bir mortgage kredisine girerek. Tapu işlemleri için Melda'dan izin istediğimi duyup, "A-a? Sen ev mi aldm? Yetkili halinle? Vay be?" diye gevşek gevşek -pardon yavşak yavşak- konuşarak günüme güneş olmuştu Fikret. Aklıma gelen bütün küfürleri dünyanın en yapmacık gülümsemesinin ardına gizleyip, işime devam etmiştim.

Fikret'in ekibinde ben ve Çiğdem gibi iki yetkili vardı; Tosun ve Berkecan. Fikret birini bağrına basar, ötekinden nefret ederdi. Berkecan çok varlıklı ve iş dünyasında tanınmış bir ailenin aşırı efendi, kibar, yakışıklı, üstüne titrenerek yetiştirilmiş tek oğluydu. O da MT sınavını kazanmıştı tabii ama kimse beni mülakatlarda ailesinin etkisi olmadığına inandıramazdı. Yine de çok iyi biriydi, neden o tımarhanede çalıştığmı asla anlayamadığım türden bir insandı :) Zaten oldum olası asla aşırı zengin ailelerin, çocuklarım neden böyle yerlerde süründürdüklerini anlamam. Hem bir sürü işe ihtiyacı olan insanın da hakkını yiyorlar. Yani hayatı öğrenecekse çocuğun, gitsin Amerika'da bir şirkette en alttan başlasın da göreyim! Hayatı öğrenecekmiş! Peh!

Diğer yetkili Tosun ise orta halli bir ailenin epey enteresan karakterli, iyi kalpli ama bazen ayarı kaçabilen, biraz gürbüz bir yavrusuydu. Fikret her zaman Berkecan'ı kardeşi gibi koruyup kollar, Tosun'a ise

üvey evlat muamelesi yapardı. Bir keresinde çocuğu sinir krizine sokup hastanelik etmişliği bile vardır. Usul usul onu revire bir götürüşü vardı ki. Cinnet (The Shining) filmi yanında halt etmiş. Hatta hiç unutmuyorum, 2009 yılında Tosun'la yaptığı bir performans görüşmesinde "Senin terfin en iyi ihtimalle 2012" diyerek zavallı çocuğa Üsküdar-Çekmeköy metrosu muamelesi yapmıştı.

Fikret plaza yöneticiliğinin altın kurallarından olan 'az iş, çok laf' prensibinin en mükemmel temsilcisiydi. Kelimenin tam anlamıyla hiçbir şey yapmaz, toplantılara katılır, katılamadığı noktada toplantı icat eder, herkesle aynı izin hakkına sahip olmasına karşın herkesten çok izne çıkardı. O sıralar Fikret'in izinlerini sisteme girmediği, o yüzden zırt pırt Amerikalarda gezdiği dedikoduları ayyuka çıkmıştı. Ama değil ayyuka, aya kadar bile çıksa umurunda değildi bu söylentiler kendisinin. Zira toplantılarda o kusursuz çenesiyle Metin Bey'i etkiler, en çok kendisinin iş yaptığına herkesi inandırırdı. Evet, gizliden bir hayranlığım vardı Fikret'e...

Tosun tabii ki Fikret'in zulmüne dayanamayıp istifa edince, Berkecan Fikret'in elinde kalan tek oyuncak oldu. Zavallı efendi çocuğu limon gibi sıkmaya başladı. Berkecan her sabah gelirken Fikret'e aşağıdan kahvaltı ve taze portakal suyu alıyor, hem aşırı kibar hem de aşırı zengin olduğundan asla bunların parasını Fikret'ten talep etmiyordu. Ama zaten onun istediği para değil, yirmi yedi gramcık huzurdu. Berkecan'la ara sıra çıktığımız öğle yemekleri, onun ruhsal deşarj saatlerine dönmüştü. Anlatıyor, anlatıyor, saydırıyor, saydırıyor, işe dönünceyse yine aşk ve nefret çıkmazındaki benzersiz rutinine geri dönüyordu.

Fikret yerli olan her şeye karşıydı. Çikolatalarını bile Amerika'dan alınmıştı. Yerli malı yurdun malıydı ve Fikret bunu asla kullanmamalıydı. Türk kahvesi değil, macchiato insanıydı Fikret.

Melda ve Fikret kelimenin tam anlamıyla birbirlerinden nefret ediyorlardı. Ancak Fikret de yönetici olduktan sonra süper sahte bir dostluk başlamıştı aralarında. Dışarıdan izlemesi son derece zevkliydi. Biri Metin Bey'in odasında biraz fazla kalsa öteki gözlerini diker, merakla içeride ne olduğunu anlamaya çalışırdı. Aralarındaki nefret, iki yıl sonra Metin Bey'in başka bir bankaya genel müdür yardımcısı olarak gitmesi ve yanında Melda'yı değil de Fikret'i götürmesiyle tavan yapacaktı.

Ve bir yıldız doğuyor...

Günlerim bana verilen işleri yapmakla geçiyordu ve ben kendimi kanıtlamak için hiçbir ekstra çaba sarf etmiyordum. Eğer duygusal bir insansanız ve beraber çalıştığınız insanları bir türlü sevemiyorsanız, şirket için faydalı olacağını bilseniz bile masadaki bir kalemi dahi alıp şuradan şuraya koymak gelmez içinizden. Öyle bir ruh hali içindeyken, bir gün genel müdür yardımcımız hepimizi toplantıya çağırdı ve yeni bir konuyu açıkladı.

Şimdiye kadar hep devlet bankaları eliyle verilen ve KOBİ firmalarının düşük faizle finansman sağlamasına yarayan KOSGEB kredileri artık belirli özel bankalar aracılığıyla da verilecekti ve biz de o bankalardan biriydik. Bu projeden Erdem sorumlu olacaktı ve tabii ki bütün ayak işlerini ben yapacaktım. Bu arada. Erdem nihayet terfi etmiş ve yönetmen olmuştu. Ben yetkiliyken yönetmen masasında oturan Erdem'in, yönetmen olunca genel müdür yardımcısı odasına falan geçmesini bekliyordum gerçi ama o masasında kalmaya devam etti.

KOSGEB işi, banka tarihinde ilk kez girişilen bir projeydi. Herkes çok heyecanlıydı ve kimse bir halt bilmiyordu. Epey operasyonel, ziyadesiyle manuel bir iş yükü vardı ve bilin bakalım hepsi kimin üstüne kaldı? Tebrikler, bildiniz!

Teknik detaylara girerek sizi hayattan soğutmak istemem ama en basit haliyle şöyle diyeyim; kullanılan her krediden sonra devletin bir faiz desteği oluyordu ve bu tutarı kurumun kendi hesabından manuel olarak kredi kullanan müşterinin hesabına geçmek gerekiyordu. Dünyanın en teknolojik bankasının bu işlem için henüz bir altyapısı yoktu ve sevgili teknoloji birimi onca boş beleş işinin arasında bir de bununla uğraşamazdı! Amele Kaan vardı nasıl olsa, o ne güne duruyordu?

Deliler gibi kredi kullandırılmaya başlanmıştı. Bir anda kimsenin bilmediği bu süreç kıçı kırık bir yetkilinin ellerinde ilerliyordu! Çılgın gibi çalışıyor, hiçbir şube mağdur olmasın diye saatlerce mesaiye kalıyor, tek kuruş mesai ücreti almıyordum. İlk kredi kullandırılacağı zaman Erdem izinliydi ve ben kırk derece ateşlenmiş halimle eve gidemiyordum. Gerzekçe bir sorumluluk duygum vardı asla kimsenin iplemediği. Zaten bu öyle bir duygu ki kimse iplesin diye değil, kendine saygından ve gece yattığında kese kağıdı gibi hissetmek istemediğinden ortaya çıkardı.

İşim sadece kredi kullandırmakla ve faiz desteğini yumurta toplar gibi tek tek toplamakla bitmiyordu. Bu işin sorumlusu kamu yetkililerini geldiklerinde ağırlamak, yaşamı sorgulatacak kadar sıkıcı içkisiz yemeklere götürmek, diğer banka yetkilileriyle toplantılar düzenlemek, bankadaki diğer birimlere gün aşırı süreci anlatmak gibi her seviyeden insanla muhatap olduğum günler artık sıradanlaşmıştı. Maaşım hala kuş kakası kadardı ama bu yoğunluk ve kimse farkında olmasa da yarattığım katma değer tuhaf bir zihinsel orgazma ulaştırıyordu. O aralar orgazmlarım hep zihinsel boyutta kaldı maalesef:)

Kendimi olduğumdan daha da önemli hissetmeye, daha doğrusu bulunduğum konumdan daha da önemli işler yaptığımın farkına varmaya başlamıştım. Diğer yandan, asıl işim olan otomobil kredileri kampanyaları, mevduat ve kredi kampanyalarının faiz güncellemeleri gibi rutin işlerim de çıldırtan yoğunluğuyla devam ediyordu. Ara sıra kendimi göstereyim diye birim müdürümüz Metin Bey'e sevimli raporsal mailler atıp, ne kadar büyük bir iş başardığımızı -yo, yo, hayır, başardığımı- gösterme gayreti içine giriyordum. Yapmacık bir "Eline sağlık" bile bana günlerce yetiyordu. Oysa plaza hayatında kariyer hedefleyen biriyseniz, uzak durmanız gereken tek bir şey vardır; Tevazu!

Siz istediğiniz kadar it gibi çalışın, yaşınızdan, başınızdan, pozisyonunuzdan büyük işlere kalkışın; bunları üstlerinize ve deri bileklikli andropoz veya menopoz yöneticilerinize zamanda yolculuğu bulmuş gibi bire bin katarak anlatmadığınız sürece mutfağımızın giderinden balkona çıkmaya çalışan karıncalardan bir farkımız olamaz.

Yılın son günü, bu KOSGEB kredilerini kullandırmak için de son gündü ve muazzam bir yoğunluk olacağı, hatta yılbaşını ofiste karşılama riskimiz olduğu belliydi. Fakat ben hastalıktan ölmek üzereydim ve sadece yılbaşı günü özel izin alarak evde yattım. Tabii ona yatmak denirse!

Erdem benim yokluğumda belki de ilk kez bu işin operasyonel anlamda direksiyonuna geçecekti. Eh, şimdiye kadar kremasını bir güzel mideye indirmişti, benim aylardır yaşadığımı bir güncük de olsa yaşaması adillikten yine çok uzaktı ama en azından bir şeydi. Tabii gün içinde telefonlarım susmak bilmedi ve aksıra tıksıra telefondan bir şeyler tarif etmek zorunda kaldım hep. Bu kadar zorlu bir günde bile Sidney'in yeni yıla girişini televizyondan seyretmeyi başarmıştım ve

bu nedenle benden mutlusu yoktu. Yine her sene olduğu gibi Türkiye saati ile 15.00'da, bir gün o plajlarda güneşlenerek yeni yıla girmeyi hayal etmiş, uçuk arzular haneme bir sayı daha yazmıştım.

Gece olduğunda ailemle sofraya bile oturacak halim yoktu. Anneciğimin her yılbaşında yaptığı Çerkez tavuğundan iki çatal alıp yatağa atıverdim kendimi. 23.30 sularında telefonum çaldı. Arayan Van şubesinden bir çalışandı: "Kaan Bey ne olur yardım edin. İiki yüz elli bin liralık bir kredi var, şubemiz için çok önemli. Van küçük yer, kullandıramazsak itibarımız biter. Operasyon merkezinden kimseye ulaşamıyoruz. Bu saate kaldı kredi. Ne olur yardım edin!"

Bana kim yardım edecekti? Başımdaki sirkeli suyu kim değiştirecekti? Sabahtan beri düşmeyen ateşimi Van Gölü'nün suları mı düşürecekti? Tabii ki bunları soramadım sevgili çalışan kardeşimize. Telefonda çözemediğim her konuda ilk yaptığım şeyi yaptım ve bilinçsizce, düşünmeden, "Bana bir yarım saat verin, size döneyim" dedim.

"Kaan Bey olmaz, yarım saat sonra saat on iki olacak ve krediyi kullandırma tarihi geçecek!"

Ulan ne ara popomdan ateş fışkırırken kendimi Van'da geçen bir Külkedisi masalının içinde buluvermiştim! 'Teki!" dedim, "O zaman on beş dakika verin." Bu şekilde anlaşıp kapattık ve hemen tuvalete gittim. Zira en iyi fikirler tuvalette aklıma gelir. Tamam, çişimin gelmiş olmasını daha fazla cilalayamayacağım:)

Operasyon merkezinin telefonunu hatırlamaya çalıştım, hatırladım ve aradım. Bir süre sonra ılımlı sesli bir beyefendi açtı. Durumu anlattım. Aşırı yapıcı bir tavırla: "Şu numarayı arayın, 'Burak Karslı aramamı söyledi' dersiniz, hallederler" dedi. Zevzekçe "Burak Karslı mı? Hımmm... Adınız hiç yabancı gelmedi. Tamam, o zaman öyle yapayım" deyip kapattım. Salak Kaan, adamın adı yabancı gelmediyse gelmedi, zamanla yarışıyorsun, biraz sonra balkabağma olmasa da işsiz bir eski bankacıya dönüşeceksin! Neyse, işlemleri hallettik ve Van şubesi krediyi kullandırdı. Çok mutlu olmuşlardı. Ben de hasta halimle biraz morallenmiş, ofiste kimseye yaranamasam da birilerine dokunmuş olmanın huzuru içinde uyumuştum o gece.

Ertesi ilk iş günü iyileşmiş ve o gece yaşadıklarımdan gelen lüzumsuz bir özgüvenle ofisin yolunu tutmuştum. Melda'ya günaydın bile demeden direkt Metin Bey'in odasına girip, olanları en ince ayrıntısına kadar anlattım. Önce hoşuna gitti. Ben okkalı bir "Aslanım be, işte benim ekibim. Harikasın!" beklerken, Burak Karslı'ya adının yabancı

gelmediğini söylediğimi anlatmamla suratı ekşidi Metin Bey'in. "Ne yaptın Kaan sen, Burak Bey operasyon merkezinin birim müdürü, Allah iyiliğini versin" minvalinde alaycı bir cümleyle uğurlandım odadan. Sonrasında Metin Bey sade bir teşekkür maili attı Burak Bey'e. Yine bir çuval inciri berbat etmiştim. Üstüne üstlük bir de Melda'nın "Eh, bana anlatsaydın önce seni uyarırdım, o kısmı Metin Bey'e anlatma diye" şeklindeki 'ben demiştim' tavrı eklenince, günüm yine inek dışkısına dönüşüvermişti iki dakikada.

Yeni yıl itibariyle kredi kullandırma işleri tamamlanmış, banka olarak iyi bir performans göstererek büyük bir sükse yapmıştık. Tabii ki hepsi benim sayemde! Şaka şaka, inanmazsınız ama egomun da sınırları var :) Ama tabii plaza tarafında bu işte en çok çalışan bendim ve bırakın primi, ekstra tatili falan, kuru bir teşekkür bile edilmemişti.

Bu başarı basında falan da yer aldıktan sonra bankanın en tepesindeki adam, yani ayda yüz binlerce Türk lirası geliri olan genel müdürümüz tüm bankaya bir teşekkür ve tebrik mesajı attı. Tabii ki orada benim adımın geçmesini beklemiyordum ama bilin bakalım ne oldu! Bizim birimin bile adı yoktu ve en büyük teşekkür teknoloji birimine edilmişti! Asla bu projeyi işleri arasına alıp sistemi otomatikleştirmeyen ve koca yükü tıfıl bir yetidliye yükleyen teknoloji birimine!

Bir yandan tüm birimdekiler gibi üzülmüş, bir yandan da bana yapılan muamelenin aynısmm tüm birime yapılması ayrı bir haz vermişti. Bu, mutlu sonla bitti samrken hüzünlü sona dönen Aşıklar Şehri (La La Land)'nin Oscar töreninde de önce kazandı sanılıp kaybetmesi kadar büyük bir hayal kırıklığıydı birimdekiler için.

Tebrik skandalinin ardından yine de herkes kendi ölçeğinde sıçramalar, terfiler, ödüller falan bekliyordu. Ben de bu olaydan sonra yönetmen olmayı hak ettiğime kendimi iyice inandırmıştım. Hep hayalini kurduğum satış koordinasyon bölümüne geçebilirdim artık bence. Özgüvenimi tavana çekip, durumu Melda ile konuştum ve Metin Bey'e konuyu çıtlatmasını istedim. Burada kilit rol Melda'daydı ve eminim istese Metin Bey'i ikna edebilirdi. Odasına girdi, kısa bir konuşmadan sonra beni içeri çağırdılar. Umutluydum. Bu projedeki emeğim karşılık bulacaktı. Bulmak zorundaydı anlıyor musunuz, bulmak zorundaydı!

Odaya girdim. Metin Bey bir süre bana baktı ve üç ay ömrü kalan Hülya Koçyiğit'e durumu açıklayan doktor rolündeki yeteneksiz Yeşilçam oyuncusu edasıyla sözcükler ağzından dökülüverdi: "Kaan,

çok çalıştın, güzel şeyler yaptın fakat henüz satış tarafına geçmen için erken. Bölge müdürleriyle hedef pazarlığı yapabilecek kapasitede henüz değilsin. Birkaç yıl daha burada devam etmen gerek." On yıllık bankacılık hayatımda ilk kez ağlamaya bu kadar yaklaşmıştım. Japon çizgi filmlerindeki ayva gözlü, nokta ağızlı o çocuğa dönmüştüm. Yaşlar akmamak için direniyordu.

O sıralar KOSGEB'e benzer bir projenin daha yürürlüğe gireceği konuşuluyordu ve bana orada ihtiyaçları olacağı için böyle bir yanıt aldığımı düşündüm. Biraz duraksadıktan sonra, öz Türkçesi "Madem öyle, işte böyle: Ben gidiyorum, bakalım o zaman ne yapacaksınız?" anlamına gelecek şekilde "Anladım Metin Bey, bu durumda ben askerlik meselesini aradan çıkarayım. Tecil etme hakkım vardı ancak şu durumda burada vakit kaybetmem anlamsız. Aradan çıksın. Tabii en az yedi sekiz ay olmamam demek bu ama artık..." dedim. Bunu söylerken belki biraz tırsarlar da "Dur bakalım, olur mu öyle şey, biz bir daha düşünelim..." falan tarzında bir şeyler söylerler diye umuyordum. Tabii ki beklediğimin tam tersi oldu: "Aaa harika bir fikir, çok akıllıca düşünmüşsün, git aradan çıkar tabii!"

Hayatıma son vermeyi hiçbir zaman düşünmedim çok şükür ama son verenlerin nasıl bir ruh haline bürünebileceği artık yavaş yavaş şekillenmeye başlamıştı kafamda. Odaya girerken hiç aklımda olmayan, birkaç yıl daha yakınından geçmeyi düşünmediğim askerlik aktivitesi artık birkaç hafta uzaktaydı bana! Neredeyse "Ama? Ama? Ya yeni proje? Ben gidersem kim yapacak onu?" demeye çok yaklaştım. Mavi Boncuk filminde kaçırıldığı evden gitmemek için türlü bahaneler uyduran Emel Sayın halt etmişti o zavallı halimin yanında. Ama artık çok geçti...

Dostman tepkisi:
"Kaan o kadar çalıştın, ettin, mesailere kaldın, yine de kıymetini bilmeyip seni askere yolladılar değil mi? Boşver takma ya, sen gidince anlarlar değerini karrşim!"

Selam plaza, ben döndüm!

Çektiğim restin ardından ta gidip Ağrı'da askerlik yapmış, sonra paşa paşa geri dönmüştüm. Epey tuhaf hisler içindeydim. Hem mutlu hem de üzgündüm. Ben askerdeyken yeni bir KOSGEB kredisi çıkmış ama sevgili bankamız ben yokken bu yükü üstüne yıkacak başka bir enayi bulamadığı için eski sistemi otomatize etmişti. Teknoloji birimi herhalde genel müdürün kendilerine ettiği teşekkürden sonra azıcık utanıp, "Yahu biz de bir şeyler yapsak fena olmaz" demişti anlaşılan. Ama kredilerin sayısı hızla artmış, bu sefer de raporlama tarafında ciddi iş yükü ortaya çıkmıştı. Bense artık bir süre daha çalışıp satış tarafına geçirilmeyi bekliyordum, zira askerliği yapıp, yüksek lisanstan da mezun olunca başka engel kalmamıştı. Sevgili yöneticim Melda da bana göre bu yönde sinyaller vermekteydi. Zaten o tarafta da iki kişi müdür olup gitmişti ve bir değil, tam iki kişiye ihtiyaç vardı! Biri değilsem bile öteki kesin ben olacaktım...

Birkaç gün sonra banka içi iletişim ekranında hayatımın en büyük şoklarından birini yaşadım. Gerçi yaşadığım onca şeyden sonra hala olanlara şok muamelesi yapmam, naifliğimin -hayır hayır, kesinlikle salaklığımın- bir göstergesiydi... Satış tarafına iki yeni yönetmen alımıyla ilgili banka içine ilan verilmişti. Diğer bir deyişle, satış ekibine çaycı olarak bile alınmam artık söz konusu değildi. Gerçekten askerden geldikten birkaç hafta sonra ne güzel bir 'Hoş geldin' sürprizi hazırlamıştı canım yöneticilerim bana, sağ olsunlar. Haklarını ödeyemezdim!

Ne yapacağımı bilemedim. O sırada da süper zırva işlerle uğraşıyordum. Bu olayın yaşanmasıyla da demotivasyonun kitabı yeniden yazılıyordu benim için. Bir yandan da kendime kızıyordum. Hiçbir şekilde başka bir arayışa girmiyor, banka içinde bile başka birimlere göz gezdirmiyordum. Bir süre sonra internetteki kariyer sitelerine bakarken buldum kendimi. Melda görmesin diye de gizli gizli giriyordum. Görürse Metin Bey'e yetiştirir ve zaten kariyer planlaması yapılmayan ben, muhasebenin dibini boylardım.

Tabii ki gördü... Bir sabah onun masasında olmadığım sandığım bir anda, büyük bir içecek firmasına genel başvuru yaparken hem de! Bir iş arama sitesinden herhangi bir firmanın pozisyonuna genel başvuru yapmak neredeyse "Temizlik bile yaparım" demenin janjanlı haliydi ve Melda süper alaycı tavrıyla "Aaa çekinmene gerek yok, yapabilirsin başvuru. Hatta yap bence de" diyerek defolup gitti. Çok

sinirlenmiştim, ne demek ulan "Yap bence de!" Beğenmiyorsan kov gitsin, en azından tazminatımı alırım. Ama yok, tazminatımı zaten askere giderken almış ve yemiştim. Kovmasa daha iyiydi o yüzden :(

Survivor'dan diskalifiye olup uçağını bekleyen yarışmacılar gibi adada umutsuzca zaman geçiriyordum adeta. O sırada iç ilan sonucu satış tarafına alınan iki adam işe başladı. Geliş şekilleri nedeniyle ziyadesiyle gıak olmuştum. Zaten ileride ne kadar yanlış tercihler oldukları gün gibi ortaya çıkacaktı ama o an için zafer onlanndı. Bense hisseleri her gün düşen bozuk ilaç şirketleri gibiydim. Değersizdim. Orada ne işim vardı?

Bu arada Çiğdem de görmeyeli eskisinden daha gıcık biri haline dönüşmüştü. Tosun bankadan ayrılmıştı, Berkecan'ın ise Fikret'ten dolayı kafasını kaşıyacak vakti yoktu. Hiç arkadaşım kalmamıştı neredeyse. Satış bölümü de yenilenmişti zaten. Kısaca hayat daha boktan olamazdı herhalde.

Galiba gerçekten yüzeye doğru çıkmak için dibe vurmak gerekiyor. Aslında benim kendi yaptığım ya da yapamadığım şeylerden dolayı bir dibe vurmuşluğum yoktu. Aksine, çok şey yapmama rağmen çıkamadığım yüzeyler vardı. Şubeler ve bölgeler KOSGEB projelerindeki işbirlikçi tavrımdan dolayı çok seviyordu beni üstelik. Bense artık gerçekten dilimi kullanmam gerektiğine inanmaya başlamıştım.

Dilimi derken, İngilizcemden ya da İspanyolcamdan bahsetmiyorum. Beyaz yakalı hayatın olmazsa olmazı 'yalama becerim' gelişmemişti! Bir de üstüne üstlük karşımda Erdem gibi yalamanın dozunu her daim fazla kaçıran bir şahsiyet vardı. Genel müdür yardımcımızın yatmın plakasını bile biliyordu adam yahu! Özünde iyi çocuktu, yalan yok ama benim de kimsenin magma seviyesine inecek halim yoktu. Dolayısıyla, yalama reflekslerim bu duruma bir tepki olarak gelişemiyor, gelişmeyi reddediyordu.

Günlerden bir gün Melda ile çok sevdiği (!) satış ekibinden Seda arasında sert bir tartışma alevlenmişti. Seda biraz erken mi çıkmıştı ne, bir şubenin işi yarım kalmış, konu da Metin Bey'e gitmişti. Ertesi gün alevlenen kavgada olay yeri son olarak Metin Bey'in odasıydı ve Seda, Metin Bey'e karşı gelmek gibi bir hata yapınca kendisine kibarca kapı gösterildi.

Bu beklenmedik ve Seda'yı sevdiğim için beni üzen gelişme yine bir o kadar beklenmedik bir hadiseyi beraberinde getirdi. Metin Bey bütün

satış ekibini, Melda'yı ve beni odasına çağırdı. Hepsi tamam da ben ne alakaydım, hala anlayamamıştım. Odaya girerken Erdem sırtımı sıvazlayıp sırıtmıştı ama yine de anlam veremiyordum.

Hepimize bu tatsız durumla ilgili bir konuşma yaptı, kimsenin bu konuyu dallandırıp budaklandırmasını istemediğini belirtti ve bombayı patlattı: "Bundan sonra Seda'nın yerine Kaan gelecek. Hepiniz ona yardımcı olacaksınız. Hayırlı olsun Kaan. Hadi bakalım, herkes işinin başına!"

Sevinçten havalara uçmuştum. Ama tabii tuhaf bir sevinçti. Sevdiğim bir arkadaşımın kovulmasıyla gelen bir fırsattı. Ne berbat bir şeydin sen plaza hayatı. Seda'nın kovulmasının benimle hiçbir alakası yoktu ama kovulmasaydı belki ben bir iki yıl daha terfi edemeyecektim. O Ses Türkiye'nin düello turunda kazanan ve elenen için üzülmüş numarası yapan yarışmacılar gibiydim.

Elbette üzülmüştüm Seda'ya ama artık kariyerimde başkalarına üzülmek yerine kendime odaklanma zamanı gelmişti. Her koyun kendi bacağından asılırdı ve Seda da bu sonu hak etmişti -ahahaha. Hayır, sadece yazarken gaza geldim, son cümlemi yok sayın lütfen :)

Artık benim de sorumlu olduğum bölgeler, şubeler olacaktı. Ben de şube ziyaretlerine gidip, ukala ukala oradaki insanlara ne yapmaları gerektiğini söyleyecek, onlara 'koçluk' verecektim. Birkaç hafta içinde yaşadıklarım rüya gibiydi. Bu terfinin en büyük anlamı da artık sevgili Melda ile yollarımızın büyük oranda ayrılıyor oluşuydu. Satış tarafı direkt birim müdürüne bağlıydı ve orası özerk bir cumhuriyet gibiydi. İşini bitiren çıkardı; iznini, doktorunu, işini gücünü, her şeyini back-up'ınla ayarlayıp hallederdin. Her yönetmenin bir 'back-up partneri' vardı. Onun yokluğunda bölgelerine bakan, işlerini yapan, arkasını toplayan. Artık benim için güneşli günler başlamıştı...

Dostman tepkisi:
"Ne zordur şimdi senin için en sevdiğin arkadaşının koltuğuna oturmak, değil mi Kaancığım? Bir de herkes arkandan konuşacak, aman sakın kulak asma onlara sen, herkes seni biliyor zaten!"

Plastiğe aşırı anlam yüklemek: Masa üstü ödülü

Yeni görevime büyük bir aşkla başlamıştım. Sorumlu olduğum bölge ve şubeler için tabiri caizse canımı dişime takıyor, onlar ne isterse oldurmaya çalışıyordum. Motivasyon hapı almış gibiydim. Üstelik patronumun ne düşündüğü de pek umurumda değildi. Çünkü bu yeni görevin en güzel yanı, canını dişine taktığında kimse görmese de sorumlu olduğun bölgelerin görüyor ve kıymet veriyor oluşuydu. Çok geçmeden bu çaba ilk meyvesini verdi.

Her sene banka genelinde anket yapılır, herkes ekiplerde kendisine en çok destek olan kişileri seçer, o kişiler de ödüllendirilirdi. Göreve başladıktan sadece üç ay sonra anket yapıldı. Metin Bey bizi odasına çağırdı. Girerken de Melda kulağıma eğilip, "'Metin Bey çok memnun çalışmalarından" diye fısıldamıştı. Heyecanlandım birdenbire. Sonra Metin Bey konuşmaya başladı: "Evet arkadaşlar, Kaan çok kısa süredeki özverili çalışmasıyla bu güzel ödülü almaya hak kazandı, tebrikler Kaan!" (Şak şak şak şak şak!)

Benden mutlusu yoktu. Bana layık görülen o çemçük plastik masa üstü zamazingosunu som altından bir Oscar heykeliymiş gibi benimseyip, kalplere dokunan bir teşekkür konuşması yapmam şarttı ve ben de Melda'dan Fikret'e, diğer yönetmenlerden Metin Bey'e, neredeyse utanmasam her gün ofisteki çiçekleri sulayan emektar amcaya, binanın camlarını silen Rambolara, ruhu olduğuna inandığım masama, sandalyeme bile teşekkür ederek hem kendimi hem de herkesi yaşatmayı başarmıştım. Ödül hadisesi beni her zaman motive eden bir araç olmuştur hayatta. Sanki beğenilmenin belgesi, tasdiknamesi gibi bir şey ödül benim için. Asla güzel sözlerle yetinemem, elime plastik de olsa bir şey vereceksiniz arkadaş!

O günlerde ödülün plastik oluşundan ziyade taşıdığı anlam benim için önemliydi. Üzerinde "çalışmalarıyla fark yaratan" yazıyordu. Kısa sürede insanların sevgisini kazanmış olmak paha biçilmez bir duyguydu. İşte oyuncu egosu da böyle zavallı bir şey aslında, beni hep sevin, hep beğenin ve elime hep mutlu olacağım plastik şeyler verin :)

Zaman geçtikçe bu plastik ve muhtemelen tanesi iki liraya yaptırılan ödülcüklerin aslında kibarca "Uzun süre bir halt olamayacaksın, o yüzden sana bir iki yılda bir vereceğimiz bu plastiklerle idare ediver,

hatta onları masana diz, lüzumsuzca gururlan, eğer yeteri kadar biriktirirsen, bazılarını olmayanlarla paylaş, git Tahtakale'de bozdur bozdur harca" falan gibi anlamlara geldiğini anlayacaktım. Ha, haksızlık etmeyeyim, bir de şekilli bir kalem vermişlerdi asla kullanmadığım ve zaman zaman internetten satmaya çalışıp asla satamadığım!

Tüm bunlar olurken, KOSGEB kredilerindeki başarılı sonuç tabii ki sadece bana yaramamıştı. Birim müdürümüz Metin Bey de başka büyük bir bankaya genel müdür yardımcısı olarak transfer oluyordu. Eh, haliyle üzülmüştük. Ben duygusal bir adam olmama rağmen olayı Kramer Kramer'e Karşı (Kramer vs. Kramer) boyutuna getirmedim ama alıştığım insanın gitmesi bir konfor alanını terk etmek demekti ve hiç hoşuma gitmemişti.

En üst kattaki üst yönetim bölümünde şık, nezih, seviyeli ve kısa bir veda kokteyli yapıldı. Bütün genel müdür yardımcılarıyla beraber oradaydık. Metin Bey'den ekip olarak hepimizi pohpohlayan, yüreklere dokunan bir konuşma beklerken, sağ olsun sadece genel müdür yardımcılarına soğuk bir teşekkürle yetindi. "Artık ben de sizdenim, yeter bu zamana kadar önünüzde ceket iliklediğim" der gibiydi adeta. Metin Bey zaten bir süredir en azından bizim bankada genel müdür yardımcısı olmanın gereklerini yerine getirmişti: Sporla vücudunu olabilecek en fit seviyeye çekip, koluna sekiz yüz liralık deri bileklikleri çekmişti çoktan :) Bu onun zaten hakkıydı.

Çok geçmeden yeni müdiremiz Sema Hanım geldi. Elbette o gelmeden dedikoduları gelmeye başlamıştı. Deliler gibi çalıştırdığı, detaylarda kaybolmayı ne kadar çok sevdiği, aşırı analitik kafasıyla ekibini hallaç pamuğuna çevirdiği falan anlatıldı hep. Özellikle analitik kısmı beni ziyadesiyle korkutuyordu.

Bankacı olmama rağmen, analitik düşünce ile aramdaki mesafe Van'la İzmir arasındaki mesafeden daha kısa olmadı hiç. Bana göre her şey ilişkilerden ve 'network' dedikleri hadiseden ibaretti. Çok çok spesifik sayısal ve operasyonel bir iş yapmadığım sürece iletişim becerimle CERN'deki Tanrı parçacığını bile çözebileceğime inanırım ben. Ama Sema Hamm asla öyle değildi. Onun inandığı tek ilişki, sayılar ve veriler arasındaki ilişkiydi.

Sema Hanım'la ilk tanışmamızda kafamdaki önyargıların çoğu gitmişti. Gayet mülayim, yapıcı, güler yüzlü, tatlı, iletişime ve eleştiriye açık bir kadın vardı karşımda. Onu çok sevmiştim. O da bana karşı boş değildi. Zira yalana lüzum yok; işimi layığıyla yapıyor,

bütün şubelerin işlerini zamanında ve eksiksiz bir biçimde, büyük bir memnuniyet geri bildirimiyle hallediyor, ofiste de klasik Kaan hallerimle etrafa neşe saçıyordum. Ama bunların hiçbiri ileride terfi edebilmem için yeterli olmayacak, hatta bazı özelliklerim dezavantaja dönüşecekti.

Yaptığım işi sevmemin en güzel yanlarından biri iki haftada bir, bazen her hafta bir iki gün boyunca yaptığımız şube ziyaretleriydi. Sorumlu olduğumuz bölgeler neresiyse, kah İstanbul'daki kah Anadolu'nun başka bir yerindeki şubeleri ziyarete gider, oradaki personelle sohbet eder, koçluk verir (ne demekse), dertlerini dinler, motive etmeye çalışır ve sahadan notlarla gelip ofiste Sema Hanım'la paylaşırdık. Bu görevde yaklaşık beş yıl kaldım ve bu süre boyunca elli sekiz şehirde dört yüzden fazla şube gezdim. Bana on yıllık kariyerim boyunca sahip olabileceğim en güzel dostları kazandıran ziyaretlerdi bunlar. Ama tabii her zaman böyle okunduğu gibi konforlu ve keyifli geçmiyordu.

Sevgili bankamız, herhalde iş seyahatine değil de üç günde altı şehir gezmeli büyük İtalya seyahatine falan gittiğimizi düşünüyor olmalıydı ki, 'maliyet tasarrufu' adı altında türlü kısıtlamalarla karşı karşıya kalıyorduk. Mesela başlangıçta serbest olmasına rağmen bir süre sonra evden havalimanına taksiyle gitmek yasaklanmıştı. Sabah yedide uçağın mı var, işin ne? Kalk sahur vakti, git bin Havaş'a. Eşek değilsin ya! Ha bütün gün şube gezip yorulacaksın demek, ah, kendine dikkat ediver canım, vitaminlerini falan eksiksiz al, bak kendine! Tabii ki bu kısıtlamalardan insan kaynakları, teftiş, hazine gibi bazı birimler muaftı. Biz kim köpektik ki? Bu kadar analitik düşünce fetişizmi olan bir sektörde, koskoca kurumun üç beş tane yönetmenin taksi parasından batacağına ya da kar edeceğine inanması tragedya ile komedyanın harmanlandığı antik Yunan oyunlarının yazarlarını kıskandıracak türdendi.

Tasarruf dönemlerindeki muazzam önlemlerden bir diğer kesim de birim müdürleri ve genel müdür yardımcılarıydı. Onların yıllık -zaman zaman- milyonları geçen kazançları asla bankanın bütçesini yormazken, fotokopi cihazına koyduğunuz fazla kağıtlar kocaman bir ekonomik buhranın kapılarını ardına kadar açabilirdi. Çalıştığınız şirketin konsolide karının artmasını istiyorsanız, Akbil kullanın, öğle yemeğinde üç çeşit yemekle yetinin ve biraz susun!

Şehir dışına gittiğimiz ziyaretlerde günlük harcırahlarımız da vergi rekortmenlerini kıskandıracak cinstendi. Öğle yemeği yedi buçuk lira, akşam yemeği on iki buçuk lira! Eğer yönetmen değil de yetkiliysen

bu tutar daha da düşüyor, yöneticiysen artıyordu. Diğer bir deyişle, akşam "Şöyle yorgunluğumu atayım, güzel bir biftek yiyip bir kadeh şarap içeyim" diyorsan CEO olana kadar beklemen gerekirdi! Bir gece önceden gidip akşam kalman ve uykunu alarak ertesi gün ziyaretlere başlaman da hoş karşılanmazdı, zira sağ olsun bu işin ucunu kaçırıp bir önceki gün öğle 14.00 uçağıyla giden zevzekler vardı aramızda!

Şube ziyaretleri yaptıkça yeni yerler, yeni insanlar, yeni enteresanlıklar keşfediyor, her seferinde yeni deneyimlerle geri dönüyordum. Evden Hintlileri bulacağım diye çıkıp, Amerika kıtasını keşfeden Kristof Kolomb gibiydim.

Bazı şehirler çok güzelken, bazı şehirlerde gerçekten hayat yoktu. Özellikle Anadolu'daki şube ve bölgeler akşam olduğu zaman bizi çok tatlı ağırlarlar, güzel yerlerde yemek yedirirlerdi. Bazıları ise havalimanına almak için gelmeye bile tenezzül etmezdi, çünkü biz poposu yalanacak kalantor üst yönetim mensubu değildik ne de olsa. Ama ben hep sorumlu olduğum bölgelerden yana şanslı oldum. Kimseyle kavgalı dövüşlü olmadım. En sevmediğim insan da olsa hizmet kalitemi hiç düşürmedim. Böyle de kusursuz bir bankacıydım işte:)

Yalnız bazı yerlerde oranın ikliminin havasından mı suyundan mı bilinmez, insanların hormonları bir başka çalışıyordu. Abartmayı severim normalde ama abartmadan söyleyeceğim, herkesin birbirine beş dakika sonra Gözleri Tamamen Kapalı (Eyes Wide Shut) filmine geçecekmiş gibi baktığı yerler vardı. Flörtün sadece seksi plaza binamıza has bir şey olmadığım, uçkur sevdasının her yerde aynı olduğunu keşfettiğim zamanlardı. Bir gün şubelerden birinden çıkarken yanımdaki bölge yönetmenine sordum: "Neden portföy yönetmeni arkadaş müdürün yanında ters ters konuştu, ben utandım vallahi onun adına?" Cevap şok ediciydi: "Kuzum onlar yatıyorlar bir süredir, ondandır!" Hö? Duruma mı şaşırayım, kızın verdiği cevabın rahatlığına mı bilemedim. Yani o zaman biz gelmeden önce bir zahmet arka tarafta 'make up sex' yapıverselerdi! Tövbe tövbe!

Dumur olmuştum. Dumur olduğum şey -her ne kadar seks hayatım Rahibe Teresa'nınkiyle kapışsa da- iki insanın seks yapması değil, müdürün çalışanıyla girdiği münasebetti. Üstelik elimdeki CV'lerde ikisinin de evli olduğu yazılıydı. Ve tabii ilişkilerinin boyutunun (!) herkesçe bilinmesi de ziyadesiyle absürt bir durumdu.

Aradan günler geçtikten sonra bir fiyatlama işi için "Kaan Bey lütfen, çok zor durumdayız, portföyümle bu krediye çok ihtiyacımız var" diye

e-mail atan o şube müdürüne "Sizin neye ihtiyacınız olduğu belli, bir otel odasına!" yazmamak için kendimi zor tutmuştum. Tabii ki kimsenin ahlak bekçiliğini yapacak değilim ama kabullenememiştim bu durumu.

Plazada da işler çok farklı değildi. Nereye baksam sağım, solum, önüm, arkam flört eden insanlarla dolmuştu. Karısına "Akşam kayınvalideye gidelim hayatım, özlemiştir seni" deyip öğle arasında başka kadınlarla spor salonlarına gidenler, Facebook'ta ailesiyle olan fotoğrafını profiline koyup telefonda karşı cinsten bir iş arkadaşıyla konuşurken Bir Demet Tiyatro'daki Mücver Abla'ya dönüşenlere kadar, ne ararsan vardı. Etraftan sürekli boşalma, şey pardon boşanma haberleri geliyordu :) Düğünlerinde taktığım altınları insanlardan geri istememek için zor tuttum kendimi çok kere.

Yalnız ben ne kadar bu tür şeylerden uzak kalmaya çalışıyorsam, bir o kadarı da yine beni buluyordu. Yine başka küçük güzide bir şehrimizde, kadın bir şube müdiremiz akşam beni yemeğe çıkarmak istediğini söyledi. Normalde böyle programları bölgedeki arkadaşlar ayarlar ama bölgedeki arkadaşımız da sağ olsun bir güzel şifayı kapmış olduğundan kadınla biz yemeğe baş başa gitmek durumunda kaldık. Bir iki kadeh rakıdan sonra o talihsiz cümleler dökülüvermeye başladı aşırı makyajlı bankacı suratından bana doğru: "Ah Kaan Bey, o kadar zor ki buralarda müdürlük yapmak. Her şeyle kendim mücadele ediyorum. Kocam çalışmıyor, bir tektaşla kandırdı beni, meğer çulsuzun tekiymiş. Boşanacağım yaza, zaten hiçbir ihtiyacımı karşılayamıyor, anlıyor musunuz beni?"

Keşke bir Aborjin olsaydım da tek kelimesini anlamasaydım! "Hayat herkes için zor tabii, ben de kredi anlamında elimden geleni yapmaya hazırım" gibi süper alakasız bir yanıtla karşılık verdim. Ama karşımda içine Feriştah kaçmış bir Mücver Abla vardı: "Sizde kredimin sonsuz olduğunu biliyorum ve bu mutsuz bir kadın için çok değerli bir lütuf..."

Yahu ne diyorsun ablacığım? Allah aşkına hadi gidelim, bak zaten sabah yine iş var, akşamın köründe de İstanbul'a dönüş... Kadıncağızın libidosunu dizginlemek için anne kozumu oynadım ve telefonumu çaldırarak annem aramış da onunla konuşuyormuşum numarası yaptım: "Efendim anneciğim, yok daha yatmadım, e demiştin ya bugün biraz geç yatabilirsin diye izin vermiştin bana, hah tamam, hadi öpüyorum!"

Öylesine panik olmuştum ki, aklıma embesil ana kuzusu rolünü

oynamaktan başka bir şey gelmemişti. Bu telefon konuşmasından on dakika sonra hesap istendi ve evlere, otellere dağılım gerçekleştirildi. Karşı cinsi kendimden uzaklaştırmak konusunda hep gerçek bir profesyonel olmuşumdur :)

Aradan günler geçmiş, plazaya dönmüştüm. İşime gücüme dalmış çalışırken, masa telefonum çaldı. Bu defa başka bir kadın: "Cevher Bey ile görüşebilir miyim?" Öyle biri olmadığını söyleyince de "Nasıl olur, orası falanca bankası, falanca birimi değil mi?" dedi. Meğersem Cevher denilen adam yıllar önce bizim orada çalışıyormuş ama bankadan ayrılmış. Ama bu bilgi de kadını maalesef tatmin etmedi ve ne yazık ki o da telefonda başladı eteğindeki, hatta eteğinin altındaki taşları dökmeye: "Cevher Bey çok kötü biri Kaan Bey. İş seyahati diye kaç kere benimle otelde buluştu. Bunların hepsini anlatmak istiyorum. Cevher Bey işten atılmalı!"

Haydaaa! Şimdi de Tarık Tarcan'ı baştan çıkarıp yuvasını yıkmaya ve onu Bahar Öztan'dan ayırmaya çalışan, tencerede tavşan pişiren bir Perihan Savaş vardı karşımda adeta! "Yahu hanımefendi. Cevher Bey zaten bankadan ayrılmış, boşuna konuşuyorsunuz!" dedim ama ısrarlıydı: "Olsun, yine de attıracağım!" İçimden "Attıran attırmış bacım!" diye geçirip dışa vurmamak için zor tuttum kendimi. Küt diye kapatmaktan başka çarem yoktu. Öyle yaptım:)

Flört meselesinin neredeyse nefes almak kadar doğal bir hal aldığı organizasyonlarsa kesinlikle ekim ya da kasım ayında organize edilen 'müdürler toplantısı'ydı. Ben o seviyeye kadar yükselmeyi beceremediğim için çok şükür gözlerimle görmedim ancak herkesin anlattığı olaylardan çıkardığım şey, kendinizi kollamazsanız o toplantılara kız girip dul çıkmanızın işten bile olmadığıydı. Tabii buna meyilliyseniz...

Etrafımda bütün bunlar olurken, ben kendimi Kezban Paris'te filminde Paris posterinin önünden Hulusi Kentmen'e mektup yazan Hülya Koçyiğit gibi hissediyor, gittikçe içime kapanıyordum. Yalnızlaştığım bir döneme doğru freni patlak kamyon gibi ilerliyordum...

What the hell is ‘present value’?

Yaptığım işte seri olmak, oyalanmadan işi çözmek çok önemliydi ama dikkatli olmak da şarttı. Müdiremiz Sema Hanım zaman zaman detaycı ve analitik sorularıyla benimki gibi tercihini daha çok duygusal zekadan yana kullanan beyinleri zorlayabiliyordu. Ama tabii onunkisi analitik zekaysa, benimkisi de pratik zekaydı:)

Bir gün çok büyük bir kredi için kendisine fiyat sormam gerekti çünkü talep edilen fiyat benim yetkimin dışındaydı. O sırada Sema Hanım da kaç saat süreceği belli olmayan bir toplantıya doğru aceleyle koşturuyordu. Hemen yolda yakaladım, hızlıca işi özetledim, ben ondan "Tamam" ya da "Yok olmaz" şeklinde bir cevap beklerken, o sağ olsun soruma ziyadesiyle tuhaf bir soruyla karşılık vererek ters köşe yaptı: "Kaan, bunun present value'su kurtarıyor mu?"

Hö? Yani laf mı şimdi bu? Eski köye yeni adet getirmenin ne alemi vardı? New York Borsası'nda mı çalışıyoruz anasını satayım! Düşünmeye fazla vaktim yoktu. "Bir dakika, hesaplayayım" diyemezdim, "Present value ne ablacığım?" hiç diyemezdim! Vermem gereken yanıtı gelişine yapıştırdım ben de: "Kurtarıyor Sema Hanım!" O da fiyatı verdi. Bugün hala tüm kalbimle dilerim ki inşallah kurtarmıştır :)

Aynen benin 'present value' lafını duyduğumda yaptığım gibi, herkesin zaman zaman iş hayatını ve yaptığı işi sorguladığı zamanlar vardır. Ancak bazı işler vardır ki, bunu her gün yaparsınız... Örneğin, bölge müdürlüklerinde...

Şubelerle genel müdürlük arasında bölge müdürlükleri vardı. Orada çalışmak asla benim yapabileceğim bir şey değildi örneğin. Bana göre şubeden de beterdi. Zira sorumlu olduğunuz şubeler için eşek gibi çalışıp, başarımn asla size mal edilmediği yerlerdi bölgeler. Şubede başarı da, başarısızlık da size aittir ancak bölge çalışanıysanız sadece ve sadece başarısızlıktan sorumlu tutulursunuz. Genel müdürlüğün snob söylemleriyle şubelerin ördüğü ağlama duvarları arasında sıkışıp kalmaktır bölgecilik. Şube müdürlerinin beceriksizliğinin hesabının size sorulduğu ama müdürlere asla toz kondurulmayan yerlerdir. Eskiden "Geç bölgeye, yat gölgeye" derlermiş ama hangi salak bunu dediyse onu bulup kafasına ayakkabı fırlatmak lazım.

Bölgedeki insanlara bir tek şube ziyaretleri sırasında özenirdim. Zira

şubeleri gezerken size eşlik ederler ancak şubede tek kelime etmezlerdi. Sanırım tepelerindeki kendini yukarı kanıtlama hırsıyla yanıp tutuşan bölge müdürlerinin baskısından kaçıp, azıcık kafayı dinleyebildikleri tek zaman dilimi bizimle yaptıkları ziyaretlerdi. Bir keresinde ben şubede meddah gibi konuşurken, bölge yönetmeni arkadaşın karşımda Pekin pandası gibi uyuyakaldığına bile şahit olmuşluğum vardır.

Bölge yönetmenlerinin bir sonraki kariyer basamağı şube müdürlüğüydü ancak bunun için dillerini çok iyi kullanmaları gerekirdi. Dil derken yine İngilizce, Almanca gibi lisanları kast etmediğimi anlamışsınızdır. Bölge müdürüne yalakalık yapmadan, sadece bilgi ve donanımınızla şube müdürü olmanız çok zordu. Yaptığınız iki birim işi her yerde beş birim gibi anlatmazsanız, her yerde olduğu gibi bölgede de uzun yıllar geçirirdiniz. Ancak burada da en önemli husus envai çeşitteki bölge müdüründen hangisine düştüğünüzdü.

Bizim bankada üst yönetime geçmek için yapılması gerekenler ve tüm kriterler belliydi. Ancak bölge müdürlerini neye göre seçtiklerini asla anlayamıyordum. Bazıları işini aşkla yapıp liderlik destanı yazarken, bazılarının apartman yöneticisi olmak için bile on fırın ekmek yemesi gerekiyordu.

Bizim görevimizde, saha ekibini motive etmek ve o sırada ön planda olan banka ürünlerini ve kredilerini sattırmaya çalışmak çok önemliydi. Bunun tabii ki prim anlamında bir karşılığı yoktu bizim için. Bir kez daha soruyorum: Biz kim köpektik ki? Ben de bu misyonla sorumlu olduğum bölgelerden birinin tüm şubelerine motive edici bir e-mail gönderdim.

Bunu yapmamın sebebiyse bölge müdürünün sobada bile yakmayı tercih etmeyeceğiniz türden bir kalas oluşuydu. Şubeler bu e-mailden çok hoşlanmış, yaptıkları satışlan tek tek bildirmeye başlamıştı. Bana bir faydası olmayan bu tatlı geri dönüşler yine de motivasyon seviyemi yukarı çekmeye yetmişti. Ta ki ofis telefonum acı acı çalana kadar! Arayan yüceler yücesi bölge müdürümüzün asistanıydı: "Zangoç Bey sizinle görüşmek istiyor."

Hemen bağladı telefona ve servise binmeme on beş dakika kala akşamımın içine eden o sözler dökülüverdi kendisinin muhterem ağzımdan: "Kaan oğlum ne yapıyorsunuz lan?" (Lan mı?) "Benim bölgemin işine ne karışıyorsun oğlum? Benim için bu ürünler öncelikli değil. O kadar meraklıysa, iş kolu gelsin kendi satsın!"

Şırrak diye suratıma kapanan telefon. Otuz dakika önce gönderdiğim e-mail'i geri çekmeye çalışırken hissettiğim değersizlik duygusunu Sokak Kızı İrma (Irma la Douce) bile hissetmemiştir.

Telefonu kapamamla beraber moralim çok bozuldu. Başka bölgeden çok samimi bir şube müdürü arkadaşımla konuştum. Lisedeki felsefe hocasından azar işitip sınıftan atılan Kaan geri gelmişti birden. Sadece olayı ti'ye alacak halim yoktu artık, resmimi yakasına takıp hocayı protesto eden arkadaşlarım da...

Telefonda konuştuğum arkadaşımın kendi bölge müdürüyle ilgili anlattıkları ise. Zangoç Bey'i melek statüsüne yükseltmeye yetiyordu: "Kaan senin yaşadığın hiçbir şey, inan. Bugün bizim ruh hastası (kendi bölge müdüründen bahsediyor) geldi ziyarete şubeye. Odama girer girmez bana hakaretler etmeye başladı. Bireysel emeklilik satışlarımız düşük diye işitmediğim hakaret kalmadı. Bireysel emekliliğin başına geçmeyi mi istiyor ne, anlamadım. Kredilerim büyümüş, şubem karda, gerizekalı adam personelimin yanında demediğini bırakmadı, iki personelimin de istifasını istedi!"

Şok olmuştum. Bizim bilmediğimiz neler yaşanıyordu alt tarafta. Üstelik bu insanların uğradıkları bu sözlü tacizleri şikayet edebilecekleri hiçbir yer yoktu. Elli tane iyi iş yaptıklarında kuru bir eline sağlık e-mailiyle geçiştirilirler ama yirmi tane bireysel emeklilik satamayınca dünyanın en beceriksiz insanı muamelesi görürlerdi.

Bölge müdürlüklerinde alt çalışan olmak ne denli zorsa, bölge müdürlüğü pozisyonunun kendisi ise bana göre bankacılık aleminde en kebap işlerin başında geliyordu. Şubelerin başarısıyla bölgeniz büyürse terfi edip daha iyi bölgelere, hatta genel müdürlük birimlerine müdür olabiliyordunuz. Ama tabii bu asla tek başına yeterli değildi. Terfi etmek isteyen bir bölge müdürü, üst yönetime şirin görünmek zorundadır!

Bazı bölge müdürleri genel müdürlükten çıkmaz, bazı tuzu kuruların ise genel müdürlükmüş, üst yönetimmiş umurlarında bile olmaz. Asla atılmayacaklarını da bildikleri için uyuz oldukları kim varsa toplantılarda, ziyaretlerde gelişine zıtlaşıp bodoslama dalarlar. Kimisi konuşmayı bile beceremez, kimisi her gün altındaki şubelerin anasından emdiği sütü burnundan getirir, kimisi ise 'dört dönüm bostan, yan gel yat Osman' tadında takılır emekli olana kadar. Plaza kariyerim boyunca bu işi hakkını vererek yaptığını düşündüğüm sadece beş bölge müdürü vardı. Toplam yirmi beş bölge müdürü

arasında beş tane!

Bölge müdürlerinin ödüllendirilme sistemi de bir hayli farklıydı. Satışları canları çıkarcasına ve vücutlarının ürettiği teri muhtelif yerlerinden çıkarırcasına gerçekleştiren şube elemanları, başarılı oldukları bir kampanya sonunda günübirlik bir tekne gezisi ya da akşam yemeği ile geçiştirilir, bölge müdürleri ise en başarılı şube müdürleriyle beraber ver elini Amerika, ver elini Arjantin, bir güzel gezerlerdi. Düşünebiliyor musunuz, mesela gelip size hakaretler yağdıran bölge müdürünüz poposunu yellesin diye haftalarca araç kaskosu ya da bireysel emeklilik satacaksınız ve sonra bankacı olduğunuzu iddia edeceksiniz! Emir Kusturica'nın Arizona Rüyası (Arizona Dream) filmini bile kıskandıracak bu absürtlükler deryasının içinde gerçekten bankacılık yapmaya çalışmak çok ama çok zordu.

Bazı bölge müdürleri ise genel müdürün kendileriyle yapacağı 'bölge bütçe toplantıları' öncesinde kendi ekiplerine hayatı zindan eder, geceleri evlerine bile uyumaya gitmelerine izin vermezdi! Evet, yanlış duymadınız, banka geceleri bölgede sabahlayan bölge yönetmeni hikayeleriyle doluydu. Zannederim pek çok bankada benzer trajediler yaşanmıştır.

Kapitalizmin ve bankadaki hiyerarşinin en sert, en keskin biçimde kendini gösterdiği yerler üç ayda bir yapılan bu bütçe toplantılarıydı. Her bölgenin şubeleri, o bölgeden 'sözde' sorumlu 'mentor' adı verilen genel müdür yardımcılarının on beş yirmi dakikalığına karşısına geçer, yılın o çeyreğiyle ilgili hesap verirlerdi. Bütçe toplantısının nasıl geçeceği mentorun kim olduğuna göre değişirdi.

Biz de genel müdürlük insanları olarak bu toplantılara katılır, masanın 'hesap soran' tarafında otururduk. Ancak bu bizim için de en az hesap veren tarafta olmak kadar stresliydi. Zira eğer mentor kılı kırk yaran, zorlu bir profilse bizim de şubelerin her şeyine haldm olmamız gerekiyordu. Ya da yine mentor sizin birim müdürünüze gıcık oluyorsa, sürekli sizi sorularıyla terletebilir, toplantı boyunca sizin iş kolunuzun rakamları üzerine gidebilirdi.

Bütçe toplantıları üst yönetimin şubelerden insanüstü beklentilerini mutfaktan bir bardak su istiyormuş edasıyla sıraladığı, bunlar gerçekleşmezse de fırçasını çekip akşamüstü uçağıyla Göcek'teki teknesine yetişmeye çalıştığı, zenginle fakirin, üsttekiyle alttakinin arasındaki farkın en keskin biçimde hissedildiği, finans dünyasının pembe dizileriydi adeta. Yıllık geliri milyonu geçen insanlar, aylık üç bin lira maaş alan portföy yöneticisinin karşısına geçip, "Hımmm,

demek bu çeyrekte dört yüz kredi kartı sattın, eline sağlık ama yetmez, bir sonraki toplantıya kadar bin satmanı istiyorum!" diyebilmekteydi. Şube elemanı "Ama müşteri sayımız o kadar çok değil" gibi bir cevap verirse de "E yeni müşteri bulacaksınız arkadaşlar!" salvosunu yer, aşağı otururdu.

Ben bütçe toplantılarında olabildiği kadar şubelerin iyi yaptığı şeyleri söylemeye çalışırdım. Çünkü zaten herkes onları fırçalayıp dururdu. Benim için bütçe toplantıları, "Yanına matrak biri otursa da aralarda geyik yapabilsem" diye dualar ettiğim organizasyonlardı. Zira bazı kalantor mentorlar kendisinden başka kimseyi konuşturmazdı ve bütün gün süren toplantılar maden suyu kadar sıkıcı geçerdi.

Akşam olduğunda bölge müdürü mentor kişiyi alıp pahalı bir restorana götürürdü. Çoğu kez benim gibi yönetmen seviyesindeki insanlar bu yemeklere davet edilmezdi bile. Şahsen o kasıntı akşam yemeğine katılıp, urgandan farksız kravatımla birkaç saat daha geçireceğime otele gidip Adım Feriha Koydum izlemeyi tercih ederdim ben hep ama yine de insan, insan yerine konulup davet edilmeyi bekliyordu tabii...

En eğlenceli bütçe toplantıları ise bankacılığın b'sinden bile anlamayan, daha spesifik konularda uzmanlaşmış mentorların yaptığı toplantılardı. Rakamları yerlerde sürünen nice şube zavallı adamcağızların iyi niyetini sömürüp, çok iyi işler yaptıklarına inandırırlardı onları. Ben de ses etmez, güler geçerdim.

Eğer şube müdürleri arasında arkadaşlarım varsa, toplantıya önce giren şubelere ne sorulduğunu hemen onlara e-mail atar, bir nevi kopya verirdim. Her bütçe toplantısına girdiğimde insanların bütün yıl verdikleri emekleri Popstar yarışmacısı gibi karşına oturtup on beş dakikada değerlendirmek saçma geliyor, tüm bunlar beni işimden daha da soğutuyordu.

Bazı mentorlar ise gerçek anlamda enteresan şahsiyetlerdi. Başka bir bölgenin sorumlusu arkadaşım, bütçe toplantısı sırasında sessizce çişini yapmaya gittiği için döndüğünde mentor talimatıyla toplantı salonunun kapısının kilitlendiğini anlattığında uzun süre ne tepki vereceğimi bilememiştim. Çişimizi altımıza yapmak yüceler yücesi mentor beyefendiye daha büyük bir saygısızlık olmaz mıydı?

Bir keresinde de son derece mülayim, beyefendi, kibar ve yapıcı bir mentora denk gelmiştim. Tatlı tatlı konuşuyor, şubelere müşteri ilişkilerini etik ve ahlaki değerlerimize ters düşmeyecek şekilde

geliştirmeleri gerektiğini öğütleyip duruyordu. Neden bu konu üzerinde bu kadar durduğunu anlamamıştım. Birkaç hafta sonra kendisini tesadüfen Maçka'daki ünlü bir gece kulübünde kucağında dört kadınla dans ederken gördüğümdeyse kafam iyice karışmıştı :)

Plazayı terk etmek için aşırı geçerli bir sebep: Asansörler

Plazayı terk etmek için aşırı geçerli bir sebep: Asansörler!

Ve plazanın huzurevleri: Tuvaletler...

Eğer çok katlı, görkemli, dışı sizi içi yine sizi yakan bir plazada çalışıyorsanız ve ofisiniz üst katlardaysa, her gün hayatınızdan biraz daha soğumaya ve kalp krizine bir adım daha yaklaşmaya hazır olun. Zira bir metrekare alana yirmi yedi kişinin sığmaya çalıştığı, üç yüz yirmi kilo ağırlığa dayanabilen bir mekanizmaya Titanik'ten filikalara atlamaya çalışan İrlandalı üçüncü mevki yolcularına benzer bir insan güruhuyla hayatınızın en uzun yetmiş dört saniyesini geçireceksiniz. Hem de her gün!

On ikinci kata çıkan bir asansöre dördüncü kattan binmek, Yenibosna'ya giden metrobüse Okmeydanı'ndan binmekten daha beterdir, emin olun. Asansörde sadece kendisi varmış gibi yüksek sesle telefon görüşmeleri yapanlardan, beyninin yıkanma eylemini emreden noktası hasara uğramış kokarca familyasından memurlara kadar geniş bir mozaiğe yayılır asansör paydaşlarınız. Bir de sadece asansörde denk gelebildiğiniz, asansör görevlisiymiş gibi en ön safta durup herkesin talebi doğrultusunda kat düğmelerine basan, plazanın başka bir yerinde asla görmediğiniz arkadaşlarınız, diğer bir deyişle 'asandaşlarınız' vardır.

Yedi katlık kısacık yolculuğunuzda, atışan halk ozanları gibi karşılıklı kim daha yoğun yarışına girdiğiniz ve her zaman sohbeti "Mutlaka bir öğle yemeği yiyelim" cümlesiyle bitirdiğiniz, otuz altı saniyeye çok şey sığdırabildiğiniz asandaşlar gibisi yoktur. Sohbetin tadını damağınızda bırakıp, asansörün ding dong sesiyle balkabağına dönüşecek bir prenses edasıyla asansörü terk eden asandaşlar, asandaşlarımız...

Bir de asla kimseyle muhatap olmayan, latte'si ve New York'tan aldığı e-kitap okuyucuyla bu kısıtlı süreyi bile olabilecek en yüksek entelektüel aktiviteyle geçiren plaza soyluları vardır ki oldum olası imrenmişimdir 'royal'liklerine...

Asansöre üst yönetimden biri bindiğinde ise herkeste tuhaf bir tedirginlik olur, hele hele genel müdüre denk geldiyseniz öyle bir

panik yaşarsınız ki, o panik size ayakkabınızdaki çamuru bile yalatır. Benim de başıma denk geldi elbette. Genel müdür yardımcılarımızdan aşırı fit Ender Bey, hafif sakallı ve seksen sekiz kiloluk halimi gördüğünde herkesin içinde "Oğlum çok bırakmışsın kendini, jogging falan yapsana" diyerek beni itin kıçına soktu sağ olsun. Bunun karşılığında, "Sizin de yeni saçlarınız çok iddialı olmuş" gibisinden son derece hadsiz ve yersiz ve densiz ve en önemlisi de gereksiz bir karşılıkla bankanın asansör tarihinde en gergin on yedi saniyeye imza attığımı da gururla ifade etmek isterim.

Ben garip bir şekilde her seferinde bindiğim asansör ne kadar az kata uğrayıp ofisime ulaşırsa ve asansörde ne kadar az olay yaşanırsa o günümün o kadar rahat ve su gibi akacağına inanırdım. Size çok enteresan bir şey söyleyeyim mi, asla böyle bir şey olmadı... Asansörle yukarı nasıl çıkarsam çıkayım, bütün gün boyunca o asansöre binip geri inmek için dakikaları saydım genelde.

Ofisten çıkış da ayrı bir melodramdır plaza hayatında. Bizim bankada 'K katı' yemekhanenin olduğu ve servise binenlerin plazadan çıktığı kattı ve ben bu katı 'köleler katı' olarak adlandırıyordum. 'Z katı' ise sadece üst yönetimin ofise giriş çıkışlarının yapıldığı, şoförlü arabalarına binip bizim asla ulaşamayacağımız hayatlarına doğru yol aldıkları kat. Tabii ben bu kata da 'zenginler katı' ismini vermiştim. 'Sıfırıncı kat' ise ana giriş çıkış katıydı ve çalışan otoparkına inen asansörler bu katta bulunuyordu. Hiyerarşi şöyleydi; servisle gidip gelmek zorunda olan köleler en altta, arabalarıyla gelebilenler girişte ve şoförleriyle vuslata ermek için can atan zenginler Z katında inerdi.

Arabam olduğu için zaman zaman ben de arabamla geliyordum. Kendimi bir halt zannetmek için arabayla ofise gelmek olmazsa olmazımdı. Ama günde seksen tane hayal kurduğum için aklım hep beş karış havada olurdu ve asla arabamı çalışanlara ait otopark katlarından hangisine koyduğumu hatırlayamazdım. Bir akşam yine böyle "Arabam nerede acaba?" diye kendi kendime söylenirken, yanımda duran ve hayatımda ilk kez gördüğüm bir kadın, "Eksi beşinci kattasınız siz, benim arkamdan girdiniz sabah, JY plaka değil mi?" dediğinde neye uğradığımı şaşırmıştım. Şaşkınlığıma Glenn Close'unki gibi bir gülüşle karşılık verip yineledi; "Sabah arkamdan girmiştiniz..." Tamam be kadın, onu anladık, deli midir nedir! "Arkamdan girdiniz" deyip durdu eksi beşe inene kadar.

Asansörlerde durum böyleyken, benim plazadaki huzurevimse kesinlikle tuvaletlerdi. Günde on saat aynı masanın başında çalışıp, aynı sandalyenin üstünde oturuyorsanız, insanlıktan çıkmamak için

küçük kaçışlara ihtiyaç duyarsınız. Ezikliğin de bir sınırı olduğuna inandığımdan, asla günde yedi kere sigaraya inen beyaz yakalılardan olamadım. Çünkü o sigara molaları, özellikle aşın sıkıcı özel hayatları olan insanların 'sosyalleşebildikleri' tek anlardır ve sosyalleşmeden kastım da kendilerinin aksine terfi eden sözde arkadaşlarını çekiştirdikleri, kendilerinin dışında herkesin patrona yalakalık yaparak günü kurtarmaya çalıştığı ana fikrine dayalı dedikodular yaptıkları kokteyl düzenindeki zehirlenme seanslarından başka bir şey değildir. Gerçi ben sigaraya inen ve Dallas dizisini aratmayan dedikodu deryalarına dalan bir insan olsaydım, kesinlikle çoktan yönetici olmuştum ama işte bunu fark ettiğimde çok geçti her şey için...

Sigara içmediğim ve asansörde leş gibi zifir kokan sevgili çalışma arkadaşlarım yüzünden de hiçbir zaman buna yeltenmediğim için kendime farklı kaçış yolları bulmuştum. Bunlardan biri hava güzelse binanın hemen bitişiğindeki markete gitmekti. Koridorları arasında bir tur atmak, çamaşır sularından laktozsuz sütlere kadar rengarenk rafları gezmek, her sayısında aynı şeyler yazan ve kapağında güzel vücutlu erkeklerin olduğu 'Üç haftada yağlarından kurtul' temalı dergileri almak bana iyi geliyordu. Bilinçaltımda uzun bir süre o tarz bir dergiyi alıp üç hafta beklersem yağlarımdan kurtulacağımı zannediyordum :) Bu tıpkı kutusunda güzel vücutlu erkek manken görselinin kullanıldığı donlardan alıp, giyersem bende de öyle duracağına inanmak gibi bir şeydi. (Evet, buna da inandım yıllarca, ne var!?)

Ama en büyük dinlence ve detoks alanım kesinlikle tuvaletti! Benim için o camdan gök kafesteki nefes alınabilen tek yerdi. Hele ki bazı zamanlarda reklam müdürlüğü katındaki erkekler tuvaletine çıkardım, zira o kattaki çalışanların hepsi kadındı ve erkekler tuvaleti Maldivler'deki spa merkezleri kadar temizdi.

Tuvalete gitme, sigaraya inme gibi aralar konusunda patronumuz son derece anlayışlıydı. Ama onun bu anlayışını suiistimal eden flörtözler neredeyse günlük mesailerinin üçte birini aşağıda geçirmeye başlamışlardı. Hal böyle olunca, benim gibi Yeşilaycılar da amele gibi çalışırdı. Hiçbir zaman sorumluluk sahibi olmanın ya da işlerini zamanında yetiştirip bitirmenin ödülünü alamadığım için bir burukluk kalmadı desem yalan olur içimde. Hatta günde altı kereden ortalama yirmişer dakika sigaraya inenler akşam bir iki saat geç çıktıklarında 'işkolik' olurken, eminim benim gibiler altıda kaçıp giden 'kaytarıcılar' olarak etiketleniyordu.

Mesai bitiş saati olan altıda çıkmanın neredeyse suç sayıldığı yerlerdir plazalar. Ve eğer plazada bir kariyer istiyorsanız, mutlaka saat altıdan sonra işiniz olmasa bile ofiste kalıp bön bön ekrana bakmanız, patronunuz ne yaptığınızı sorarsa da "Elimdeki işlere bakıyorum sakin kafayla. Yoksa öbür türlü mümkün değil olmuyor" diye cevap vermeniz gerekir. Elinizdeki işlerin gerçekten elinizde olup olmadığı ya da hangi elinizde olduğu kimsenin umurunda değildir. Yeter ki eliniz hiç boş kalmasın, kalıyorsa da gözükmesin.

Bir erkek çalışanın tuvalette başına gelebilecek en stresli şeyse patronuyla ya da patronu seviyesindeki biriyle pisuar komşusu olmaktır. Mesaneniz patlayacak gibi bile olsa çişiniz sizden daha çok utanır ve uzun süre bir Southpark sessizliği yaşarsınız. Diğer bir stres ise tuvalete girince pisuarda yine bir üst düzey insan görüp, "Yanındaki pisuara mı işesem yoksa kabine mi girsem?" ikilemine düşmektir. Otobüste orta kapıyla arka kapının arasında tam ortada durursunuz ve hangi kapıdan ineceğinizi bilemezsiniz ya, sanki çok önemli bir yol ayrımındaymış gibi, işte öyle bir dert! Ben bu riske girmemek için genellikle kabinleri kullanırdım. Kimi zaman seyahat sitelerinde gezinir, kimi zaman telefonuma küçük notlar alırdım o kabinlerde.

Bizim tuvaletlerimizde duvarda bir yazı yazar. Aynen yazılma şekliyle beraber aktarıyorum: "İster (SEN) yaparsın!" Bu tabii hacetini gidermekte zorlanan ve kabızlık çekenler için yazılmış bir söz değildi. Tuvaletlerin temiz kullanımıyla ilgili kibar dille yazılmış bir "İnsan olun, hayvan olmayın" manifestosuydu. Ancak her tuvalete girişimde uzun uzun o yazıya bakar, düşünürdüm. Gerçekten istersem yapabilir miydim? İstediğimi yapacak yürek var mıydı bende? Yüreği o kıvama getirdik diyelim peki, istediğim şeyi bulabilecek miydim? Sahi ne istiyordum ben? On ikinci katın erkekler tuvaleti yüzlerce kez bu soruyla yüzleştiğim ve bulduğum cevabın doğru cevap olduğunu yıllarca reddettiğim yer olarak tarihe geçmiştir.

Hacetimi giderdikten sonra da ellerimi yıkarken uzun uzun aynaya bakıp dalardım. Gördüğüm şey hiçbir zaman hoşuma gitmiyordu. Göbekli, saçları dökülmeye başlamış, suratı yağlı, ziyadesiyle yanaklı, gömleği bile bezmiş, amaçsız, tek gayesi patronundan fırça yemeden günü kurtarmak olan bir adam...

Beni plazadan çekip kurtaran ve bambaşka bir hayata atılmamı sağlayan bir diğer yazı ise binamızın karşısındaki mezarlığın girişinde yazıyordu; "Her canlı ölümü tadacaktır!" O zaman şu ölümlü dünyada günlerinin uyku dışında kalan kısmını sevmediğin bir işi yaparak

geçirmenin mantıklı bir açıklaması olabilir miydi? Üstelik yaptığınız hiçbir şeyin değeri bilinmiyor, plastik masa üstü zamazingolarıyla ve yalandan "Eline sağlık" laflarıyla yetinmeniz bekleniyorsa?

İşte her gün beynime işlenen iki motto: "İstersen yaparsın" ve "Her canlı ölümü tadacaktır!"

Şimdi o tuvaletteki yazıya da, mezarlığın girişinde yazılı ayete de minnet doluyum. Yıllarca beynimin kendi hayatımı sorgulama bölümünü çalıştırmam ve çok önceden vermem gereken kararları vermem konusunda itici güç oldular bana. Şahsen ben banka yönetiminin yerinde olsam o tuvaletteki yazıları hemen kaldırtırım, zira 'lüzumsuz' bir ilham veriyor insana!

Terfizedeliğe terfi etmek ve büyük bunalım günleri

Son görevime başlayalı birkaç yıl olmuştu, işimi gerçekten mükemmele yakın seviyede yapıyordum. Performans notlarım hep en iyi not olan 'A' derecesindeydi. Fakat asla gidip de üstlerimden bir şey isteyebilecek biri olamadım. On yıl bankada çalışmama rağmen bir kez bile maaşıma zam istemişliğim yoktur. Şunu sakın unutmayın, böyle soylu soylu takılırsanız ve kimsenin poposunu yalamazsanız, günün sonunda yalayacağınız tek şey terli avucunuz olur. Zira iş hayatında ağlamayana meme yoktur!

Artık bu huylarımı aşmam gerektiğinin farkındaydım. Zaten çoktan hak ettiğim bir şeyi istemek zorundaydım. Vicdanıma karşı sorumluydum. Bir sabah yol boyunca Mary Lambert'ın Secrets parçasını dinleyip kendimi gaza getirdikten sonra, ofise gelip doğruca müdürümüzün odasına girdim ve kendisiyle konuşmaya başladım. Artık yönetici olmak istediğimi, bunu hak ettiğimi düşündüğümü belirttim.

Sema Hanım asla karşısında dizlerinizin titreyeceği, korkunç yöneticilerden değildi. Her şeyi konuşabilir, her talepte bulunabilirdiniz. Duruşu ve tavrı çorapların bile dört yüz lira olduğu İstinyepark'taki aşırı pahalı mağazaların altı bin lira maaşlı müdürleri gibiydi; onunla konuşurken her şeyi denemesi bedava ama alması zordu. Sadece istediğiniz ve söylediğiniz şeyin altım çok iyi doldurmamz, kuru sıkıp boş atmamanız şarttı. Öyle de yaptım. Yapmaz olaydım!

Eğer üstünüzdeki müdür ve yöneticiniz sizi terfi ettirmeyecekse, bulabileceği binlerce mazeret vardır. Giyim kuşamınızdan iletişim bozukluklarınıza kadar... Ancak tevazu gösteremeyeceğim bu konuların hepsinde gayet geçer not alıyordu performansım. Birimler arasında ve saha tarafında herkes çok iyi geri bildirimler veriyor, işlerimin hepsini zamanında bitiriyor, pek çok işi de monotonluktan kurtarıp içine dozunda mizah katarak keyifli hale sokmaya çalışıyordum. Fakat dedim ya, bir müdür istedikten sonra onlarca mazeret bulabilirdi ve öyle de yaptı: "Bak Kaan, performansından memnunum ama şube tecrüben çok az. Bir de organizasyon pozisyon açmıyor ki, seni nereye yönetici yapayım ben?"

Her zamanki saftirikliğimle şok olmuştum. "Şube tecrübesiyle bunun ne ilgisi var ablacığım? Ben burada kendimi kanıtlamışım, unut artık şubeciliği!" diyemediğim için onaylama anlamında kafa salladım. Ama 'dünyanın en saçma mazeretini kim bulacak' yarışması tüm hızıyla devam ediyordu: "Seni terfi ettirirsem diğer arkadaşlarını küstürür, onları kaybederim."

Oysa diğer 'arkadaşlarım' sadece ona değil, dünyaya çoktan küsmüşçesine bambaşka heyecanlar peşindeydi:) Ona da "Peki" dedim ve boynu bükük Küheylan gibi odadan çıktım. Oysa o kadar çok ilgilenmemiz gereken konu, ürün ve müşteri segmenti vardı ki, iyi bir yöneticilikle harikalar yaratılabilir, yeni pozisyonlar açtırılabilirdi. Ama işin özü şuydu; ben birimdeki diğer yöneticiler gibi araya adam sokmuyordum. Aile dostumuz olan o zamanki insan kaynaklarından sorumlu genel müdür yardımcısının yanına çıkıp "Ben yönetici olmak istiyorum" diyebilecek bir adam değildim. Bunu diyebilenler, dedikten birkaç ay sonra yönetici oldu...

Ben aynı zamanda -birkaç hafta sonra yöneticiliği açıklanacak olan ve ayaklı bir iletişim felaketi halinde gezen- Çiğdem gibi günde sekiz kere sigaraya inip, gecelere kadar mesaiye kalacak bir adam da değildim. Ben sadece işini düzgün yapan, herkesin çok sevdiği, kötü kokmayan, aynı anda altı kişiyle flört etmeyen, saat altıda çıkmak ve diğerlerinden birkaç sene sonra doğmak gibi ölümcül günahları olan bir adamdım.

Bu konuşma kazası, yaşayacağım asıl depremin öncü şokuymuş meğer. Asıl Teksas büyüklüğündeki meteor tam benim masamın üstüne düşecekmiş de haberim yokmuş!

Birkaç hafta sonra, öğle yemeğinin ardından Sema Hanım hepimizi odaya çağırdı. Ben tabii sigaraya inmeyen bir Yeşilaycı olduğumdan neredeyse bütün birimin bildiği şeyi bilmeden içeri girdim. Sema Hanım birimin yeni organizasyon yapısını ve bu organizasyon doğrultusunda oluşan yeni yöneticilik pozisyonlarını açıkladı! Bir değil, iki değil, tam üç yeni yöneticilik açıklandı ve bunlardan biri de sevgili dostumuz Çiğdem'di! Hani birlikte depolara inip dergi topladığımız Çiğdem! Küçük Malda artık büyümüş, Melda'ya rakip olmuştu. İnsan gururlanmasın da ne yapsındı!

Birkaç hafta önce benim için yeni 1 (yazıyla bir!!!) pozisyon açmasının zor olacağını söyleyen Sema Hanım bir anda üç pozisyon birden açmıştı. Pozisyon zenginliği tavan yapmış tek kale bir maçtı oynanan. Bense istifa edene kadar sağlı sollu atakları savuşturmaya çalışan,

defansın sağındaki stoperdim sadece.

Yalan yok, kendimi tutamadım ve bir nebze gözlerim doldu. Allahtan toplantı o esnada bitti. Odadan hızla çıkıyordum ki Sema Hanım seslendi; "Kaan!" Yakın Koruma (Bodyguard) filminin final sahnesinde uçaktan inip Kevin Costner'ın dudaklarına yapışan rahmetli Whitney Houston'ınki gibi bir son olamadı maalesef... "Biraz kötü oldun sanki, iyi misin canım?" diye sordu Sema Hamm. Allah kahretsin ki kendisini seviyordum ve ağzıma gelen şeylerden hiçbirini söyleyemeden sadece, "Diğer arkadaşlarım için pozisyon açabildiğinize sevindim" demekle yetindim. Küçük Besleme'deki besleme modunda çıktım odadan.

Motive olacak hiçbir şeyim kalmamıştı, ofisteki insanlardan da gittikçe uzaklaşmıştım, hayatta her şeyin daha da anlamsız geldiği bir kara deliğe doğru sürükleniyordum.

Bir gün şube ziyaretleri için Adana'ya giderken, uçak kalktıktan hemen sonra daha önce hiç başıma gelmeyen bir şey yaşadım. Oturduğum yerde hızla gözlerim kararmaya, başım dönmeye başladı. Hostesten beni daha boş bir yere almasını rica ettim ve boş koltuğa geçerken yığıldım. Yığıldıktan hemen sonra bir anda Havada Panik (Turbulence) filminin içinde buldum kendimi. Koşturanlar, burnuma bir şeyler tutanlar, doktor anonsu yapan pilot, dörde düşen tansiyonumu görüp "Adam gidiyor" diye bağıran bir kadın!

Doktor bir yolcu geldi, ayaklarımdan havaya kaldırdı, kravatımı gevşettiler, portakal suyu içirip ıslak mendillerle, kolonyayla yüzümü sildiler. Bir süre sonra pilot geldi ve "Acil iniş yapmamızı ister misiniz?" gibi bir soru sordu. Hayatta özel jet konforu yaşayabileceğim tek saniye o sorunun sorulduğu andı sanırım. Gerek olmadığını belirttim, birkaç dakika sonra da toparladım neyse ki.

Döndüğümde ise benzer durumlar devam etti. Asansörde nefessiz kalmalar, uykusuz geceler, soğuk ter boşalmalarıyla uyanmalar... Hızla kilo alıyordum. Doksan bir kiloya kadar çıkmıştım. Azıcık bir şey yesem, karnım davul gibi şişiyordu. Gece dışarı çıktığım zaman hemen eve gelmek istiyor, evde de tek bir sese bile tahammül edemiyordum. Sonra bu böyle olmaz diyerek tetkikler yaptırdık. Mide, kalp, her şey yerli yerindeydi. Sorun beynimdeydi. Panik ataklarla bezenmiş nur topu gibi bir depresyonun eşiğindeydim.

Psikiyatrist hanımefendi bir ilaç yazdı ve ekledi: "Yalnız belirtmek gerek, cinsel performansta yüzde on düşüşe sebep olabilir!" Aman Tanrım! Kapımın önünde her gece kuyruk olan onca insana ne

diyecektim! Daha sonra bana depresyondaki beyni anlatan bir çizim yaptı ki daha da içimi kararttı sağ olsun. Artık depresyonum Instagram hesaplarındaki 'bio'lar kadar 'official'dı!

Kolay günler değildi hiç. Geceleri kan ter içinde uyanıyor, salonda sabaha kadar oturuyor, merakla başımda bekleyen zavallı anneciğimin sesine bile tahammül edemiyordum. Ofiste de işler hiç iyi gitmiyordu. İş arayacak halim bile yoktu. Zaten nereye gidecektim ve beni kim ne yapacaktı? "Terfi edemeyince delirdim" gibi bir durum değildi aslında bu. Bunca zaman istemediğin bir işi yapıp, üstüne üstlük karşılığını alamayışımın getirdiği bir cinnetti.

Kendimi, yaptığım her şeyi sorgulamaya başlamıştım. Bir yandan da korkuyordum. Bundan on beş yirmi sene sonra emeklilik için gün sayan ve otuz senedir yönetmenlik yapan o plaza amcaları gibi olmaktan çok korkuyordum.

O sırada bizim oraya Bahar diye yeni biri başladı. Bizimle aynıydı görevi. Çok tatlıydı, zarifti, çalışkandı. Hayır hayır durun, sandığınız gibi bir hikaye başlamıyor :) Benim dilimden konuşabilen, hayattan zevk alan, sorumluluk sahibi biriydi Bahar. Harika iki çocuğu ve bir eşi vardı. Bataklığa yeni bir gül daha düşmüştü. Onun dostluğu sonraki yıllarda bana iyi gelecek, toparlamama yardımcı olacaktı.

Dostman tepkisi:
"Abi boşver ya, Çiğdem yönetici oldu diye bozuldun biliyorum, nasıl benden üç yaş küçük tıfıl benden önce terfi eder diyorsun, değil mi? Abi var ya, çok haklısın!"

Kurumsal eğitimin dayanılmaz sıkıcılığı ve anlamsız anketler dünyası

Plazalar dünyasında terfi kontenjanı her zaman dilini daha iyi kullanabilenlerden yana olduğundan, diğer güruhlar iyice cinnet geçirip kendilerini yirmi yedinci kattan aşağı atmasınlar diye plaza tanrıları birtakım uyuşturucu aktiviteler icat etmiştir.

Bunlardan ilki çalışan memnuniyeti anketleridir ve neden yapıldığını asla anlayamamışımdır. Bu anketler, insan kaynaklarının sonuçlarına göre asla bir aksiyon almamasıyla ve kötü çıkması halinde patronunuzun size kaydığı fırçalarla ünlüdür. Yani o anketlerden sizin orada çalışmaktan dolayı mutsuz olduğunuz ve olumsuz şartlarda çalıştığınız sonucu çıkarsa vay halinize! Olumsuz şartları işte siz o zaman görün! Kimse sizin yöneticinize dönüp "Çalışanların senden mutsuz, ya kendine bir çekidüzen ver ya da yallah haydi Yeni Cami'ye" demediği gibi, yöneticinizin gelip size "Bir pamuklara sarmadığım kaldı sizi, hepiniz saat altıda tüyüyorsunuz zaten, neyden memnun değilsiniz ha neyden?" diye son derece 'nazikçe' hayıflanması işten bile değildir.

Asıl kara delikse kurumsal eğitim hikayesidir. 'Hikaye' demem laf olsun diye değil, orada anlatılan da, sizi o eğitime gönderirken anlatılan da hikayeden başka bir şey değildir. Gideceğiniz eğitim mesai gününe denk geliyorsa bayram edersiniz, küçük bir kaçamak gibidir hafta içi eğitimleri; oysa hafta sonuna gelen eğitimler tam bir cinnet sebebidir. Eğer yöneticiniz hafta içi eğitimleriniz bittikten sonra, saat kaç olursa olsun ofise gelmenizi isteyen türden bir şahsiyetse, kaderinizin içine etmek istersiniz her saniye.

Plaza tanrıları asla terfi ettirmeyecekleri ya da geç terfi ettirecekleri eli yüzü düzgün, iyi mektepli, helal süt emmiş çalışanlarını entegre edip gazlarını almak üzere havalı isimler altında belli eğitim programları icat etmişlerdir. "Yönetim Akademisi", "Yıldızlar Akademisi", "Executive Academy" gibi afili isimlerle zavallı ben gibileri gerçekten seçilmiş olduğuna inandırarak, elinize yılda bir sevimli hediye çekleri tutuşturarak bunlarla yetinmenizi ve gidip yüceler yücesi müdürlerinizi kariyer planlamanız gibi gereksiz meselelerle rahatsız etmemenizi beklerler.

Ben de iş yaşamımın ortasında gerçekten seçildiğime inandırılarak böyle bir akademiye dahil edildim. Başlarda eğlenceli gelen ve eski MT eğitimi yıllarımı anımsatan keyifli eğitimler zamanla akademideki herkesin terfi edip yönetici olmasıyla tuhaf bir şeye evrildi. Birkaç yıl sonra ise hala terfi edemeyen ve yıllara meydan okuyan yönetmenler (yöneticinin bir alh seviye) olarak çok azımızın devam ettiği ve kalitesi gittikçe düşen bir şeye dönüşmüştü. Üç sene üst üste sınıfta kalan bir ezik gibi hissediyordum. Akademideki beşinci senemde eğitmenlerden biri hala daha "Lider nedir sevgili Kaan?" diye sorduğunda, "Sanırım benim asla olamayacağım şey" diyerek sınıfı terk etmiştim.

Şimdiye kadar aldığım kururrifeal eğitimlerin toplasam yüzde yirmisinden belki bir şeyler kapmışımdır. En sevdiğim eğitimlerse sevgili Özlem Çakır'ın kişisel imaj eğitimleriydi. O kadını günlerce hangi kravatın hangi gömlekle giyilmesi gerektiğini anlatırken dinleyebilirdim. Öylesine tatlı bir havası vardı.

Eğitim verenler genelde eskiden bizim bankada çalışıp, daha sonra bankadan ayrılarak bankaya danışmanlık vermenin daha akıllıca ve karlı olduğunu düşünen uyanıklardı. Böyle olmayanların çoğu ise zamanında kendi işini batırmış, iflas etmeyi iş yapış şekline dönüştürmüş, kendi hatalarından çıkardığı dersleri gerçekten ders olarak anlatırlarsa kaybettikleri paralan telafi edebileceklerine inanan akıllı kişilerdi.

İlk yıllarda tüm eğitimlerin yıldızıydım demekte sakınca görmüyorum. En çok konuşan, en katılımcı, arada tabii ki mizahını eksik etmeyen, dünyanın en gerizekalı takım oyunlarında herkesin takım lideri yapmak istediği kişiydim. Yer aldığım tüm münazara gruplarında sözcü seçilirdim. Bir ara eğitimler benim plazanm içinde görmediğim saygıyı gördüğüm yerlere dönüşmüştü. Bir nevi karaoke bardı eğitim müdürlüğü benim için :) Sonraki yıllarda ise evde karısıyla kavga eden adamın kapıyı çarpıp gittiği mahalleye en yakın meyhaneye dönüştü maalesef.

Artık akademideki beşinci yılıma geldiğimde, bütün hocaların her dediğine muhalefet etmeye çalışan, sistemi eleştiren, ara ara da kendi hayallerimden falan bahseden bohem bir adama dönüşüvermiştim. Bu vurdumduymazlık ve ufak ufak insanları konuşmalarımla etkilemeler de diğer yandan hoşuma gitmeye başlamıştı :) Evet, çenem her zamanki gibi vücudumun en sevdiğim organıydı.

Bardağı taşıran son damlaya doğru

Böyle bir psikolojiyle çalışmaya gayret ederken, bir yılbaşı daha yaklaşıyordu. Şubede berbat kutlanan yılbaşları, genel müdürlükte daha da berbat bir hal almıştı. Bense mümkün olduğunca kendi halimle baş başa kalmaya çalışıyordum. Yılbaşı yaklaştıkça, sanırım birkaç hafta önce ilk kez gittiğim Contemprary Sergisi'nin aşırı bohem havasından etkilenmiş olduğumdan, Starbucks bardaklarından Noel ağacı yapmaya başladım. Milletin kahve içtiği bardakları attırmıyor, onlara günde üç kere içmeye başladığım chai tea latte'lerinkileri ekliyor, hepsini tek tek yıkayıp bardak üstüne bardak koyuyordum. Şans Kapıyı Çalınca yarışmasındaki üç beş beyaz eşya için psikopat bardak dizme oyununu oynayan adamlar gibiydim. Ruh halim iyiye işaret etmiyordu. Kimse karışmıyor, tatlı ve acıyan bir tebessümle bana bakıyorlardı.

Yılbaşı partisi geldi çattı. Hayatında gece dışarı çıkmamış kadın çalışanların düğüne gider gibi süslendiği, beleş içki rekoru kırmaya hazır viski açı erkek çalışanların 17.30'da hazır bulunduğu, kariyer hedefleyenlerin üst yönetimle zevzek selfie'ler çektirdiği, büyük plaza çekilişinde şanslı altı çalışana dev oyuncak ayıların hediye edildiği yılbaşı partisi... Benimse yeni yıldan artık tek bir beklentim vardı; plazanın içine her plazada olduğu gibi bir Starbucks açılması!

Kafamın kıvama gelmesini sağlayan iki kadeh Scotch oldu demek çok isterdim ama hayır, sadece iki light biradan sonra gözüme kestirdiğim genel müdüre doğru emin adımlarla yürümeye başladım. Bütün heybeti ve aylık minimum yüz bin dolar geliriyle orada duruyordu. Kaybedecek neyim vardı? Yanına yaklaştım ve kalabalığın yarattığı kakofoni nedeniyle, kulağı ağır işiten rahmetli anneanneme bir şey anlatmaya çalışıyormuş gibi yüksek sesle "İyi seneler Bora Beeey!" deyiverdim.

Bana baktı, tabii ki tanımadı ve benzer bir karşılıkla yanıt verdi. Çok iyi gidiyordum, kimse beni durduramazdı, "Bora Bey, yeni senede alt kata bir Starbucks şubesi istiyoruz sizden! Ben bardaklarından ağaç bile yaptım, beni şu plazada daha çok motive eden bir şey daha yok!" dedim. Şaşırdı. Ben de en az onun kadar şaşkındım. Yine lüzumsuz bir özgüven patlamasıydı yaşadığım ve gösterdiğim medeni cesaret, eminim 1932'de dünya güzeli seçilen Keriman Halis Ece'de bile yoktu!

Sanki karşımda koca bankanın suratsız bir genel müdürü değil de Ataköy Galleria'da karın tokluğuna çalışan bir Noel Baba vardı.

Yanıtı gecikmedi: "Hakikaten mi? Çok enteresan. Bakacağım, söz!" Tuhaf özgüven patlamam, bu olayın üstüne içtiğim iki kadeh şarapla katmerleniyor, beni Blackberry cihazımdan genel müdür yardımcımıza e-mail atmaya teşvik ediyordu: "Sayın genel müdür yardımcım. Bora Bey ile konuştum (konuştum mu?), Starbucks konusuna olumlu bakıyor, artık top sizde, siz de baskı yaparsınız kendisine!"

Girdiğim hale bakar mısınız? Bu sefer de Fazilet filminde marketten ev sahibesiymiş gibi alışveriş yapan Hülya Avşar'a dönüşmüştüm. Sanki az sonra Akbil basıp eve gitmeyecekmişim gibi bir tavırlar, bir tavırlar...

Yılbaşını böyle bir gariplikle geçirmenin ardından, 18 Ocak'ta bu defa doğum günüm gelip çattı. Beni yakından tanıyanlar iyi bilir, doğum günüm benim için en özel gündür. Zira dünyaya geldiğimiz o anın doyasıya kutlanması gerektiğine inanırım. Hele yıllar ilerleyip de daha çok deneyim kazandıkça, daha coşkulu kutlamalı insan bence yaş gününü.

Özel hayatınızda doğum gününüzü ne kadar büyük bir hevesle kutlarsanız kutlayın, plaza tanrıları için o günün hiçbir önemi yoktur. Servislere binmeye yarım saat kala hayattan bezmiş bir pastayla geçiştirildiğiniz yetmiyormuş gibi, size yakın tarihte doğan diğer insanlarla aynı pastayı üflemeye zorlanarak, berbat bir başlangıç yaparsınız yeni yaşınıza.

İşte o sene de yaş günüm yine hafta içine gelmiş, kendi kendimi günün güzelliğini yaşamaya çalışarak motive etmeye çalışmıştım. Öğle yemeğinden bir iki saat sonra birim asistanımız pasta kesileceği bilgisini bana gizliden vererek keyiflendirmeye çalışıyordu beni. Dünyanın en iyi insanı falan olabilirdi asistanımız Selen. Benimle de doğum günü aynı gündü. Kendisini çok sevdiğim için birlikte pasta kesmeyi dert etmezdim, hatta bugünü beraber kutlamak bizi mutlu ederdi. Müdürümüz Sema Hanım'a da haber verdik. Şakayla karışık "Pastaları beşte kesiyorduk yahu, ne oldu da üçte kesmeye karar verdiniz?" gibisinden takıldı bize. Sonra da ekledi: "Kasımda ve aralıkta doğanları da kutlamamıştık, onlar da gelsin, hep beraber üfleyin."

Oldu olacak aramızdan ayrılanlar, Atatürk ve silah arkadaşları için de bir dakikalık saygı duruşunda bulunalım bari, bir sonraki 10 Kasım'da

bir daha uğraşmayız! Yani zavallı plaza çalışanı olarak bir özel hissettiğimiz gün doğum günümüz işte, onu da toplu sünnete çevirme be gözünü sevdiğim... Ben yönetici olsam, aynı günde sekiz kişi bile doğmuş olsa sekiz tane pasta aldırır, ayrı ayrı kutlarım. İnsanları motive etmek bu kadar kolayken, tersi istikamette bu ısrar niye?

Bu arada çalışan olarak sizin doğum gününüz şekilde görüldüğü üzere bir denizanası kadar önemsizken, üst yönetim insanlarının doğum günüyse kutlu doğum haftası etkinlikleri çerçevesinde ele alınması gereken büyük ve tarihi önemi yüksek etkinliklerdir. Öncesinde her çalışandan o üst yönetim kişisine alınacak hediye için 'seve seve' para toplanır. Bu toplama işleminde de hiyerarşiye dikkat edilir. Yetkili uzmanlar yirmi, yönetmenler elli, yöneticiler yetmiş beş lira gibi tarifeler açıklanır. Ne kadar da adil ve güzel bir sistem öyle değil mi? Üst yönetime en yalaka yönetici ise zaten Halkmerkez AVM'ye gidip o sekiz yüz liralık yılan derisi bilekliği almakla görevlendirildiğinden, o asla para vermez ve bu durum bir sır gibi saklanır.

Ben ilkokulda bile öğretmene Öğretmenler Günü'nde yalaka annelerce alınan altın bilezik fonuna katkı yapmayı reddetmiş bir adamım, bu yüzden de çok sevmeme rağmen her sene üst yönetim insanlarma alman hediye fonuna maaşımdan para vermek kavram olarak hep çok ters geliyordu bana. Kendi doğum günümde bile hediye kabul etmezken, çok sevdiğim ama asla arkadaş olamayacağım birine neden hediye alacaktım ki? Zaten benim alıp da onun alamayacağı ne olabilirdi ki şu hayatta!

Tüm bu düşüncelerle ve kasımda, aralıkta, ocakta doğan bütün kat sakinleriyle birlikte pasta üfleyerek kutladık doğum günümü neticede. 'Yönetici olmadığım, olmaya dair herhangi bir umut ışığı da görmediğim yepyeni bir yaşa girmiştim işte.

Evet, bizim birimde yönetici olamayacağım gün gibi ortadaydı artık. Sebepleri hakkında hiçbir fikrim olmamasına rağmen, bunun değişmeyeceğini biliyordum. Bu arada ofisteki şaklabanlıklarımın dozu artıyor, her gün insanlardan "Yahu senin ne işin var bankada, çek git buralardan, hayatını yaşa, sahneye çık!" lafını artık daha sık duyuyordum. Sanki oyunculuk dünyası beni bekliyormuş gibi havaya sokuyorlardı, zaten havaya girmeye hazır bu zavallı tombik çocuğu. Tüp gazla çalışıp kendini Ferrari zanneden Murat 131 gibiydim. Ama yine de o yöneticilik koltuğunu istiyordum. Bunca sene emek verdiğim kurumda bir ekip yönetme keyfini yaşamak hakkımdı.

Bir gün müdürümüz Sema Hanım aradı ve çağrı merkezine bir

yönetici aradıklarını söyledi. Yıllar önce bir karınca kadar değersiz olduğum çağrı merkezine yönetici olmak! Plazada yönetici olmaktan farklıydı. 'Altımda' yaklaşık iki yüz kişi olacaktı. Çağrı merkezinde benim zamanımda yönetmenlerle bile muhatap olamazdınız. Yöneticinin egosunu siz düşünün! Bu teklif cazip geldi ve görüşmeye gittim heyecanla.

Çağrı merkezinin müdürü Cemal Bey ve aşırı antipatik yönetici Oğuz beni karşılarına oturttular. Oğuz'u kendi asistanlık zamanımdan da hatırlıyordum, herkese tabiri caizse bok gibi davranan berbat bir adamdı. Beni öyle bir süzdü ki, o an nefretini iliklerime kadar hissetmeme rağmen bütün sempatikliğimi korudum.

Cemal Bey konuşmaya başladı. Sema Hanım'ın hakkımda girmiş olduğu olumlu görüşleri hatırlattı. Nasıl bir yöneticilik sergileyeceğimi sordu. Artık eski moda yöneticilik kafasının değişmesi gerektiğini ve insanları pozitif anlamda motive ederek iş yaptırmanın daha önemli olduğunu söyledim. Bu minvaldeki birkaç cümle daha kurduktan sonra teşekkür edip beni uğurladı. Birkaç gün sonra Sema Hanım'a şu geri bildirimi vermiş: "Kaan yöneticilik için biraz yumuşak ve neşeli geldi bana."

"Tarabya'da bizim uşaklar, Etiler'de yumuşaklar"daki yumuşak değildi demek istediği, kibarca şunu söylemişti aslında: "Burada sert yönetici olmak lazım, Kaan bunu beceremez!" Pozisyonu alamayışıma çok üzülmedim, ne de olsa evim Anadolu Yakası'ndaydı, her gün Güneşli'ye gidip gelmek zaten hayattan bezdirecekti ama sene 2015 olmuşken hala bu mazeretlerle geri çevrilmek insana koyuyordu. Fakat çok geçmeden çağrı merkezinin bağlı olduğu genel müdür yardımcısına bağlı olan başka bir birimden, en az benim kadar yumuşak ve neşeli başka bir kızı, yani kendi adamlarını aldılar. Anladım ki sorun yine kimsenin adamı olamayışımdı.

Bu arada bizim birimde de yeni yöneticilikler açılıyor ancak başka birimlerden yöneticiler transfer ediliyordu. Her zaman komşunun malı daha değerliydi. İşte plaza hayatının bir absürt yanı daha; eğer başka bir kurumdan ya da birimden geliyorsanız, geldiğiniz o yeni kuruma ya da birime yıllarını vermiş insanlardan çok daha değerlisinizdir. Bir halt bilmeseniz de bunun hiçbir önemi yoktur!

Bütün bunlar artık benim için bardağı taşıran son damlalardı. Bu bankada bana ekmek yoktu. Daha doğrusu ekmek vardı da sadece Halk Ekmek'ti. Glutensiz tam tahıllı ekmek istiyorsam, kafamı o plazadan dışarı çıkarmam farz olmuştu.

Shakespeare’le tanışmak!

Bir gün internette gezinirken, karşıma her şeyin müsebbibi olan o oyunculuk akademisinin ilanı çıkıverdi pat diye. Haftada iki gündü ve akşamdı, işten çıkıp gidebilecektim. Heyecanlanmıştım. Hemen arkadaşım Ayşe'yi aradım. Ayşe de esas mesleği avukatlık olan ama yazarlık yapmak isteyen biriydi ama o kadar güzel pazarladım ki ona bu akademiyi, hemen büyük bir heyecanla kabul etti yazılmayı! İkimizin de hayatını değiştireceğini nereden bilebilirdik?

Adının içinde akademi kelimesinin olması benim gibi Oscar manyağı birinin ikna olması için yeterliydi. Aynı akşam köyünden meşhur olmak için büyük şehre gelen Türk filmi karakterleri edasında akademinin yollarına düştük. Nişantaşı'nda olduğu belirtilen 'akademi' esasen daha çok Osmanbey'deydi. Bu beni demotive etmeye yetti. Biraz zorlandıktan sonra akademi adı verilen apartman dairesine ulaştık.

Kapıyı açan adam, "Hoş geldiniz, kek var, dolma var, yer misiniz?" diye bizi karşılayınca, "Herhalde insanları oyuncu olma vaadiyle kandıran merdiven altı bir mekan" diye düşünmekten kendimi alamamıştım. Ayşe iyimserdi. Zaten bir konuda bir şeyi kafamıza koyduysak, kendimizi bir şekilde ikna etmeyi başarırdık. Bizi karşılayan adam, nam-ı diğer Seyfi, akademinin sahibiydi aynı zamanda. Konuştukça mantıklı gelmeye başladı söyledikleri. Sonunda ikna olarak kaydımızı gerçekleştirdik.

Nasıl heyecanlıydık, anlatamam. İlk kez okula gidecek gibi triplerdeydik. İkimizin de hayatına şahane bir renk gelmişti. İki eğitmen vardı, biri dizilerde yönetmenlik yapmış Tuluhan Hoca, diğeri de tiyatrocu Cemal Hoca. İkisi de çok değerli insanlardı ve dört aylık eğitim boyunca çok şey öğrendik hepimiz onlardan.

Yalnız böyle bir ortama ilk kez girdiğimiz için her şey bize komik geliyordu. Aslında Ayşe ile beraber o kursa gitmek hataydı, zira her saniye etrafa gülmekten kendimizi derse veremiyorduk:)

Kursun ilk günlerinde başlayan epey enteresan 'duygu yoğun egzersizler'in 'duygu'suna bir türlü giremiyorduk. Tüm sınıf birbirinden farklıydı. Her birimiz ayrı bir modeldik desem sanırım yanlış olmaz. Benim için bu kursun en güzel tarafı Shakespeare Beyefendi'yle tanışmak oldu. Kendimi o kadar cahil hissettim ki onu

okuyup, metinleri üzerinden pratikler yapmaya başladıkça...

Zamanla bu kurs hem çok eğlenceli bir aktiviteye hem de sağlam bir grup terapisine dönüşmekteydi. Hayatımda ilk kez deneyimlediğim bir şey olduğu için çok değerliydi yaşadıklarım. Fakat deneyim kazandıkça anladım ki, özellikle bu travmalara inme olayı her oyunculuk atölyesinin olmazsa olmazıymış ve bir yerden sonra ziyadesiyle itici bir hal almaya başlıyormuş!

Hayatıma resmen anlam gelmişti. Aşırı sıkıcı işimden çıkıyor, koşa koşa kursa gidiyor, Shakespeare çalışıyordum. Komedi denemeleri yapıyor, birbirimizi hem eleştiriyor hem de övüyorduk. Bazen bazıları eleştirinin dozunu kaçırınca, sınıfta ufak gerginlikler oluyordu. Biz de Ayşe'yle her dersten sonra bir yarım saat kahve içip akşamın dedikodusunu yapıyor, herkesi gömüyorduk. Bilirkişiymiş gibi birbirimize dolmaları vermeyi de ihmal etmezdik:

"Ayşe, hoca bugün seni eleştirdi ama bence çok iyiydin sen."

"Evet Kaan ya, iyiydim değil mi? Sen de çok iyiydin bence!"

Birbirimize asla eksiklerimizi ve yanlışlarımızı söylemeyiz Ayşe ile. Dostluğumuzun bu kadar uzun sürmesinin anahtarı kesinlikle bu bence:)

Kursun sonlarına doğru yaptığımız bir duygusal egzersizde, benim bankacılığı seçmemin altında ilkokulda Anadolu liselerini kazanamayışım sonrası ailemi tekrar hayal kırıklığına uğratma korkusu olduğu ortaya çıktı. Ya da ben bunu keşfetmiş oldum. Bundan sonra ailem de olsa başkaları için değil, kendim için yaşamayı denemem gerekiyordu.

Eğitimin sonunda küçük bir oyun sahneye koyduk ve sevdiklerimizi davet ettik. Gerçekten anaokulunda müsamereye çıkan çocuklar gibiydik. Hocalarımız bize kısa sürede ne kadar hızh yol aldığımızı falan söylüyordu. Mutlu olmuştuk, Londra Shakespeare Akademisi'ni bitirmiş gibi triplere girdiğimi hatırlıyorum. Osmanbey'de de olsa bu da bir akademiydi!

Bu atölyeden sonra gerçekten kendim için bir şeyler yapmanın vakti geldiğine iyice inanmıştım. Bu akademi ve eğitim olayını daha da ileri taşıyıp, çıtayı yukarı çekmenin tam zamanıydı! Kendime yeni bir havuç bulmalı, yeni bir meydan okumayla kendimi yenilemeliydim! Üniversite yıllarında bir ara yazışıp, cahil cesaretiyle başvuru yaptığım

ama işi asla başvuru yapmaktan öteye götüremediğim, Google'a "acting schools America" yazınca ilk çıkan mektep olan muhterem New York Film Akademisi'ne yaz sımfı için on yıl aradan sonra tekrar başvurdum!

Dostman tepkisi:
"Bu New York Film Akademisi çok ticari bir yermiş Kaan, herkes öyle söylüyor! Bir de bir sürü para verdin değil mi abi sen oraya şimdi... İyi bakalım, git de hevesini al en azından ya, bizim için de gez toz..."

(Herkes kim Allah'ın cezası, Çatalca'dan öteye mi gittin hayatında??? Bakın bu dostman türü en berbatıdır bu arada. Yaptığınız şeyi satır aralarında değersizleştirerek sabrınızı sınar. Bok gibi hissetmeniz için gerekli bütün malzemelere sahiptir ve hayatınızdan çıkarmanız vaciptir.)

Melekler Şehri'nde hayallerimin peşinde!

Çok geçmeden NYFA (New York Film Academy)'dan olumlu yamt geldi. Ufak bir İngilizce mülakattan sonra dört haftalık programa kabul edilmiştim. Büyük bir seçmeden geçmedim ama yine de gururum aşırı okşanmıştı. Fakat hala plaza kölesiydim ve dört hafta Amerika'ya gitmem imkansızdı. Sonra baktım, bir hafta bayrama denk geliyor, iki hafta izin zaten kullanabiliyorum, geriye bir hafta ekstra izin istemek kalıyor!

Bodrum'daki birim eğlencemiz sırasında, herkesin hafif alkolden kafasının güzel olduğu bir anda Sema Hanım'ın yanına giderek bu haberi verdim ve ekstra bir hafta izin istedim. Allah'ı var çok sevindi ve hemen "Aaa tabii ki git, git. Harika bir haber bu" diye karşılık verdi. Acaba "Ay artık Allah aşkına git, nereye gidiyorsan git be adam!" mı demek istemişti? Zannediyorum ki bir gidip hevesimi alayım ve bu işlerin o kadar kolay olmayacağım anlayıp işimin başına döneyim diye bekliyordu.

Yaz yaklaştıkça heyecanım artıyor, hayallerim dizginlenmek bilmiyordu. NYFA'nın başvurduğum eğitimi Los Angeles'taydı ve ben daha önce tatil amaçlı gidip, ağzım düşerek geri dönmüştüm. Her plaza inşam gibi yıllar önce girdiğim Kurtköy'deki 1+1 ev bana girmiş, mortgage taksitleri hala bitmemişti. Üstüne üstlük bir de yeni gıcır araba almış, onun da taksitleriyle ateşli bir halvet içine girmiştim. Her gün dışarıda yenilen öğle yemekleri, akşam iş çıkışı atılan pahalı ve havalı 'drink'ler, üç günlük 19 Mayıs'larda, 23 Nisan'larda sekiz taksitle gidilen Çeşme, Bodrum tatilleri...

Kredi kartlarımla girdiğim bu halvet boyunca neredeyse bütün pozisyonları denedik desem yalan olmaz. Tüm bunlara bilgisayar başında cinnet geçirmemek için alışveriş sitelerinden aldığım ve asla kullanmayacağım onlarca 'şey' de eklenince, finansal anlamda çöküş kaçınılmaz olmuştu. Bankada benden daha üst pozisyonlardaki arkadaşlarım "Kaan, acaba sen bizden daha mı çok kazanıyorsun?" deyip duruyorlardı. Tüketim bende bir hastalıktı. Evet, genç yaşta ev alacak kadar uyanıktım belki ama senelerce nasıl olsa o ev var deyip deliler gibi olmayan bir parayı kredili mevduat hesabımdan ve kredi kartlarından harcamak da nesiydi?

En son her sene yılbaşından önce yemekhane katında kurulan ve aşırı pahalı markaların elde kalan ürünlerini büyük indirim yalanıyla zavallı plaza halkına kakalamaya çalıştığı yılbaşı kermesinde 800 (yazıyla sekiz yüz!) lira verip aldığım zevksizlik abidesi o ayakkabı son noktaydı!

Camm nasıl olsa çocuğum yoktu, kendime yatırım yapmayacaktım da kime yapacaktım! Yalmz kaçırdığım bir şey vardı; yaptığım o harcamaların hiçbiri kendime yatırım yapmak falan değildi. Onların hepsi, plaza hayatının tekdüzeliğinden kaçabilmek için kullandığım uyuşturuculardı. Şunu sakın unutmayın ki, eğer bir gün ceketinizi ve masanızdaki o çemçük orkideyi alıp "Lanet olsun bu düzene, ben gidiyorum" diyebilmeyi hayal ediyorsamz, en büyük plaza uyuşturucusu olan tüketimden uzak durmalısmız.

Vakit gelmiş, bana Hollywood yolları gözükmüştü. Etrafımdaki insanların çoğu en az benim kadar heyecanlı ve motiveyken, dost mu yoksa düşman mı olduğu belli olmayan bazı dostmanlar bunun tam bir vakit kaybı olduğunu söyleyip durdular. Hepimizin hayatında fazla fazla yer kaplayan dostmanların en büyük misyonu budur hayatta. Sizi en yükseldiğiniz anlarda bile aşağı çekip, enerjinizi vampir gibi emmek için gelmişlerdir dünyaya. O yüzden böyle zamanlarda kendilerine aldırış etmeden yoluma devam etmeyi tercih etmişimdir hep. Ne yapacaksın, onların da işi bu, bundan ekmek yiyorlar hahahahhaha :)

Diğer kredilerimin yanına yakışacak, beni taşımasını bilen, zararsız, küçük, tatlı bir kredi daha çektikten sonra sanki geri dönmeyecekmiş gibi havalarla herkesle vedalaşıp bir aylığma hayatımın en güzel zamanını geçireceğim Los Angeles'a doğru yola çıktım.

Los Angeles uçağı heyecan vericiydi. Kim bilir yanıma kim oturacak, belki de hayatımı değiştirecekti! (Tabii tabii, hayatını değiştirecek kadar güçlü olan biri de zaten senin gibi çemçük bir ekonomi koltuğunda oturur, emin ol!) Uçağa biraz geç bindim ve içeri girdiğimde gördüğüm manzara beni ziyadesiyle endişelendirdi. Melekler Şehri'ne mi gidiyordum yoksa Umre'ye mi, belli değildi. Yaklaşık yüz kişilik İranlı bir grup vardı. Asla ırkçı bir insan değilimdir, yanlış anlaşılmasın, sadece Hollywood'a giden uçakla ilgili hayallerim farklıydı:)

Meğer Los Angeles'ta çok büyük bir İranlı nüfusu bulunuyormuş. Yine de yanıma havalı biri oturur diye umarak koltuğuma geçtim ve tahmin edin bakalım koca uçakta yam boş olan tek yolcu kimdi? Bildiniz!

Yine iyi tarafından bakıp, ekonomi sınıfına mensup koltuğumu business gibi kullanacağım için mutlu oldum. Son derece rahat ve tatlı bir yolculuktan sonra ikinci Los Angeles kuşatmasına hazırdım.

Kendimi haddinden fazla havaya soktuğumdan, elbette şahane bir ev ve araba kiralamıştım. Eh, o krediler neden çekildi sanıyorsunuz! Hem dolar da iki lira seviyesindeydi. Saha ve zemin deliler gibi para harcamak için müsaitti. Arabamı almaya havalimanındaki ofise gittiğimde, uyanık satıcı bana "'Navigasyonsuz bir şey bulamazsın" diyerek ziyadesiyle kazık bir navigasyon paketi kakaladı. Otele geldiğimde yediğim kazık içime oturduğundan, gecenin yarısı gidip arabayı değiştirdim ve daha ucuz bir araba aldım. Ama kredi kartıma giren girmişti ve iadenin kartıma yansıması dört ayı bulacaktı. Ne hoş bir 'hoş geldin' olmuştu, iliklerime kadar hissettim!

Üç gün otelde kaldıktan sonra kiraladığım eve geçtim. Çok güzel, tek katlı, bahçe içinde bir evdi, orta sınıf Asya kökenlilerin olduğu bir sokaktaydı. Ne hayaller kurdum o an; partiler verip, skeçler çekecektim. Evimiz Hollywood (Beverly Hills 90210)'da. dizisindeki Dylan kadar yakışıklı değildim belki ama netice itibarı ile evim Hollywood'daydı! En azından beş hafta...

Eve girer girmez mutfağın tavanından evi istila eden misafirperver böcek sürüsünün o sıcacık, beni Ihlamurdere Caddesi'ndeki evimizde geçirdiğim yıllara götüren Yasemin'in Penceresi tadındaki hoş geldin partisini asla unutamam. Canlarım benim! Yine de evim güzeldi. Yan evdeki komşum Rosario'yla tanıştım. Sanki birkaç haftaya pılımı pırtımı toplayıp gitmeyecekmişçesine...

Ev çok tatlıydı, tek katlı müstakil ve küçük bir bahçe içindeydi, verdiğim paraya değmişti. O kadar mutluydum ki, bir gün önce geri verdiğim arabanın iade edilmeyen ve kart limitimin içine eden üç bin liralık depozitosunu bile unutmuştum. Tam her şey ne kadar da harika derken, arabamın ön camına bırakılmış aşırı arkadaş canlısı şu notu buluverdim; "Bana bak göt deliği, burası senin evin değil, ya park kurallarına uy ya da lanet olası arabanı zor görürsün!" Bu Amerikan tarzı fırça garip bir şekilde hoşuma gitmiş ve beni tam anlamıyla 'yankee' moduna sokmaya yetmişti :)

Akademinin ilk günü çok heyecanlıydım. Okul dünyaca ünlü Universal Stüdyoları'nın yakınında, Paramount Pictures şirketinin neredeyse içindeydi. Ah o nasıl hayaller kurmak anlatamam size! Ama heyecanımın tek sebebi bu değildi aslında; devlet lisesi çıkışlı İngilizcemin havalı şeyler öğrenmeye, orijinal ilişkiler kurmaya yetip

yetmeyeceğiydi daha çok. Allahtan sınıfımız hayli uluslararası bir sınıftı, o nedenle İngilizce konusunda hocalar da sınıftakiler de son derece anlayışlıydı ve bu bir sorun olacağa benzemiyordu.

Sınıfta otuz beş yaşında Norveçli bir kız, bir de ben vardık yaş ortalamasını yükselten. Gerisi tamamen yirmi beş yaş altı, aşın zengin ailelere mensup ama sevecen çocuklardı. Hepsinin kanı kaynıyor, diğer bir deyişle kıçı başı oynuyordu. Eh tabii. Melekler Şehri'ne gelmişler, ekmek elden, su Silikon Vadisi'nden... Hormonların canı yok mu? Her gece dışarı çıkıp partilemek istiyorlardı sevimli kardeşlerim. Bazılarına ben de iştirak ediyor ancak dedeler gibi on birde uykum gelince eve gidiyordum. Bu huyumun yaşla ilgisi yok gerçi. Ergenken de yazlığımız Çınarcık'ın İbiza gecelerini aratmayan diskosuna ne zaman gitsek bir saat sonra uykum gelir, eve gitmek isterdim. Ben gündüz insanıyım sanırım, herkesin içinde küçük bir çocuk var derler ya, benim içimde hep yaşlı bir teyze yaşıyor.

Arabama ansızın atlayıp hiç bilmediğim yerlere savrulmak ve iş çıkış saatlerinde trafiğe karışıp sağımdaki solumdaki arabaların içinde bulunan yerel insanları dikizlemek en büyük keyfimdi. Tabelalarında bile bir asalet vardı gözünü sevdiğimin L.A.'inde :) Üstlerinde Sağmalcılar, Bayrampaşa, Ümraniye, Çamlıca yazılarmı görmeye alışmış gözlerim şimdi Beverly Hills, Hollywood Highway, Sunset Boulevard, Mulholand Drive tabelalarıyla meşk yaşamaktaydı.

Hayatımın en güzel günü: Seçildiğim o gece!

Henüz ikinci haftadaydık, rehber koçlardan biri sınıfa geldi ve "Bu akşam hepiniz ana binada seçmelere katılacaksınız. Yapımcı ve yönetmenlerin karşısına çıkacaksınız, akşam sekizde ana binada olun" dedi ve çıktı. Hepimiz çok heyecanlanmıştık. Bu kadar hızlı gelişemezdi herhalde olaylar. Ama durun durun, sandığınız gibi Türk filmlerine konu olabilecek bir seçme değildi bu. Bizim gibi öğrencilerin içinden yapımcılık ve yönetmenlik okuyanların bitirme projeleri için yapılacak seçmelerdi sözü edilen. Yine de hepimizi ziyadesiyle heyecanlandırmaya yetmişti. Hiç tanımadığımız insanların içinde seçmeye katılacaktık, üstelik hepsi de doğaçlama! İngilizce olmasını söylemiyorum bile!

Akşam oldu, hepimiz ana binaya gittik. Yönetmenlik öğrencileri toplam üç odada bekliyordu. Hepimiz gruplar halinde sırasıyla karşılarına çıkıp verdikleri rolleri oynayacaktık. Heyecandan ölecek gibiydim. Odalara sırayla girmeye başladık. Rastgele içimizden oyuncular seçip alıyorlardı. Bir yandan kimse beni çağırmasın diye dua ediyor, bir yandan da seçilmek istiyordum. Sonrası daha fenaydı; bütün oyuncular ve yönetmenler büyük bir salona almacak, oyuncular yönetmenlerin gelip telefon numaralarını almasını bekleyecekti.

Çok geçmeden bir kadın yönetmen beni seçti ve Suriye savaşmda polisten oğlunun öldüğü haberini alan babayı canlandırmamı istedi! Hoppala paşam Malkara Keşan! Başka rol mü kalmamıştı diye düşünürken, o güne kadar içimde biriktirdiğim bütün gerginliği atarcasma ağlamaya başladım. Sahnede devleşmek bu olsa gerekti. Performansım bittiğinde bütün sımf ayakta alkışlıyordu! Oscar alsam, belki ancak bu kadar mutlu olabilirdim. Muhteşem bir duyguydu yaşadığım.

Sonra bizi büyük odaya aldılar, önümde yönetmenlik okuyan öğrencilerden resmen bir kuyruk oluşmuştu. Hepsine telefonumu veriyor, coştukça coşuyordum. Türk filmlerinde gazinocular lo'alı tarafından bir anda keşfedilip gecede on bin lira alan Emel Sayın karakterleri gibiydim.

Sabaha kadar uyuyamadım. Sabah olduğundaysa arabama atlayıp kendimi Santa Monica sahiline atıverdim. Güneşin doğuşunu tablo

gibi palmiyelerin arasında kahvemi yudumlarken izlemek en büyük zihinsel orgazmdı. Hayatım tam bir 'La La Land'di işte o günlerde!

Günler su gibi geçiyor, her gün ayrı sahne ve monolog çalışmalarıyla hocalar hepimizin ümüğünü sıkıyordu. Türkiye'deki oyunculuk atölyelerinden çok farklıydı gördüklerim. Asla size yeşil dolar gözüyle bakmıyorlar, baş koyduğunuz yola acayip saygı duyuluyor, programda olmasa da ekstra saatler ayırıp okula gelerek sizinle birebir çalışıyorlar. Asla bir kibir ve aşağılama söz konusu değil. Diğer yandan da müthiş bir disiplin söz konusu...

Her şey mükemmel gidiyordu ama her yerde olduğu gibi burada da sabrım yeni seviye belirleme smavlarma tabi olacaktı. Bu seferki sabır testinin âdı 'relaxation'dı! Dediğim gibi, yabancı dil genel olarak problem olmuyordu okulda. Özellikle benim gibi bir Hollywood özentisi için her şey harikaydı. Ta ki o relaxation dedikleri gevşeme saatleri başlayana kadar!

Her dersten önce hocalar bir saatlik gevşeme seansları yapıyorlardı. Sözde rahatlayıp güne konsantre olmak için yapılan bu egzersizler, benim için tam bir stres girdabıydı. Zira gözlerimizi kapatıp hocamn söylediği komutları yapmamız gerekiyordu ve benim vücudun organları, uzuvları konusunda İngilizcem başlangıç seviyesindeydi. Örneğin, kadın "Şimdi yavaşça sağ dirseğinizi sol dizinize götürün" dediğinde ben sol elimi kafama falan koyuyordum. Gözleri açmak kesinlikle yasak olduğundan, kopya çekmek imkansızdı ve her seferinde kadıncağız herkesin içinde "No Kaan, let me show you", yani "Hayır Kaan, dur sana göstereyim" diyerek yanıma geliyor, sağ olsun beni herkesin içinde rezil ediyordu. Rahatlama saatlerinde yaşadıklarım. Esaretin Bedeli (The Shawshank Redemption) filmini aratmayan cinstendi.

Tabii bu dil mevzusu tuhaf yerlerde, alakasız zamanlarda kendini göstermeye devam etti. Gündelik yaşamda eğer bir sohbet sırasında sorulan soruyu yarım yamalak anlamışsam şahane bir çözümüm vardır; "Yes, yes!" deyip geçerim. Çok şükür şimdiye kadar böbreklerimi kaybetmedim henüz.

Yine kusursuz bir California günbatımında, iki sokak ötedeki pizzacıdan pizza almaya gittim. Pizzacıya istediğim pizzayı sipariş edip beklemeye başladım. Paket yaptırıp eve götürecektim. Siparişi alan görevli bir süre sonra cüzdanımdaki kezbanlık belirtisi yüz dolarlık banknotları görmüş olacak ki, gelip tuhaf aksanıyla bir şeyler sordu. Tabii ki ben de kaybolduğunda bile yol sormayı gururuna

yediremeyen bir ahfadın evladı olarak, anlamış gibi yapıp "Yes, yes!" diye cevap verdim.

Bekleme sürem uzadıkça adamın ne sormuş olabileceği ve daha da önemlisi benim neyi kabul etmiş olabileceğimle ilgili senaryolar kurmaya başladım. Çok geçmeden, tam altı kutu pizzayla geldi ve dananın kuyruğunu kopardı: "Borcunuz seksen yedi dolar!" Türkçe olarak yüksek sesle öyle içten bir "Has...tir!" çekmiş olmalıyım ki, adam küfrettiğimi anlamış gibi ters ters baktı. Meğer ben siparişi verince bana "Üç alana üç bedava kampanyasından yararlanmak ister misin?" diye sormuş! Ulan zevzek, kendi halimde bir pizza almaya gelmişim, ne karıştırıyorsun üç alana üç bedava promosyonunu! Neticede popoma baka baka altı kutu pizzayla eve gittim. Arabadaki pizza kokusu günlerce çıkmadı. Bir hafta boyunca üç öğün pizza yiyip, kilolarıma kilo kattım.

Bu arada haftada bir gün Universal Stüdyoları'na gidiyor, çekimler yapıyorduk. Her oyuncu belli yönetmenlerle (okulda yönetmenlik okuyanlarla) eşleştiriliyor, oluşturulan gruplar bütün gün çekimler yapıyordu. Şahane pratiklerdi bunlar. Peki ilk eşleştirme e-maili geldiğinde listede adı olmayan tek oyuncu kimdi dersiniz? Bravo! Yine bildiniz...

Rehberlerden Jackson, benim adımı yazmayı unutmuş. Bütün ekipler de belirlendiğinden, sap gibi ortada kalmıştım. Tüm gün kahvaltı tabağında asla yenmeyen o portakal dilimi gibi hissetmemek için gidip konuştum, bir gruba dahil edilmek için ısrar ettim. Bir süre sonra Jackson heyecanla geldi ve "Kaan! Sana bir grup buldum, bütün gün boş boş oturmayacaksın!" dedi. Rahatladım, beni hızla çalışacağım yönetmenin yanına götürdü ve kendisiyle tanıştırdı. Fakat bir terslik vardı, yönetmeni ben göremiyordum! Evet, göremiyordum. Kısa bir şokun ardından kafamı aşağı eğmem gerektiğini fark ettim ve o da ne! Bu sabi sübyan bir çocuktu yahu! Ne alaka şimdi diye düşünmeme fırsat bulamadan, durum açıklığa kavuştu. Bu yönetmen (?) bizim okulun ilkokul seviyesindeki yetenekli çocuklar için açtığı programın öğrencilerindendi ve onunla çalışmak zorundaydım. On bir yaşında olmasına rağmen içine Steven Spielberg kaçmış gibi tavırları görülmeye değerdi. Yine de önyargılı olmayayım diye düşünüp, gün boyunca projesinde oynamayı kabul ettim.

Dönemin sonunda gerçekleştirilen gösterimde fark ettim ki, ufaklık gelecek vadetmekten ziyadesiyle uzaktı. Jenerikte adım yerine tamamen farklı bir isim görülürken, filmin tek saniyesinde bile kafamın hiç olmazsa yarısını görebilmek nasip olmadı!

Yabancı dile kelime anlamının hakkını ziyadesiyle verdiğim günlerde bir nefes almak istediğimde, soluğu orada yaşayan Türk oyuncu Zeliş'in yanında alıyordum. Yıllar önce oraya yerleşmiş, orada bir hayat kurmuştu. Gittiğimde bana da çok sıcak davrandı, ilgilendi sağ olsun. Fakat Los Angeles'taki günlerimin sonuna doğru geldiğimde, enteresan (sonradan anlayacaktım ki bu sektörde böyle şeyler hiç de enteresan değilmiş) bir şey oldu. Bir Türk oyuncu ve şarkıcının Los Angeles'taki düğünü için ülkemizin önde gelen sektör insanları bu şehre akın etmişti. Bunlarm içinde çok sözü geçen bir senarist ve yönetmen de vardı. Zeliş'in yakın arkadaşları olduğunu paylaştığı fotoğraflardan anladım. Kendisine bir mesaj attım: "Zelişçiğim, müsait bir zamanında beni de tanıştırır mısın rica etsem, on dakika bile yeter, Türkiye'ye döndüğümde en azından kapılarını çalabilirim."

Mesaj okundu ancak uzun süre cevap gelmedi. Birkaç gün sonra onlar yurda dönmek üzereyken, "Kaancığım geç gördüm mesajını ama çok yoğunlardı zaten" diye bir cevap geldi. Türkçesi şuydu: "Senin neyine onlarla tanışmak? Dur bakalım daha kaç fırın ekmek yiyeceksin, sefil!"

Oyunculuk sektöründe kazık yeme konusunda bakireydim henüz, hatta sektörde bile değildim. Zeliş çok destekliyordu beni oySs. Ne olurdu sanki tanıştırsaydı... Burun kıvıran emoji mi yapayım illa?

Gerçek hayata dönüş ve tokat gibi bir toplantı!

Artık Melekler Şehri'ndeki son günlerimdi. Hayal ettiğim gibi hayatım değişmemiş, turnayı gözünden vuramamış, Amerikalı bir zenginle evlenip 'yırtamamıştım' ama yine de Çapkın (Spread) filmindeki Ashton Kutcher gibi jigolo olmadığım için mutluydum. Son günlerde bir ay boyunca çalıştığımız sahneleri sergiledik. Çok profesyonelce çekildi her biri. Gözyaşlarının sel gibi aktığı bir veda partisinin ardından, aşırı üzgün bir modda havalimanın yolunu tuttum.

ilk kiraladığım ve geri verdiğim arabanın iadesi hala kartıma yansımamıştı. Param çoktan bitmiş, kredi kartım ağzına kadar dolmuştu. Türkiye'ye geldikten bir gün sonra da işe başlayacaktım. Dokunsalar ağlayacak haldeydim. Allah'ın gücüne gitmesin, ne İstanbul'u ne de buradaki arkadaşlarımı özlemiştim. Los Angeles benim şehrimdi. Her şeyiyle benim için inşa edilmişti adeta. Hüzünlü vedama 'şimdilik' şerhini düşüp uçağa bindim.

İstanbul'a geldiğimde babam karşıladı beni havalimanında. Kucaklaştık. Hem çok mutlu hem de çok üzgündüm. Evin sokağına girdiğimizde babamın "Kaancığım ama bizim Beşiktaşımız gibisi yok, değil mi?" dediğinde ona hüzünlü bir bakış atıp, gönlü olsun diye "Evet babacığım, nerede bizim semtteH kebapçılar, cumartesi pazarı... Los Angeles da neymiş? Öyle suya bakan boş bir şehir işte" derkenki performansım Meryl Streep'i kıskandıracak türdendi.

Bir gün sonra hemen işe başladım ve ta-taam APKO'cuydum! İlk anda küfür gibi geliyor, biliyorum. Sakin olun, açıklayacağım.

APKO denilen hadise bankada her pazartesi üst yönetimin 'Aktif Pasif Komitesi' olarak yaptığı haftalık finansal analiz ve strateji belirleme toplantısıydı. Her hafta aramızdan biri APKO'cu olarak sabah toplantıdan önce saat 07.00'da ofise gelerek Sema Hanım'a özet geçerdi. Yani Amerika dönüşü APKO'cu olmam gerçek bir skandaldi zira bir aydır ofiste olmayan biri olarak "Geçen hafta neler oldu?" sorusuna vereceğim tek cevap "Santa Monica parçalı bulutluydu, köpekbalığı saldırısı yaşanmadı" falan olabilirdi.

Ancak Sema Hanım sağ olsun, kuru bir "hoş geldin"in ardından çatır çatır sorularını sıraladı. "Bu para nereye çıkmış? Bir önceki haftayla

bu fark nereden kaynaklanıyor? E bu nasıl böyle olmuş?" O sordukça ben küçülüyor, kendimi on ikinci kattan aşağı atmak istiyordum. Bir de üstüne üstlük "Eee aldın mı hevesini?" diye sorunca, eski sevgilimin aldığı iki yüz liralık kravatı urgan yapıp kendimi asmak istedim! Üç gün önce ne yapıyordum, şimdi ne haldeydim! Gerçek bir kimlik sınavından geçiyordum.

Plaza hayatının atmosferi enteresandır. Bir gün önce Mars'a bile çıkmış olsanız, sizi anında kendine adapte eder ve sanki son bir ay yaşadıklarınız bir rüyaymış gibi hissedersiniz. Ta ki kredi kartı ekstreniz kesilene kadar!

Dostman tepkisi:
"Eh ne oldu Kaancığım, bak gittin geldin, o kadar da para harcadın, yine döndün dolaştın kürkçü dükkanına. Nasıl geçti anlamadın, değil mi? Neyse, aldın mı hevesini bari?"

Hollywood kesmedi mi? Size Broadway verelim!

Hollywood psikolojisinden hızla çıkmam için her şeyi yapıyordu sevgili bankam sağ olsun. Zira iş asla bitmezdi. Şube ziyaretleri tam gaz devam ediyor, bütçeler, toplantılar derken yine her zamanki gibi benim dışımdaki herkes terfi ediyordu. Masalardaki orkideler bile birim müdürlüğüne oynamaya başlamıştı ama ben yine yerimde sayıyordum. Bu arada, Los Angeles dönüşü herkes benim temelli bankayı bırakmamı bekliyor, hala hiçbir şey olmamış gibi takılmama kimse anlam veremiyordu. Tabii kredi kartı ekstrelerimi görmemişti hiçbiri.

Bu arada ben de ara ara komik küçük videolar çekip Instagram'a koyuyor, kendimi eğlendiriyordum. Bazen annemin başkanı olduğu vakfın gecelerinde, özel defilelerde falan sunuculuk yapıp kendi gazımı alıyordum. Her seferinde insanların "Senin ne işin var bankada?" demesinden gına gelmişti. Her sunumdan sonra herkes ne kadar iyi iş çıkardığımı söylüyordu. Acaba Kurtköy'deki evi satıp, Amerika'ya mı yerleşsem diye düşünmedim değil ama annemle babamın kalbine indirmeye hiç niyetim yoktu.

O sırada bir tanıdığımız vasıtasıyla Türkiye'nin en büyük tiyatrocularından Tarık Mağden ile tanıştım. Tarık Hoca bana sesimin çok güzel olduğunu ve mutlaka müzikal alanında kendimi geliştirmem gerektiğini tembihledi. Şaşırmıştım. Nasıl da hemen böyle bir yargıya varabilmişti ki? Eh, boşuna Tarık Mağden olmuyor insan tabii. Bu konuda epey kafa yorduktan sonra yine yaklaşmakta olan yaz tatilindeki yıllık iznimi yepyeni bir çılgınlıkla geçirmeye karar verdim: Broadway! Öyle ya, belki de benim yerim sahneydi! Hollywood'da yapamadığımı belki de Broadway'de yapabilirdim! Şaka bir yana, tabii ki Broadway yıldızı olmayı falan beklemiyordum ama yepyeni bir gelişim alanı olacaktı bana dans etmek, şarkı söylemek ve rol yapmak... Üçlü meydan okuma paketi!

Hemen başvurdum! Bütçemi Hollywood kadar sarsmayacaktı, süresi de daha kısaydı. Bu yüzden Sema Hanım'a kesinleşene kadar söylemedim. İnternetten ben duyurunca öğrendiğinde haklı olarak biraz içerledi bu duruma: "Facebooklardan mı öğrenecektim Kaan bunu?" diye hayıflandı. (Sanki imam nikahı kıydık...) Süresi kısa olduğu için problem etmedi ancak hevesimin geçmediğinin

farkındaydı artık.

New York'a hareket etmeden birkaç hafta önce genel müdür yardımcımız motivasyon amaçlı olarak bizi teknesiyle Yunan Adaları'na götürdü! Kariyerimin en güzel üç günüydü desem, abartmış olmam. Gerçekten muhteşem bir insandı. Asla yemediğim balıkları yediğim, asla girmediğim sularda yüzdüğüm o inanılmaz tatil için kendisine bir kez daha teşekkür ediyorum!

Her şey gayet tatlı giderken, bok gibi bir haberle sarsıldık. Annem kötü bir hastalığa yakalanmıştı. Dünyanın en iyi kalpli, en yardımsever kadını, en her şeyle dalga geçen, en her olaya pozitif bakan insanına reva olmamalıydı bu. Her yaz başı gelenekselleştirdiğimiz dört günlük Çeşme seyahatinden bir gün önce öğrendiğimiz bu haber ailecek hepimizi altüst etti. Alaçatı'da geçirdiğimiz o dört gün nasıl geçti, bir ben bir Allah bilir.

Ameliyat olması gerekiyordu annemin ancak öncesinde yoğun bir kemoterapi ve radyoterapi süreci vardı. New York'a gitmek istemediğimi söyledim anneme. Asla böyle bir şey yapmamamı, gitmezsem çok daha faza üzüleceğini, üç haftanın su gibi akıp geçeceğini söyleyerek beni ikna etmeyi başardı. "Bu da geçecek inşallah" diyerek yirmi günlüğüne New York yollarına koyuldum. Daha önce burada hiç bu kadar uzun kalmamıştım. New York benim için çok ama çok başkadır. Hayatımda olan bitenleri New York'a benzetirim hep. İnişli çıkışlı, bazen gösterişli, bazen sıkıcı ama hep çok zor, hep çabalamak, hep yardırmak...

Gerçek bir New Yorker gibi hissetmek için meşhur kısa dönem ev kiralama sitesinden Manhattan'ın kuzeyinde, metro istasyonuna yakın, bir adamın tek başına yaşadığı mütevazı bir daire kiralamıştım. Ev gayet güzeldi, çocuk da arkadaş canksıydı. Yalnız bir New Yorker görüntüsünden uzaktı. Daha çok Ortadoğulu gibiydi. Sonradan öğrendim ki Filistinliymiş. Bu da sorun değildi, hepimiz din kardeşiyiz ne de olsa! Los Angeles uçağındaki İranklardan sonra Filistinli bir kardeşimle de evini paylaşabilirdim. Çok geçmeden gay olduğunu söyledi. Hah tamam dedim, işte hayalimdeki Amerika! :) Fakat birkaç dakika sonra ziyadesiyle keyfimi kaçırdı. Annesi ve üç küçük kız kardeşinin sürpriz yapmak için New York'a geldiğini ve onların da bu evde kalacağını söyledi! Ayrıca annesi kendisinin cinsel kimliğini bilmediğinden, bu konuda da ağzımın sıkı olmasını tembihledi.

Süper tuhaf bir durumun ortasında kalmıştım, normalde böyle durumlarda hemen ev kiralama şirketine haber verip evi değiştirmek

gerekir ancak benim bir daha o ev arama esaretine katlanacak gücüm kalmamıştı. "Peki" deyip kabul ettim... Ertesi gün geniş ailesi evimizi şenlendirdi. Çocuk ağlama sesleri, aşırı baharatla yapılan humuslu yemekler... O kadar New York'ta değildim ki, o kadar olur!

Neyse ki okulum çok yoğundu ve kısa program olduğu için her gün sabahtan akşama kadar derslerle geçiyordu. Buradaki sınıf arkadaşlarım da çok iyiydi ama hepsi Amerikalıydı ve daha az eğlenceli tiplerdi. Zaten New York'taysanız eğlenmek için kimseye ihtiyaç duymazsınız. Kaldı ki eğlenmeye zaman da kalmıyordu.

Sabah dokuzda başlayan 'tap dance' (Broadway'in meşhur adım dansı) dersleri biter bitmez şan dersleri başlıyor, o da bitince drama sınıfına giriyorduk. Seksen yedi kilomla dans sınıfında Survivor'a katılan yüksek özgüvenli bir fil gibiydim ama bu meydan okuma çok hoşuma gidiyordu. Bir adımı bile doğru atınca elli üç yaşındaki aşırı fit dans hocamız Kevin'in "Good job!" diye tebrik etmesi dünyalara bedeldi.

Dönem sonu için ilk günden hepimize ses rengimize göre parçalar verildi, son gün Broadway'in ünlü casting direktörleri karşısında performans sergileyecektik. Bana She Loves Me müzikalinden ziyadesiyle kazık, bir buçuk dakikada yüzlerce söz içeren, aşırı hızlı Tonight At Eight düşmüştü.

Çalışmak için iki haftam vardı ve her provada şarkının sözlerini birbirine karıştırıyor, heyecandan elimle ayağım yer değiştiriyordu. Bir yandan da annem aklımdaydı. Sürekli ailemle görüşüp, her şeyin yolunda olduğunu teyit ediyordum. Aklımda ve umurumda olmayan tek bir şey vardı: Banka! Bir kere bile iş maillerime bakmadım, dünya yansa derdine düşmezdim, o derece!

Bütün paramı, eğitimimle de alakalı olduğundan müzikallere harcadım. Birbirinden muhteşem Broadway şovlarına gittim. David Burtka'dan Helen Mirren'a kadar pek çok ismi canlı izledim. Onları izlerken o kadar büyülenmiştim ki, asla kendimi oralarda hayal bile edemedim. Zaten Türkiye'de müzikal deyince akla hala Lüküs Hayat ve Hisseli Harikalar Kumpanyası gelmekteyken, ben ne yapacaktım ki? Ama izlediğim o olağanüstü temsiller, bana parçamı çalışıp özgüven depomu ağzına kadar doldurmak için güç verdi. İki hafta boyunca her gün, her gece, tuvalette, kafede, odamda, metroda sürekli parçamı ezberlemeye çalıştım.

Eğer yazın New York'a gidiyorsanız, ekvatoral bir sıcağa hazır olmalısınız. Kuzevi ile güneyi hepi topu yirmi kilometre eden

Manhattan'ın sokaklarını haziran ortasında arşınlamak, size Elvan Abeylegesse'ye rakip olabilecek bir atletik dayanıklılık kazandırır. Buna bir de deliler gibi dans dersleri eklenince, o kadar fast food yememe rağmen iki kilo vermeyi başarmıştım.

New York'ta geçirdiğim iki hafta, Los Angeles'ta geçirdiğim beş şahane haftaya göre katbekat daha zordu ama o zorlukla mücadele etmek ve kendime meydan okumak çok hoşuma gitmişti. Final performansı yaklaştıkça, hiç tanımadığım bir adam karşısında en baba müzikal şarkılarından birini seslendirecek olmak ziyadesiyle heyecan vericiydi ve ben zevkten yerimde duramıyordum.

Günler hızla geçiyor, biz de hem şarkı performansına hem de dans performansına ayrı hazırlanıyorduk. Dans konusunda tam bir felakettim. Bir de havaya girmek için en pahalı tap dance ayakkabılarından almıştım ki beceriksizliğimi herkes görsün! Bu kadar berbat dans ediyorken, neden kimsenin gözlerini üstünden alamayacağı bir çift ayakkabı alırsın ki? İşte bunlar hep plaza insanı olmanın getirdiği görgüsüzlükler...

Dans konusundaki şeması halim, sevgili Kevin'ın final performansı için yaptığımız provalarda en arka sıraya atmasıyla tescillenmiş, ayakkabılarım duvara karşı pozisyon almıştı. Bu çok normaldi ama. Yıllardır bu dansın eğitimini alan insanlar vardı çevremde. Haddimi bilmek zorundaydım. Sınıftakiler beş yaşından beri müzikal izleyen bir gruptu. Sürekli aralarında yaptıkları müzikal esprilerini ve muhabbetlerini anlıyormuş gibi yapıp, pot kırmamak için az mı uğraştım!

Final performansı günü geldi çattı. Sabahın yedisinde kalktım. Giyeceğim gömleği, takacağım askılıkları, hepsini hazır edip çantamı sırtladım ve erkenden yola çıktım. Herkesin ailesini ve arkadaşlarını davet ettiği gösteride beni canlı izleyecek kimse yoktu. Eşek kadar heriftim ama o an yine çalışan annesi veli toplantısına gelemeyen ilkokul çocukları gibi mahzunlaşmıştım. Tabii bir de annemin sağlık durumu aklımdan hiç çıkmıyor, olayı gereğinden fazla duygusal bir hale sokuyordu.

Önce ünlü cast direktörü Michael Cassara karşısına çıkıp, sonra seyircilere performanslarımızı sergileyecektik. Michael geldi, tam hepimizi izlemeye koyulacakken binada yangın alarmı çaldı ve tabii ki o aşırı Amerikan paniği baş gösterdi. Hepimizi dışarı çıkardılar. Bütün konsantrasyonum yerle bir olmuştu. Elbette adamın beni izleyip "Maşallah yavrum, ne güzel sesin var, sen buralarda kal gitme, ben

sana göz kulak olurum" demesini beklemiyordum ama yine de önemsiyordum neticede.

Alarmın yanlış olduğu anlaşıldı, tekrar sahneye çıktık. Sıra bana geldiğinde elim ayağım titriyordu, var gücümle şarkıyı söyledim. Daha da abartmamı istedi ve tam üç kez tekrar ettirdikten sonra "I love you Kaan!" diye bağırdı! Salonda bir alkış koptu ki gerçekten neye uğradığımı şaşırdım. "Bir gün yeşil kart alırsan, mutlaka buralara gel!" diyerek dolmaları da verdi sağ olsun.

Çok mutluydum, daha mutlu olamazdım. Kendi dilimden farklı bir dilde, bambaşka bir memlekette, hiç tanımadığım insanların arasında... Özgüvenim her zamankinden daha da tavandı. Asıl performans saatini beklemeye koyuldum heyecanla.

Performans saati geldi, seyirciler içeri alındı, herkesin ailesiyle kucaklaştığı ve benim piç gibi kaldığım o an çok dramatikti. Ama çabuk atlattım. Telefonumun kamerasını karşı duvara monte ettim. Sıramı beklemeye koyuldum. Michael'ın karşısında şarkının sadece tek dörtlüğünü okumuştum, şimdi ise bütün şarkıyı söyleyecektim ve bir türlü bitmek bilmeyen, aşırı hızlı bir eseri şaşırmadan okuyabileceğime bir türlü inanmıyordum.

Sıra bana geldi, "Ya Allah Bismillah" deyip attım kendimi sahneye. Nasıl söylediğimi hatırlamıyorum, sadece bir alkış tufanı... Koşarak dışarı çıkıp, meşhur Beşinci Cadde'de ağladığımı ve bir Starbucks'a koştuğumu anımsıyorum. O anda hissettiklerimi tarif etmem çok güç; gurur, mutluluk, özlem, korku, inanç... Hayatımda uzun zamandır ilk kez gerçek anlamda bir şeyi başardığımı hissettiğim, kırk derece sıcak eşliğindeki o an... O unutulmaz an... Beynimin her hücresinden plaza insanı olma fikrini kazıyıp, sonsuza kadar yok ettiğim o muazzam an...

Aynı gece muhteşem New York'taki son gecemdi ve ben kendimi ödüllendirmek için, geldiğim ilk gün o geceki Tony Bennett-Lady Gaga konserine bilet almıştım. Zavallı kredi kartımda kalan son limitle aldığım ve taksitleri asırlar süren o konsere gitmek için sabırsızlanıyordum. Konser meşhur Radio City Music Hall'daydı ve ben içeri adımımı atar atmaz kalp krizinin eşiğine gelmiştim. Konser elbette olağanüstüydü. Hayal kuruyor, kurdukça daha da kuruyordum! Kendimle flört halindeydim desem yanlış olmaz.

Konserden çıktım. Elimde bir kadeh şarapla Brooklyn Köprüsü'nün üstünden yürüyerek karşı tarafa geçtim ve geri geldim. Daha kusursuz bir gece olamazdı. Eve döndüm. Filistinli 'ailem'le kucaklaştım. Evet, o

küçücük evde hepimiz bir aile olmuştuk, her ne kadar humuslarından yemeyi reddetsem ve mesafemi korusam da. Özellikle anneleri olan kadıncağızın son günümde çamaşırlarımı yıkaması ve bana sürpriz yapması çok duygulandırmıştı beni. Evet, yine bir Amerika maceram romantik jestlerden, aklımı başımdan alacak cinsel deneyimlerden uzak sona eriyor, unutulmaz jestler listem Filistinli bir teyzenin çamaşırlarımı yıkatması gibi bir hadiseyle yetinmek zorunda kalıyordu... Ama yine de mutluydum. Ruh eşimi değil belki ama ruh işimi artık bulmuştum ben...

"Bu rahimde işin yok senin!'

Son derece hüzünlü bir dönüş uçuşundan sonra yine işimin başındaydım işte ama New York'tan döndükten sonra bankadan ayrılmayı kafama koymuştum artık. Suyum ısınmıştı iyice. Bir yandan da başvurular yapıyor, arada reklam deneme çekimlerine gidiyor, bir yere kapak atmaya çalışıyordum. Ne de olsa beyaz yakalı kültürden geliyordum; 'yeni bir iş bulmadan işini bırakma' felsefesini düstur edinmiş bir nesiliz biz.

Ben bunları yaparken, beni sürekli idare eden canım çalışma arkadaşlarımı (hepsini değil tabii) bir kez daha sevgi ve saygıyla anmak isterim. Her seferinde "Tabii git, biz idare ederiz, bu sefer olacak" şeklinde beni motive ediyorlardı. Aslında en sinsileri bile içten içe hayalinin peşinden koşma cesaretini göstermeye çalışan bu akılsız adamın başarmasını istiyordu, çünkü o adamın yırtması geride kalanlar için de bir umut olacaktı.

Bense her seferinde ofise sanki o gün son günümmüşüm gibi geliyor, şizofrenik tebessümler saçarak etrafımdakilere "Sizi özleyeceğim ya, çok özleyeceğim!" deyip duruyordum. Bu muhabbeti artık geyiğe bağlamıştık, bir süre sonra iyice espri konusu oldu brâim her gün insanlara veda etmem :)

Yine diğer şubelerden birinden gelen baklavaları chai tea latte eşliğinde löp löp götürdüğüm ve kilolarıma kilo kattığım günlerden birinde, internette şahane bir duyuru gördüm şak diye. En beğendiğim ve tüm oyunları kapalı gişe oynayan çağdaş tiyatrolardan bir tanesi yeni oyuncu alımı yapacaktı. CV'mi gönderip birkaç saat sonra da telefona sarıldım. Tabii ki süper deneyimsiz biri olduğum için CV'mde sadece katıldığım eğitimler, atölyeler, workshoplar yer alıyordu. Yine de beni görüşmeye çağırdılar sağ olsunlar.

Heyecanlıydım. Acayip havalı bir tiyatroydu burası. Birkaç hafta önce de yeni binaları için düzenledikleri bağış kampanyasına destek olmuştum, eksi bakiyeli kredili mevduat hesabımdan biraz daha faiz kazansın bankam diye :)

Görüşmeyi öğle arama denk getirebildim. Mekan da bankaya çok yakın olunca, takım elbisem ve umutlarımla beraber tiyatronun yolunu tuttum. Tiyatronun kurucusu ve sahibi olan Tuncay Bey görüşecekti benimle. Ekranda oynadığı tek tük diziden anımsıyordum

kendisini, hep melankolik bir hali olduğu belli olan biriydi. Yeniden inşa edilmekte olan tadilat halindeki yeni salonlarına yönelttiler beni. Bir iskemleye oturdum ve beklemeye başladım. Bekledikçe stresim artıyordu; zamanım da kısıtlı olduğundan bir an önce görüşmeyi sağ salim tamamlayıp, hayallerime zeval gelmeden işimin başına dönmek istiyordum.

On dakika sonra Tuncay Bey sahnenin arkasındaki karanlıktan belirdi. Geminin dünyanın yuvarlak olduğunu kanıtlaması gibi önce saçsız kafası, sonra ifadesiz, solgun yüzü ve hafif göbekli vücudunun geri kalan kısmı belirdi yürüdükçe. Ziyadesiyle soğuk bir el sıkışmadan sonra karşıma oturdu.

Neler yaptığımı sordu, neden tiyatro yapmak istediğimi, neden bu tiyatroya başvurduğumu, deneyimlerimi, kimlerden ders aldığımı... Hepsini dinlendikten sonra şöyle bir tepeden tırnağa süzdü beni. O zamanlar seksen altı İdlo civarında, dağınık saçları ve gri takım elbisesiyle göze pek de hoş görünmeyen sıradan bir bankacıydım onun gözünde. Aslında gerçekten öyleydim de. Tabii ki yaptıklarımı asla yeterli bulmayacak, bana başka yollar çizecek, bana kendimi bir böcek gibi hissettirecekti; bunu anlamıştım o süzmeden sonra. Sadece bunun seri bir şekilde olmasını diliyordum çünkü beni bekleyen onlarca mail vardı ofiste. Ne kadar geç gidersem, o kadar zorlaşacaktı işim. Neyse ki sağlı sollu kroşeler çok geçmeden gelmeye başladı...

"Dostum bak..." Dakika bir, gol bir. 'Dostum' lafından nefret ederim, asla dost olamayacak kişiler arasında kullanılması çok ironik değil mi? Devam etti...

"Konservatuvar eğitimin yok, yüksek lisansın yok. Ben sana sahnede 'Heredot'un bilmemnesi gibi yap' dediğimde aval aval suratıma bakacaksın. 'Oyuncu olmak istiyorum' deyip pat diye sahneye çıkamazsın."

Kesinlikle haklıydı haklı olmasına ama bana kendimi pat diye işten çıkıp Unkapam'nda kapı kapı dolaşan türkücüler gibi hissettirmesine gerek var mıydı? Tam iki yıldır dört farklı workshop'a katılmış, Los Angeles ve New York' ta müzikal ve kamera önü oyunculuğu eğitimi almıştım. Yaz tatillerimde bütün vaktimi kendimi eğitmeye adamıştım. Bütün bunlardan bahsettiğimde kroşelerini daha da sertleştirmeye başladı: "'İki haftalık yalandan Eric Morris atölyesiyle oyuncu olunmaz!"

O konuştukça ben küçülüyor, karşımda İlber Ortaylı varmış gibi ezilip

büzülüyordum. Diğer yandan da elimdeki cep telefonumu suratına fırlatmamak için kendimi zor tutuyordum. Sinirlerime hakim olmaya çalışarak yanıt verdim: "'Yurt dışında aldığım eğitimler toplam sekiz hafta sürdü. Tap dansından metod oyunculuğuna kadar her şeyi çok yoğun bir programda çalıştık. Ayrıca yurt içinde pek çok akademiden eğitim aldım. Eric Morris eğitimi ise hiç almadım."

Tekrar beni süzdü ve nahoş sorusuyla günümü biraz daha şenlendirdi sağ olsun: "Kaan, ben sana şimdi desem ki başrol oynayacaksın, buna cesaret edebilir misin?" Cevap verdim: "Edemem tabii ki ama küçük rollerle çok çalışarak başlayabilirim."

Bu yanıt onun için asla yeterli olmadığı gibi, benim sabır sınavımın son aşamasına geçiş cümlesini de getirdi beraberinde: "Bence yan rollere bile kalkışmamalısın. Tiyatro öyle bir şey değil. Hele bu tiyatro hiç değil! Tiyatro dediğin şey benim için bir anne rahmidir sevgili Kaan ve ben o rahmin içinde uzun uzun, tatlı tatlı uyumak istiyorum ve kimse beni uyandırsın istemiyorum, beni anladın mı?"

Kafam iyice karışmıştı, durduk yere adamın anasının rahmine gelmişti olay. Öfkemin yerini şaşkınlık ve acıma duygusu kaplamıştı. Zira zannımca adamcağız ya tadilat işlerinden ya da cigarayı fazla kaçırdığından kafayı ziyadesiyle yemişti. Daha sonra eşi geldi. Eşi daha çok idari işlere bakıyordu. Çok daha sıcakkanlı ve kibar bir hanımefendiydi. "Kaan bizim bağışçılarımızdan" diye ekledi. Sonra konuşmamız daha yapıcı bir havaya büründü.

Tuncay Bey bana konservatuvara gidemesem bile yüksek lisans yapmamı, ondan sonra tekrar bu işlere girişmemi öğütledi. Dilersem provaları gelip seyredebileceğimi filan söyledi. Bir teselli ikramiyesi daha!

Sanki ülkedeki başrollerin yüzde doksanı Best Model, Miss Turkey kökenli değilmiş, enseye tokat popoya parmak ilişkilerle herkes rol kapmıyormuş gibi bir saat boyunca bana ahkam kesilmesi hiç hoşuma gitmemişti. Ayrıca "Tiyatro ölüyor, bitiyor" narası atanların, tiyatroya gönül vermek isteyenlere de bir saatte kapıyı göstermesi hangi çağdaş tiyatroculuk anlayışına sığıyordu acaba? En azından bir deneme alıp ondan sonra bunları söyleseydi, benim için çok daha kıymetli olurdu. Önyargılarını egosuyla karıştırıp, onlardan kibirli kek yapmıştı adeta. Bir güzel de yedirdi bana sağ olsun! Tadı hala damağımda :)

Yine de efendiliğimi bozmadan teşekkür ettim. Fırlatmamakta direttiğim telefonumu aldım ve hızla oradan uzaklaştım. Ofise geldim.

Yemekhanede kalan yemeklerden bezelye, bulgur ve aşure alarak masama çıktım. Beni bekleyen yüz yirmi yedi adet okunmamış e-maili okumak için sabırsızlanıyordum! En çok korktuğumsa, daha uzun süreler o camdan zindanda çalışmak zorunda kalmaktı...

Bu cam zindandan kurtulmak için var gücümle saldırmaya devam ediyordum. O sırada Türkiye'nin en önemli sanat okullarından biri olan bir kurumun müzikal akşam sımfı açtığını öğrendim. New York'ta öğrendiklerimi geliştirmem, belki de yeni kapılar açmam için fırsat olabilirdi. Hemen telefon açtım, telefondaki solgun sesli antipatik kadın bana yaşımı sordu hemen. Otuz iki deyince de, "Üzgünüm, bu grubun koordinatörü hocamızın kesin kuralı, hayatınızın anlamı bile olsa otuz yaşın üzerini bu sımfa dahil edemiyoruz" diye cevap verdi. Daha ben yurt dışında aldığım eğitimden bahsedemeden suratıma kapattı telefonu şak diye!

Ülkenin en saygın sanat okulunun takındığı bu kibir sarhoşu tavır beni çok şaşırtmıştı. Yahu sen çağır, bir seçmeye sok, ondan sonra de ki olmadı. "Yaşınız otuz iki, yok kardeşim" diyerek telefonu suratıma kapatmaları beni aşırı sinirlendirse de yolumdan asla vazgeçirmeyecek, tam tersine daha da kamçılayıp beni bir kez daha gerçek bir “Kamçılı Öglena”ya dönüştürecekti!

Böyle zamanlarda hep yaptığım şeyi yine yaptım ve ilk sahneye çıkan Müslüman kadın oyuncu Afife Jale'yi getirdim aklıma. Kadın öylesine zorluklar altında içindeki tutkuya inanmaya devam etmiş ve gerçek bir sanat kahramanı olmuştu ki, tek işi telefonlara bakmak olan biri dangoz dangoz konuşarak beni asla yolumdan geri çeviremezdi!

Plazada suratıma kapanan kapıları "Demek ki bunlar bir işaret, benim yolum başka" diye algılarken, gösteri dünyasında karşıma çıkan engelleri hep bir motivasyon aracı olarak görmüşümdür. O dönemde evrenin mesajlarını bile işime geldiği gibi algılamakta üstüme yoktu. O yüzden de plaza hayatından sonraki yolculuğum hep "Asla pes etme" ile "Çok da zorlama" arasında gidip gelmekle geçecekti.

Ve ilk seçme!

New York dönüşü, Hollywood dönüşü gibi olmamıştı. Artık ofise gelmek gittikçe zorlaşıyordu. Asansördeki ömürden ömür götüren muhabbetlere girmek ölüm gibiydi. Bu arada evimizi taşıdık.

Kırk yıllık Beşiktaş'taki evimizden Çekmeköy'de yeşillikler içinde bir siteye ilk taşındığımız gündü. Annemle eşyaları yerleştirmeye çalışırken telefonum çaldı. Arayan, yakın zamanda oyunculuk workshop'una katıldığım ancak dört dersten sonra tatmin olmadığım için ayrıldığım bir akademide çalışan cast direktörü Murat'tı. Arayan menajeriniz değil de bir cast direktörüyse, heyecanınız her zaman iki kat fazla olur. "Kaancığım nasılsın, Özcan Deniz'in dizisinde bir avukat rolü için seni düşünüyoruz, hemen gelip bir deneme çekimi verebilir misin?" dedi. Oyunculuk maceramda Özcan Deniz ve dizilerinin hep ayrı bir yeri olmuştur; "Ah yine bu adam, herhalde bu defa olacak" diyerek 'secret' yapmış, her seferinde de sükutu hayale uğramışımdır.

Daha önce deneme çekimi (audition) deneyimi hiç olmayan biri olarak aşırı heyecanlanmış, bu telefona devasa anlamlar yüklemiş, yeni evdeki ilk günümüzün enerjisinin bana çok iyi geleceğini haykırmaya başlamıştım. Takım elbise ile çekilecekti deneme. Hemen yüzüme biraz pudra sürdüm, dişlerimi sekiz dakika fırçalayıp karbonatlı gargarayla ağzımı çalkaladım. Kafamın saçsız bölgesine (o üç harfli kelimeyi kullanmayı kesinlikle reddediyorum) cömertçe Toppik sıktıktan sonra henüz açılmamış bavullardan dört tane takım elbise, sekiz tane kravat seçerek fırladığım gibi akademinin yolunu tuttum. Ah o yolda kurduğum hayaller, gördüğüm rüyalar, olayın gazıyla gereksizce doldurduğum benzin deposu... Zavallı egom yine zıvanadan çıkmış, benden önce köprüyü geçip audition'a girmiş, rolü almış. Altın Kelebek'e göz kırpıyordu.

Akademiye gittim, türlü şirinlikler ve gereksiz tonla espri yaptıktan sonra role baktım, ezberledim ve kameranın karşısına geçtim. Rol bir karakter rolü değildi, yani devamlılığı yoktu, bölüm oyuncusu olacaktım seçilirsem. Bölüm oyunculuğu figürandan hallice, repliği olan, başrol karakterlerle genelde sahnesi çekilen, temiz temiz param aldığın bir kavram. Benim için çok iyi başlangıç olacaktı. Üstelik bankayı hemen bırakmama da gerek yoktu. Çekimi üç kere tekrar ettik. Çok sıradan cümlelerdi zaten. Çekimi yapan cast direktörü Murat, çekim bittikten sonra 'Tamamdır, şahane oldu" diyerek bana dolmaları veriyor, beklemem için beni yan odaya davet ediyordu.

Biraz sonra yanıma gelerek, "Yapımcıyla konuştum, benim içime sindiğini ve beğendiğimi söyledim. O da 'Tamam Muratçım, sen beğendiysen sorun yok' dedi" diye bana açıklama yaptı. Ve ekledi: "Kaancığım zaten benim 'okey' dediğim bir iş hiçbir zaman olumsuz sonuçlanmaz!" (Sonuçlandı.)

Murat hevesle anlatıyordu: "Artık bir tek yönetmenin onayı gerekiyor. O da tamam desin, kesinleşecek ama kesin bil sen, yarın Beylikdüzü'nde sete gideceksin. Kendi arabanla gidersen süper olur. Zaten senin bankan sigorta yapıyor seni, o da sorun olmaz." Bu cümlenin öz Türkçesi ise şuydu: "Bu sektörde hiçbir güvencen yok ve olmayacak, kendi başının çaresine bakacaksın. Ayrıca sen bir bok değilsin, gelip kimsenin seni evden almasını bekleme, nasıl olsa deponu da doldurdun, bin arabana git işte!"

Ama tabii ben o kadar hevesli ve mutluydum ki "Hiç para almayacaksın, üstüne para vereceksin" bile dese "Tamam" diyecektim neredeyse :) Bölüm başı bin lira alacaktım, dört bölüm garantiydi. Oh mis gibi iş, bankadaki gül gibi maaşıma da eklenir, ballı kaymak olur diye düşündüm ve sevinçle oradan ayrıldım.

Akşam arkadaşım Fatoş'un küçük ve elegan doğum günü yemeği vardı Karaköy'de. O kadar mutluydum ki neredeyse gaza gelip bütün yemeği ısmarlayacak kıvama gelmiştim mental olarak. Neyse ki böyle çılgın bir şova girişmeden kara haber geldi.

Arkadaşlarımla yemeğe başlamadan ve henüz hiçbir şey kesinleşmeden onlara güzel haberi verdim. Olmayan güzel haberi desem daha doğru tabii: "Canlarım size bir haberim var, ben bugün bir seçmeye çağrıldım. Büyük ihtimalle oldu gibi, birazdan kesinleşecek. Özcan Deniz'le karşılıklı oynayacağım, düşünsenize!" Sanki Ryan Gosling anasım satayım... Acayip bir sevinç, kutlama, havada uçuşan tebrikler, fotoğrafı çekilip Instagram'a yüklenen ve altına "Kutlama için sebebimiz çok" yazılan şarap kadehleri... On dakika sonra hepsi yerini ölüm sessizliğine bırakacaktı.

Telefonum acı acı çalmaya başladı, nedense o an hissettim bir şeylerin yolunda gitmediğini. Ahahah hayır caram, nereden anlayacağım, her zamanki iPhone melodisiydi işte. Arayan Murat'tı: "Kaan'cım selam, ne yapıyorsun?" diye girdi söze. Aha dedim bittik işte. Haber beklediğiniz biri size telefon açıyor ve goygoy sorularıyla giriş yapıyorsa hemen antidepresanlarınızı hazır edin. Tahmin ettiğim gibi de oldu: "Maalesef olumsuz... Yönetmen daha yaşlı birini istiyormuş."

Tüm kibarlığım ve sahte olgun tavrımla "Ziyanı yok Muratçım, olmayan her şey daha iyisi olacağı için olmuyor herhalde, sağlık olsun, selamlar" dedim. Öz Türkçesi ise şöyleydi: "Senin gibi cast direktörünün Allah cezasını versin, madem öyle ne diye dolmaları verdin bana vicdansız???"

Oyunculuk sektörüne girdikçe anlayacaktım ki, bu sektördeki herkes korkunç bir şizofreni içinde yaşıyor. Setteki asistandan ajanstaki cast direktörüne kadar herkes James Cameron kadar iddialı. Işıkçı arkadaşa bile sorsanız neredeyse size Oscar adaylığı ayarlar, o derece bir özgüven! Oysa daha kendinizinkini terbiye edemezken başkalarının egolarını nasıl dizginleyebilirsiniz ki?

Bir devrin sonu: Plazaya veda, hayallere yolculuk...

Ne Amerika'da hayatım değişmiş ne de plazadan kurtulmak için hayat bana gerekli işaretleri vermişti. Girdiğim kısır görüşmelerden bir sonuç çıkmıyor, bir yandan da Amerika'daki o set ortamları, yaşadığım rüya gibi deneyimler gözümün Önünden gitmiyordu. Bankaya gelip gitmekse, bakkala gidip gelmekten daha fazla bir anlam ifade etmiyordu artık. Oyunculuk yapmak istiyorsam, bankada durmam vakit kaybıydı. Bir yandan dokuz-altı çalışıp, bir yandan da bu alanda bir iş bulmam neredeyse imkansızdı.

Ne giydiğim kıyafete özeniyor, ne düzenli tıraş oluyordum. Şube ziyareti yapmak, yıllardır konuştuğum şeyleri yeni bir şey anlatıyormuş gibi insanlara anlatmak eziyet gibi gelmeye başlamıştı. Yine de birlikte çalıştığım insanları sevdiğimden işimi layıkıyla yapma gayretindeydim. Ama bu böyle olmayacakta; hayatın yoluma hayalini kurduğum şeyleri çıkarmasını istiyorsam, önce o yolu açmam gerekiyordu. Zaten vaktim olsa bütün enerjimi iyi bir menajer bulmaya, güzel bir rol kapmaya ayırıp kısa sürede hedefime ulaşabilirdim!

Son performans döneminde yöneticimin ilk kez notumu 'B+' olarak vermesi benim için bardağı taşıran son damla oldu. Bir sabah arabada dinlediğim Pharell Williams şarkısının da etkisiyle, henüz bitmemiş kredi borçlarımı umursamadan, soluğu Sema Hanım'ın odasında alarak gayet medeni bir şekilde istifamı sundum. Hiç ısrar etmedi bana! Rahatlamıştım, işim sandığımdan da kolay olmuştu.

Ofisteki son günümse hayli dramatikti. Her gün yaptığım "Sizi özleyeceğim" şakası gerçek olmuştu. Son güne kadar sır gibi sakladığım ayrılışımı, attığım veda maili ile öğrenen yüzlerce saha personeli, şube müdürü ve pek çok çalışma arkadaşım büyük şaşkınlık içindeydi. Öyle güzel şeyler yazıyorlardı ki, gözlerim dolmakla kalmamış, dolgun yanaklarımdan yaşlar süzülmeye başlamıştı. İşte o an, bankada kaldığım süre boyunca ne kadar doğru işler yaptığımı fark ettim ve bir kez daha kendime sordum: Gerçek başarı neydi? Yalakalıkla veya,başka yöntemlerle belirli koltuklara oturmak mı yoksa insanların gönlünde taht kurarak, hayalinin peşinden koşmak uğruna koskoca bir konfor alanım terk etme cesaretini gösterebilmek mi? Benim için kesinlikle ikincisiydi ve bu yüzden ben çok

başarılıydım!

Masamdaki çemçük orkideyi kolime koydum, hayatım boyunca asla kullanmayacağım kırtasiye eşyalarımı da alarak tatlı bir hoşça kal töreninin ardından güvenlik görevlilerine giriş kartımı iade ettim ve kendimi gerçek hayatın kollarına bırakıverdim!

Dostman tepkisi:
"Kaan nasıl özeniyorum sana ya! Eminim birkaç ay içinde para da kazanacaksın ve beş yıl içinde çok iyi yerlerde olacaksın dostum!"

(Yok, on yıl anasını satayım!)

Ailesel endişeler, evime veda, menajer sorunsalı ve müzikal mucizesi

Hayalinizin en güzel hali hayal halidir. Onu gerçekleştirmeye kalktığınızdaysa, hayal kurarken asla aklınıza gelmeyen aksilikler peşinizi bırakmaz. Oyuncu olmayı kafaya takmıştım ama o iş o kadar kolay değildi. Ailem istifa etmemi bekliyordu ama 'biraz daha beklesem' hiç fena olmazdı. Borçlarım bitmemişti; en azından yıllar önce girdiğim, daha doğrusu bana giren Kurtköy'deki evin taksitleri bitseydi!

Akşam eve gelip annemlere durumu açıkladığımda olayı buruk bir sevinçle bile değil, sadece buruklukla karşıladılar. Haksız sayılmazlardı. Neyime güvenip 'cillop' gibi işi bırakmıştım? Babam ailede aktif çalışan tek insan haline gelmişti. Ters bir şey söylemedi adamcağız ama gözlerindeki endişeyi görmemek için görme engelli olmak gerekiyordu. Sakin bir ses tonuyla "Sen en iyisini bilirsin oğlum, hayırlısı olsun artık" dedi ve yemek yemeye mutfağa geçti. Bu sessiz ve zarif direniş beni ziyadesiyle endişelendirmiş, o akşam sabaha kadar internet başında oyunculukla ilgili ilanlara bakmama vesile olmuştu.

Günler geçtikçe bu paniğim daha da artmış, kredi kartı ekstrelerimse düşüncesizce gelmeye devam etmişti. Bu knuyu bir süre için kafamdan atmak adma meşhur altmış yedi metrekarelik evimi satmaya karar verdim. Kısa sürede alıcı bulan evimi teslim etmeye gittiğimde korkuyla karışık bir hüzün kapladı içimi aniden. Ama bunu bir Kemalettin Tuğcu romanına çevirmeye niyetim yoktu sonuçta. Zaten önümde daha aşılması gereken çok şey vardı...

Bir kere hala tombuldum. Piyasadaki birkaç isim yapmış menajer randevu bile vermiyor, attığım onca e-mail cevapsız kalıyordu. Araya bazı tanıdıkları sokmaya çalıştığımdaysa, "Biz ünlülerle çalışıyoruz" gibi gerzek gerzek cevaplar alıyordum. Aslında işin özü şuydu: Bir Best Model ya da Miss Turkey dereceniz yoksa -ki benim cıvalı ateş ölçen dereceden başka bir derecem yoktu- bu sektörde kimse yüzünüze bakmıyordu. Dereceniz olmasa da menajerlerin, yönetmenlerin, cast direktörlerinin hormonlarını zıplatacak bir tipinizin olması lazımdı. Bunun dışında tiyatrolarda var olma

mücadelesi gösterebilirdiniz ama orada da ana rahmi problemi var, biliyorsunuz... Yani konservatuvar falan okumadıysanız, asla sizi arasına almak istemeyen kibirli bir kitleyle karşı karşıya kalıyordunuz.

Menajer olmadan da rol kapmak çok zor iş zira oyuncu seçen cast direktörleri sadece menajerlerle muhatap oluyor. Yurt dışında olduğu gibi herkese açık seçmeler maalesef burada söz konusu değil. Ünsüz bir oyuncu ya da oyuncu adayıysanız, menajerden çok cast ajanslarına yönelebilirsiniz. Onlar da daha çok reklamlar ve dizilerde kimi zaman diyalogsuz, kimi zaman da figüratif roller ayarlayan kurumlar.

Bu girdaplarda nasıl hırpalanmadan var olurum diye düşünürken, bankadan bir arkadaşım kuzeninin bir menajerlik firması açtığını ve onlarla görüşmemin faydalı olabileceğini söyledi. Çok sevindim tabii. Yolun daha başındayken bir menajer bulmak çok iyi olurdu. Hemen görüşmeye gittim. Daha önce hiç bu işlerin içinde olmamış, birbirinden çok farklı üç kadının kurduğu bir şirketti bu. Ofisleri Etiler'in en güzel yerlerinden birindeydi, hepsi Etiler'de oturuyordu ve altlarında son model arabalar vardı. Havalı görünen bu durum tabii ki beni hemen etkilemişti. Kaan Sekban için hava cıva her şeydir!

Bana yapmak istediklerini, ideallerini anlattılar. Orası sadece bir oyuncu ajansı değil, proje üreten bir atölye olacaktı. Kendi projelerimizi üretip satacaktık, kesinlikle çok fazla oyuncu alınmayacaktı ve bir aile ortamı hedefleniyordu. Bakın size şimdiden söyleyeyim; eğer oyuncu olmaya niyetliyseniz ve gittiğiniz ajansta bunun gibi laflar duyarsanız, yemek resimlerini vitrinine asan kebapçılardan kaçar gibi oradan kaçın. Zira bunların hiçbiri asla gerçekleşmeyecek demektir. Tabii ki büyük hayaller, hedefler koymak çok güzel ama bol keseden atma seviyesine gelmediği sürece! Ben de sonradan anlayacaktım ki, yeni kurulan ajansların hemen hepsi bu vaatlerle oyuncu bulmaya çalışıyordu.

Ama dedim ya, yolun başındaydım ve başka bir çarem de yoktu. Paşalar gibi iki senelik sözleşmeyi de imzaladım. Normal şartlarda bir dizide ana kadroda iş bulmadan sözleşme imzalamak intiharla eş değerdir. Yine de benimle ilgilenecek Gülfem'i sevmiştim. Gerçekten iyi kalpli bir kadındı. Arkadaş canlısıydı. Hakikaten çabaladığını da hissediyordum. Ama zaman geçtikçe birtakım tuhaflıklar sezmeye başlamıştım.

Her gün kendi selfie'sini koyup, en önce kendi beğeniyordu. Bir süre sonra, "Acaba kendisi de oyuncu olmak mı istiyor?" diye düşünmeye başladım. Uzun süre bir seçmeye gidemedim, bunu kendisine

sorduğumda da "Kaancığım, isimsiz oyuncuların işi aslına bakarsan biraz kader kısmet" cevabını aldım. Yahu işim kısmete kaldıysa Medyum Memiş'le çalışayım, senin yanında ne işim var?

Bir süre sonra bu üç kadının kendi aralarındaki iletişimde de kopmalar oldu. Birbirlerinden habersizlerdi. En kötüsü de sektörde neredeyse kimse onları tanımıyordu. Bir ortamda "Menajerin kim?" dediklerinde cevap vermeye korkar olmuştum. Şirketin başında Özge vardı. Sadece birkaç 'ünlü' arkadaşıyla muhatap olan bir tipti. Bizlerle muhabbet bile etmezdi. Gülfem ara ara biz 'isimsiz' oyuncuları ofiste toplardı. Çaylar, kahveler içer, dağılırdık. Niyeti kesinlikle iyiydi ancak tecrübesi ve pratiği sıfırdı.

Bu durum canımı sıkmaya başlamış, beni yeni arayışlara itmişti. Her gün oyunculukla ilgili sınırlı sayıdaki ilanlara bakıyor, yine sınırlı sayıdaki tanıdıklarımdan cılız ricalarda bulunuyordum. Fakat bu sektörün paradigmaları çok daha farklıydı. Taleplerinizi ve ricalarınızı kibar yollardan iletmeniz hiçbir işe yaramıyordu. Plaza hayatında dilinizi kullanma yeteneğinden bahsetmiştim ya, burada onun on katını düşünün! Ve evet, her anlamda!

Benim gibi iletişim konusunda son derece rahat ve açık bir adam için bile aşırı kaçan yalakalık manevraları, plazadaki örneklerini donunda sallayabilecek bir flört mekanizması karşısında içimdeki naçiz oyunculuk ateşi bile neredeyse sönme seviyesine gelmişti.

Annemin ameliyat olduğu gündü. Ailece aşırı gergin ve duygusaldık. Bir yandan tam annemin bu zor döneminde işi bırakarak çok mu bencilce bir hareket ettim acaba diye düşünmeden edemiyordum. O sırada posta kutuma bir e-mail düştü. Aylar önce öylesine başvurduğum bir müzikal seçmesinden çağırıyorlardı! Daha 'zamansız bir zaman' olamazdı herhalde!

Annemin ameliyatı iyi geçmiş, hepimiz derin bir nefes almıştık. Ancak bir hafta daha hastanede kalacaktı. Ertesi gün hastane telaşı içinde apar topar seçmelere gittim. O kadar 'öylesine' gidiyordum ki, ne fiziksel ne de ruhsal halim hazırdı.

Seçmenin yapılacağı yere vardım. Yüzlerce insan vardı. Hepsi gencecik ve çoğu haddinden fazla fitti. Zavallı ben hem yaşım başım hem de göbeğimle ses yarışmasına katılan Susan Böyle gibiydim. Sıra bana geldiğinde hızlıca hazırlandığım şarkıyı söyledim. Ezberlediğim tiradı okudum. Ve dans kısmında da dans hocasının bir kez gösterdiği hareketleri grupla birlikte yapmaya çalıştım. Dansta o kadar

kötüydüm ki, o an oradakilerden başka birinin beni görmesine dayanamazdım herhalde!

Jürideki hocalar ve yönetmen teşekkür etti ve olumlu olması halinde ikinci eleme için tekrar çağıracaklarını söyledi. Sandığımdan da zordu bu iş. Ama zaten hiç umudum yoktu. Sadece yönetmen şarkımı beğenmiş ve espriden uzak bir espritüellikle "Bankada şan dersi mi veriyorlar? Enteresan!" diyerek sözde iltifat etmişti.

Ertesi gün evden hastaneye doğru arabamı sürerken, hiç alışkanlığım olmamasına rağmen e-maillerime bir bakayım dedim. O da ne! O gün için saat 15.00'da ikinci seçmeye davet ediyorlardı ve saat 11.30'du! Hemen hastaneye gidip aileme haber verdim, anneciğim çok sevindi, alt kattaki marketten eşofman, t-shirt falan aldım seçme sırasında giymek için. Bu sefer kişi sayısı azdı. Yaklaşık otuz kırk oyuncuyduk toplam. Eh tabii, bu noktada biraz havaya girmiştim, müzikal fakiri bir ülkede müzikal oyuncusu olma ihtimali heyecan vericiydi.

Bütün gün süren performanslar sergiledik. Dansta yine halim içler acısıydı. Fakat bu sefer bir de doğaçlama performans istediler. Allah ne verdiyse içimdeki her şeyi akıtıverdim sahneye. Yönetmen beğenmişti. Hatta öyle ki, benden sonra seçmeye girenlere rol vermem için de gün boyunca sürekli beni çağırdı sahneye. Gece saat dokuz sularında asistan kız gelip bekleyenlere "Adım okuduklarım gidebilir" dediğinde kendimi Sophie'nin Seçimi (Sophie's Choice)'ndeki Meryl Streep'in kızları gibi hissetmiştim. Neyse ki benim adım okunmadı.

Sonra kalanlar içinden benim de dahil olduğum bir grup bir kez daha sahneye çağrıldı ve yönetmenin ağzından o tarihi sözleri duyduk: "Evet arkadaşlar, tebrikler! Kadroya alındınız! Ama lütfen çıkarken belli etmeyin diğer arkadaşlarınıza, seçilmediklerini daha sonra söyleyeceğiz."

Kulaklarıma inanamıyordum. Bir ay önce bankacıyken, şimdi resmen müzikal oyuncusu olmuştum! Yaşadığım mutluluğu tarif edemem. Bankada çalışırken New York'a gidip müzikal eğitimi almak, bundan aldığım güçle istifa etmek ve büyük bir müzikale girmek! Bu, rüyamda bile göremeyeceğim türden bir güzellikti.

Hemen hastaneye koştum, anneme bu haberi vermek için deliriyordum, pastanenin kapısından girdim, asansörü bile bekleyemeden merdivenlerden dokuz kat yukarı çıktım. Koridorda rutin akşam yürüyüşünü yapan annemi gördüm. Göz göze geldik, meraklı bir şekilde bana baktı. Fal taşı gibi oldu o güzel gözleri. "Şu an

karşında bir müzikal oyuncusu duruyor!" dedim. Ağlamaya başladık sarılıp. O gece annemin hastane odasında ablam ve annemle yaptığımız kutlamayı hayatım boyunca hiçbir şeye değişmem!

En güzeli de, ne sözde menajerimden ne de Instagram resminin altına "Ah bu ne güzellik böyle" gibi zevzek laflar etmek zorunda kaldığım bir cast direktöründen gelmişti bu iş. Tamamen kendi çabamla, annem hastanede yatarken iki gün boyunca bütün uzuvlarımdan terler akıtarak, kendi kendime hak ederek başarmıştım bunu. Paha biçilemez bir başlangıçtı benim için.

Menajerim Gülfem de bu haberi sevinçle karşıladı ve benimle gurur duyduğunu söyledi. Tabii uzun bir süre "Bana rol bul" diye kafasının etini yemeyecektim, zaten ona para yağdıran bir oyuncu olmadığım da aşikardı. Bu müzikal işi menajerimle rayına oturmayan ilişkimiz için mükemmel bir ara anlamına geliyordu.

Müzikalin kadrosu şekillendikçe aym sahnede karşılıklı oynayacağım tanınmış oyuncuları öğreniyor, daha da heyecanlanıyordum. Özellikle başrolde müziğin gerçekten divası diyebileceğim bir isim, Nükhet Duru vardı. Genç başrol isimler de oldukça iyiydi. Yaşça çok büyüğüm olan üstadlardan genç ansamble ekibine kadar oldukça zengin bir kadroyduk. Üstüne para versem böyle bir ekipte yer alamazdım herhalde.

Önce bir iki okuma provası yapıldı, yönetmenimiz aynı anda başka bir oyunla daha ilgilendiğinden bir süre bizimle olamayacaktı. Biz de dans ve şarkı provalarıyla başladık. Benim gibi dans özürlü bir adam için dans provalarıyla işe başlamak şahaneydi! Meydan okumamn dibine vuruyordum her gün. "Bir an önce sahne provaları başlasa da her gün kan ter içinde kalmaktan kurtulsam" diye geçiriyordum içimden sürekli. Ama işte "Bir şeyi çok istemek iyi değil" derler ya, çok doğruymuş maalesef.

Şarkı ve dans provaları oturmak üzereydi. Yönetmen de diğer oyununu sahneye koymuş, artık bizimle ilgilenmeye (!) hazırdı. Çok geçmeden sahne provalarına başladık. Başlamaz olsaydık...

Sahne provaları ilerledikçe, yönetmenin bana karşı hal ve tavırlarında bir tuhaflık sezmeye başladım. Uyarılarının dozunu gittikçe sertleştiriyor, herkesin içinde kaldırılması zor laflar ediyordu. Bankacı kökenli oluşuma laf ediyor, sanki en kötü benmişim gibi söyleniyordu. Hayatımda işitmediğim şeyler işitiyordum. Bir keresinde salonda koltuklarda dinlenen tüm oyuncuları sahneye çağırdı. Ben de herkesle

birlikte sahneye yöneldim ve birden bana dönerek, "'Nerede kaldın sen, bana bak seni o bankaya geri gönderirim!" dedi. Şok olmuştum. Yumruğumu sıktım, ters bir laf etmemek için yutkundum ve "Affedersiniz hocam" demekle yetindim. Bütün kadronun önünde hiç ama hiç hak etmediğim bir muamele görüyordum. Üstelik bütün provalara saatinde gelen, ezberleri tam bir insandım ama ona göre ben bunları zaten yapmalıydım!

Aklı sıra beni testten geçiriyordu belki de! Sex and the City'deki Musevi olmaya çalışan Charlotte gibiydim. Her sabah sahneye "Acaba bugün ne azar işiteceğim?" stresiyle geliyor, bu yüzden de sahnede kilitleniyordum. Oysa seçmelerde beni seçen kendisiydi. Tüm bunların dışında da çok bilgili, bir oyuncunun kendisinden çok şey öğrenebileceği biriydi. Provaları kabusa çeviren bu tavrı olmasaydı, gerçekten ondan çok fazla şey kapabilirdim. Ama kendisi sanki benden cüzzam kapacakmış gibi davrandı hep. Soru sormaya korkuyordum, her soru soruşumda da "Oooof... Offff..." deyip durması günümü ayrıca şenlendiriyordu!

Diğer yandan, rolümü senaryodakinden daha fazla köpürtmüştü. Bu bana güvendiği anlamına gelmiyor muydu? Beynim arapsaçına dönmüştü. Bir de diğer oyuncular sağ olsun, her kafadan ayrı bir ses çıkıyordu. Ben adamın laflarını ne kadar unutmaya çalışıyorsam, her seferinde biri yanımda bitip "Kaancığım takma yaaa, bunlar oluyor işte" deyip beni iyice gaza getiriyordu.

Annemlere bir şey belli etmeyeyim diye bunları anlatmıyordum. Ailem ve çevremdeki bir sürü arkadaşım oyunun ilk kez sahneye konulacağı prömiyer gecesini dört gözle beklerken, ben oyundaki geleceğimi düşünmeye başlamıştım resmen. Zaten doğru düzgün bir para kazanmayacaktım. Bu adamı çekmeye değer miydi? Bir akşam o senenin Oscar ödüllerinde en iddialı filmlerden olan Whiplash'ı izledim. Başıma gelenler neredeyse filmdeki baterist çocuğun başına gelenlerle ayraydı. Bana her yer Whiplash'tı.

Sonra düşündüm; pes edip gitsem kim kazanacaktı? Adam bana uyuz oluyorsa, kazanan kesinlikle o olacaktı. Kadrodan ayrılıp birkaç ay sonra oyun çıktığında hasedinden ölecek olan da ben olacaktım. Bu senaryoların hiçbirinde kazanan ben değildim. Hüngür hüngür ağladığım bir gecenin sabahında, devam kararı verdim kendi kendime. Sonuna kadar gidip o sahneye çıkmak namus borcundan farksızdı artık benim için!

Prömiyer günü yaklaştıkça hocanın gerilimi artıyor, tabii ki bu her

seferinde en çok bana yansıyordu. Başrollerdeki oyunculara ise sürekli methiyeler düzüyor, onların ne kadar profesyonel olduklarından falan dem vuruyordu. Onlara kızmak istese bile kızamayacağı için her seferinde olan 'isimsizler'e oluyordu.

Ben artık kulaklarımı tıkamış, oyunun çıkmasını bekliyordum. Bu arada müzikali sahneye koyan müthiş vizyonlu (!) yapım şirketimiz, masraflı olduğunu düşünerek yemek öğün sayımızı ikiden bire indirmiş, akşam geç saatte konulmuş olan servisleri kaldırmıştı. Genç oyuncular kendi aralarında "Protesto edelim, oynamayalım, çıkmayalım" diye galeyanlara gelip durdular. Hani sözde sanat falan yapıyorduk ya, hikaye!

Plaza dünyasındaki kapitalist sistemi mumla arar olmuştum. En azından orada bir sistem vardı. Servis vardı. Çeşit çeşit yemek vardı! Burada ise kapitalizmden hallice bir monarşi söz konusuydu. Tepedeki patron amca ne derse o oluyordu. Bir iki kere büyük ve yaşlı patron provayı izlemeye geldiyse de asla bizlerle "Çocuklar elinize sağlık" minvalinde tek bir kelime konuşmadı. Yatılı okul müdürü gibi izleyip gitti. Aldığımız parayı zaten yazmaya utanıyorum. Kısacası, elimizde olan tek şey yaptığımız sanata olan aşktı. Bize bizden başka dost da yoktu, fayda da. Son günlere doğru başrolünden dansçısına kimse bu işten zevk alamaz olmuştu.

Prömiyerden birkaç gün önce benim doğum günümdü. Her sene partilerle, konsept geceler yapıp kalabalık sofralarda kutladığım günü ilk kez provalardan dolayı kutlayamamıştım. Gece dokuz gibi hoca mola verdi. Rol arkadaşım yanıma gelerek, "Kaan, hoca seni çağırıyor, bir gelir misin?" diyerek kolumdan çekti. "Allahım ölmek istiyorum" diye içimden geçirdiğimi hatırlıyorum. Sonra kafeteryadan içeri girdik. Karanlıkta bir anda ışıklar açıldı ve herkes hep bir ağızdan "İyi ki doğdun Kaan!" diye şarkı söylemeye başladı.

Başroldeki divamız Nükhet Duru da dahil tüm oyuncular, herkes oradaydı. O kadar mutlu olmuştum ki, sanki çektiğim tüm acılara değmişti o saniyelerde yaşadıklarım. Prova bittiğinde karlar altında salak salak sırıtarak Taksim'deki arkadaşım Melike'nin evine gittim. Çok ama çok mutluydum. Sonra telefonum çaldı. Arayan ablamdı. Acı haberi verdi: "Kaancığım, Lucky az önce vefat etti."

On dört yıllık köpeğimiz, daha doğrusu yavrumuz, hastalık içinde geçen son günlerinin arasından cennete uçmak için benim otuz üçüncü yaş günümü seçmişti. Birkaç dakika önce yaşadığım sevincin yerini tuhaf bir hüzün alıyordu. Bu duygu gelgitlerinin nerede patlak

vereceğini çok merak ediyordum.

Temsil günü bu gürültü patırtı içinde geldi çattı. Benim için anlamı, herkes için olduğundan çok daha büyüktü. Yüzden fazla eşim dostum bilet alıp gelmişti. Muazzam bir kar fırtınası vardı o akşam. Ama yine de salon tıklım tıklım dolmuştu. Bildiğim bütün duaları okudum ve açılış sahnesindeki dansımızı etmek üzere sahnedeki yerimi aldım.

Perde açıldığında kalbim duracak gibiydi. İlk kez bu kadar büyük bir seyirci kitlesinin karşısındaydım. Gözümü şöyle bir seyircilerin arasında gezdirmeye kalktım. Her köşede bir arkadaşım vardı. Orta sıralarda annemle babamı gördüm. Nasıl da şık giyinmişlerdi...

Çok geçmeden orkestra müziği girdi ve oyun başladı. Oyunumuz uzundu, final bölümünde selam sırası bana geldiğinde salonda büyük bir alkış koptu. Bunun sebebi Tony'lik bir performans sergilemem değildi tabii, Popstar finaline kalmışım gibi salonun neredeyse yarısının benim için gelmiş olmasıydı:)

Oyunu çok beğenenler olduğu gibi, amatör bulanlar da oldu. Bana göre oyunda eksik olan tek şey takım ruhuydu. Bunun da sorumlusunun kim olduğu çok netti. Vizyon sahibi bir yapımcımız olsaydı, bana göre yıllarca kapalı gişe oynayacak, dünyayı turneleyecek bir potansiyeli vardı. Ama maalesef terör olayları da bahane edilerek sürekli iptal edilen temsiller, düşük bütçeli reklam kampanyaları kaçınılmaz sonu hızlandırdı ve Moskova Balesi'ni aratmayan seçmelerden geçtiğimiz, dört ay aralıksız prova yaptığımız kırk kişi kadrolu ve usta gazetecilerin "En az beş yıl kapalı gişe oynar" dediği oyun, beş temsilden sonra perdelerini oyunculara hiçbir açıklama yapılmaksızın kapattı.

Bu hüzünlü final tabii ki benim yine oyunumun galasına bile gelme zahmetini göstermeyen sözde menajerimle yüz yüze gelmem anlamına geliyordu...

Dostman tepkisi:
"Kaan harika şeyler yapıyorsun vallahi ama sen şimdi bundan çok bir para kazanmayacaksın, değil mi? Karın doyurmuyor tiyatro be Kaanım!"

Yeni arayışlar, yeni ufuklar: ‘Happy Office’

Aşırı vizyonlu menajerim her zamanki gibi sektörün ne kadar ölü olduğundan ve piyasamn uzun süredir durduğundan bahsediyor, bu işleri tamdık olmadan yapmanın imkansızlığından dem vuruyordu. Neredeyse ben ona acıyıp bir rol bulmaya kalkacaktım, o derece... Kendi kendime sosyal medyayı kurcalayıp yeni bir ajans arayışına girdim. Belli başlı menajerlerin Instagram hesaplarına bakmaya başladım. Her koydukları post'un altı ünlü ünsüz oyuncuların yazdığı aşırı yalaka cümlelerle doluydu.

Bu sektörün bir olmazsa olmazı da sosyal medyada sizden daha güçlü konumdaki kişilere karşı takınmanız gereken Instagram tavrıdır. Mesela bir oyuncuysanız, cast direktörü salatalık fotoğrafı koysa bile 'like' edip altına "Harikaaaa" yazmanız gerekir. Senaristseniz, yönetmenin her koyduğunu, yönetmenseniz yapımcımn her koyduğunu büyük bir ihtimamla beğenmeniz beklenir. Aksi halde kibirli damgası yersiniz ve 'like' performansı sizden daha iyi biri gelir, rolü kapar! Eğer mideniz kaldırıyorsa, bu 'beğenme' durumunu gerçek hayata da taşıyarak her türlü yapışkanlığı sergilemelisiniz. İşte benim en zayıf noktam da burada ortaya çıkıyordu. Asla nezaket 'like'ı basamıyor, asla yalakalık 'retweet'i edemiyordum. Enerjimi bunlara harcamak aptalca geliyordu.

Bu şartlarda da iyi bir menajer bulmak, Beyoğlu'nda hala Emek Sineması'nı aramak gibiydi. Kendi kendime bir iş icat etmem şarttı. Ara sıra ofisten arkadaşlarımla konuşuyor, plazadaki hayatın nasıl her geçen gün daha kötüye gittiğini dinliyor, onlar için üzülüp kendim için seviniyordum. Herkesin mutsuz mutsuz çalıştığından ve motivasyonun yerlerde süründüğünden bahsediyorlardı... Ne yeni bir şey!

Plaza hayatında çok kapı kapandı suratıma ama hiçbir zaman neşemden bir şey eksilmemiştir. "Bunu insanlara nasıl anlatabilirim?" diye düşündüm birkaç akşam uzun uzun. Makaleler okudum, videolar izledim. Kendi deneyimlerimden bazı çıkarımlar yaparak belli kavramlar oturtmaya çalıştım. Ondan sonra da sosyal medyadan ufak bir afiş çalışmasıyla nabız yoklaması yaptım ve sordum: "Ofiste gerçekten mutlu çalışmanın yollarını benimle keşfetmeye var mısınız?"

Arabaların üstüne atılan masaj salonu kartvizitlerinden hallice olan afişimin mesajı yerine ulaşmıştı. Ertesi gün bir arkadaşım, şirketi için bir seminer istedi hemen. Acayip korkmuştum. Çünkü içeriğim o kadar zengin değildi. Hatta içeriğim yoktu desem yeridir! Yine de hadiseye çivileme bir dalışla davetlerini kabul ettim ve şirketlerinde bir konuşma yaptım. Aslında insanların iş yerinde kendilerini belli konfor alanlarına hapsetmeyi tercih ettiğini ve bu konfor alanlarından çıkılırsa mutlu olunabileceğini anlatmaya çalıştım. Herkes çok memnun kalmıştı, insanlar yanıma gelip tek tek teşekkür ettiler. Bense hala şaşkındım; bu cahil cesaretime ve anlattıklarımın bu kadar kolay karşı tarafa geçmesine!

Daha sonra bu konsepte 'Happy Office' adını verdim. Marka patentini aldım, kendi kendime logosunu tasarladım, mütevazı bir web sitesi yaptım. Kurum kurum dolaşmadım ancak interneti etkin kullanmaya çalıştım. Beyaz yakalı insanlardan kısa videolar toplayıp, sosyal medyada paylaşılmasını sağladım. Birkaç gün sonra bir firma, bir firma, bir firma daha...

Aldığım ücretler büyük paralar değildi ama anlattıklarımla para kazanıyor olmak çok iyi geliyordu. Derken büyük bir organizasyonda halka açık bir seminer verdim, bir iki televizyon kanalında program konuğu oldum. Happy Office platformunda yaptıklarım ve ofisten sahneye uzanan yolculuğum ülkenin en çok okunan gazetesinin insan kaynakları ekinde yayınlandı. Bir anda kendimi başka bir kulvarda buluvermiştim. Fakat bu alanda daha çok kişiye ulaşmak için profesyonel ekiplerle çalışmak gerekiyordu ve ben tek başıma yetmemeye başlamıştım. Diğer yandan, henüz oyunculuk ve gösteri dünyasındaki yolculuğumu tamamen eğitim ve seminer alanına kaydırmaya da hazır değildim. Ama bu deneyim bana yakın gelecek için müthiş bir ışık tutacak, beni karanlıktan aydınlığa çıkaracak şeyin temelini oluşturacaktı. Mutluluğun anahtarı hiç durmadan üretmekteydi! Tam bu sırada benim yine tam yol tornistan ederek süper alakasız bir işe girişme zamanım da gelmişti...

Bir bu eksikti: İtalya'da opera!

Tipimin ne Best Model'le ne de Miss Turkey'le uzaktan yakından ilgisi olduğundan, menajerlerin ve cast direktörlerinin radarma girmeyi beceremedim hiçbir zaman. Zaten onların radarma girmek için başka türlü girişkenlikler sergilemeniz lazım. Hal böyle olunca, doksanlı yıllarda gazetelerden iş ilanlarına bakıp kırmızıyla elips içine alan eski dizi karakterleri gibi iş kovalamaya başladım. Ne yazık ki aşırı vizyon sahibi yurdum sektöründe internet gibi mecralardan başvurabileceğiniz seçmeler söz konusu olmadığından, yine aklım fikrim ecnebi memleketlerdeki atraksiyonlardaydı.

Oyuncu bir arkadaşımın paylaştığı bir ilan, sanırım benimle uzaktan yakından ilgisi olmadığı için ziyadesiyle ilgimi çekti: "Bu yaz Philedelphia Uluslararası Operası tarafından Shakespeare'in dört yüzüncü yaş günü dolayısıyla İtalya'da sahnelenecek Bir Yaz Gecesi Rüyası operasında rol alacak uluslararası oyuncular aranıyor."

Tenor falan olma şartı yoktu, zira salt oyunculuk yapılacak roller de vardı. İki ay İtalya'da kalıp, birçok ülkeden oyuncuyla çalışma fırsatını kaçıramazdım! Hem "Kaç yıldır canım arkadaşım Shakespeare'in yaş gününü atlarım, bu sene şöyle güzel bir kutlayayım da gönlü olsun rahmetlinin" diye düşündüm. Parası azdı ama bana kazandıracakları çok fazlaydı.

Hemen daha önce yurt dışında katıldığım eğitimlerden derlediğim bir minik video hazırlayıp, üstüne de cilalı İngilizcemle birkaç cümle konuşup yolladım. Operanın başındaki kadın yetmiş yaşlarında, ak saçlı, anaç bir hanımefendiydi. Adı Karen'dı. Hemen benimle Skype üzerinden görüşmek istedi ve görüşmenin sonunda videomdan çok etkilendiğini iletip rolü aldığımı açıkladı! Tabii küçük bir detayı atlamadı; temsillerin hepsi İtalyanca olacaktı!

O dönem müthiş bir ticari zeka parıltısı (!) göstererek sattığım evimden kalan parayla annemlerle aynı sitede ayrı eve çıkmıştım. Koşarak bizimkilerin kapısını çaldım ve 'güzel' haberi verdim. İlk başta sergiledikleri coşkulu sevinç gösterisi, otuz yedi saniye sonra yerini endişeli sorulara bıraktı. Perdeyi babam açtı: "Evladım, iyi hoş peki sen kaç para alacaksın bu işten?"

Onu tatmin etmeyeceğini bilerek cevabımı verdim: "Orada konaklamamı karşılıyorlar. Uçak biletimi ben alacağım zaten ama çok

ucuz biletler babacığım. Yeme içme de onlardan, bir de aylık bin euro harçlık veriyorlar." Abartma sosuyla dolu bu ifademin gerçek haliyse şuydu: Yemek falan karşılamıyorlardı ve sadece beş yüz euro veriyorlardı. Soru silsilesi annemle devam etti: "E geçen ay köpek aldın bir de, kim bakacak ona sen gidince?"

Hayatın gerçeklerini bir bir yüzüme vuruyorlardı; ben kendimi Sevda Demirel'den tokat yiyen Hande Ataizi gibi hissediyor ve yine Hande Ataizi gibi bir tuvalet penceresinden dışarı kaçmak istiyordum. Son noktayı yine babam koydu: "Yani bir şey kazanmayacaksın, amme hizmeti!"

Böyle düşündükleri için onları asla suçlayamam. Anne baba olarak, hala bir baltaya sap olamamış oğullarının ne zaman elinin tekrar glutensiz tam tahıllı ekmek tutacağını merak ediyor ve endişeleniyorlardı. Yine de her şeye rağmen ve her zaman olduğu gibi beni destekliediler sağ olsunlar. Başka çareleri de yoktu bu deli oğlanın gelgitleri karşısında.

Ben yine de kendime yeni bir meydan okuma yarattığım için gururlu ve mutluydum. Evet, belki para kazanamayacak, hatta para harcayacaktım ama dönüp baktığımda kendi ülkemde birçok oyuncuya nasip olmayan deneyimlere sahip olacaktım. Belki gazetelerde manşetlere çıkmayacaktım ama manşetlere çıkanları manşetlere çıkaran şeylerden çok daha değerli adımlar atacaktım. Gördüğünüz gibi kendim söz konusu olduğunda çok güzel 'dolma' sararım:)

Gitmeden birkaç gün önce uzun zamandır takip ettiğim ve çok çalışmak istediğim büyük bir menajerlik firmasından aradılar. Attığım aşın dozda içten yazılmış e-mail onları etkilemiş görünüyordu. Görüşmeye gittim. Merve isimli çok tatlı bir kadın karşıladı. Asıl patron Döndü Hanım ofiste yoktu. Zarif bir ofis hediyesi almıştım. Masasına bıraktım ve Merve'yle konuşmaya başladık. Benimle deneme sürecine girmek istediklerini söyledi. İtalya dönüşü birkaç deneme çekimi yapacaklarını anlattı. Havalara uçuyordum! Her şey benden yana olmaya başlamıştı bir anda. Üstelik onlarla tam İtalya'ya oyunculuk yapmaya gidiyorken görüşmek süper havalıydı ve tabii ki döndüğümde beni havada kapacaklardı!

LPG'li Ferrarileri kıskandıran bu gazla gidip, eski sözde menajerim Gülfem'le yollarımı ayırdım. Bana karşı mahcuptu ve sağ olsun sözleşmem olmasına rağmen anlayış gösterdi. Artık selfie çekmeyi de bırakmıştı. Ama bunlar benim kariyerim için yeterli işaretler değildi.

Zaten birkaç hafta önce yeni başlayacak bir diziye de erkek oyuncu olarak şirketin sahibi Özge'yle birlikte olmaya başlayan Taner diye birini sokmuşlardı. Bu kokuşmuş ortamda daha fazla kalamazdım, beni ne menajerler ne cast direktörleri istiyordu dışarıda!

İtalya'ya ilk kez her beyaz yakalı gibi sekiz taksitle dört günlüğüne gitmiş ve yine herkes gibi aşık olmuştum. Artık nasıl "Keşke bir gün buralarda sahneye çıksam" diye arabesk bir ruh haliyle içimden geçirdiysem, işte tam da bu olmuştu. İlan edilenden üç gün önce Milano'ya geldim, biraz havaya gireyim diye. Harika hissediyordum. Aşırı az bir bütçeyle idare etmek zorunda olsam da, krallar gibi pizzamı yiyip şarabımı içtim üç gün boyunca! Daha sonra ülkenin orta bölgesi olan Umbria'nın Citta Della Pieve kentine geldim. Altı hafta boyunca memleketim olacak yere yani.

Beni iki Amerikalı ve bir Arjantinliyle birlikte dünya tatlısı bir taş eve yerleştirdiler. Aynı odada üç erkek uyuyacağımız gerçeği dışında her şey harikaydı. Hemen ertesi gün İtalyanca telaffuz provaları ve sahne çalışmaları başladı. Esas oğlanlar ve esas kızlar, sopranolar ve tenorlardı. Biz beş komedyen aktör oyundaki makinecileri canlandıracaktık. O kadar masal gibi bir yerdi ki kaldığımız kasaba, sanki dünyadaki bütün kötülüklerden uzaklaşmış, kendimi bir cennete hapsetmiştim.

Hapsetmek diyorum zira iki hafta sonra iyice kendini hissettiren İtalyan kardeşlerimizin bitmek bilmeyen siestaları, öğle arasında kapalı olan restoranlar, pazar günü sokağa çıkma yasağı varmışçasına inlerin cinlerle çift kale maç yaptığı sokaklar biraz darlayabiliyordu. Birkaç gün sonra başlayan ve yılın en hareketli etkinliği olan Rönesans Festivali de üçüncü günde kabak tadı vermiş, ortalıkta meczup gibi dolaşan Orta Çağ kıyafetli adamlar beni yavaş yavaş hayattan soğutmaya başlamıştı. Her gece sabahlara kadar devam eden geçit törenleri kafamı şişiriyor, yazlıktaki rahmetli Hocanım Teyze gibi camdan hepsinin kafasına sidikli su dökesim geliyordu. Ama yine de mutluluğumu gölgeleyecek şeyler değildi bunlar. O kadar güzel insanlarla, o kadar güzel şeyler yaşıyordum ki! (Tabii, hepsi sanatsal!)

Yazın ortasında İtalya'nın serin, yemyeşil tepelerinde Nirvana'ya ermek üzereydim! Oynayacağımız sahne muazzam güzellikteydi ve küçücük bir kasabada bile böyle bir sahne olması kendi coğrafyamla ilgili hüzünlenmeme yetiyordu.

Henüz ikinci haftadayken. Karen teyzemiz yanıma geldi ve bir sonraki hafta şehir merkezindeki kilise binasında uluslararası bir gala yemeği

olacağını söyledi. Sopranolar ve tenorlar kendi ülkelerinden eserler seslendireceklerdi. Ben kendisine boş boş bakıp dediklerini gerginlik içinde anlamaya çalışırken bombayı patlatıverdi ve benim de kendi ülkemden bir eser seslendirmemi rica etti. Çok şaşırmıştım. Ne diyeceğimi bilemedim. Böyle durumlarda her zaman yaptığım şeyi yaptım ve konserde şarkı söylemeyi kabul ettim!

O berbat 15 Temmuz gecesini yaşayalı birkaç hafta olmuştu. Hafiften de bir memleket hasreti baş göstermeye başlayınca, milli duygular falan derken Atatürk'ün de çok sevdiği ve en önemlisi detone olmadan söyleyebildiğim ender şarkılardan biri olan Selanik Türküsü'nü söylemeye karar verdim.

O gece sahneye çıkma sıramın geldiği an, donuma yapmaya en çok yaklaştığım andı aynı zamanda. Aşırı titrek başlayıp dümdüz bitirdim. Temiz bir performans oldu. Artistik patinaj şampiyonlarında asla hata yapmayan ama asla da dereceye giremeyen İsveçli patenciler gibiydim. Çok gurur dolu bir geceydi. Bir Eurovision değildi ama ben Bülend Özveren'in Türkiye kazandığındaki halinden farksızdım.

Provalar gittikçe yoğunlaşıyor, biz de haftadaki tek boş günümüz olan cumartesileri sabahın yedisinde tren istasyonuna gidip en yakın saatte nereye tren varsa atlayıp günübirlik maceralara yelken açıyorduk. Napoli, Floransa, Perugia, Roma! Hiç bitmesini istemediğim bir rüyaydı yaşadığım.

Üç gecede üç temsil yapacaktık. Türkiye'den en yakın arkadaşlarım izlemeye geldiklerinde, New York'taki performans sırasında hissettiğim ezikliğin yerini gurur almıştı. Hatta en çok arkadaşı gelen bendim. O sırada bir seyirci oylaması yapılsa, kesin ödül benimdi! (Aklımın fikrimin hep hava cıvalarda olduğunu söylemiştim!)

Oyun gecesi salon hınca hınç doluydu. Arkadaşlarım da izleyeceği için ayrıca heyecanlıydım. Bütün yaz bizi misafir eden, artık her birimizi tanıyan köşedeki dondurmacı kızlardan mahallenin en iyi pizzacısı ihtiyar Giovanni'ye kadar bütün ahali bilet almış, herkes merakla bizi izlemeye gelmişti. Sanata duyulan muazzam saygı karşısında etkilenmemek imkansızdı.

Üç gece de birbirinden güzeldi. Şehri terk edeceğimiz günün sabahı hep beraber bölgenin en güzel oteli Hotel Vanucci'de gösterişli bir kahvaltı ettik. O kadar üzgündüm ki... Sadece o insanlardan ayrılacağım için değil, bir hayalden uyanmış, berbat gerçekliğe doğru sürgün ediliyormuş gibi hissettiğim için...

Eve gidip bavullanmı almaya gittiğimde, bir gün daha evde kalacak ev arkadaşlarım akşamdan kalma bir biçimde uyuyorlardı. Bavulumu almamla hüngür hüngür ağlamaya başladım. Böyle bir şeyi hiç beklemiyordum. Üstelik birazdan Türkiye'den gelen arkadaşlarımla şahane bir üç günlük Toscana tatiliyle bu maceraya görkemli bir hoşça kal diyecektim. Ama yok, tabiri caizse amra amra ağlıyor, uykudan fırlayan Joseph ve Matt'in şaşkın bakışlarına maruz kalıyordum. En son evden askere giderken bu kadar ağlamıştım galiba. Bir de rahmetli büyükbabamm cenazesinde.

Bu gibi yurt dışı deneyimlerinin en kötü tarafı son gün hissettiğiniz dayanılmaz hüzündür. Bazen sırf ölümüne dayanamazsınız diye köpek almazsınız ya, onun gibi işte...

Neyse ki bu vedayı zorlaştıran gözyaşlarımla nasıl başa çıkacağımı düşünürken, birkaç saat sonra kendimi Türkiye'den gelen arkadaşlarımla beğenmediğimiz bir bağ otelinden sıvışmaya çalışırken bulacak ve bu duygusal travmayı atlatacaktım.

Hayaller Hollywood, Gerçekler Çekmeköy

İtalya'dan geldikten sonra havası sönmüş balon gibiydim. Beni deneme sürecine alan ajanstaki Merve doğum iznine çıkmış, yerine Selin diye bir kız bakmaya başlamıştı. O da iyi niyetliydi. Ama o da her menajer gibi sektörün yavaşladığından, işlerin durduğundan dem vurarak giriş yaptı iletişim hikayemize. Deneme süreci lafındaki "me" eki sanki olumsuzluk eki olan "me" gibiydi. Beni denemek istemiyorlar herhalde diye düşünmeye başladım. Yine de bir şeyler yapmak, kendimi diri tutmak zorundaydım.

İtalya'da aldığım kiloları vermem şarttı. Ama artık spor salonuna verecek param da yoktu, beni salona götürecek arabam da. Site içinde uzun, hızlı yürüyüşler yapıyor, yürüyüş sırasında torun gezdiren anneanne ve babaannelerle sosyalleşeceğim diye endişeleniyordum. Boşluğa düşmek en son isteyeceğim şeydi ama bodoslama boşluğa doğru ilerliyordum. O bir işe yarayıp yaramadığına emin olamadığım uzun yürüyüşler sırasında iş yerinden ayrıldıktan içinde bulunduğum o ana kadar yaptıklanmı düşündüm hep. Gerçekten başarılı mıydım? Neyi başarmıştım ki sanki? Cebimde beş kuruş kalmamıştı. Evimi, arabamı, hepsini satmıştım. Altı yedi kere oynanan bir müzikalde koridor yanı bir rol, alakasız bir operada yine küçük bir rol. Sonra? Daha sonra?

On sene masa başında çalışmış, her ay ama az ama çok maaşını düzenli almış bir oğlak burcu erkeği için önünü görememek gerçek bir felakettir. Panikledim. Bir yandan annem "Bu iş olmayacak galiba, artık bir işe mi girsen?" minvalinde göndermeler yapıyor, en yakın arkadaşlarım bile "Kaan, gir güzel bir işe, diğer yandan da yine yaz, çiz, video çek" şeklinde telkinlerde bulunuyorlardı. Bu ahval ve şerait içinde dahi vazifem, nefesimi tutup tekrar beyaz yakalı sulara ayağımı bir daldırıp, yeniden girince alışıyor muyum diye bakmaktı. Öyle de yaptım.

Bir süredir yemek yiyelim diye konuştuğumuz eski patronum Sema Hanım'a mesaj attım, hemen cevap verdi sağ olsun. Severdi beni. Öğle yemeği için sözleştik. Yemekte ofisteki durumla ilgili ağzını yoklayacak, yiğitliğe toz kondurmadan acaba yıllarca alamadığım yöneticiliği alabilir miyim diye bakacaktım. Son derece cool (!) bir şekilde konuya girdim: "Vallahi bu sektör çok kötüymüş Sema Hanım,

sanırım ben kurumsal hayata geri dönmek istiyorum. Ne dersiniz?" Ne kadar hiç çaktırmadan ve havah bir şekilde söylemişim değil mi? :)

Bunu duymayı beklemiyordu ve aym şekilde duymayı beklemediğim sözlerle karşılık verdi: "Kaan banka biraz karışık, süreçler değişiyor, ekonomik durum zaten belli, yeni alım zor açıkçası." Bunu duyduğum anda daha önce hiç hissetmediğim ve şu anda da asla tasvir edemeyeceğim bir duygu kapladı her yerimi. Üzüldüm ama daha çok sevindim. Mevcut şartlarda mutlaka yapmak zorunda olduğum bir hamleydi. Ama istediğim şey kesinlikle bu değildi. Sanki askerliğini son anda bedelli yaparak atlatmış fabrikatör oğlu gibiydim. Akşam annemlere gidip rahatlıkla ve dürüstçe elimden geleni yaptığımı ama bankanın alım yapmadığını söyleyecektim. Alnım açık, vicdanım rahattı.

Bu arada kendimi depresyonlara sokup, gri çukurlarda debelenmek istemediğim için aksiyon almam şarttı. Bir yandan ara ara küçük küçük skeçler çekip Instagram'a koyuyordum. Yazlığımız Çınarcık'ta ben küçükken sokakta ses yapıyoruz diye üstümüze sıcak su döken aşırı sevgi dolu komşularımızdan esinlenerek yarattığım yazlıkçı karakteri çok sevilmiş, küçük hayran kitleleri oluşmaya başlamıştı. Gizli gizli annemleri çekip, 'Sekbanlar' isimli bir mini sit-com yapmaya bile giriştim. O da çok tutuldu. Yani tutuldu dediğim, o zamanki yedi yüz sekiz yüz civarındaki takipçimin teveccüh gösterip bonkörce beğen tuşuna basmasmdan ibaret, yanlış anlamayın!

Bayram tatilinin son günü, yazın da son demleriydi. Evde otururken yarın iş olsaydı kesin "Ooo Kaan, ne gezdin be! Hayat sana güzel vallahi!" diye karşılanıyor olurdum diye düşünüp, bu içerikle bir beyaz yaka videosu çektim ve koydum. Sonra bir lavaboya (!) gidip geldim ve o da ne! Telefonuma mesajlar yağmıştı! Çok ünlü bir yönetmen videomu Twitter üzerinden paylaşmış, video elden ele yayılmıştı. Tatili bitmek üzere olan beyaz yakalılar hunharca retweet ve repost ediyordu.

Bu süper sanal ama bir o kadar da zevkli anın tadını çıkarmalıydım. Arayan arkadaşlarıma "Evet yahu, bu kadar abartılacak bir şey yok, adam paylaşmış işte!" deyip havalara girmeyi ihmal etmedim. Tabii ki ertesi gün oyunculuk teklifleri yağmadı. Hayatım değişmedi. Ama bu ilgi sosyal medyada yeni bir karakter yaratmam gerektiğinin işaretiydi ve bu alanda yapılmış şeyler füzyon mutfağı restoranlarında tabağınıza konulan yemekler kadar azdı.

Yine de bütün bunlar beni maddi ve manevi olarak düzlüğe çıkarmaya

yetecek şeyler değildi. O sırada internette gördüğüm bir oyunculuk workshop'u ilanı sütten ağzım hiç yanmamış gibi beni heyecanlandırmaya yetti. "Ünlü cast direktörü Hümeyra Davran ile iki gün boyunca zottirik tekniği" ve dipnot "Oyunculuk eğitimi almış olmak şarttır!" Bu sanki her para vereni almayacaklarmış gibi tribe giren ucuz pazarlama tekniği dipnot beni ziyadesiyle gaza getirmişti; iki gün sürecek ve bana hayatı sorgulatacak bir atölye çalışması için kredili mevduat hesabımdaki sekiz yüz lirayı feda etmiştim.

Türkiye'de bir oyunculuk workshop'una gidecekseniz, hayatınızın en tuhaf deneyimlerine hazır olmanız gerekir. Pek çok atölye, öğrettiğini iddia ettiği metot oyunculuğuyla metodun kurucusu rahmetli Stanislavsky'i mezarında ters döndürme yarışına girmektedir zira. Hele bir de biraz kapalı bir yapınız varsa, seanslar sırasında sözde oyunculuğunuzu beslemesi beklenen hayatınızdaki dramlarla yüzleşme egzersizlerinde her gün yeniden ölmeyi deneyimlemeniz işten bile değildir! Bu tarz workshoplar maalesef iki üç tane eğitime katılıp kendini oyuncu koçu zanneden zat-ı muhteremler yüzünden para tuzağından öteye gidemedi memleketimizde. Yurt dışı özentiliği yapmak istemiyorum ama oralara gidip gördüğünüzde ne yazık ki farkı iliklerinize kadar hissediyorsunuz. Eğiticiyi oynayan eğitmenciklerin elinde nice gencin hayali heba olmuştur bugüne kadar.

Bu zamana kadar bu tarz sayısız eğitime katılıp hayattan soğumuş biri olarak neler görmedim ki... Bir keresinde süper 'donanımlı' hocamız çocukluğuna inmemek için direten bir kızcağızı zorla herkesin önüne çıkarıp, "Tamam, şimdi hazırsın yüzleşmeye, haydi şimdi anlat!" diyerek onu geçmişinin asansör boşluğuna itivermiş, kız zırıl zırıl ağlayınca da harika bir şey yapmış gibi "İşte arkadaşlar, bakın gördünüz mü, travmalarımız bu yüzden çok değerli" diyerek yaptığı zevzekliğe bir de cila sürmüştü. Normalde bu tarz duygu yoğun eğitimleri verebilmek için yıllarca eğitim alıyor yabancı memleketlerdeki insanlar. Bizdeyse her şeyde olduğu gibi katılımcılara sadece 'TL' gözüyle bakıldığı acı bir gerçek.

Yine bu eğitimlerden birinde bana yaşamı ve hayallerimi sorgulatan türden bir 'eğitici' sahneden önce rahatlamamız için herkesin önünde bizi teker teker "Has...tir" diye bağırtıyordu! Vallahi bu insanlar bu müthiş fikirleri nereden buluyorlar, çok merak ediyorum. Yahu hiç tanımadığım tiplerin önünde hayatımda etmediğim kadar küfrü iki dakikada edip nasıl rahatlayabilirim Allah aşkına? Workshoplar çıldırmış olmalı!

Ama hiçbir workshop işte bu son katıldığım iki günlük işkence kadar ağır değildi! Öyle ki, yaşadıklarımdaki komediyi çıkarabilmem için üzerinden bir sene geçmesi gerekti.

Eğitim toplam iki gün sürecekti. Eğitici de, daha doğrusu 'yol gösterici' de bu konularda bir kitap yazmış, kitabını okuduğum, takip ettiğim isim Hümeyra Davran olunca beklentimi yüksek tuttum haliyle. Katılımcıları çiftlere ayırıp, hepimize önceden sahneler göndermişti çalışmamız için. Hiç tanımadığım bir kızla bir kere buluşup bize verilen sahneyi çalıştık ve atölyenin ilk gününe atıverdik kendimizi. Eğitimi düzenleyen kurum, daha önce de gittiğim ve bize "Has...tir" çektiren hoca kabusunu yaşadığım Tırrak Oyunculuk Atölyesi'ydi ve ben yine de onlara bir şans vermiştim.

Hümeyra girdi sınıfa, yarım yamalak bir "Günaydın" dedikten sonra hemen ilk çifti aldı sahneye. Bitse de gitsek gibi bir havası vardı. İlk saniyeden çatır çatır eleştirmeye, ses tonunu zaman zaman yükseltmeye başladı. Çok gerilmiştim. Tamam, bizi orada sabahtan akşama kadar "Harikasınız, şahanesiniz" diye övse tabii ki daha çok rahatsız olurdum ve tabii ki eksiklerimizi görüp kendimizi geliştirmek için oradaydık ama yine de ters giden bir şeyler vardı.

Sonra başka bir çift, ardından başka bir çift... Bir türlü bize sıra gelmiyordu. Bu arada beğenmediği çiftlere sürekli "Al bu kağıdı, o kişiyle ilgili aklına ilk gelen şeyleri yaz, bu kişiyle ilgili en büyük pişmanlığını yaz" falan gibi şeyler söylüyor, bütün bunlar da beni daha fazla geriyordu. En az benim kadar deneyimsiz partnerimle gerginliğimiz zirveye ulaşmışken, "Kaan-Arzu, haydi bakalım sıra sizde!" diyerek bizi idam sehpasına, şey pardon sahneye alıverdi.

Tabii ki berbat oynadık. Kabul ediyorum, çok kötüydüm. O kadar kilitlenmiştim ve o kadar bu trajediyi atlatmak istiyordum ki, oyuna zerre kadar giremedim. Hümeyra Hanım ikimizi de şöyle bir tepeden süzdü ve partnerime sordu: "Bu sahnede bilmemkim yerine kimi koydun? Karşındaki adam yerine kimi koydun? Oraya kimi koydun, buraya kimi koydun?" Kız bir anda patır patır dökülmeye, ailevi sorunlarından bahsetmeye ve ağlamaya başladı. Hümeyra müthiş profesyonelliğiyle (!) duruma el koydu: "Ne yaşadığın beni ilgilendirmiyor! Senden bana uzun bir e-mail atmanı ve bunları yazmanı istiyorum." Allah Allah, enteresan gelmişti söyledikleri...

Sonra sıra bana geldi. Başladı gene oraya kimi koydun, buraya kimi koydun faslına. Bana göre oyunculukta tek bir metot olamaz. Her oyuncunun kendi metodu farklıdır. O yüzden bu tarz yerlerde

oyunculara dayatılan metotların hepsine mesafeli durdum. Bunun da çoğunlukla metotların, eğitmeni oynayan bu insanlar tarafından öğretilemeyiş biçimleriyle alakalı bir durum olduğunu zannediyorum!

Neyse sonra bana da "Kaan sen de beni telefonla bir ara, şenle de uzun uzun konuşmak istiyorum. Sonra üçlü bir Whatsapp grubu açıp burada tartışalım bunları ve ikinci gün daha açık, daha temiz bir performans sergileyelim" dedi. Daha yeni tanıdığım bir kadınla uzun telefon konuşmaları yapıp içimi dökmek anlamsız gelse de, bu denli ilgilenmesi ve çözüm odaklı yaklaşımı yine de hoşuma gitmiş, ilk günün sonunda biraz daha rahatlamıştım. Fakat ertesi gün işler tamamen değişecekti...

Workshop'un ikinci ayağı üç gün sonraydı. Birinci günün ertesi akşamı partnerim olan kız beni aradı ve şaşkın bir şekilde anlatmaya başladı: "Kaan çok komik bir şey oldu. Hümeyra Hanım'a mesaj attım, 'Hocam e-mail adresinizi alabilirsem, hemen bu akşam size yazmak istiyorum' diye. Bana 'Arzu maalesef çok geç kaldın. Sınıfta söylediğim noktalara dikkat ederek çahşın ikinci güne lütfen!' diye cevap verdi."

Tam bir 'hoppala paşam Malkara Keşan' durumu... Telefonu kapattıktan sonra merak içinde ben de Hümeyra'ya şu mesajı attım: "Sevgili Hocam merhaba, müsait olduğunuzda sizi arayabilirim konuşmak için... Öyle ya, benimle uzun (!) telefon konuşmaları yapıp, bütün tıkanıklıklarımı açmak istiyordu kendisi. Ben onu düşünüyordum sadece! Size cevabı hiçbir abartı olmadan aktarıyorum: "Kaan selam, Arzu'yla konuştum, o sana aktaracak!"

Şok olmuştum. Acaba ilk derste bize giren başka bir hoca mıydı? Onu bilemem ama bildiğim tek şey bana sekiz yüz lira girdiğiydi. Ve önümüzde daha aşılması gereken bir koca gün daha vardı...

Yani madem bulaşmayacaksın, ne gerek var bu Ölü Ozanlar Derneği (Dead Poets Society) triplerine? Mona Lisa Gülüşü (Mona Lisa Smile) müsün sen be kadın? Hababam Sınıfı'ndaki Hürrem öğretmen bile olamazsın sen!

Yaşadığımız bu sahte psikanaliz oyunlarından sonra kendimi ziyadesiyle kapatarak, ikinci gün birinci gündekini kıskandıracak derecede kötü bir performans sergileyip, hayattaki bu sabır sınavını da adli bir suça bulaşmadan atlatmanın huzuruyla eve doğru yol aldım. Sektör içinde bu kadar 'saygın' bir yeri olan biri bile böyle numaracıysa, sektör ortalaması kim bilir nasıldır diye düşünerek demotivasyon çukurunu boylamıştım çoktan.

Eğer konservatuvar eğitiminiz yoksa ve oyuncu olmayı kafaya taktıysanız, mutlaka iyi bir üniversitenin yüksek lisans bölümüne gidin. Workshop'larda zamanımızın çoğu sınıftaki diğer insanların performanslarını izlemekle geçer. Hele ki iki üç günlük atölye çalışmaları tam bir zaman kaybıdır. Evet, belki iletişim ağınızı genişletme fırsatı bulabilirsiniz ama emin olun, doğru kullanılan bir sosyal medya hesabı da bu vazifeyi layıkıyla yerine getirecektir. Paranız ve yabancı diliniz varsa da mutlaka yurt dışındaki köklü kurumlara gidin. Gerçi o zaman da buradaki aşırı vizyonlu (!) sektör insanlarının benzersiz bir kompleksle onlara tepeden baktığınızı düşünmesine ve size daha da tepeden bakmasına hazır olmalısınız.

Tebrikler, kovuldunuz!

Annemle kahve içiyoruz. Ertesi gün büyük bir medya kuruluşuyla gerçekleştireceğim görüşmeye odaklanmış, yine seksen yedinci kez milyonlarca seyirciye hitap ettiğimi, danslarla, şarkılarla bezeli benzersiz bir şovmen olduğumu hayal ediyorken telefonum çaldı. Arayan birkaç aydır deneme süreci içinde olduğumuz meşhur menajerlik firmasından Merve...

'No name bir oyuncu' için (bu tabire de ayrıca hastayım, isimsiz oyuncu ne demek yahu, isimsiz, sen bir hiçsin, kendine gel diyor yani sana) menajerinden gelen arama dünyanın adrenalini en yüksek aksiyonudur. Menajerinizin isminin telefonunuzda gelen arama olarak göründüğü o üç beş saniyede hayatınız bir film şeridi gibi gözlerinizin önünden geçer, hayal gücünüz gelişmişse kendinizi Oscar konuşması yapıyorken bile hayal edebilirsiniz. Diğer yandan da yay gibi gerilirsiniz. Gittiğiniz seçmenin sonucunu söyleyecekse ses tonundan anlamaya çalışırsınız, falan filan... Kısaca o üç dört saniyede dünyanın en derin ruhsal girdaplarına saplanır sonra da oradan çıkmaya çakşırsınız.

Merve çok tatlı ve içten bir kız demiştim. Hatırlarsanız, temmuz ayında İtalya'ya gitmeden çalıştığı firmaya uzun ve içten bir e-mail atmış, ertesi gün de görüşmeye çağrılmıştım. Enerjimiz çok tutmuş ve deneme sürecine başlamıştık. Üstelik yeni bir oyuncu da almıyorlardı. Bu aşırı tatlı gelişme zavallı hayallerimin zaten hiç olmayan dizginlerinden bir kez daha kopmasına, yazı pembe ötesi rüyalarla geçirmeme vesile olmuştu. Ancak benim İtalya'ya gitmem, onun ve firma sahibi Döndü Hanım'ın doğum iznine çıkacak olması bu sürece sekte vurmuştu. Yine de ben döndükten sonra bana, biri evde çektiğim olmak üzere iki seçme ayarlamışlardı sağ olsunlar. Biri ünlü arabesk sanatçısı ve oyuncu, yönetmen, senarist Özcan Deniz'in dizisinde kabadayı karakteriydi. Diğeri de bir Osmanlı dizisinde yine benzer bir karakterdi (oyuncu her role girer tabii de benden kabadayı olmayacağı aşikardı).

Her iki seçme de olumsuz sonuçlandı. Uzatmayayım, Merve arayınca heyecanlanmıştım, acaba yeni bir rol mü vardı, sesi de neşeliydi. Ben tam "Sizi çok arayıp darlamıyorum ama biliyorum ki orada benim için çabalıyorsunuz" minvalinde saçmalarken, sağ olsun birden çat diye konuya girerek buz gibi su dolu kovayı kafamdan aşağı boşaltıverdi; "Kaancığım, bu sabah Döndü'yle bir toplantı yaptık, o da 'Kaan uzun

süredir deneme sürecinde, belki de biz onun için doğru yer değilizdir' dedi, o nedenle seninle yollarımızı maalesef ayırıyoruz. İnan ben de çok şaşkın ve üzgünüm ama işte şirket onun, o ne derse o oluyor. Senin gibi bir dost kazandığım için çok mutluyum, geldiğinde ara, kahve içelim!"

Dostluk, arkadaşlık her zaman en kıymetli şey ama o an en son ihtiyacım olan şey bir teselli kahvesiydi. Bir kez daha Best Model ya da (anatomik olarak da mümkün olmadığından) Miss Turkey olmadığım için oyunculuk dünyasının kapıları suratıma çat diye kapanmıştı. Teneffüs zili çalınca uykusundan uyanan Çılgın Bediş gibi olmuştum yine, canım annemin de bana ne kadar çaktırmamaya çalışsa da yüzü düşüverdi. Birkaç hakaret içeren espriyle olayın kahramanlarını 'saygıyla' andıktan sonra bir ıhlamur koydu bana ve ekledi: "Bir sigara daha içelim, gel!"

Merve'nin içtenliğine inanıyordum, gerçekten üzülmüştü. Daha yazın İtalya'da yaşayan çok başarılı bir Türk yönetmen beni Instagram'dan takibe aldığında, "Hissediyorum, senin İtalya galana beraber gideceğiz" diye tatlı tatlı motive etmişti beni. Ayrıca şirketteki diğer kızlar da "Merak etme, sana bir şey bulacağız" deyip duruyorlardı. Ama işte patroniçe Döndü Hanım yeterli bulmamıştı beni. Sanki otuz yedi tane seçmeye gitmişim ve her biri berbat geçmiş gibi bana kapıyı göstermişti.

Tüm bunları yaşarken karşı tarafa değil, kendime kızdım en çok. O firmanın gerçekten diğerlerinden farklı olduğuna nasıl da inandırmıştım kendimi. Nasıl olabilirdi ki? Onlar da bu ülkede, bu sektöre iş yapan insanlardı. Birkaç hafta önce İtalya'daki başarımı basına nasıl aktarırız dediğimde, "Kaancığım, şimdi bu ilgi çekmez ki, sen atıyorum Ahu Avşar'la aşk yaşasan tamam ama yani?" dediklerinde anlamalıydım aslında! Bu piyasada, özellikle para kazanmanızı sağlayacak televizyon dünyasında, tipinizden daha önemli bir şey yok. Onun dışında da burada yazamayacağım çok başka parametreler var maalesef ve onlara uymazsanız ziyadesiyle sağlam bir sabrınızın olması şart.

Bilgisayarımı açtım, aylar önce onlara attığım e-maili tekrar tekrar okudum. Son cümlemde şöyle yazmışım: "Ben içimdeki bu çocuğu her türlü büyüteceğim ama sizin yardımınızla daha kolay olacaktır." Evet, haklıydım. Er ya da geç, içimdeki çocuğu büyütüp mürüvvetini göreceğimi biliyordum. Hangi ajans bana zincir vuracaktı, şaşardım! Instagram hesabımdan Döndü Hanım'ı büyük bir zevkle takip etmeyi bıraktım. Zira bebeğini ve abuk çekilmiş selfie'lerini göre göre

hayattan soğumuştum. Zamanında bıraktığım sahte like'ları da kendisine helal ettikten sonra arkadaşım Ayşe'ye haber verdim, böyle zamanlarda sevgili Ayşe her zaman duymak istediğim şeyleri söyleyerek beni motive etmesini bilmiştir :) Her zamanki gibi vazifesini layıkıyla yerini getirdi yine.

Kuyruğumu yine de dik tuttum ve bütün motivasyonumu ertesi günkü görüşmeye odaklamaya çalıştım. Ne de olsa maaşlı bir işten kovulmak gibi bir şey değildi bu, zaten size hiçbir iş ayarlayamamış birinin bundan sonra da ayarlamak için uğraşmayacağını ifade edişiydi aslında. Acıtansa, birilerinin en kibar şekilde sana inanmadığını söylemesiydi. Diğer yandan da ertesi gün yapacağım görüşmeden bu firmaya haber vermemiştim çünkü tamamen kendi çevrem ve emeğimle bana gelen bir toplantı talebiydi, kimsenin nemalanmasmı istememiştim. Gerçekten de üstümden bir yük kalkmıştı ama yalan yok, o an atlayıp otobüse, o ajansa gidip Popstaf dan elenen Ajdar gibi "Bir gün çok büyük star olucam ve siz pişman olacaksınız, alıcam senden tüümmm yetkimiiii" diye haykırmak ve aylar önce ofise giderken aldığım aşırı pahalı hediyeyi Döndü Hanım'ın korkunç kaküllü kafasına fırlatmak istemedim değil. Neyse ki iki gün önce La La Land filmini izlemiş, Emma Watson'm karakterinin başına gelenleri düşünüp, yine kendi başarısızlığımı cilalamayı başarmıştım. Bu dehlizden de zamanı gelince çıkacak, röportajlarımda nasıl pes etmediğimi anlatacak, milyonlara ilham olacaktım! Evet, Tanrı beni bunun için göndermişti yeryüzüne, biliyordum!

Köpeğimi o gün içinde dördüncü kez gezdirdikten sonra hem çişini hem kakasını yaptırabilmiş olmanın verdiği kusursuz gururla odama geldim. Biraz dans ettim, sonra oturup okuduğunuz bu satırları, yani kitabın bu bölümünü yazdım. Bir de küçük sır vereyim, yazdığım ilk bölüm bu bölüm oldu :) Sözde menajerimin bana kapıyı gösterip, sektörün bir kez daha "Tebrikler, kovuldunuz!" demesi artık bardağı taşıran son damla olmuştu!

‘Kendim olmak’la başlayan yolculuk

Ne benimle çalışmak isteyen bir menajerim vardı ne de gidecek bir deneme çekimim. Ne masamda seçilmeyi bekleyen projeler ne de on binlerce takipçim. Ne yolumu kesmek için bekleyen magazinciler ne de arkamdan konuşup yüzüme gülen sahte ünlü arkadaşlarım. Sahip olduğum tek şey kredi kartı borçlarımdı. Ne olursa olsun, beni asla yalnız bırakmayan en sadık dostlarımdı her ay düzenli olarak ziyaretime gelen ekstreler.

Kendi oturduğum evden tekrar ailemin yanına taşınmıştım. Otuz üç yaşım bitiyordu, kimilerine göre yolu yarılamak üzereydim. Bütün arkadaşlarım bana gıptayla baktığını söylüyor, bense her saniye kendimi sorguluyordum. Bankayı bırakmıştım da ne olmuştu? Evimden, arabamdan olmak dışında tabii! Birkaç hafta sahneye çıktım ve kann tokluğuna iki üç kere bir operada oynadım diye alabileceğim tek ödül olsa olsa 'yaşam boyu görünmez oyuncu ödülü' olabilirdi ancak...

Türkiye'de 'oyuncu' olabilmek için hemen hemen hiçbir kriteri karşılamıyordum. Best Model değildim, Miss Turkey hiç değildim. Instagram'da işimin düşebileceği herkese cömert 'like'lar, "Nasıl güzelsiiiiiiin" yazan yorumlar bırakma konusunda da tam bir beceriksizdim. Oynadığım küçük rollerde setten otuz yedi tane fotoğraf paylaşıp, sanki bir tek benim saçım yapılıyormuş gibi triplere hiç giremedim. Oyunculuk workshop'larında aşırı entel havalara bürünüp, bir dizide kötü kalpli zengin anneyi oynamak için kırk takla atan 'eşsiz' hocalarımın da bir türlü 'değerini' bilemedim. Zaten konservatuvarın kapısından geçmemiş ama otuz yaşımı da çoktan (!) geçmiştim. Artık her şeyini like'layacağım bir menajerim de yoktu. Bankaya da dönemeyeceğim aşikardı. Bu şartlarda yapılacak en akıllıca şey Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nde taksiden inip, görkemli bir veda ile yeni bir hayata (!) merhaba demekti! Ama bunu yapmaya henüz hazır değildim. Daha doğrusu yemiyordu. Gözüm canım, gözüm yemiyordu. Kim gidecek şimdi oralara, köprüde "Sağa çek" diyecek, taksici anlamayacak, polisler falan ohooo... Uzun 'iş'.

Bir yandan beyaz yakalı hayattan intikamımı hunharca aldığım skeçleri çekip çekip Instagram'a koymaya devam ediyordum. Bir de isim verdim bunlara ve #YakamBeyazBeynimAyaz etiketiyle

paylaşmaya devam ettim. Sevgili eski yöneticim Melda'dan esinlenerek yarattığım yönetici karakteri çok sevilince, her hafta yeni bir yönetici skeci çekmeye başladım. Karşısına da sadece sesi duyulan ve kendim seslendirdiğim Meltem karakterini koydum. Bu kelimeden nefret ederim ama Meltem kısa sürede gerçek bir 'fenomen'e dönüştü. O hayatın içinde olmayan insanlar bile paür patır bu skeçleri paylaşmaya başladılar. Anlaşılan her yerde binlerce Melda, binlerce Meltem mevcuttu. Ama benim aklımda sadece komik videolar çeken biri olmaktan çok daha başka bir şey vardı. Dört sene önce Beşiktaş'ta otururken odama kırmızı bir perde yaptırmıştım. Hep onun önünde bir şeyler yapmak istedim. Zaman zaman cılız çabalarım da oldu ama bir türlü nasıl formüle edeceğimi bilemiyordum.

Deneme sürecinde olduğum ajansın bana kapıyı göstermesinin ardından iki gün geçmişti. Akşam saat yedi civarı mutfağa gittim, buzdolabından bir tane bira çıkardım ve odama döndüm. Masama oturdum. Uzun uzun telefonuma baktım. Facebook'a girdim. Yine, tüm sıkıcılığıyla Facebook karşımdaydı. Orta yaşlı tanıdıklarımın laik atak geçiren mesajları, zıt siyasi kutuplara mensup insanların kin dolu paylaşımları, berbat kahvaltı sofraları, üçüncü sınıf yerli komedi filmi tadında herkesin patates gibi kafasını sığdırmaya çalıştığı korkunç grup fotoğrafları... Yine herkes olduğundan çok farklı, yine herkeste hiçbir halta yaramayan fuzuli bir öfke... Facebook hesabımı kapatsam mı diye düşündüm bir an. Sonra hala odamda asılı o kırmızı perdeye baktım. Sonra tekrar Facebook ana sayfaya döndüm.

Uluslararası bir haber kanalı Facebook üzerinden canlı yayında New York'taki bir binaya tırmanan adamı gösteriyordu. "Aaaa Facebook'a da artık canh yayın özelliği gelmiş!" dedim kendi kendime ve sevindim. Zira Periscope denen illete bir türlü alışamamıştım. (Periscope ilk açıldığında da birkaç kez 'Banyodan Müzikaller' diye sadece sesimin duyulduğu ufak yayınlar yapmış, hatırı sayılır güzel yorumlar almıştım.)

Facebook ekranım bana bakıyordu, telefonumu elime aldım, masamın yüzümü karşıdan görecek bir yerine koyup 'canlı yayını başlat' tuşuna basıverdim!

Birkaç saniye salak salak ekrana baktıktan sonra, tek tek Facebook listemdeki arkadaşlarımın girdiğini gördüm. Alkış emojileri, kalp işaretleri, oleeeey'lerle karşıladılar beni sağ olsunlar :) Bir anda konuşmaya başladım. Önümde hiçbir not yoktu. Gerçekten tam bir zevzeklik abidesiydim. Saçma sapan konularda konuşmaya başladım. Bir anda sevişirken konuşulmalı mı, konuşulmamak mı konusunu

tartışırken buldum kendimi izleyenlerle!

Konu konuyu açtı, izleyenler bu yayını her gece izlemek istediklerini söylüyorlardı. Saat de daha geç olmalıydı. Adına da 'Kaan'la Canlı Canlı' dediler :) O ilk yayın tam kırk yedi dakika sürdü. Bittikten sonra bir sürü insan kendi Facebook sayfasında yayının tekrarını paylaştı. Çok iyi hissediyordum. Hem zaten kaybedecek neyim vardı ki? Mars'a taşındığımızdan beri birçok arkadaşımla görüşemez olmuştum. En azmdan onlarla muhabbet etme fırsah yaratmıştım.

Ertesi akşam bir yayın daha yaptım. En az ilki kadar zevzekçe ve saçmaydı. Ama çok eğleniyorduk. Sanki beni izleyenlerin kahkahalarını duyar gibi olmuştum o gece ilk kez. Yayınlan kendi Facebook hesabım üzerinden yapıyordum. Ama bu böyle olmayacaktı, biraz daha profesyonel bir hava katmam şarttı.

Yaptığım şeye bir isim bulmam gerekiyordu önce. İlk iki bölüm ileri derecede saçmalık içerdiğinden ve yaptığım skeçlere de saçmalama gözüyle baktığımdan, bu muhabbet yayınına da Kaan Sekban Saçmalar adını verdim. Hemen bunun için herkesle arkadaş olmamı gerektirmeyen ayrı bir sayfa açtım. Birkaç gün içinde yüzlerce üye kazandım hiçbir reklam vermeden. Her gün yapmam imkansızdı ama hep Jimmy Fallon gibi bir talk show yapmak hayalimdi. O yüzden haftada bir gece de yapmam içime sinmeyecekti. Perşembe ve cuma geceleri insanlar genelde dışarı çıkar diye düşünerek, haftanın en zor günü olan pazartesi ile salı ve çarşambayı seçtim. Saati de 22.00 olarak belirledim. Program yarım saat sürecekti. Kelimesi kelimesine tam bir 'ev yapımı talk show' olacaktı bu! Ve tabii ki bu çok titiz ve düzenli bir çalışma gerektiriyordu.

Üçüncü program için sabahtan başladım hazırlanmaya; konulan belirledim, esprileri kameraya çekip nasıl göründüklerine baktım. Geçtim kırmızı perdenin önüne, taktım kafama İtalya'dan aldığım hasır şapkamı, aldım yanıma bankadayken verdikleri yılın personeli Oscar'ını, başladım yayına! İroni zehirlenmesi yaşıyordum adeta :) Her geçen gün izleyici sayısı artıyordu ancak sadece Facebook yeterli değildi, hayat Instagram'da akmaktaydı ve ben orayı da beslemeliydim. Her gece şovdan sonra o geceki bölümden en komik yerleri montajlayıp, bir dakikalık özetleri Instagram'a koymaya başladım ve işte o zaman olanlar oldu.

Cemiyet hayatının önemli isimlerinden bir hanımefendi bu kısa videolarımdan birini repost ederek paylaştı. Bir anda normal hayatta karşılaşamayacağım insanlar takip etmeye başladı Instagram hesabımı.

Başlangıçta insanlar perde önünden konuşup sadece kısa videolar paylaştığımı zannettiler. Ancak daha sonra her gece evimdeki odamdan talk show yaptığımı öğrenince, her akşam canlı canlı izlemeye başladılar. Ünlü bir modacı akşamları plazma televizyonuna yansıttığı ekranının fotoğrafını paylaştı. Sonra sevilen bir şarkıcı, popüler bir oyuncu derken ev yapımı talk show'un seyirci kitlesi hızla artmaya başladı. Rüyada gibiydim. Sanki evimden değil de NBC stüdyolarından bütün dünyaya sesleniyordum! Bir nevi David Letterman, bir nevi Jimmy Fallon'dım ben anladınız mı? Yani bence :)

Yılbaşı için özel bir program hazırladım. Smokinimi giydim, açılışta Fly Me to the Moon söyleyerek izleyenlere tam bir 'yılbaşı özel' yaşatmaya çalıştım. Yamma da salondaki çam ağacım aldım. O gece o ana kadarki seyirci rekoru kırıldı. Hayatımın en güzel gecelerinden biriydi. Evet, hala milyonlar izlemiyordu belki, hala para kazanmıyordum ama kendi yarattığım, yoktan var ettiğim bir programım vardı artık! Artık ne yapıyorsun diye soranlara eski yaptığım şeyleri anlatmak zorunda değildim. Bu gerçekten müthişti...

Her gün akşamüstü saat dört gibi odama giriyor saatlerce içerik çalışıyor, yedi gibi kendimi bir saat boyunca kayda alıyor, sonra izliyor, en komik şakaları not edip saat on olduğunda canh yayına geçiyordum. Her seferinde bir yenilik, bir şarkı, ufak bir dans... Az ama öz, seyircime bir şeyler sunmak zorundaydım. Zaman zaman canlı yayınlar internetin azizliğine uğruyor, bağlantılar kesiliyor, telefon çat diye yere düşüyor ama benim modum hiçbir zaman düşmüyordu. Otuz dakika diye başladığımız program elli dakikaya çıkmıştı. Instagram'da bin beş yüz olan takipçi sayım üç ayda on bini geçmişti! O kadar değerli bir on bindi ki bu!

Daha önce canlı yayın ve televizyon deneyimi olmayan, haftada üç gece talk show yapmaya çalışan, her gece kırk beş dakika farklı içerikle adeta her seferinde en baştan bir stand up yapan, hiçbir 'ünlü'nün akrabası, karıkası, oğlu, sevgilisi veya seks partneri olmadan kendi mizahıyla kavrulmaya çalışan bir adam için on milyon takipçiye bedeldi...

Her gün onlarca birbirinden güzel, aklımı başından alan mesaj gelmeye başladı telefonuma. O kadar enteresan güzellikte laflar ediyorlardı ki beni izlemeye başlayanlar... Bazı büyük mizah sitelerinin yöneticileri çok yakında bu işin daha da büyüyeceğini, muazzam bir işe soyunduğumu yazıyorlardı.

Ve bir süre sonra sürekli değişik kuruluşlardan işbirliği teklifleri

gelmeye başladı. Daha altıncı programda, ülkenin en çok okunan gazetelerinden biri internet sitesine canlı yayınlarımı koymak istedi. Tabii çok heyecanlandım ve sevindim ancak yine de bu kadar erken, bu kadar büyümemeli diye düşündüm. Sonra onlar da referandumu göz önünde bulundurarak vazgeçtiler. Başka bir gün, bağımsız bir yapım şirketi kendi stüdyolarında bu işi yapmamı teklif etti. Kocaman bir stüdyo, istediğim gibi dayayıp döşeyeceklerdi de. Sonra o da olmadı. Hayat yine olan ve olmayan, iyi ve kötü sürprizleriyle devam ediyordu. Ama önemli olan daha yeni soyunduğum bir mizah girişiminin kısa sürede bu kadar talep görüyor olmasıydı. Artık elimde, günahıyla sevabıyla benzersiz ve değerli bir ürünüm vardı!

Bir süre sonra canlı yayınlarımı hem Facebook hem Instagram üzerinden yapmaya başladım. Kendi cep telefonum ve babamın mini iPad'i, yapı marketten aldığım ucuz abajurlar, masam, Oscar heykelciğim, şapkam ve düşük çenemden başka hiçbir şeyim yoktu. Ne bir asistan, ne bir metin yazarı, ne bir kameraman, daha da acısı ne bir kamera :) Kelimenin tam anlamıyla gerçek bir 'One Man Show'du yaptığım. Hem çok yoruluyor hem de bütün kontrolü elimde tuttuğum için yaptığım her şey beni yansıtıyordu.

Her gece çıkıp tek başıma bir şeyler anlatmak, arasına şarkılar danslar serpiştirmek güzeldi de yenilik şarttı. Bir talk show'u talk show yapan şeylerden biri de konuk ağırlama işini becerip beceremediğinizdir. Konuk almayı çok istiyordum. Ama ailesiyle Allah'ın Çekmeköy'ünde yaşayan tanınmamış bir adamın evine kim gelir ki? İşim çok zordu. Evet, hatırı sayılır bir takipçi kitlem vardı ama canlı seyirci sayım binleri bulmamıştı hala. Her şeyin reyting ve parayla ölçüldüğü 'sanat' camiasından insanları çekmek kolay olmayacaktı. Üstelik profesyonel programlarda olduğu gibi, konuk davetiyle ilgilenen kimsem de yoktu. Ama bu konuda da her zaman zamanlamasına güvendiğim hayattan muazzam bir işaret geliverdi o anda!

Türkiye'nin en başarılı kadın televizyoncu, oyuncu ve yazarlarından İclal Aydın, bütün tevazusuyla Instagram üzerinden şu mesajı göndermişti: "Kaan Bey, Kaan Bey, konuk alıyor musunuz?" Kalbim duracak gibi olmuştu o anda! Cool takılacak zaman değildi, hemen cevap yazdım: "Büyük bir onur duyarım!" Yalnız özelden de bunun bir ev yapımı talk shovv olduğunu, şovu odamda ve tek bir telefonla çektiğimi belirttim. "Daha güzel, çok samimi!" diye yanıtladı bütün zarifliğiyle! Bu işaretten aldığım gazla, sadece sosyal medyadan takipleştiğim ve ülkenin en iyi erkek vokallerinden biri olan Gökhan Türkmen'e mesaj atarak programıma davet ettim! "Seve seve gelirim kardeşim, hayırlı olsun" mesajını görünce sevinçten telefonumu

öptüğümü sizden gizlemerûn bir manası yok :) Birkaç gün sonra bütün tevazusuyla geldi, şahane bir program yaptık. Ertesi hafta konserine davet etti annemle beni. Nasıl ince bir insandı, anlatamam. Bir hafta sonra da o ve eşiyle evlerinde karşılıklı çay içiyorduk! Hayat bir yerde bir şekilde kalbi güzel insanları birbiriyle karşılaştırıyordu muhakkak, bir kez daha inanmıştım buna.

“And the sponsor goes to...”

Çok geçmeden Instagram hesabıma özelden bir mesaj daha düştü. Şovu izlemeye başlayan genç bir müteahhit benimle görüşmek istiyordu. Her akşam kaçırmadan izleyen, benimle yaşıt, tatlı bir adamdı. Gittim, görüştük. "Ben sana en azından bir süre sponsor olmak istiyorum, büyük bir bütçemiz yok ama desteklemek istiyorum, daha da önemlisi çok yakında çok büyük işler yapacaksın ve ben senin ilk sponsorun olarak anılmak istiyorum" dedi. O kadar duygulanmıştım ki, o an son saniyede şampiyonluk golünü atan Sergen gibi boynuna atlayıp kendisini kucaklamamak için zor tuttum kendimi. Mizahtan anlayan, vizyonlu ve benle aynı yaşta olan bir adamdı. Böylece talk show'umdan ilk paramı da kazanmış oldum.

Benden mutlusu yoktu artık! O akşam kendi sayfalarında "Türkiye'nin yeni starının ilk sponsoru olduk, bu gurur bize yeter!" yazıyordu. Gözlerim dolmuştu. Daha da önemlisi cebim:)

Çok geçmeden bir konuk, bir konuk daha derken yine çok büyük bir sesi, pop müziğin en büyük yıldızlarından biri olan Yeşim Salkım'ı ağırladım bir seferinde de! Nasıl samimiydi anlatırken hayatını... O geceki yayım magazin gazetecilerine versem büyük haber olurdum belki de ama asla öyle klişe pazarlama taktikleri gütmedim. Türkiye'nin en başarılı, en ünlü sanatçıları eşofmanlarıyla evime geliyorlar, muhabbet edip gidiyorlardı. Bu, görülmemiş bir şeydi.

Her konuk geldiğinde canım anneciğim mutfağa girip mütevazı ama muazzam lezzetli ikramlar hazırlıyor, şovun ev yapımı özelliğinin hakkını veriyordu. Konuk söz konusu olduğunda bütün aile seferber oluyorduk; halılar değiştiriliyor, koltuk örtüleri kaldırılıyor, ev sıfır kilometre hale getiriliyordu. Dünyanın en iyi prodüksiyon ekibi açık ara bendeydi!

Geçtiğimiz günlerde ise ulusal bir haber kanalı beni programlarına konuk almak ve 'başarımı' konuşmak istediğini dile getirdi! Kulaklarıma inanamıyordum! Armem ise "İnansan iyi olur, bunlar daha başlangıç" diyerek benim çok daha ilerilere gideceğimi müjdeliyordu adeta. O programda spiker hanımefendi şovumdan görüntüleri izletip, kendi bulduğum kelime ve kavramlar hakkında sorular sorarken hissettiklerim tarif edilemez duygulardı. Artık 'dostman' kelimesi bütün ulusa yayılmaya başlamıştı!

Çok geçmeden en çok okunan gazetelerden biri internet sitesinde benimle ilgili yaptığı haberde "Beyaz Yakalıların Yeni Fenomeni" diye bahsediyor, yönetici skeçlerimden birini sayfasında yayınlıyordu! Evet, hala manşetten verdikleri "Orgazmın on iki yolu" ya da "Vücuduyla çok barışık" haberleri kadar dikkat çekmiyordu belki, belki hala bölüm başı elli bin lira alan ünlülerden de değildim ama yaşadıklarım, ürettiklerim ve kazandıklarım milyonlarca dolar verseniz elde edemeyeceğiniz türden şeylerdi.

Ellinci programı bu sefer Gökhan Türkmen'in evinde, alt kattaki stüdyosunda, kendi orkestrası ve muazzam şarkıcı dostlarıyla birlikte gerçekleştirdik. Ülkenin en iyi müzisyenlerinden biri şovuma ev sahipliği yapıyordu! Eşi Sinem programın sonuna doğru üzerinde '50' yazılı pastayı getirdiğinde zırıl zırıl ağlamamak için zor tuttum kendimi.

Ellinci bölümün de ardından talk show son sürat sürüyor, #YakamBeyazBeynimAyaz videoları plaza ahalisinin gönlünde taht kurmaya devam ediyordu. Her program kamera önüne biraz daha rahat çıkıyor, diğer yandan da skeçlerime yeni karakterler ekliyordum.

Yaşam koçu bolluğuna tepki olarak #KoçZehirlenmesi, dizilerdeki acınası oyunculuk performanslarına dikkat çekmek için #DizininDibiTuttu, Instagram'da izleyenleri internetten soğutan altı izleyicili canlı yaymlara dur demek için #CanliYayinEziği gibi video serileri yayınladım. Her biri öncekinin izlenme rekorunu kırmaya başladı. Taranmış insanlar teker teker videolarımı paylaşmaya başladılar. En güzeli de yaptıklarımın tek bir zümreye hitap etmekten uzak oluşuydu. Her kesimden, her görüşten seyircilerim olmaya başlamıştı. Ben de hiçbir zaman sadece talk show'a sırtımı dayamadım, komik videolarla 'fenomen' olmaya çalışmadım. Mizahımı her zaman yenilemeli, kitlemi diri tutmalıydım. Bazen bir toplantı sırasında aklıma bir şey geliyor, toplantıdakilere "Bir video çekebilir miyim?" deyip oracıkta videomu çekip paylaşıyordum. Freni patlamış kamyon gibiydim. Hunharca üretiyordum.

Bir süre sonra Linkedin profilime büyük bir şirketin insan kaynakları müdüründen bir mesaj geldi. Uzun zamandır talk show'umu izlediğini söyleyip, kuramlarında bir konuşma yapıp yapamayacağımı soruyordu aşın havalı profil resminin sahibesi kadın. Hemen kabul ettim. Ofis hayatında mutlu çalışabilmek için kendi yarattığımız konfor alanlarını terk etmemiz gerektiğini anlattım o plazadaki beyaz yakalı insanlara. Çok iyi geri dönüşler geldi. Sosyal medya aracıhğı ile birkaç gün sonra ise bu gibi konuşmaları organize eden profesyonel bir firma benimle

çalışmak istediğini söyledi. Değişik değişik şirketlerden de haftada üç dört davet alıyordum. Hiç aklımda olmayan bir yere doğru evrilmeye başlamıştı kariyerim. Yine de diğer konuşmacılardan bir farkım olsun istiyordum. Mizahımı da bu konuşmalara katma fikri çok heyecanlandırıyordu beni.

Çok geçmeden yine beraber iş yapmaya başladığımız bir akademi ile birlikte 'kurumsal stand up' diye bir konsept geliştirdik. Telefondan yayın yapmaya alışmıştım, beyaz yaka videolarım da çok izleniyordu tamam ama canlı izleyici karşısında komedi yapma fikri konusunda endişelerim vardı. "Ya gülmezlerse?" korkusunu içimden atamıyordum.

İlk kurumsal stand up günü geldiğinde yine muazzam cahil cesaretimle kendimi sahneye atıverdim ve hayatimin ilk canlı seyircili mizah performansım bir bankamn genel müdürlük binasında gerçekleştirdim. Her şakadan sonra salondan yükselen kahkaha sesleri kendimi yedi yüz seksen altıncı kez Jimmy Fallon gibi hissetmeme yetmişti. Bu, eşi benzeri olmayan bir duyguydu. Bankanın genel müdür yardımcısı da sosyal medyadan paylaştığı fotoğrafın altına övgü dolu sözler yazınca, başka teklifler de tek tek gelmeye başladı. Bir zamanlar ayaklarımın geri geri gittiği, sabah bizi ofise getiren servisten akşam dönüş saati gelene kadar inmek istemediğim plazaya artık komedi yapmak için gidiyordum!

Son iki ayda on iki kilo vermiş, vücudumu da ziyadesiyle şekle sokmuştum. Aynaya baktığımda artık o gömleği pantolonundan fırlamış, saçları dağınık, bezmiş, göbekli, beyaz yakalı amaçsız adam değil; yolu belli, yolculuğuna son sürat devam eden, kendi dününe göre bugün çok daha ileride duran, özgüven sahibi, gıdısına ve yanaklarına veda etmiş yeni bir adam duruyordu karşımda. Tarifi zor bir coşkuydu içimdeki. Düne kadar beynimi yiyip bitiren korkuların, endişelerin yerini artik kocaman umutlu gelecek planları almışta.

Şirketlere gidip konuşmalar yapmak, plaza insanlarını sadece videolarla değil de gidip yerinde güldürmek... Bunların hepsi benim "Herhalde kırk yaşından sonra yaparım" dediğim şeylerdi ve bir anda kendiliğinden gelişip rayına oturması karşısında, yanlışlıkla birinci ilan edilip sonra tacı elinden alman Kolombiya güzeli kadar şaşkındım!

Biletler tükendi!

Hem elli programı devirmiş hem de plazada stand up hadisesinden alnımın akıyla çıkmıştım. Yepyeni bir meydan okumaya hazır ruhuma kendimi teslim edip, şehrin en önemli komedi sahnelerinden birinde ilk tek kişilik gösterimi yapmak için kolları sıvadım. Yaptığımız görüşmeler sonrası sahne yetkililerinden de onayı alınca, bilet sitesine konulmak üzere benden istedikleri 'profesyonel' fotoğrafı çekmek için koşarak odama gittim.

Birkaç hafta önce yetmiş liraya aldığım, kendimi gerçek bir talk show'cu gibi hissettiren New York şehir manzaralı duvar kağıdının önüne geçtim. Yine birkaç hafta önce doksan liraya aldığım akıllı telefon tripod'una telefonumu koyup, kendi fotoğrafımı çekip gönderdim. Ertesi gün en popüler internet bilet satış sitesinde etkinlik arama kısmına "Kaan Sekban Saçmalar" yazınca bu fotoğraf çıkıyordu!

İnsanın bilet sitesinde kendi etkinliğinin olması nasıl güzel bir şeymiş meğer! Ancak asıl güzelliği iki hafta sonra yaşadım; bütün biletler tükenmişti! Bu, kendi mizahıyla kavrulmaya çalışan bir adamın yaşayabileceği en güzel tükenmişlik sendromuydu! Binlerce kişilik bir salon değildi elbet ama bundan daha güzel bir işaret de olamazdı yolumun doğru olduğunu gösteren.

Birkaç ay önce neredeyse bankaya bile geri dönmeyi düşünen biriyken, şimdi Türkiye'nin en ünlü isimlerinin konuk olduğu bir talk show yapan, tek kişilik gösterisinin biletleri tükenmiş, plazalarda stand-up'lara çıkan, şirketlerde yüzlerce insanı motive etmek için konuşmadan konuşmaya koşan bir adamım artık. Ve tüm bunları inandığım hiçbir ahlaki değerden sapmadan, kendi yolumdan şaşmadan, sadece ve sadece üreterek, çok çalışarak başardığım için Tanrı'ya ve hayata binlerce kez şükrediyorum...

Baharın tüm güzelliklerini cömertçe sergilediği, balkonumuzun önündeki ne olduğunu bilmediğim çiçeklerin henüz o hiç hazzetmediğim yeşilin en sıradan tonuna dönmeyip, pembe olmanm tadmı çıkarttığı, uzun süre sonra üst üste sekiz bölüm Modern Family izleyerek kendimi ödüllendirdiğim bir cuma akşamüstü telefonum çalıyor. Arayan, birkaç ay önce benimle daha fazla çalışamayacaklarını söyleyerek bu kitaba başlamama da vesile (!) olan menajerlik firmasından, samimiyetinden ve iyi kalbinden asla şüphe duymadığım ve çok sevdiğim Buket: "Kaan, pazartesi müsaitsen bir

kahve içebilir miyiz, sana bomba haberlerimiz var!"

Tüm biletler tükenmiş ve beni 'kovan' ajans kahve içmek için yeniden temasa geçmiş. Daha keyifli bir gün olabilir mi, bilmiyorum. 'Ruh işi'mi bulduğumdan bir kez daha emin oluyorum. Benim gönül meselelerindeki kariyerim de plazadakinden çok farklı olmadı genelde. Bu kadar sosyalliğe, gezip tozmaya, seyahate, şuna buna rağmen evet, 'doğru' insanı hala bulamadım. Ufak tefek şeylerin ötesine gidemedi duygusal yolculuğumda karşıma çıkan deneyimler. Tabii bu süre boyunca her otuzunu geçmiş Türk erkeği gibi eş, dost, akraba tarafından ziyadesiyle 'sözlü evlenme mobbingi'ne maruz bırakıldım, hayatın tek anlamı çocuk yapıp, onu elli bin liralık bir koleje yazdırmakmış gibi bu yönde tavsiyeler ve darlamalarla karşılaştım hep.

Herkesin sorduğu şey aymydı: "Senin gibi bir adam nasıl bekar kalabilir Kaan?" Herkes ama herkesin kafayı ruh eşini, daha doğrusu benim ruh eşimi bulmaya taktığı bir dünyada benimse tek derdim ruh işimi bulmaktan başka bir şey değildi ve sonunda onu bulduğum için de ruh eşini bulduğunu iddia eden birçok insandan daha mutluydum işte!

Aşk tabii ki çok güzel bir şey. Yani eminim öyledir. Ben hiç çok aşık olmadım, daha doğrusu bir insana olmadım. Benim içimdeki aşka karşılık bulmam gerekiyordu önce. Ancak böyle kendi kendimi tamamlayabilir, sonra da etrafımdaki insanlara bir şeyler verebilirdim. Şimdi artık ruh işimi bulduğuma göre, bundan sonra bu konuya daha çok eğilebileceğim için de ayrıca mutluyum!

27 Nisan 2017: O an...

Saat 18.30... İlk tek kişilik gösterim için ülkenin en önemli sahnesinin kulisindeyim... Sahneye çıkmama iki saat var. Az önce dördüncü kahvemi bitirdim. Yukarıda sandalyeler kapının ağzına kadar dizilmiş. Birazdan hepsinin dolacağını aklıma getirdikçe avuçlarım terliyor. Notlarıma yedi yüz elli dördüncü kez bakıyorum. Karman çorman, her biri Yaradan'a yan bakıyor. Dört kere tuvalete gittim ama hala içim dışıma çıkacak gibi hissediyorum. "Bu gece ağlamayacağım" diye söz verdim kendime. Instagram'a bakıyorum kafamı dağıtmak için. Ayşe Arman, Can Bonomo ile yaptığı röportajı duyurmuş, "Erkekler de ağlar projesi müthiş!" yazıyor altında. Ayağa kalkıp volta atıyorum, sanki iki saat değil de iki yıl sonra oradan çıkacakmışım gibi...

Yukarıda, sahnede benden sonra çıkacak müzik grubunun ses provası yapılıyor. Çıkıp davulu kafalarına geçirmek istiyorum bir an. Hafiften bir panik atak yaklaşıyor sanki. Ama yıllar önce geçirdiklerimden çok farklı. Bu sefer korkutmuyor. ..

Birazdan grubun solisti iniyor kulise. "Sahneden sizi anons edeyim mi, belki kalmak isteyen olur destek anlamında?" diye soruyorum. "Ah be abi, iki sene önce olsaydı bu süper olurdu ama inan artık her şey kontrolümüzden çıktı, tek bir yer bile yok" cevabım alıyorum. "Ne var, bizim de tek bir yerimiz bile boş kalmadı, havan kime?!" dememek için kendimi zor tutuyorum.

Saat 19.00... Yavaş yavaş arkadaşlarım gelmeye başlıyor. Yukarı çıkıp hepsini tek tek karşılıyorum. Biraz muhabbet, biraz rahatlamaya çalışma ama hepsi nafile. Hiçbir şey işe yaramıyor. Son on sekiz ayda ödediğim tüm bedellerin karşılığım alabilecek miyim gece bittiğinde? Belki de ilk kez, "Oh be! İyi ki!" diye haykırabilecek miyim salon boşaldıktan sonra?

Girişte küçük bir sürpriz yaparak en sevdiğim müzikal şarkılarından Walking My Bahy Back Home ve yandan yemiş bir tap dans ile sahneye çıkacağım aklıma geliyor. Her şeyi halletmişim de bir o kalmış gibi! Kendime kızıyorum bir anlığına.

Gelenler bir bir içeri giriyor, kimini ilk kez görüyorum. İnternetten görüp gelenler tek tek fotoğraf çektirmeye başlıyor. Daha önce yaşamadığım isimsiz duygular beynimle kalbim arası mekik dokuyor. Üniversitedeyken son dakikada çalışıp girdiğim sınavlar, bankadayken

sabahın köründe girdiğim aktif pasif toplantıları solda sıfır kalır şimdi yaşadığım heyecanın yanında!

Saat 20.00... Artık aşağı iniyorum. Kulisin kapısını kapatıyorum. Konser verecek grup da orada. "Neden bu kadar heyecanlısın?' diye soruyorlar. "îlk gösterim bu benim" diyorum. Aşırı şaşırıp seviniyorlar, hep beraber kulis hatırası bir selfie çekiyoruz. Grammy hayallerinden bahsediyorlar, ben de Oscar düşümle altta kalmıyorum. Sonra bir ara bana bomba haberleri olduğunu söyleyen Buket'in telefonu geliyor aklıma. Yine de çok büyük anlam yüklemiyorum. Akış bana yine en doğrusunu gösterir, biliyorum...

Ses görevlisi açıyor kapıyı. Kapı açıldığında yukarıdan kocaman bir uğultu giriyor içeri. "Vakit geldi, mikrofonunuzu takalım" diyor sesçi adam. Sanki ameliyata girecekmişim gibi titriyorum resmen! "İyi misiniz?" diye soruyor. "İyiyim iyiyim, hadi takalım. Müziği laptop'tan kontrol ettiniz, değil mi?" diye yirmi yedinci kez soruyorum. Dilim damağım kupkuru... Gece güzel geçerse Instagram'a güzel bir kolaj koyarım diye içimden geçirdikten sonra müzisyen arkadaşlarımla vedalaşıp kulisten çıkıyorum.

Merdivenlerden yukarı doğru hayatımm en uzun yolculuğu başlıyor. Her basamakta gözümün önünden film şeridi gibi kareler geçiyor.

Birinci basamak: Kadıköy Halk Eğitim'de ilk sahneye çıkışım, oyunun adı Çocuk Atatürk. Yönetmene sorduğum o densiz soru: "Bugün okulumdakiler izlemeye gelecek, en son ben tek selam verebilir miyim öğretmenim?" Cevap net: "Hayır!"

İkinci basamak: Anadolu liseleri sınavını kazanamayışım, babamın hayal kırıklığı..." Söz veriyorum baba sana, iş adamı olacak oğlun, gör bak!"

Üçüncü basamak: Üniversitedeki işletme kulübünde son sınıfların staj hikayelerini dinleyip rüyalara dalışım...

Dördüncü basamak: Çağrı merkezinde önüme atılan gofret... Tek dersten yaz okuluna kalışım, mezun olamadan kep attığım o garip gün...

Beşinci basamak: Çağrı merkezinden kurtulup MT sınavını kazandıktan sonra, plaza hayalleri kurarken, insan kaynaklarından hayallerimi yıkan telefon: "Şubeye atandın!"

Altıncı basamak: Çamura düşen firma kartvizitleri...

Yedinci basamak: Akşam evdeyken Melda'dan gelen telefon: "Hemen buraya gelirMiSiNNNN!"

Sekizinci basamak: Pozisyon açılmadığı için terfi edemediğim açıklamasından birkaç hafta sonra, benim dışımdaki üç kişinin terfi ettiği kara salı günü...

Dokuzuncu basamak: Hollywood'dan döndükten sonra gelen kredi kartı ekstreleri, pazartesi girdiğim ve hiçbir soruya cevap veremediğim o aktif pasif toplantısı...

Onuncu basamak: Yumuşak huylu olduğum için bir terfi reddi daha...

On birinci basamak: Her şeyi ardımda bırakıp, suratıma kapanan bütün terfi kapılarına arkamı dönerek, New York'ta hayatımın en zor ve en güzel üç haftasından aldığım güçle Sema Hanım'ın odasına girip istifamı açıklayışım, kesilen veda pastası, posta kutuma düşen yüzlerce teşekkür e-maili ve bilinmeze yol aldığım o cuma akşamı...

On ikinci basamak: Annem hastanedeyken girdiğim müzikal seçmesi, kazanmam, Nükhet Duru'yla karşılıklı oynadığım sahne...

On üçüncü basamak: İtalya'da İtalyanca Shakespeare operasında sahneye çıkışım...

On dördüncü basamak: Facebook'tan canlı yayın tuşuna ilk kez bastığım o gece... Gökhan Türkmen, İclal Aydın, Yeşim Salkım...

On beşinci ve son basamak: Şu an... Şimdi...

Sadece bir sürü kafa seçebiliyorum yüzü sahneye dönük. Kapının ağzında ayakta kalan insanlar var. En önde annem, babam, ablam... Bildiğim bütün duaları okuyorum. Hiçbir şey istemediğim bir şeyi yapmaktan daha kötü olamaz ki! En sevdiğim insanlarla tanımadığım birçoğunun en sevdiği komedyen haline gelen ben. Bundan daha güzel bir eşleşme olabilir mi? Hem zaten biliyorum ki başarısızlıklarım en büyük başarım bu hayatta! O zaman, çıkıp sahneye kim olduğumu göstermenin de hiçbir sakıncası yok!

Sesçi eliyle işaret ediyor, müziği veriyor, sözlere girerek atıyorum kendimi sahneye!

Son söz: İyi yolculuklar!

Kaç kere düştüm, yara aldım, dost bildiğim düşmanlardan dostman kazığı yedim, sayısını hatırlamıyorum. Bundan sonra da belki daha fazla düşüp, daha çok kanatacağım her yerimi, dostman denizinde boğulmamak için çift şnorkel takacağım belki de. Ama bu noktadan sonra bunların hiçbir önemi yok.

Okurken kulağa romantik ve kolay geldiğini biliyorum ama düşündüğünüzden ve daha da acısı düşündüğümden çok daha zor oldu bugünkü noktaya gelebilmek. Gelebilmek ama asla varmak değil... Çünkü henüz bir yere varmış ya da bir şey olmuş değilim. Tam tersine, benim yolculuğum, benim hikayem asıl şimdi başlıyor!

Üniversitede iş adamı olmaya özenip kulüp kulüp gezen, havalı sivil toplum kuruluşlarında lidercilik oynayan, uğruna asla pozisyon açılmadığı için terfi edemeyen, neşeli olduğu için kariyer yolları tıkanan o bankacının hayatında ikinci perde zamanı artık! Zira şimdiye kadar yaşadıklarım ya da gerçek anlamda başardıklarım mutlu bir sona değil, sadece mutlu, daha da önemlisi umutlu bir başlangıca savurdu beni.

Hayatta bundan daha heyecan verici bir şey daha olamaz. Tıpkı cumartesiyi müjdeleyen cuma gibi, varış noktasından çok daha güzel yolculuğun ta kendisi. Ve bütün bu yolculukta en çok da başardıklarıma değil, 'başaramadıklarıma' minnettarım ben. Suratıma kapanan bütün kapılar, zamanı geldiğinde her birini tekmeyle açmam için gerekli zemini hazırladı sadece.

Bu süre zarfında beni takip eden, videolarımı izleyen, paylaşan, talk show'umu hiç kaçırmayan, yaptığım konuşmalarda beni dinleyen, her türlü yorum, mesaj ve iyi dileğiyle desteğini benden esirgemeyen, benimle birlikte saçmalayan ve saçmalamanın güzelliğine inanan herkese ve tabii ki bu kitabı alıp okuyarak yolculuğuma ortak olan size çok teşekkür ediyor, kitaba doyamayanları Instagram'daki 'saçma' dünyama bekliyorum :)

Haydi, hepimize iyi yolculuklar!